

ZAVOD ZA GOZDOVE SLOVENIJE
OBMOČNA ENOTA NOVO MESTO

GOZDNOGOSPODARSKI NAČRT

GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

MIRNA GORA

2019 - 2028

Štev.: 07 – 13/19

VSEBINA

0	UVOD.....	7
1	SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	8
1.1	OPIS NARAVNIH RAZMER.....	8
1.1.1	<i>Lega</i>	8
1.1.2	<i>Relief.....</i>	9
1.1.3	<i>Podnebne značilnosti.....</i>	9
1.1.4	<i>Hidrološke razmere.....</i>	9
1.1.5	<i>Matična podlaga in tla.....</i>	9
1.1.6	<i>Krajinski tipi in gozdnatost.....</i>	9
1.1.7	<i>Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote</i>	10
1.1.8	<i>Živalski svet</i>	11
1.2	POVRŠINA IN LASTNIŠTVO GOZDOV.....	13
1.3	ODPRTOST GOZDOV S PROMETNICAMI IN RAZMERE ZA PRIDOBIVANJE LESA	13
1.4	DRUŽBENO GOSPODARSKE RAZMERE	14
1.5	DRUGE DEJAVNOSTI V PROSTORU	15
1.6	POŽARNO OGROŽENI GOZDOVI.....	16
1.7	UREDITVENA ČLENITEV GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	16
1.8	ORGANIZIRANOST JAVNE GOZDARSKE SLUŽBE	16
2	PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV	17
2.1	EKOLOŠKE FUNKCIJE.....	18
2.2	SOCIALNE FUNKCIJE	20
2.3	PROIZVODNE FUNKCIJE	22
3	OPIS STANJA GOZDOV	23
3.1	KATEGORIJE GOZDOV	23
3.2	LESNA ZALOGA.....	23
3.3	PRIRASTEK	25
3.4	RAZVOJNE FAZE OZ. ZGRADBE SESTOJEV	25
3.5	TIPI SESTOJEV	27
3.6	OHRANJENOST GOZDOV	28
3.7	KAKOVOST DREVJA	28
3.8	POŠKODOVANOST DREVJA.....	28
3.9	OBJEDENOST GOZDNEGA MLADJA	29
3.10	ODMRLO DREVJE.....	30
4	ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA.....	31
4.1	KRATEK OPIS ZGODOVINE GOSPODARJENJA Z GOZDOVI	31
4.2	GOSPODARJENJE Z GOZDOVI V PRETEKLEM UREDITVENEM OBDOBJU	31
4.2.1	<i>Posek</i>	31
4.2.2	<i>Gojitvena in varstvena dela</i>	35
4.2.3	<i>Gradnja gozdnih prometnic.....</i>	36
4.2.4	<i>Opravljen dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov</i>	36
4.2.5	<i>Posegi v gozd in gozdni prostor</i>	36
4.2.6	<i>Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev</i>	36
5	ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV.....	38
5.1	RAZVOJ GOZDNIH FONDov	38
5.2	PRESOJA STANJA IN RAZVOJA GOZDOV V POGLEDU TRAJNOSTI	40
5.2.1	<i>Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev.....</i>	40
5.2.2	<i>Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov</i>	41
6	CILJI, USMERITVE IN UKREPI.....	43
6.1	SPLOŠNI GOZDNOGOSPODARSKI CILJI	43
6.2	USMERITVE.....	44
6.2.1	<i>Splošne usmeritve</i>	44
6.2.2	<i>Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov</i>	45
6.2.3	<i>Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali</i>	56

6.2.4	Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom	56
6.2.5	Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi	56
6.2.6	Usmeritve za delo s semenskimi sestoji	57
6.2.7	Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic.....	57
6.2.8	Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.....	60
6.2.9	Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih	60
6.3	UKREPI	61
6.3.1	Možni posek.....	61
6.3.2	Potrebna gojitvena in varstvena dela.....	62
6.3.3	Ukrepi za krepitev funkcij gozdov	63
7	USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ	64
8	EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE	65
9	RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI	68
9.1	UTEMELJITEV OBLIKOVANJA RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDOV	68
9.2	NAČRT GOSPODARJENJA Z GOZDOVI PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH	69
9.2.1	Rastiščnogojitveni razred 1500 – Podgorska bukovja	69
9.2.2	Rastiščnogojitveni razred 1900 – Dinarska jelova bukovja	78
9.2.3	Rastiščnogojitveni razred 3300 – Gozdni rezervati	90
10	LITERATURA	92
11	NAČRT SO IZDELALI	93
12	PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI.....	94
12.1	PRILOGA 1: TABELARNI PREGLEDI ZA GGE, RGR IN LASTNIŠTVA.....	94
12.1.1	Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote	94
12.1.2	Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda.....	97
12.1.3	Povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva	104
12.1.4	Povzetek stanja in ukrepov na ravni revirja	109
12.1.5	Povzetek stanja in ukrepov na ravni občin	113
12.2	PRILOGA 2: SEZNAM TARIF PO ODSEKIH.....	117
12.3	PRILOGA 3: SEZNAM PRIRASTNIH NIZOV PO RASTIŠČNOGOJITVENIH RAZREDIH.....	119
12.4	PRILOGA 5: POPIS FUNKCIJ GOZDOV.....	120
13	PROSTORSKI DEL NAČRTA.....	130

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih.....	8
Preglednica 2: Krajinski tipi.....	9
Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin.....	10
Preglednica 4/D-GZ: Gozdne združbe.....	10
Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah.....	13
Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov.....	13
Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila).....	13
Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami.....	14
Preglednica 10/D-LD: Pregled lovišč.....	15
Preglednica 11/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami.....	17
Preglednica 12/N-SPA: Pregled območij Nature 2000, evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov.....	19
Preglednica 13/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah.....	23
Preglednica 14/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih.....	23
Preglednica 15/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih.....	23
Preglednica 16/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah.....	24
Preglednica 17/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge.....	24
Preglednica 18/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih.....	25
Preglednica 19/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah.....	25
Preglednica 20/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev.....	25
Preglednica 21/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst.....	26
Preglednica 22/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev.....	26
Preglednica 23/D-DS: Tipi drevesne sestave.....	27
Preglednica 24/OHR: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov.....	28
Preglednica 25/K: Kakovost drevja.....	28
Preglednica 26/PŠD: Poškodovanost drevja.....	28
Preglednica 27/OM1: Objedenost gozdnega mladja po višinskih razredih.....	29
Preglednica 28/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah.....	30
Preglednica 29/OD: Odmrlo drevje.....	30
Preglednica 30/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju.....	31
Preglednica 31: Ocena letnega poseka na SVP in primerjava z evidenco.....	31
Preglednica 32: Realizacija poseka po dosedanjih rastiščnogojitvenih razredih (po podatkih evidence poseka).....	31
Preglednica 33/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih (po podatkih evidence poseka).....	32
Preglednica 34/D-PL1: Realizacija poseka (po podatkih evidence poseka).....	32
Preglednica 35/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (po podatkih evidence poseka).....	33
Preglednica 36/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (po podatkih evidence poseka).....	34
Preglednica 37/PDR: Posek po debelinskih razredih (po podatkih evidence poseka).....	35
Preglednica 38/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	35
Preglednica 39: Pregled dinamike izgradnje gozdnih cest in vlak.....	36
Preglednica 40/GFR1: Razvoj gozdnih fondov.....	38
Preglednica 41/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %).....	39
Preglednica 42/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka.....	39
Preglednica 43/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za enoto.....	39
Preglednica 44/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti.....	39
Preglednica 45/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove.....	40
Preglednica 46/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem.....	40
Preglednica 47: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev.....	52
Preglednica 48/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za enoto.....	61
Preglednica 49/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove.....	61
Preglednica 50/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove.....	62
Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za gozdove lokalnih skupnosti.....	62
Preglednica 52/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah.....	62
Preglednica 53/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov.....	63
Preglednica 54/EP1: Prikaz prihodka od lesa.....	65
Preglednica 55/EP2: Pregled skupne ekonomike gospodarjenja.....	65
Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v zasebnih gozdovih.....	66
Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v državni gozdovih.....	66
Preglednica 58/D-GZ: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost rastišč.....	69
Preglednica 59/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek.....	70
Preglednica 60/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah.....	70
Preglednica 61/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah.....	71
Preglednica 62/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela.....	71
Preglednica 63/D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov.....	72
Preglednica 64/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst.....	72
Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem.....	73
Preglednica 66/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka.....	76
Preglednica 67/MPVP: Možni posek po vrstah poseka.....	76
Preglednica 68/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela.....	77
Preglednica 69/D-GZ: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost rastišč.....	78

Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	78
Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	79
Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah	79
Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela	80
Preglednica 74/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov	81
Preglednica 75/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst	82
Preglednica 76/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem	82
Preglednica 77/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka	85
Preglednica 78/MPVP: Možni posek po vrstah poseka	86
Preglednica 79/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela	86
Preglednica 80: Primerjava debelinske strukture lesne zaloge prebiralnih sestojev z modelom (podatki s ploskev)	87
Preglednica 81: Prikaz števila dreves na hektar po debelinskih stopnjah (podatki s ploskev) in Šuričev II. bonitetni razred	88
Preglednica 82/D-GZ: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost rastišč	90
Preglednica 83/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek	90
Preglednica 84/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah	90
Preglednica 85/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah	91
Preglednica 86/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov	91
Preglednica 87/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst	91
Preglednica 88/KHT: Habitatni tipi vezani na gozdne površine enote	122
Preglednica 89/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine enote	123

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih veljavnosti načrta (po podatkih evidence poseka)	33
Grafikon 2: Posek po letih veljavnosti načrta v m ³ (po podatkih evidence poseka)	34
Grafikon 3: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po rastiščnogojitvenih razredih (po podatkih evidence poseka)	34
Grafikon 4: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo	38
Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah	41
Grafikon 6: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje	41
Grafikon 7: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov	70
Grafikon 8: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo	72
Grafikon 9: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah	73
Grafikon 10: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje	74
Grafikon 11: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov	79
Grafikon 12: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo	81
Grafikon 13: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah	82
Grafikon 14: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje	83
Grafikon 15: Primerjava debelinske strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov z modelom	87
Grafikon 16: Frekvenčna porazdelitev števila drevja s frekvenčno porazdelitvijo števila dreves za Šuričev II. bonitetni razred (Klepac, 1965)	88

KAZALO KART

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote v GGO	8
Karta 2: Karta lovišč lovskih družin in lovišč s posebnim namenom	15
Karta 3: Rastiščnogojitveni razredi	68

POVZETEK

Površina gozdov po oblikah lastništev

Kategorije gozdov v ha	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	398,11	3.449,41	1,05	3.848,57
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1,02	35,51	0,00	36,53
Skupaj	399,13	3.484,92	1,05	3.885,10

Gozdni fondi po lastništvu in kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Možni posek			
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			% od prirastka
								Iglavci	Listavci	Skupaj	
Skupaj GGE											
Večnamenski gozdovi	3.848,57	115,9	255,9	371,8	3,73	6,57	10,30	15,0	25,1	22,0	79,2
GPN, ukrepi niso dovoljeni	36,53	177,6	233,2	410,8	5,31	6,49	11,80				
Skupaj vsi gozdovi	3.885,10	116,4	255,7	372,1	3,75	6,57	10,32	14,7	24,9	21,7	78,4
Zasebni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	398,11	52,9	307,6	360,5	1,66	7,79	9,45	12,3	23,2	21,6	82,4
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1,02	98,0	220,6	318,6	2,74	7,00	9,74				
Skupaj vsi gozdovi	399,13	53,0	307,4	360,4	1,66	7,79	9,45	12,2	23,2	21,6	82,2
Državni gozdovi											
Večnamenski gozdovi	3.449,41	123,1	250,0	373,1	3,96	6,44	10,40	15,1	25,4	22,0	78,9
GPN, ukrepi niso dovoljeni	35,51	179,8	233,6	413,4	5,39	6,47	11,86				
Skupaj vsi gozdovi	3.484,92	123,7	249,8	373,5	3,98	6,44	10,42	14,9	25,2	21,7	78,0
Gozdovi lokalnih skupnosti											
Večnamenski gozdovi	1,05	188,5	168,6	357,1	7,33	5,36	12,69	6,1	11,3	8,5	24,0

Gozdni fondi po lastništvu in kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³)			Prirastek (m³)			Možni posek (m³)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Skupaj GGE										
Večnamenski gozdovi	3.848,57	445.901	984.848	1.430.749	143.484	253.083	396.567	66.676	247.421	314.097
GPN, ukrepi niso dovoljeni	36,53	6.487	8.519	15.006	1.940	2.371	4.311	0	0	0
Skupaj vsi gozdovi	3.885,10	452.388	993.367	1.445.755	145.424	255.454	400.878	66.676	247.421	314.097
Zasebni gozdovi										
Večnamenski gozdovi	398,11	21.055	122.478	143.533	6.610	31.012	37.622	2.589	28.414	31.003
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1,02	100	225	325	28	71	99	0	0	0
Skupaj vsi gozdovi	399,13	21.155	122.703	143.858	6.638	31.083	37.721	2.589	28.414	31.003
Državni gozdovi										
Večnamenski gozdovi	3.449,41	424.648	862.193	1.286.841	136.797	222.015	358.812	64.075	218.987	283.062
GPN, ukrepi niso dovoljeni	35,51	6.387	8.294	14.681	1.912	2.300	4.212	0	0	0
Skupaj vsi gozdovi	3.484,92	431.035	870.487	1.301.522	138.709	224.315	363.024	64.075	218.987	283.062
Gozdovi lokalnih skupnosti										
Večnamenski gozdovi	1,05	198	177	375	77	56	133	12	20	32

Gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	1,67	3,96	0,00	5,63
Nega mladja	ha	0,04	14,65	0,00	14,69
Nega gošče	ha	39,29	337,94	0,00	377,23
Nega letvenjaka	ha	25,35	320,04	0,00	345,39
Nega drogovnjaka	ha	6,00	82,35	0,00	88,35
Nega prebiralnega gozda	ha	0,00	7,02	0,00	7,02
Naravni razvoj biotopov	ha	2,01	52,20	0,00	54,21
Varstvo pred žuželkami	dni	0	250	0	250
Zaščita s količenjem ali tulci	kosov	0	150	0	150

Ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Obseg	
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	Vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov, omejkov, protivetrnih pasov in gozdnega roba	2,00 ha	20 dni
	Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	4 kosi	2 dni
	Vzdrževanje večjega vodnega vira v gozdu	3 kosi	15 dni
	Sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja in drevja pomembnega za prehranjevanje živali	150 sadik	5 dni
	Puščanje stoječe biomase	-	20 dni
	Ohranjanje biotopov (označitev ekocelic na terenu)	54,21 ha	15 dni
Poučna funkcija	Vzdrževanje učne poti	1.000 m	17 dni
Lovnogospodarska funkcija	Košnja travinj	20,00 ha	20 dni

0 UVOD

Načrtno gospodarjenje v tej enoti sega šestdeset let v preteklost. Prvi ureditveni načrt za to enoto je bil napisan leta 1958, kateremu so sledili redni obnovitveni načrti:

Gozdnogospodarski načrt za gospodarsko enoto Mirna gora z veljavnostjo od 1958 do 1967.

Obnovitveni gospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Mirna gora z veljavnostjo od 1968 do 1978.

Obnovitveni gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Mirna gora z veljavnostjo od 1979 do 1988.

Obnovitveni gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Mirna gora z veljavnostjo od 1989 do 1998.

Obnovitveni gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Mirna gora z veljavnostjo od 1999 do 2008.

Obnovitveni gozdnogospodarski načrt za gozdnogospodarsko enoto Mirna gora z veljavnostjo od 2009 do 2018.

Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote je tudi načrt prilagojene rabe naravnih dobrin, potreben za zagotavljanje ugodnega stanja kvalifikacijskih habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst na območjih Nature 2000 (POO in POV Kočevsko).

Terenska dela so se začela pomladi leta 2018 in bila jeseni istega leta tudi zaključena. Izdelava načrta je potekala v skladu z Zakonom o gozdovih, Pravilnikom o načrtih za gospodarjenje z gozdovi in upravljanje z divjadjo ter Priročnikom za izdelavo gozdnogospodarskih načrtov gozdnogospodarskih enot.

Okrajšave, ki se pojavljajo v tekstu: **območje**, **GGO** (gozdnogospodarsko območje), **GGE**, **enota** (gozdnogospodarska enota), **KE** (krajevna enota), **GGN** (gozdnogospodarski načrt), **RGR**, **razred** (rastiščnogojitveni razred), **ARSO** (Agencija Republike Slovenije za okolje), **MKGP** (Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano), **SiDG** (Slovenski državni gozdovi), **SKZG** (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov), **ZGS** (Zavod za gozdove Slovenije), **KO** (katastrska občina), **POO** (posebno ohranitveno območje), **POV** (posebno območje varstva), **NVDP** (naravna vrednota državnega pomena), **NVLP** (naravna vrednota lokalnega pomena), **EPO** (ekološko pomembno območje).

1 SPLOŠNI OPIS GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

1.1 Opis naravnih razmer

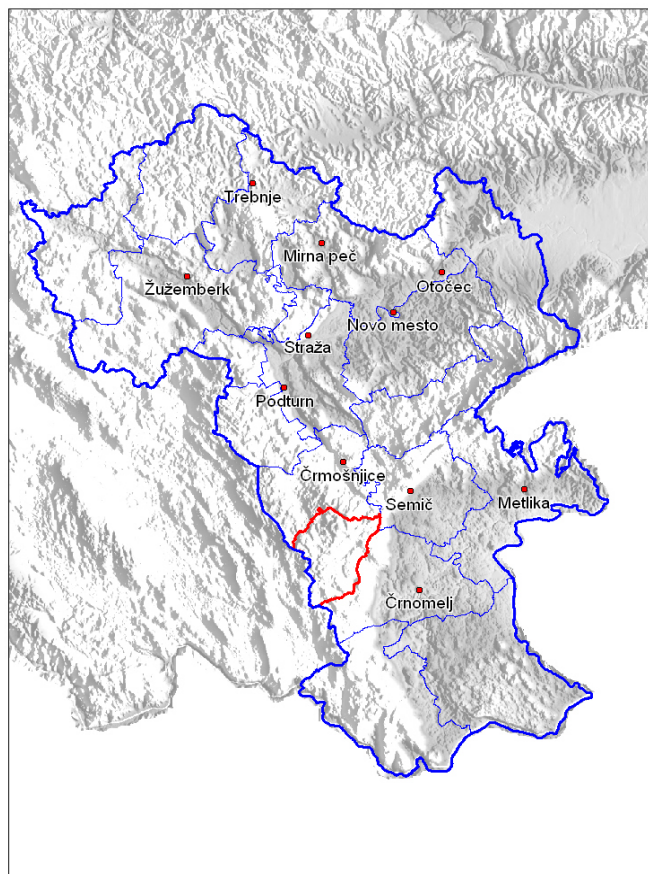
1.1.1 Lega

Gozdnogospodarska enota Mirna gora leži na skrajnem jugovzhodnem delu roškega masiva in pokriva 4.047,23 ha površine, od tega 3.885,10 ha gozda. Na severu enota meji na gozdnogospodarsko enoto Črmošnjice, na severovzhodu na Semič, na jugu in vzhodu na Črnomelj, na zahodu na GGO Kočevje. Gozdovi se razprostirajo na območju dveh občin in štirih katastrskih občin, kot je navedeno v spodnji preglednici.

Preglednica 1/D-KO: Površina gozdov po katastrskih občinah ter lokalnih skupnostih

Občina	Šifra KO	Katastrska občina	Površina KO v GGE v ha	Površina gozda v KO v GGE v ha	Delež gozda ali gozdnatost KO v %
Črnomelj	1537	Bukova gora	1.557,96	1.537,05	98,7
Semič	1531	Golobinjek	507,21	502,11	99,0
	1522	Planina	1.256,72	1.156,75	92,0
	1533	Kleč	725,34	689,19	95,0
	Skupaj		2.489,27	2.348,05	94,3
Skupaj			4.047,23	3.885,10	96,0

Opomba: Katastrski občini Golobinjek in Planina nista v celoti v enoti.

Karta 1: Lega gozdnogospodarske enote v GGO

1.1.2 Relief

Severni del enote lahko opišemo kot tipični visoki kras s številnimi neizrazitimi vrhovi, ki dosegajo višino med 900 in 1.000 m.n.v.. Izstopajo Kovačev hrib s 1.055 m in Mirna gora s 1.048 m. V nižje ležečih predelih enote se teren polagoma spušča, zato so tu vrhovi manj izraziti. Pobočja so prekinjena s širšimi terasami in preprejena z vrtačami. Po celotni enoti zasledimo gosto nagnetene vrtače in manjše kraške doline, kot so: Mrzle drage, Golobinjek in Ponikve. Najnižja točka enote z 440 m.n.v. je v Koprivnih dolinah.

1.1.3 Podnebne značilnosti

V enoti prevladuje zmerno celinsko podnebje. Povprečna januarska temperatura znaša -2 do 0°C , povprečna julijska od 16 do 18°C in povprečna letna najvišja dnevna temperatura 10 do 14°C (vse iz Atlasa okolja, spletna stran ARSO). Na območju enote letno pade 1.500 do 1.800 mm padavin (na vzhodu manj kot na zahodu). Število dni s padavinami se v posameznem letu giblje od 135 do 145. Časovni razpored padavin je ugoden, saj pade v času vegetacije 70 % vseh padavin. Snežna odeja traja v povprečju 75 dni na leto. Vegetacijska doba traja od začetka maja do sredine oktobra. Olistanje bukve se prične v začetku maja. Pogost je pozni mraz, ki prizadene predvsem mlade bukove sestoje.

1.1.4 Hidrološke razmere

Enota Mirna gora skupaj z ostalim roškim masivom predstavlja velik zbiralnik pitne vode, čeprav je zaradi odsotnosti površinskih voda v enoti veliko pomanjkanje vode. V enoti so redki studenci, od katerih le posamezni ne presahnejo v poletnih mesecih. Najdaljši vodotok je izvir v Ponikvah, voda se obdrži na površini celih 330 metrov, pri tem se pretoči skozi tri luže, ki ne presahnejo niti v najhujši suši. Potokov ni, redki so tudi studenci. Studenec pri vasi Planina je zajet in obzidan, ker služi tudi za pitno vodo. Nekaj izvirov je pri nekdanji kočevski vasi Ponikve, eden pri vasi Topličice, eden na meji oddelkov 7 in 10, štirje v oddelku 86. Zaradi pomanjkanja vode so ljudje v preteklosti izdelali kluže (kal, mlaka), ki so bile prvotno namnjene napajanju živine. Zaradi biotopske funkcije se kluže ohranja, ker so življenjskega pomena za divjad.

1.1.5 Matična podlaga in tla

Geološko podlago tvorijo dolomiti in apnenci. Na južnem delu enote je kredni apnenec, proti severu prehaja v dolomit iz triadne in jurske dobe. V osrednjem delu se apnenec in dolomit med seboj prepletata, ponekod je menjava tako pogosta, da ju na nivoju odseka ni mogoče razmejiti.

Na apnencu so nastala rjava pokarbonatna in humozna tla, v vrtačah praviloma globoka tla, na pobočjih srednje globoka in žepasta, po grebenih, vrhovih in na najstrmejših delih pa plitva, skeletna in humozna tla. Kjer je apnenčasta podlaga, je površina zelo skalovita. Na dolomitu so se razvila srednje globoka in žepasta rjava pokarbonatna tla globine do 20 cm.

1.1.6 Krajinski tipi in gozdnatost

Skupna površina gozdov v GGE znaša 3.885,10 ha. Celotna površina enote je umeščena v gozdno krajino, saj gozd porašča kar 96 % površine. Površina gozdov se je v desetih letih povečala za 25,68 hektarjev. Zaraščanja je le 12,33 ha.

Preglednica 2: Krajinski tipi

Tip krajine	Površina krajine	Površina gozda	Površina negozda	Gozdnatost	Delež krajine
Gozdna krajina	4.047,23	3.885,10	162,13	96,0	100,0

Preglednica 3/D: Površina gozdnega prostora in struktura negozdnih površin

	Površina v ha	Delež v %
Površina gozdnogospodarske enote	4.047,23	100,0
Gozd	3.885,10	96,0
Druga gozdna zemljišča		
Daljnovodi v gozdnem prostoru	5,62	0,1
Gozdni prostor		
Lazi in senožeti	143,29	3,5
Zaraščajoče površine v gozdnem prostoru	12,33	0,3
Infrastrukturni objekti	0,89	0,0
Negozdni prostor		
Zaraščajoče površine izven gozdnega prostora	0,00	0,0
Drugo	0,00	0,0

Površina gozdnega prostora znaša 4.047,23 ha. Poleg gozdov so zastopane še košenice, zaraščajoče površine v gozdnem prostoru, daljnovodi in infrastrukturni objekti.

1.1.7 Vegetacijski oris gozdnogospodarske enote

Za določitev gozdnih združb smo uporabili podrobne fitocenološke karte za enoto Mirna gora v merilu 1:10.000. Za izračun proizvodne sposobnosti rastišč so uporabljeni zadnji objavljeni podatki za posamezna gozdna rastišča (Bončina in sod. 2014).

Preglednica 4/D-GZ: Gozdne združbe

Šifra	Skupina rastišč Gozdna združba - novo poimenovanje	PSR v m ³ /ha, letno	Površina v ha	Delež v %
01	<i>Rastišča logov</i>	-	12,15	0,3
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorje z brestom	7,7	6,56	0,2
60000	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	5,3	5,59	0,1
02	<i>Rastišča gabrovij in dobrav</i>	-	7,09	0,2
54100	Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje	6,5	7,09	0,2
04	<i>Gričevnata in podgorska rastišča bukovij na karbonatnih kamninah</i>	-	2.839,02	73,1
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	8,2	2.727,52	70,2
55400	Gradnovo bukovje na izpranih tleh	8,7	111,50	2,9
05	<i>Rastišča gorskih in visokogorskih bukovij na karbonatnih kamninah</i>	-	226,79	5,8
63100	Preddinarsko gorsko bukovje	10,3	226,79	5,8
06	<i>Rastišča jelke in bukve</i>	-	687,16	17,7
64100	Dinarsko jelovo-bukovje	8,0	687,16	17,7
07	<i>Rastišča jelke in smreke</i>	-	3,50	0,1
77100	Jelovje s praprotni	13,3	3,50	0,1
08	<i>Termofilna rastišča bukovij in bukovja na rendzinah</i>	-	2,14	0,1
58100	Osojno bukovje s kresničevjem	7,2	2,14	0,1
09	<i>Termofilna rastišča hrastovij</i>	-	107,25	2,8
56100	Bazoljubno gradnovje	5,1	107,25	2,8
Skupaj		-	3.885,10	100,0

- Preddinarsko – dinarsko podgorsko bukovje – *Hacquetio-Fagetum* (2.727,52 ha)**

Združba se pojavlja na nadmorski višini med 450 in 700 m na srednje strmih do strmih pobočjih in širokih hrbtih. Tla so srednje globoka, izjemoma tudi globoka ali plitva pokarbonatna rjava tla na apnencu ali dolomitu, ki so sveža in biološko zelo aktivna.

Drevesni sloj tvori bukev s primesjo gradna, belega gabra, gorskega javorja in češnje ter umetno vnesena smreka in bori. Grmovni sloj je bogat, poleg drevesnega podmladka tvorijo navadni volčin, gozdni šipek, glog, dobrovita, tintovje, rdeči dren in leska. V zeliščnem sloju so najpogostejše tevje, svinjska laknica, trobentica, kopitnik, volecvetni teloh in zeleni šaš.

- **Gradново bukovje na izpranih tleh – *Hedero-Fagetum* (111,50 ha)**

Združba se pojavlja med 200 in 600 m nadmorske višine na položnih pobočjih. Matična podlaga so apnenci, na katerih so nastala globoka do srednje globoka rjava pokarbonatna tla, ki so rahlo kisle reakcije in biološko srednje aktivna.

Sestoj praviloma tvorita bukev in graden, ki je v tej enoti redko prisoten. Grmovni sloj tvorijo volčin, gozdni šipek, navadna kalina, glog in dobrovita. V zeliščnem sloju se pojavljajo velecvetni šetraj, dolgolistna naglavka, dlakavi šaš in spomladanska torilnica, kot diferencialna vrsta za geografsko varianto se pojavlja lipica, lahko pa še tevje, zimzelen, kopitnik, svinjska laknica, trobentica, sinjezeleni šaš, borovnica, navadni črnilec in zlata rozga.

- **Preddinarsko gorsko bukovje – *Lamio orvalae-Fagetum* (226,79 ha)**

Združba se pojavlja na srednje strmih do strmih pobočjih, vlažnih jarkih in rahlo razgibanih planotah, na nadmorski višini med 500 in 1.050 m. Porašča srednje globoka do globoka ali žepasta pokarbonatna rjava tla na apnencu, ki so sveža in biološko zelo aktivna.

Sestoj tvori predvsem bukev, posamezno pa so primešani še gorski javor, gorski brest, jelka in smreka. V grmovnem sloju se pojavlja navadni volčin. V zeliščnem sloju so najpogostejše: mnogolistna, deveterolistna in brstična mlaja, velikocvetna mrtva kopriva, dišeča perla, glistovnica, volčja jagoda, pegasti kačnik, podlesna veternica, golšec, črnoga, mnogocvetni salamonov pečat, velecvetni šetraj in Fuchsov grint.

- **Dinarsko jelovo bukovje – *Omphalodo-Fagetum* (687,17 ha)**

Združba se pojavlja na zmerno nagnjenih pobočjih, na nadmorski višini med 300 in 1.050 m n.v. Porašča srednje globoka, izjemoma tudi globoka rjava pokarbonatna tla na apnencu, ki so sveža in biološko zelo aktivna.

Sestoj tvorita bukev in jelka, v presvetljenih sestojih še gorski javor, posamezno primešan pa je tudi gorski brest. Grmovni sloj tvorijo: kranjska khrlika, puhastolistno kosteničevje in lovorolistni volčin. V zeliščnem sloju so najpogostejše: pomladanska torilnica, dišeča perla, glistovnica, mnogocvetni salamonov pečat, deveterolistna in brstična mlaja ter velecvetni šetraj.

- **Bazoljubno gradnovje – *Lathyro-Quercetum* (107,25 ha)**

Rastiščni tip se pojavlja pretežno na nadmorski višini 250 do 500 m na toplih, skalovitih in strmih pobočjih. Tla, ki jih porašča, so plitva do srednje globoka, izrazito žepasta rjava pokarbonatna tla z močno bazično reakcijo. Zaradi sušnosti so biološko slabo aktivna.

Drevesni sloj tvorita cer in graden, prisotni pa so še črni gaber, mali jesen, maklen, topokrpi javor in brek. Grmovni sloj je bogat in ga poleg podmladka drevesnih vrst tvorijo še glog, kozja češnja, navadna trdoleska, tintovje, rumeni dren, gozdni šipek in robida. V zeliščnem sloju pa so črni grahor, navadni bljušč, sinjezeleni šaš, gozdna lakota, navadna mačina, medenika in hermelika.

Cela enota spada v območje Natura 2000 Kočevsko (POO in POV) s habitatnimi tipi: (91K0) Ilirski bukovi gozdovi, (9180) Javorovi gozdovi (*Tilio-Acerion*) v grapah in na pobočnih gruščih ter (6210) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco-Brometalia*).

1.1.8 Živalski svet

Že dejstvo, da je vsa enota znotraj ekološko pomembnega območja (EPO Kočevsko in EPO Osrednje omočje življenjskega prostora velikih zveri) ter tudi znotraj posebnega varstvenega območja (Natura 2000) kaže, da gre za območje dobro ohranjene narave, zaradi česar ima tudi poseben status. Že iz opredelitve teh območij izhaja, da je enota

pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti in je kot taka sestavni del širšega območja, pomembnega za ohranitev in doseganje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov. Na razmere živalskega sveta v enoti, katero preko 95 % pokriva gozd, vpliva poleg dejavnikov nežive narave, predvsem gozdarstvo in lovstvo.

Gre za enoto z veliko gozdnatostjo ter malo negozdnih – travniških površin, ki so pomembne za rastlinojedo divjad (jelenjad in srnjad) in živalske vrste, ki za svoj obstoj potrebujejo gozdni rob in travniške površine. Kljub temu je tu travniških površin več kot v osrednjem roškem predelu. Veliko travniških površin, katere so nekoč vzdrževali izseljeni prebivalci tega področja – Kočevalji, se je že zaraslo ali pa so bile pogozdene. V zadnjem obdobju se proces zaraščanja zmanjšuje zaradi interesa za košnjo s strani kmetovalcev. Manjše travniške površine sredi gozdov, še posebno tiste, do katerih je dostop z mehanizacijo slabši, so v trenutnih razmerah najbolj izpostavljene zaraščanju. Sicer so tudi zaraščajoče površine pomembne za ohranitev biotske pestrosti, vendar zaradi njihovega preraščanja, le krajše obdobje.

Vodnih virov je v enoti malo. Evidentiranih je 12 izvirov ali studencev in 7 luž, ki so zelo pomembni za živalski svet. Brez vzdrževanja teh vodnih virov s strani človeka bi jih večina že izginila.

Največji vpliv na živalski svet imajo vsekakor gozdovi. Zaradi ohranjenih, vrstno in strukturno pestrih gozdov, katerih obnova je zagotovljena po naravni poti, je enota danes uvrščena v ekološko pomembno območje. Toda tudi ti gozdovi se spreminjajo, s spremembami pa se spreminjajo tudi življenjski pogoji živalskim vrstam. Intenziviranje gospodarjenja z gozdovi, večja odprtost gozdov z gozdnimi cestami in vlakami ob vse večjem obiskovanju gozdov (rekreacija, turizem) so največji vzroki spreminjanja življenjskih pogojev živalskim vrstam. Z zavedanjem, da z vplivanjem na gozd spreminjamo in vplivamo na živalske vrste in njihove habitate, ter z upoštevanjem specifičnih potreb posameznih živalskih vrst do okolja oziroma habitata negativne učinke teh sprememb na živalski svet lahko omejimo. V enoti je določenih 54,21 ha ekocelic, v katerih se ne izvaja sečenj. V teh ekocelicah se bo v prihodnje povečala količina odmirajočega in mrtvega drevja, ki je pomembno za nekatere vrste ptic. S popisi na vzorčnih ploskvah je bilo ugotovljeno, da je v gozdu 13,60 m³/ha mrtve biomese. Debelinska struktura ni najbolj ugodna, saj je največ drobnega drevja. Primanjkuje zlasti debelejših mrtve lesne mase.

V enoti je evidentiranih tudi veliko jam ali brezen. Te so pomembne zlasti za netopirje. Gozdarstvo z vplivanjem na sestoje v okolici jam lahko pomembno vpliva na razmere v teh jamah za živalski svet.

Območje enote spada v osrednje življenjsko območje rjavega medveda v Sloveniji. Življenjski pogoji za medveda so ugodni, vendar pa se ob zmanjševanju prehranskih virov poslabšujejo. Sadno drevje, kot ostanki nekdanjih kočevarskih sadovnjakov, postopoma propada, pomlajevanje gozdov pod zastorom odraslega drevja pa tudi ne omogoča razraščanja plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst. Evidentiranih je 5 medvedjih brlogov, v okolici katerih so upoštevani varstveni režimi.

Divji petelin, ki je bil na Mirni gori zadnjič opažen leta 1999, ko sta petelin in kura prišla do planinskega doma na Mirni gori, sta bila verjetno zadnja predstavnika svoje vrste na tem delu roškega masiva.

Od divjadi je v enoti najštevilčnejše zastopana jelenjad, srnjad in divji prašiči. Na gozd imata največji vpliv srnjad in predvsem jelenjad. Srnjadi je tu sicer več kot v preostalem roškem masivu, manj pa je jelenjadi. Prehranski pogoji za jelenjad so sicer boljši kot v preostalem delu Roga, saj je tu nekoliko več pašnih površin in grmišč, toda mladju jelke ni prizanešeno.

Na živalski svet ima velik vpliv tudi nemir. Obiskanost gozdov se iz leta v leto povečuje. Poleg priljubljene izletniške točke na Mirni gori, na katero poleg makadamske ceste vodi več pešpoti, se povečuje tudi nemir v preostalem delu enote. Povsod prevozne, dobro vzdrževane gozdne ceste omogočajo ljudem, da vnašajo nemir v vse kotičke gozdov. Tu so še posamične vikend hišice, ki so nastale po obnovi opuščenih kočevarskih hiš, ki v ta prostor ne prinašajo nikakršne nove kvalitete.

1.2 Površina in lastništvo gozdov

Površina vseh gozdov v enoti je 3.885,10 ha in so pretežno v državni lasti.

Preglednica 5/LP: Površina gozdov po lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda v ha	399,13	3.484,92	1,05	3.885,10
Delež v %	10,3	89,7	0,0	100,0

Preglednica 6/LS: Posestna sestava zasebnih gozdov

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posestnikov		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	47,3	47,3	10,4	10,4
1 do 5 ha	45,2	92,5	49,8	60,2
5 do 10 ha	4,8	97,3	14,0	74,2
10 do 30 ha	1,6	98,9	10,0	84,2
30 do 100 ha	1,1	100,0	15,8	100,0
nad 100 ha	0,0	100,0	0,0	100,0
Skupaj	100,0	-	100,0	-

Slaba polovica (47,3 %) posestnikov ima posest manjšo od enega hektarja, slaba polovica pa od enega do petih hektarjev. Posest večjo od petih hektarjev ima samo 14 lastnikov, ki pa imajo v lasti 39,8 % vseh zasebnih gozdov.

Preglednica 7/D-LS: Razvoj posestne sestave

Velikost gozdne posesti	Delež v % Leto 2009	Delež v % Leto 2019	Število lastnikov	Število lastnikov (kumulativa)
do 1 ha	60,9	47,3	89	89
1 do 5 ha	31,2	45,2	85	174
5 do 10 ha	5,3	4,8	9	183
10 do 30 ha	2,6	1,6	3	186
30 do 100 ha	0,0	1,1	2	188
nad 100 ha	0,0	0,0	0	188

Zasebnih gozdnih posestnikov (brez solastnikov) je 188, povprečna gozdna posest pa je velika 2,12 ha. V zadnjem desetletju je opaziti padec deleža najmanjše posesti in porast večje posesti.

1.3 Odprtost gozdov s prometnicami in razmere za pridobivanje lesa

Preglednica 8/SPR: Spravilne razmere (potencialne vrste spravila)

Način spravila	Površina		Delež spravilne razdalje v %					
	ha	%	do 200	200-400	400-600	600-800	800-1200	nad 1200
S traktorjem	3.714,34	95,6	1,6	54,7	37,3	5,6	0,8	0,0
Ni odprto	170,76	4,4						-
Skupaj	3.885,10	100,0						-

Spravilne razmere so raznolike, saj jih na eni strani pogojuje manj zahteven severni del enote, ki je na dolomitu in je majhna površinska skalovitost, na drugi strani pa je veliko bolj zahteven južni del enote, kjer tehnologijo pogojuje razgiban kraški teren s številnimi vrtačami, strmimi pobočji in mestoma močno skalovitostjo. Tehnološko je večina gozdov primernih za spravilo z adaptiranimi gozdarskimi traktorji, manjši del tudi s pogonom na dve kolesi, pretežni del pa na štirikolesni pogon. Zelo primerni na težjih skalovitih terenih so tudi manjši in srednji specialni gozdarski zgibniki.

Povprečna spravilna razdalja je 400 m.

Gozdovi imajo urejene vlake tako, da je pretežna pravilna razdalja med 200 in 600 m. Spravilno razdaljo nad 600 m ima le 6,4 % gozdov.

Z vlakami je neodprtih 4,4 % površine oziroma 171 ha. Te površine predstavljajo težje dostopni deli odsekov, strmejša pobočja in rezervat.

Sistemi vlak v nekaterih oddelkih so potrebni rekonstrukcije in dograditve zaradi sodobnejših tehnoloških rešitev. Novozgrajene vlake in tudi del obstoječih so primerne za prevoz lesa s polprikolicami.

Preglednica 9/D-C: Odprtost gozdov s cestami

Vrsta ceste	Produktivne v km	Povezovalne v km	Skupaj v km	Gostota cest v m/ha
Gozdne ceste	75,4	0,0	75,4	19,4
Javne ceste	7,9	-	7,9	2,0
Skupaj	83,3	-	83,3	21,5

Zaprth gozdov v skladu z Uredbo o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 38/94) v enoti ni. Dolžina produktivnih gozdnih cest je 75,4 km.

Odprtost gozdov je zelo dobra. Poleg vseh gozdnih cest sta produktivnih tudi obe javni cesti. Skupaj je produktivnih 83,3 km cest. Povprečna gostota produktivnih cest v enoti je 21,5 m/ha.

Pogoji pridobivanja lesa

V zasebnih gozdovih se les pridobiva na različne načine. Deloma ga lastniki posekajo in spravijo z lastnimi sredstvi sami in s pomočjo medsosedske pomoči, v večini pa ta dela opravijo posamezni profesionalni izvajalci.

Sečnjo v državnih gozdovih je do leta 2016 izvajal koncesionar v glavnem z lastnimi sekači in delno tudi pogodbenimi izvajalci. Po tem letu sečnjo in spravilo izvajajo preko javnega razpisa izbrani izvajalci.

Pogoji sečnje so ugodni. Pri krojenju iglavcev se največkrat uporablja poldebena metoda izdelave, pri listavcih pa sortimentna metoda s poudarkom na kombiniranih hlodih.

Strojna sečnja

Zaradi vse dražjega ročnega dela in nuje po zmanjševanju obsega poškodb, nastalih pri delu v gozdu, se povečuje delež strojnega izvajanja vseh faz dela v gozdovih. Terenski in sestojni pogoji v enoti omogočajo izvajanje strojne sečnje na nekaterih površinah.

Po podatkih od leta 2011 naprej je bilo približno 15.700 m³ oziroma 6,2 % evidentiranega poseka opravljenega s strojno sečnjo in približno 5.800 m³ oziroma 2,3 % s pomočjo kombinirane sečnje.

1.4 Družbeno gospodarske razmere

Poselitev in prebivalstvo

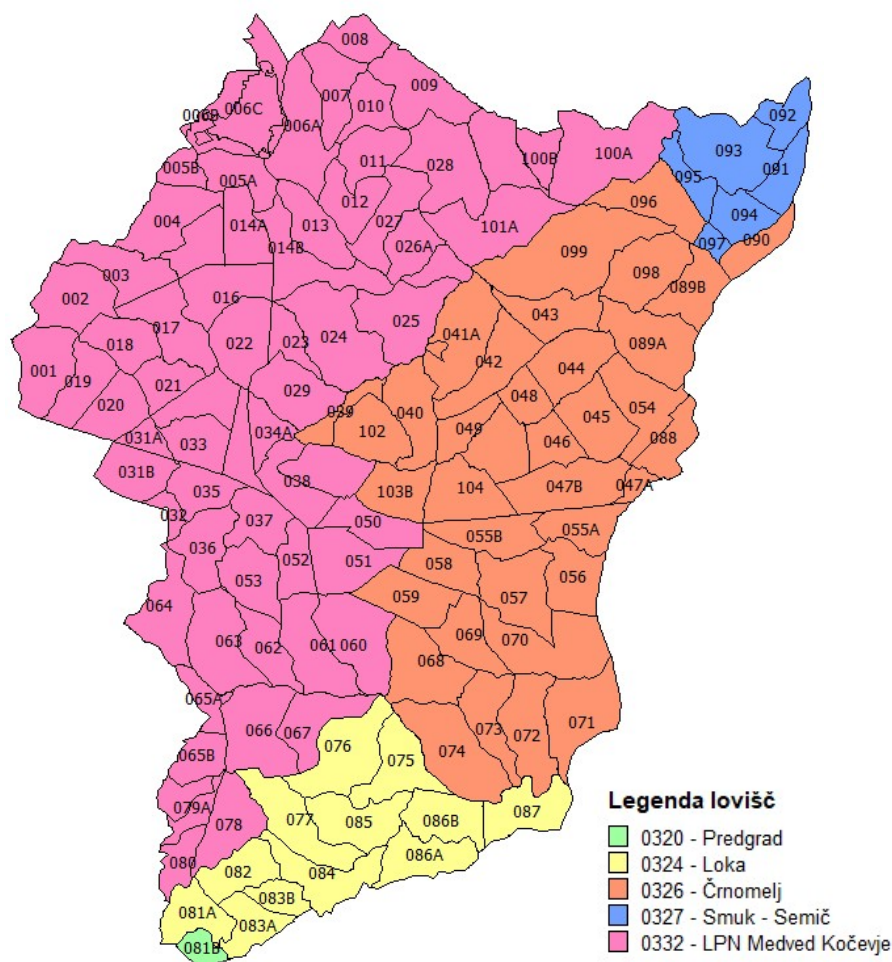
Do druge svetovne vojne so v enoti prebivali Kočevski Nemci. Ukvarjali so se z gozdarstvom in živinorejo. Med vojno so se odselili. Po vojni sta si kmetijska zadruga in gozdno gospodarstvo državno zemljo smiselno razdelili. Delovna sila v gozdovih in na kmetijskih površinah je bila predvsem iz Bosne. Na Planini je bila šola, ki so jo obiskovali predvsem otroci zaposlenih v gozdarstvu in kmetijstvu. Z odhodom delavcev v dolino je v enoti ostala le ena staroselka.

Danes ima stalno bivališče družina na Toplem vrhu, druga na Planini v stavbi nekdanje šole. Na Planini živijo še trije upokojenci, na Mirni gori pa je planinski dom z oskrbnico. Gozdarske koče so v Zagradcu, v Slabi gorici in na Planini. Lovski koče so na Toplem

vrhu, v Zagradcu, na Konjskem hribu in na Kleču. Na Planini so v zadnjih letih zgradili vikend naselje, predvsem na ruševinah zapuščenih hiš staroselcev.

1.5 Druge dejavnosti v prostoru

Lovstvo

Karta 2: Karta lovišč lovskih družin in lovišč s posebnim namenom

Preglednica 10/D-LD: Pregled lovišč

Šifra	Ime lovišča	Površina gozda lovišča v GGE v ha	Delež v %
0320	Predgrad	11,21	0,3
0324	Loka	396,85	10,2
0326	Črnomelj	1.302,88	33,5
0327	Smuk - Semič	142,46	3,7
0332	LPN Medved Kočevje	2.031,70	52,3
Skupaj		3.885,10	100,0

Z lovišči v enoti upravlja pet lovskih organizacij. Največ enote pokriva lovišče s posebnim namenom Medved. Sledijo mu še lovišče lovske družine Črnomelj, lovišče lovske družine Loka, lovišče lovske družine Smuk - Semič in lovišče lovske družine Predgrad. Vsa lovišča spadajo v Kočevsko – Belokranjsko lovsko upravljavsko območje.

Gospodarjenje z divjadjo in njenim življenjskim okoljem lovske organizacije izvajajo na podlagi določil dolgoročnih in letnih lovsko upravljavskih načrtov območij, katera za Kočevsko – Belokranjsko lovsko upravljavsko območje izdeluje ZGS, OE Kočevje, ter letnih načrtov lovišč, katere izdelujejo lovske organizacije.

Kmetijstvo

Kmetijska dejavnost je v enoti zamrla. Čez poletje pasejo konje na Planini, v Ponikvah in na Golobinjeku, kjer se pase tudi govedo. Travnike na Kleču, v Ponikvah, na Golobinjeku, na Planini in v Sredgori kosijo kmetje iz bližnjih vasi, laze sredi gozdov pa v večini le še lovci.

Infrastruktura, industrija in obrt

Poleg javnih in gozdnih cest je v enoti urejen vodovod na Planini. V stavbi bivše šole na Planini so uredili delavnico domače obrti. Industrije ni. Turistični dejavnosti služi planinski dom na Mirni gori, ki je precej obiskan ob vikendih in praznikih. Drugih aktivnosti razen lovstva in pohodništva v enoti ni.

1.6 Požarno ogroženi gozdovi

Pri razvrstitvi gozdov glede požarne ogroženosti smo upoštevali naslednje dejavnike: razvojna faza in zgradba gozda, prevladujoč rastiščni tip, negovanost in gozdna higiena, srednja letna temperatura, srednja letna količina padavin, srednja letna relativna vlažnost zraka, moč in pogostost vetra, periodičnost sušnih obdobj, matična podlaga in vrsta tal, ekspozicija, nadmorska višina, nagib, pogoji gašenja, objekti v gozdu.

Na podlagi teh meril smo gozdove v enoti razvrstili v dve stopnji požarne ogroženosti:

- ☞ srednjo stopnjo požarne ogroženosti (stopnja III) ima 191,21 ha gozdov ali 4,9 %,
- ☞ nizko stopnjo požarne ogroženosti (stopnja IV) ima 3.693,89 ha gozdov ali 95,1 %.

Gozdov z zelo veliko in veliko požarno ogroženostjo v enoti ni. Tudi gozdov s srednjo požarno ogroženostjo je sorazmerno malo. To so odseki, ki imajo veliko mladovij. Preostali gozdovi so uvrščeni v četrto stopnjo požarne ogroženosti.

1.7 Ureditvena členitev gozdnogospodarske enote

Oddelkov je 105 in imajo povprečno površino 37,00 ha. Odsekov je 124 s povprečno površino 31,33 ha. Oddelki in odseki se glede na prejšnji načrt niso spremenili.

1.8 Organiziranost javne gozdarske službe

Gozdnogospodarska enota Mirna gora je razdeljena na revir Planina (2.104,73 ha) in revir Bukova gora (1.780,37 ha). Enota spada v Krajevno enoto Semič – Metlika s sedežem v Črnomlju, krajevna enota pa v Območno enoto Novo mesto Zavoda za gozdove Slovenije.

2 PRIKAZ FUNKCIJ GOZDOV

Od **ekoloških funkcij** sta na 1. stopnji poudarjenosti najbolj zastopani funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (319,08 ha) in hidrološka funkcija (57,82 ha).

Na 2. stopnji poudarjenosti so najbolj zastopane hidrološka funkcija (3.989,41 ha), funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti (3.728,15 ha) ter funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev (130,59 ha).

Od **socialnih funkcij** na 1. stopnji poudarjenosti prevladuje funkcija varovanja naravnih vrednot (75,91 ha), sledijo raziskovalna funkcija (36,53 ha) ter poučna in estetska funkcija (vsaka 15,00 ha).

Na 2. stopnji poudarjenosti prevladuje funkcija varovanja kulturne dediščine (142,66 ha), sledijo ji rekreacijska funkcija (140,44 ha), estetska funkcija (129,94 ha) in funkcija varovanja naravnih vrednot (66,83 ha).

Preglednica 11/D-F: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi funkcijami

Funkcija	1. stopnja			2. stopnja			3. stopnja			Skupaj
	ha	%	% od gozdnega prostora	ha	%	% od gozdnega prostora	ha	%	% od gozdnega prostora	
Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev	0,00	0,0	0,0	130,59	3,2	3,2	3.916,64	96,8	96,8	4.047,23
Hidrološka funkcija	57,82	1,4	1,4	3.989,41	98,6	98,6	0,00	0,0	0,0	4.047,23
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	319,08	7,9	7,9	3.728,15	92,1	92,1	0,00	0,0	0,0	4.047,23
Klimatska funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	4.047,23	100,0	100,0	4.047,23
Zaščitna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	-	-	-	0,00
Higiensko zdravstvena funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.885,10	100,0	96,0	3.885,10
Obrambna funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	-	-	-	0,00
Rekreacijska funkcija	0,00	0,0	0,0	140,44	3,6	3,5	3.744,66	96,4	92,5	3.885,10
Turistična funkcija	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.885,10	100,0	96,0	3.885,10
Poučna funkcija	15,00	100,0	0,4	-	-	-	-	-	-	15,00
Raziskovalna funkcija	36,53	100,0	0,9	-	-	-	-	-	-	36,53
Funkcija varovanja naravnih vrednot	75,91	53,2	1,9	66,83	46,8	1,7	-	-	-	142,74
Funkcija varovanja kulturne dediščine	0,00	0,0	0,0	142,66	100,0	3,5	-	-	-	142,66
Estetska funkcija	15,00	10,3	0,4	129,94	89,7	3,2	-	-	-	144,94
Lesnoproizvodna funkcija	3.794,36	100,0	93,8	0,00	0,0	0,0	0,00	0,0	0,0	3.794,36
Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin	0,00	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	0,00
Lovnogospodarska funkcija	0,00	0,0	0,0	-	-	-	-	-	-	0,00

Od **proizvodnih funkcij** na 1. stopnji poudarjenosti je prisotna lesnoproizvodna (3.794,36 ha).

Prisotni so še gozdovi brez lesnoproizvodne funkcije, to so ekocelice in gozdni rezervat (90,74 ha) in gozdni prostor, ki ravno tako nima lesnoproizvodne funkcije (162,13 ha).

Naravovarstvene smernice za izdelavo gozdnogospodarskega načrta Mirna gora, ki jih je v mesecu avgustu 2018 izdelal Zavod RS za varstvo narave, Območna enota Novo mesto, so v celoti upoštevane. Vsi objekti v gozdnem prostoru, ki spadajo v naravno dediščino in so zajeti v navedenih smernicah, so vključeni v funkcijske enote.

Smernice varstva kulturne dediščine za gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarske enote Mirna gora, ki jih je v mesecu septembru 2018 izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Novo mesto, so tudi v celoti upoštevane, saj smo vse objekte v gozdnem prostoru, ki so zajeti v omenjenih smernicah, vključili v funkcijske enote.

Usmeritve za zagotavljanje in krepitev socialnih in ekoloških funkcij na 1. ali 2. stopnji poudarjenosti so podrobno opredeljene v poglavju 6 in na ravni oddelka oziroma odseka v obrazcu E4 (opis gozda za odsek).

2.1 Ekološke funkcije

Funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev

1. stopnje poudarjenosti v enoti ni.
2. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ velik naklon terena v odsekih: 1, 6a, 7, 9, 10, 11, 12, 28, 26a, 26b, 42, 43, 48 in 49.
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Hidrološka funkcija

Opomba: (objekt ima status naravne vrednote, naravnega ali kulturnega spomenika)*

1. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ gozdovi v okolici jam in brezen v odsekih: 1, 14a, 16, 24, 29, 30, 31a, 35, 37, 42, 44, 45, 46, 47b, 51, 52, 53, 54, 58, 59, 60, 61, 63, 64, 65b, 67, 70, 71, 72, 73, 74, 77, 86b, 87, 89a, 89b, 90, 91, 94, 96, 99, 104 in 105, to so:
 - ☞ Blatnica*, Bobneče brezno*, Brezno 1 pod grobkom*, Brezno 1 pod Ovčjakom*, Brezno 1 pod Zagradcem*, Brezno 1 v Koprivni dolini*, Brezno 1 v Podražju*, Brezno 2 na Slabi gorici*, Brezno 2 pod grobkom*, Brezno 2 pod Ovčjakom*, Brezno 2 pod Zagradcem*, Brezno 2 v Koprivni dolini*, Brezno 2 v Podražju*, Brezno 3 pod Ovčjakom*, Brezno 3 v Koprivni dolini*, Brezno črnih mravelj*, Brezno debelega štora*, Brezno na parceli 2550/1*, Brezno na Toplem vrhu*, Brezno nad Lahinjo*, Brezno nad Slabo gorico 1*, Brezno nad Slabo gorico 2*, Brezno pod bodiko*, Brezno pod divjo češnjo*, Brezno pod Konjskim hribom*, Brezno pod Kremenom*, Brezno pod Skalno gorico 1*, Brezno pri češnji*, Brezno pri križišču*, Brezno pri razcepu*, Brezno pri solnici*, Brezno prvoaprilskega medveda*, Brezno v Kurbinih dragah*, Britof 1*, Britof 2*, Četrty julij*, Črneč prepad*, Džotlo 2*, Grizli Adams 5*, Jama na Lahinji*, Jama ob gozdni železnici*, Jama ob poti za Topličice*, Jama pod Trnovim hribom*, Jama pri bolnici Kremen*, Jama v Topličicah*, Kočka reber 1*, Kočka reber 2*, Kočka reber 3*, Kočka reber 4*, Kunino brezno*, Lončevinka*, Medvedji dol 1*, Medvedji dol 2*, Medvedji dol 3*, Mlačevcevec 1*, Močeradova jama*, Peščena ura*, Plutovo brezno*, Poševna jama na Kremenu*, Prelomnica*, Prepad na poti*, Prepad na poti proti Travniku*, Prepad pri Konjskem hribu*, Prepadnica*, Pusijeva jama*, Razpoka pod Konjskim hribom*, Rožno brezno*, Šnelerjev magazin*, Šnelerjev prepad*, Šnelerjeva jama*, Šnelerjevo brezno*, Špranjca na Lahinji*, Štirnica*, Topli vrh 2*, Topli vrh 3*, Topli vrh 4*, Topli vrh 5*, Topli vrh 6*.
 - ☞ gozd v okolici izvirov in studencev v odseku 6a, 26b, 42, 62, 84 in 104.
2. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ imajo vsi ostali gozdovi na apneni podlagi oziroma na kraškem svetu, ki nimajo hidrološke stopnje poudarjene na prvi stopnji, ki zaradi enake stopnje poudarjenosti niso posebej ločena.
3. stopnje poudarjenosti v enoti ni.

Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti

1. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ brlogi v odsekih: 4, 11, 28 in 33,
 - ☞ ekocelice v odsekih: 1, 3, 4, 5a, 5b, 6a, 6b, 9, 11, 14a, 18, 19, 21, 26b, 28, 29, 30, 33, 37, 39, 41a, 41b, 52, 53, 62, 63 in 101b,
 - ☞ gozdovi v okolici jam, brezen in izvirov v odsekih, kot je navedeno pri hidrološki funkciji,

- ☞ luže v odsekih: 14b, 37, 38, 39 in 102,
- ☞ košenice v odsekih: 1, 2, 18, 6c, 9, 25, 26b, 41a, 44, 48, 63, 65a, 66, 70, 72, 75, 74, 79b, 78, 86, 87, 89a, 89b, 93, 99, 100a, 100b, 101b 102, 103b, 104 in 105.

2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi in gozdni prostor na območju Nature 2000: POO in POV Kočevsko,
- ☞ gozdovi in gozdni prostor na območju EPO: Kočevsko in Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri,
- ☞ zaraščanje in površine pod daljnovidnostjo v gozdnem prostoru.

Preglednica 12/N-SPA: Pregled območij Nature 2000, evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov

Koda	Ime	Status	Vrste in habitatni tipi vezani na gozdni prostor znotraj GGE Mirna gora
SI3000263	Kočevsko	POO	<u>Zveri:</u> volk (<i>Canis lupus</i>), rjavi medved (<i>Ursus arctos</i>*), ris (<i>Lynx lynx</i>*), <u>Netopirji:</u> širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>), veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>), mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>), veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>), navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>), <u>Dvoživke:</u> veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>), hribski urh (<i>Bombina variegata</i>), <u>Hrošči:</u> brazdar (<i>Rhyssodes sulcatus</i>), alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i>*), bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>), rogač (<i>Lucanus cervus</i>), škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>), drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwartii</i>), <u>Metulji:</u> črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i>*), veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>), <u>Raki</u> navadni koščak (<i>Austropotamobius torrentium</i>*), <u>Rastline:</u> mah <i>Buxbaumia viridis</i>, mah <i>Dicranum viride</i>. <u>Habitatni tipi:</u> (8310) Jame, ki niso odprte za javnost, (6210)* Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia, pomembna rastišča kukavičevk), (91K0) Ilirski bukovi gozdovi (<i>Fagus sylvatica</i> (Aremonio-Fagion)), (9180) Javorovi gozdovi (<i>Tilio-Acerion</i>) v grapah in na pobočnih gruščih.
SI5000013	Kočevsko	POV	<u>Ptice:</u> črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>), gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>), koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>), kozača (<i>Strix uralensis</i>), mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>), pivka (<i>Picus canus</i>), mali muhar (<i>Ficedula parva</i>), sršenar (<i>Pernis apivorus</i>), belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>), triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>), vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>), rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>).

Opomba: Z * so označene prednostne kvalifikacijske vrste.

Preglednici habitatnih tipov in kvalifikacijskih vrst sta v prilogah.

3. stopnje poudarjenosti v enoti ni.

Klimatska funkcija

1. in 2. stopnje poudarjenosti v enoti ni:

3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

2.2 Socialne funkcije

Zaščitna funkcija

1. in 2. stopnje poudarjenosti v enoti ni.
3. stopnjo poudarjenosti ne določamo.

Higiensko – zdravstvena funkcija

1. in 2. stopnje poudarjenosti v enoti ni.
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozd.

Obrambna funkcija

1. in 2. stopnje poudarjenosti v enoti ni.
3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Rekreacijska funkcija

1. stopnje poudarjenosti v enoti ni.
2. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ gozdovi ob Trdinovi poti v odsekih: 8, 9, 28, 93, 95, 96, 99, 100a, 100b, 101a in 101b,
 - ☞ gozdovi ob Pastirski poti v odsekih: 5a, 6a, 6b, 6c, 12, 13, 14b, 26a, 26b in 27,
 - ☞ gozdovi ob planinski poti iz Črnomlja na Mirno goro v odsekih: 43, 44, 54, 88, 89a, 98 in 99.
- ☞ 3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Turistična funkcija

1. in 2. stopnje poudarjenosti v enoti ni.
3. stopnjo poudarjenosti ima ves ostali gozdni prostor.

Poučna funkcija

1. stopnja poudarjenosti:
 - ☞ gozdovi ob učni poti v odsekih: 26a, 27, 28 in 101a.
2. in 3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Raziskovalna funkcija

1. stopnja poudarjenosti je na območju rezervata Ponikve v odseku 6b.
2. in 3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Funkcija varovanja naravnih vrednot

1. stopnja poudarjenosti:

- ☞ območje košenic v Ponikvah, v odseku 6c,
 - ☞ gozdovi rezervata Ponikve v odseku 6b,
 - ☞ nahajališče bodike na Planini v odseku 41a in 41b,
 - ☞ Sredgorska luža v odsekih 29, 39 in 34a,
 - ☞ Planinska luža v odseku 14b.
2. stopnja poudarjenosti:
- ☞ gozdovi v okolici jam, brezen in izvirov v odsekih, kot je navedeno pri hidrološki funkciji,
 - ☞ mogočna bukev v Kurbinih dragah v odseku 99,
 - ☞ mogočni hrast v Kurbinih dragah v odseku 99,
 - ☞ mogočni jelki nad Šnelerjevim magacinom v odsekih 31b in 33,
 - ☞ lipe ob cesti v Sredgori v odseku 102,
 - ☞ lipa na pokopališču v Planini v odseku 101a.
3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Funkcija varovanja kulturne dediščine

1. stopnje poudarjenosti v enoti ni.
2. stopnja poudarjenosti:
- ☞ ostanki vasi Planina v odsekih 25, 26b, 41a, 43, 99 in 101a,
 - ☞ ostanki vasi Ponikve v odseku 6c,
 - ☞ ostanki vasi Škrilj v odseku 101b,
 - ☞ ostanki vasi Kleč v odsekih 93, 95, 96 in 100a,
 - ☞ partizanska bolnica Kremen v odseku 13 in 14b,
 - ☞ ostanki vasi Konjski hrib v odsekih 89a in 98,
 - ☞ razvaline kapele sv. Urha v odseku 2,
 - ☞ ostanki vasi Starološki grič v odseku 1 in 2,
 - ☞ ostanki vasi Sredgora v odseku 102 in 103a,
 - ☞ ostanki vasi Topličice v odsekih 104 in 105,
 - ☞ ostanki vasi Draga v odsekih 65b, 66, 77, 78 in 79a,
 - ☞ ostanki vasi Ovčjak 60, 68, 76 in 74,
 - ☞ ostanki vasi Gradec v odseku 70 in 72,
 - ☞ ostanek vasi Topli vrh pri Bistrici v odsekih 74 in 87,
 - ☞ gozdovi na območju arheološkega najdišča Stražnji vrh v odseku 71,
3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Estetska funkcija

1. stopnja poudarjenosti:
- ☞ gozdovi ob učni poti v odsekih 26a, 27, 28 in 101a,
 - ☞ lipe na Sredgori (odsek 102) ter na Planini (odsek 101a).
2. stopnja poudarjenosti:

- ☞ gozdovi ob Trdinovi poti v odsekih: 8, 9, 28, 93, 95, 96, 99, 100a, 100b, 101a in 101b,
- ☞ gozdovi ob Pastirski poti v odsekih: 5a, 6a, 6b, 6c, 12, 13, 14b, 26a, 26b in 27,
- ☞ gozdovi ob planinski poti iz Črnomlja na Mirno goro v odsekih: 43, 44, 54, 88, 89a, 98 in 99.

3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

2.3 Proizvodne funkcije

Lesnoproizvodna funkcija

1. stopnjo poudarjenosti ima večina gozdov v enoti, razen gozdov rezervata Ponikve in ekocelic, kateri nimajo lesnoproizvodne funkcije.

2. in 3. stopnje poudarjenosti v enoti ni

Brez lesnoproizvodne funkcije so še površine znotraj gozdnega prostora, katere ne porašča gozd: površine pod daljnovodom, vzdrževane košenice, zaraščanje ter ceste in infrastrukturni objekti znotraj gozdnega prostora.

Funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin

1. stopnje poudarjenosti v enoti ni.

2. in 3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

Lovnogospodarska funkcija

1. stopnje poudarjenosti v enoti ni.

2. in 3. stopnje poudarjenosti ne določamo.

3 OPIS STANJA GOZDOV

3.1 Kategorije gozdov

Preglednica 13/D-KL: Gospodarske kategorije gozdov in njihova struktura po lastniških kategorijah

Kategorije gozdov v ha	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Večnamenski gozdovi	398,11	3.449,41	1,05	3.848,57
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1,02	35,51	0,00	36,53
Skupaj	399,13	3.484,92	1,05	3.885,10

V enoti prevladujejo večnamenski gozdovi. V gozdove s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni, so uvrščeni gozdovi odseka 6b, to je rezervat Ponikve. Razglašeni so z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 01/13, 39/15).

Preglednica 14/KGR: Gozdne združbe po gospodarskih kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Gospodarske kategorije gozdov in rastiščnogojitveni razredi	Ime gozdnega rastiščnega tipa	Površina (ha)	Delež %
Podgorska bukovja	54100 - Preddinarsko-dinarsko gradnovno belogabrovje	7,09	0,2
	55100 - Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	2.550,80	65,7
	55400 - Gradnovno bukovje na izpranih tleh	111,5	2,9
	56100 - Bazoljubno gradnovje	99,95	2,6
	58100 - Osojno bukovje s kresničevjem	2,14	0,1
	60000 - Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	5,59	0,1
	63100 - Preddinarsko gorsko bukovje	226,79	5,8
	64100 - Dinarsko jelovo-bukovje	87,33	2,2
	65100 - Gorsko-zgornjegorsko javorje z brestom	6,56	0,2
	77100 - Jelovje s praprotni	3,5	0,1
Skupaj RGR		3.101,25	79,8
Dinarska jelova bukovja	55100 - Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	147,49	3,8
	64100 - Dinarsko jelovo-bukovje	599,83	15,4
Skupaj RGR		747,32	19,2
VEČNAMENSKI GOZDOVI		3.848,57	99,1
Gozdni rezervati	55100 - Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	29,23	0,8
	56100 - Bazoljubno gradnovje	7,3	0,2
Skupaj RGR		36,53	0,9
GPN, ukrepi niso dovoljeni		36,53	0,9
Skupaj vsi gozdovi		3.885,10	100,0

3.2 Lesna zaloga

Preglednica 15/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj		
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³
Smreka	8,0	24,1	22,5	17,7	27,7	79,3	21,3	308.198
Jelka	4,6	11,6	14,2	22,9	46,7	34,6	9,3	134.473
Bor	11,0	31,4	24,6	15,3	17,7	0,3	0,1	1.166
Macesen	12,9	33,8	23,9	13,3	16,1	1,8	0,5	6.996
Ostali iglavci	12,0	32,8	24,7	14,6	15,9	0,4	0,1	1.555
Bukev	4,4	14,9	23,1	26,6	31,0	191,7	51,5	744.734
Hrast	5,0	15,0	22,6	26,9	30,5	8,8	2,4	34.187
Plemeniti listavci	5,8	17,9	24,2	25,2	26,9	47,8	12,8	185.698
Trdi listavci	6,1	17,2	22,9	26,3	27,5	5,8	1,6	22.532
Mehki listavci	10,7	22,1	21,6	25,3	20,3	1,6	0,4	6.216
Iglavci	7,1	20,6	20,1	19,1	33,1	116,4	31,3	452.388
Listavci	4,8	15,6	23,3	26,3	30,0	255,7	68,7	993.367
Skupaj	5,5	17,2	22,3	24,1	30,9	372,1	100,0	1.445.755

Lesna zaloga je 372,1 m³/ha, z intervalno oceno ob 5 % tveganju od 354,2 do 390,0 m³/ha.

V prvem razširjenem debelinskem razredu (10 – 30 cm premera) se nahaja 27,7 % lesne zaloge, 39,2 % v drugem razširjenem debelinskem razredu (30 – 50 cm premera) in 33,1 % lesne zaloge v tretjem razširjenem debelinskem razredu (nad 50 cm premera).

V lesni zalogi prevladuje bukev, sledijo ji smreka, plemeniti listavci in jelka, ki vse skupaj predstavljajo kar 94,9 % celotne mase. Z opaznejšim deležem jim sledijo še hrast in trdi listavci. Delež ostalih skupaj ne presega dveh odstotkov.

V skupini ostalih iglavcev je približno 83 % macesna in 17 % zelenega bora.

V skupini plemenitih listavcev je približno 81 % gorskega javorja, 12 % lipe in lipovca, 4 % češnje in 3 % velikega jesena.

V skupini trdih listavcev je približno 54 % cera, 29 % belega gabra, 9 % črnega gabra, 3 % malega jesena, 3 % mokovca in 2 % maklena.

V skupini mehkih listavcev je približno 55 % breze in 45 % trepetlike.

Drevesne vrste, ki so v skupni lesni zalogi prisotne z deležem manjšim od 1 % oziroma celo z le nekaj drevesi, so: rdeči bor, črni bor, zeleni bor, macesen, duglazija, tisa, lesnika, hruška, cer, kostanj, robinija, oreh, ostrolistni javor, topokrpi javor, veliki jesen, gorski in poljski brest, maklen, brek, mokovec, črni gaber, mali jesen, trepetlika, topol in vrba.

Preglednica 16/D-LZL: Lesna zaloga gozdov po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	452.388	21.155	431.035	198
	m ³ /ha	116,4	53,0	123,7	188,5
Listavci	m ³	993.367	122.703	870.487	177
	m ³ /ha	255,7	307,4	249,8	168,6
Skupaj	m ³	1.445.755	143.858	1.301.522	375
	m ³ /ha	372,1	360,4	373,5	357,1

Med višinama hektarske lesne zaloge državnih in zasebnih gozdov je razlika 13 m³/ha, kar kaže na boljše stanje državnih gozdov. Še nekoliko slabše je stanje v gozdovih lokalnih skupnosti, vendar je teh gozdov zanemarljivo malo.

Lesna zaloga za enoto in po razredih je ugotovljena z metodo stalnih vzorčnih ploskev na mreži 200 m (smer V – Z) x 500 m (smer S – J). Skupno je bilo postavljenih 391 ploskev, na katerih je bilo izmerjenih 8.831 dreves. Za lesno zalogo enote šteje aritmetična sredina lesnih zalog na vzorčnih ploskvah.

Vzorčna napaka ocene lesne zaloge pri tveganju 5 % na ravni enote je 4,8 %, na ravni posameznega stratuma oz. razreda pa ne presega 15 %.

Preglednica 17/D-LZU: Način ugotavljanja lesne zaloge

Stratum	Rastiščnogojitveni razred	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)	Število vzorčnih ploskev	± E (%)
1	Podgorska bukovja	3.101,25	349,3	316	5,2
	Gozdni rezervati	36,53	410,8	1	
2	Dinarska jelova bukovja	747,32	464,3	74	10,8
Skupaj		3.885,10	372,1	391	4,8

V vseh sestojih se je lesna zaloga ocenjevala okularno. Lesna zaloga za nivo odsekov in rastiščnogojitvenih razredov je enaka okularnim ocenam iz opisov sestojev izravnanim z meritvami na stalnih vzorčnih ploskvah na nivoju stratuma. Rastiščnogojitveni razred gozdni rezervati je zaradi majhnosti pridružen razredu podgorska bukovja. Tarife so popravljene v skladu z rezultati aktualnih in preteklih meritev višin dreves na stalnih vzorčnih ploskvah in so dodatno usklajene z revirnimi gozdarji. Zaradi tarif se je lesna zaloga dvignila za 5,0 %. Seznam tarif po odsekih je v prilogi načrta.

3.3 Prirastek

Uporabili smo odstotne volumne prirastke, ki smo jih izračunali iz podatkov stalnih vzorčnih ploskev (ponovljeno merjenje istih dreves po desetih letih). Za povečanje zanesljivosti meritev smo odstotne volumne prirastke posameznih dreves grupirali v prirastne nize, nato pa smo jih izravnali z regresijsko analizo. Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih je v prilogi načrta.

Preglednica 18/PR1: Letni prirastek in njegova sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj		
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	%	m ³
Iglavci	0,57	1,17	0,82	0,58	0,61	3,75	36,3	14.543
Listavci	0,84	1,57	1,64	1,42	1,10	6,57	63,7	25.545
Skupaj	1,41	2,74	2,46	2,00	1,71	10,32	100,0	40.088

Prirastek je visok in znaša letno 10,32 m³/ha. Iglavci priraščajo bolje kot listavci. Glede na prejšnje desetletje se je povečal za 0,98 m³/ha oziroma 10,5 %.

Preglednica 19/D-PL: Letni prirastek po lastniških kategorijah

	Enota	Skupaj	Oblike lastništva		
			Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti
Iglavci	m ³	14.543	664	13.871	8
	m ³ /ha	3,75	1,66	3,98	7,33
Listavci	m ³	25.545	3.109	22.431	5
	m ³ /ha	6,57	7,79	6,44	5,36
Skupaj	m ³	40.088	3.773	36.302	13
	m ³ /ha	10,32	9,45	10,42	12,69

Največji hektarski letni prirastek je prikazan v gozdovih lokalnih skupnosti, vendar je zaradi majhnosti vzorca ta rezultat zelo nezanesljiv. Sicer pa je v državnih gozdovih prirastek občutno višji kot v zasebnih gozdovih.

3.4 Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 20/RF1/P: Površine in značilnosti razvojnih faz oz. zgradb sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga (m³/ha)	± E (%)	Srednji premer (cm)
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4				
Mladovje	311,89	8,0	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0	
Drogovnjak	544,72	14,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	318,4	10,8	19	
Debeljak	1.719,34	44,4	52,58	3,1	49,1	41,5	8,2	1,2	491,9	5,7	28	
Sestoj v obnovi	763,34	19,6	533,39	69,9	65,6	34,4	0,0	0,0	262,0	9,9	28	
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	335,78	8,6	42,38	12,6	41,1	58,1	0,8	0,0	353,0	24,6	25	
Pionirski gozd z grmišči	17,81	0,5	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	192,1	27,6	19	
Prebiralni sestoji	192,22	4,9	24,97	13,0	22,3	77,7	0,0	0,0	542,6	34,4	29	
Skupaj	3.885,10	100,0	653,32	16,8	-	-	-	-	372,1	5,2	25	

Delež mladovij je za 6 odstotnih točk (173 ha) večji kot pred desetimi leti in je še vedno prenizek. Današnja mladovja so skoraj v celoti nastala na površinah, kjer so pred desetimi leti še rasli starejši sestoji, le desetina se jih je že takrat nahajala v fazi mladovja. Tri četrtine površine današnjih mladovij pokrivajo letvenjaki, četrtino pa mladja oz. gošče.

Delež drogovnjakov je za dobro odstotno točko višji kot pred desetimi leti in je občutno prenizek. Dobra polovica današnjih drogovnjakov se je v tej razvojni fazi nahajala tudi pred desetimi leti, slaba četrtina pa jih je prerasla iz mladovij oz. iz sestojev, ki so bili pred desetimi leti opredeljeni kot sestoji v obnovi, ob končnem

poseku pa so že prešli v fazo drogovnjaka. Preostali današnji drogovnjaki so bili pred desetimi leti uvrščenih med pionirske in druge sestoje.

Delež debeljakov je za 10 odstotnih točk (635 ha) manjši kot pred desetimi leti in je še vedno previsok. 83 % današnjih debeljakov je bilo v tej razvojni fazi že pred desetimi leti. Pretežno gre za zelo polne sestoje, kar 36 % jih ima lesno zalogo višjo od 500 m³/ha. Sestoji niso močno pomlajeni, saj je brez podmladka 81 % debeljakov in nadaljnjih 4 % z le neznatnim deležem (do vključno 10 %). V le 5 % debeljakov podmladek pokriva površino večjo od 20 % površine sestoja.

Sestoji v obnovi so ostali v enakem obsegu kot pred desetimi leti. Tri petine današnjih sestojev v obnovi je nastalo z uvajanjem debeljakov v obnovo, vendar pa je bilo izvedenih tudi veliko končnih posekov. Sestoji v obnovi so v povprečju dobro pomlajeni s podmladkom bogatih in dobrih zasnov, na štirih petinah površine podmladek dosega 50 % ali več. Čeprav ima dve tretjini sestojev že pretrgan sklep, so lesne zaloge razmeroma velike. Le 16 % sestojev ima lesno zalogo pod 150 m³/ha, na drugi strani pa je kar 35 % takšnih, kjer lesna zaloga presega 300 m³/ha.

Pred desetimi so bili raznomerni sestoji določeni le na površini dobrih 18 ha. Med današnjih 336 ha raznomernih gozdov smo uvrstili razslojene nekdanje debeljake, sestoje v obnovi in pionirske sestoje. V povprečju imajo visoke lesne zaloge z malo podmladka.

Pionirski sestoji so s pomočjo premenilnih redčenj skoraj v celoti prešli v druge razvojne faze, tako da je njihova površina s 114 ha pred desetimi leti padla na današnjih 18 ha.

Po načrtu izpred desetih let prebiralnih gozdov v enoti ni bilo, tokrat pa smo jih določili na površini skoraj 200 ha. Analiza teh je pokazala da je preveč najtanjšega drevja in močno premalo najdebelejšega drevja.

Podmladka je 653 ha, kar predstavlja 18,3 % površine razvojnih faz brez mladovij, in je pretežno bogatih in dobrih zasnov.

Preglednica 21/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina (ha)	18,07	22,02	0	0	0	539,94	1,5	67,93	3,83	0,03
Delež od podmladka (%)	2,8	3,4	0,0	0,0	0,0	82,6	0,2	10,4	0,6	0,0
Delež od površine gozda (%)	0,5	0,6	0,0	0,0	0,0	15,1	0,1	1,9	0,1	0,0

Opomba: Delež od površine gozda je računat od površine gozda brez mladovij.

V podmladku močno prevladuje bukev. Pomembno ji sledijo še plemeniti listavci, jelka in smreka. Skromno pomlajevanje hrasta je zelo pereče.

Preglednica 22/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	311,89	90,8	8,6	0,6	0,0	80,4	19,6	0,0	0,0	87,1	11,8	0,4	0,7
Drogovnjak	544,72	69,0	24,6	5,0	1,4	73,8	25,2	1,0	0,0	35,9	61,8	2,3	0,0
Debeljak	1.719,34	-	-	-	-	65,8	29,1	5,1	0,0	12,9	74,0	13,1	0,0
Sestoj v obnovi	763,34	-	-	-	-	61,3	36,1	2,6	0,0	2,2	2,1	33,2	62,5
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	335,78	-	-	-	-	34,5	42,6	22,9	0,0	1,6	35,6	54,2	8,7
Pionirski gozd z grmišči	17,81	0,0	0,0	32,7	67,3	-	-	-	-	11,1	14,4	28,6	45,9
Prebiralni sestoji	192,22	-	-	-	-	52,7	47,3	0,0	0,0	2,5	44,2	21,9	31,4
Skupaj	3.885,10												-

Mladovja imajo pretežno bogate zasnove in če temu prištejemo še podmladek, kjer podobno kot pri mladovjih delež bogatih zasnov prevladuje, lahko ocenimo prihodnost teh gozdov kot perspektivno. Večina, dobrih 80 % teh površin, je negovanih. Slabih 87 % mladovij ima tesen sklep, kar moramo z več vloženega dela popraviti in tako izkoristiti perspektivno zasnovo mladovij.

Zasnova drogovnjakov je prav tako pretežno bogata in dobra, le dobrih 6 % drogovnjakov ima pomanjkljivo ali slabo zasnovo. To so pretežno drogovnjaki, ki so nastali z zaraščanjem kmetijskih površin. Dobra četrtina drogovnjakov je pomanjkljivo negovanih, ostali pa so negovani. Dobra tretjina drogovnjakov ima tesen sklep. Očitno je torej, da je potrebno negi drogovnjakov posvetiti več pozornosti.

Slaba tretjina debeljakov je pomanjkljivo negovanih ostali pa so negovani. Potrebno je omeniti, da so kot pomanjkljivo negovani opredeljeni tisti sestoji (tudi pri drugih razvojnih fazah), kjer so bili ukrepi v preteklosti ustrezno izvajani, trenutno stanje pa že zahteva nadaljevanje ukrepanja. Večina debeljakov ima normalen sklep, samo 13 % pa rahlega. V 5 % debeljakov podmladek pokriva površino večjo od 20 % površine sestoja, te površine pa so primerne za uvajanje v obnovo.

Negovanost sestojev v obnovi je dokaj skromna. Primerne površine za zaključek obnove moramo iskati predvsem med sestoji z najbolj razgrajenim sklepom in hkrati najbolj pomlajenimi sestoji.

Pionirski gozdovi z grmišči imajo samo slabe in pomanjkljive zasnove.

Prebiralni sestoji so pretežno negovani in nekoliko manj pomanjkljivo negovani.

3.5 Tipi sestojev

V enoti z 48,2 % površine prevladujejo bukovi gozdovi. Sledijo jim drugi pretežno listnati gozdovi z 18,1 %, smrekovi gozdovi z 11,8 %, gozdovi bukve in jelke z 7,6 % ter drugi gozdovi listavcev in iglavcev, ki jih je 6,8 %. Ostali tipi sestojev posamezno ne presegajo 3 %, natančne vrednosti pa so razvidne iz spodnje preglednice.

Preglednica 23/D-DS: Tipi drevesne sestave

Šifra in tip drevesne sestave gozda	Kriteriji za opredelitev – delež drevesne vrste v %	Površina	
		ha	%
1 Hrastovi gozdovi	Hr>75%	3,18	0,1
2 Gozdovi bukve in hrasta	Bu+hr>75% in 25%<bu, hr<75%	15,83	0,4
3 Bukovi gozdovi	Bu>75%	1.874,48	48,2
4 Drugi pretežno listnati gozdovi	Če niso izpolnjeni pogoji pod 1-3 in list>75%	702,43	18,1
	* Gozdovi belega gabra	7,50	
	* Gozdovi cera	8,15	
	* Gozdovi hrasta in cera	6,39	
	* Drugi pretežno listnati gozdovi	680,39	
5 Gozdovi bukve in jelke	Bu+je>75% in 25%<bu, je<75%	294,69	7,6
6 Gozdovi bukve in smreke	Bu+sm>75% in 25%<bu, sm<75%	162,42	4,2
7 Jelovi gozdovi	Je>75%	5,17	0,1
8 Smrekovi gozdovi	Sm>75%	457,8	11,8
11 Drugi pretežno iglasti gozdovi	Če niso izpolnjeni pogoji pod 5-10 in igl>75%	104,98	2,7
	* Gozdovi smreke in bora	2,71	
	* Gozdovi smreke in jelke	15,79	
	* Drugi pretežno iglasti gozdovi	86,48	
12 Drugi gozdovi listavcev in iglavcev	Vsi drugi gozdovi, kjer niso izpolnjeni pogoji pod 1-11	264,12	6,8
Skupaj		3.885,10	100,0

Opomba: * ni po pravilniku

3.6 Ohranjenost gozdov

Preglednica 24/OHR: Ohranjenost gozdov po kategorijah gozdov

Kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.799,34	72,7	923,17	24,0	126,06	3,3	0,00	0,0	3.848,57	99,1
GPN, ukrepi niso dovoljeni	0,00	0,0	36,53	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	36,53	0,9
Skupaj vsi gozdovi	2.799,34	72,1	959,70	24,7	126,06	3,2	0,00	0,0	3.885,10	100,0

Ohranjenost gozdov je določena na nivoju odseka glede na delež drevesnih vrst, ki so naravni sestavi gozdne združbe tuje ali so redko prisotne. Kar 72,7 % gozdov enote sodi v kategorijo ohranjenih gozdov (delež tuje ali redko prisotne drevesne vrste je pod 30 %), kar je zelo dobro izhodišče za nadaljnje sonaravno gospodarjenje z gozdovi.

Za boljši opis stanja gozdov smo na ravni enote in rastiščnogojitvenih razredov ugotovili še osiromašenost naravne drevesne sestave (Gašperšič 1995), ki v odstotkih prikazuje odstopanje dejanske od naravne drevesne sestave.

Ugotovili smo 34,3 % osiromašenost naravne drevesne sestave, kar je nekoliko pod nivojem osiromašenosti vseh gozdov območja, ki znaša 36,5 %. K osiromašenosti največ prispevajo premajhen delež bukve (54,3 %), prevelik delež smreke (38,1 %) in prevelik delež plemenitih listavcev (5,4 %). Ostale vrste k osiromašenosti skupaj prispevajo manj kot 3 %.

3.7 Kakovost drevja

Preglednica 25/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	524	2,3	25,8	50,0	20,2	1,7
Jelka	187	8,6	37,4	44,4	8,0	1,6
Bor	5	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0
Ostali iglavci	7	0,0	57,1	42,9	0,0	0,0
Bukev	1.349	10,4	33,1	43,0	11,8	1,7
Hrast	69	7,2	17,4	42,1	27,5	5,8
Plemeniti listavci	389	6,9	38,0	40,7	11,6	2,8
Trdi listavci	48	0,0	8,3	43,8	39,6	8,3
Mehki listavci	2	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Skupaj iglavci	723	3,9	29,3	48,4	16,7	1,7
Skupaj listavci	1.857	9,3	32,8	42,5	13,1	2,3
Skupaj	2.580	7,8	31,9	44,1	14,1	2,1

Kakovost drevja je ugotovljena na stalnih vzorčnih ploskvah na drevesih s premerom 30 cm ali več. Kakovost dreves je dokaj dobra, saj je približno 84 % dreves dobre, prav dobre ali odlične kakovosti. Listavci so nekoliko kakovostnejši kot iglavci, med številčno pomembnejšimi drevesnimi vrstami pa z najboljšo kakovostjo izstopajo jelka, bukev in plemeniti listavci.

3.8 Poškodovanost drevja

Preglednica 26/PŠD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in korenčnik	4,8
Veje	1,2
Osutost	0,5
Skupaj	6,5

Poškodbe dreves so ugotovljene na stalnih vzorčnih ploskvah. Stopnja poškodovanosti se določi z deležem dreves s hujšo poškodbo. Pri deblu in korenčniku se šteje za hujšo poškodbo, če je lubje odstranjeno na več kot 3 dm². Hujša poškodba vej se šteje, če odlomljena vrh ali veja po debelini presega petino premera drevesa na prsni višini, ter pri osutosti krošnje, če je osute več kot 60 % krošnje in je drevo še živo. Delež dreves z večjo poškodbo je ocenjen na 6,5 %. Največ je poškodb debela in korenčnika, bistveno manj je poškodovanosti vej in še manj osutosti krošenj.

3.9 Objedenost gozdnega mladja

V letu 2017 je bil popis opravljen na 51 ploskvah (v popisni enoti Rog), ki so obsegale ves roški masiv, vključno z delom Roga, ki spada v kočevsko GGO. Zaradi majhnega števila ploskev glede na velikost popisne enote, so podatki tega popisa za predstavitev stanja objedenosti gozdnega mladja in uspeh pomlajevanja drevesnih vrst na nivoju GGE dokaj nezanesljivi. V popisu leta 2017 popisne enote Rog so zajeti podatki 15 ploskev iz novomeškega GGO, od tega le 2 ploskvi v GGE Mirna gora. Ker je objedenost gozdnega mladja v novomeškem delu popisne enote Rog znatno manjša kot v preostali popisni enoti in po našem mnenju dokaj dobro odraža stanje gozdnega mladja v novomeškem delu roškega masiva in tudi stanje mladja v GGE Mirna gora, so v preglednicah prikazani podatki popisa gozdnega mladja v novomeškem delu popisne enote Rog.

Na gozdno mladje v enoti vpliva predvsem jelenjad. Od sedemdesetih let dalje je na uspešnost pomlajevanja in preraščanja gozdnega mladja imela jelenjad izredno velik vpliv, ki pa se je v zadnjih 20 letih zmanjšal. V sedanjem obdobju je gostota jelenjadi nižja kot v obdobju 1980 –1990, kljub temu pa je njen vpliv na pomlajevanje posameznih drevesnih vrst še vedno velik. V primerjavi s preostalim delom roškega masiva, je v enoti Mirna gora vpliv jelenjadi najmanjši. Podatki popisa objedenosti gozdnega mladja za celotno popisno enoto Rog kažejo, da je v povprečju objedenega 37 % gozdnega mladja višjega od 15 cm, na novomeški strani roškega masiva pa 24 %. Primerjava med podatki popisa sicer kažejo, da je na novomeški strani Roga objedenost gorskega javorja in jelke celo večja kot v preostalem delu Roga. Ocenjujemo, da je objedenost javorja in jelke v enoti Mirna gora znatno manjša. Po podatkih o vrasli lesni zalogi nad meritveni prag (10 cm) je v zadnjih desetih letih od celotne vrasle lesne mase bukev predstavljala 51 %, smreka 19 %, gorski javor 13 % in jelka 5 %. V rastiščnogojitvenem razredu jelovo bukovih gozdov je jelka v vrsti predstavljala kar 27 % in gorski javor v podgorskih bukovih gozdovih 15 %.

Povzamemo lahko, da jelenjad v enoti sicer pomembno vpliva na naravno obnovo in razvoj jelovega mladja in mladja plemenitih listavcev (gorski brest, gorski javor), vendar je še vedno omogočeno doseganje ciljne drevesne sestave sestojev, na mladje bukve in smreke pa jelenjad nima pomembnega vpliva.

Preglednica 27/OM1: Objedenost gozdnega mladja po višinskih razredih

Višinski razred	Ocena števila na ha v letu 2017	Objedenost (%) v letu 2017
do 15 cm	31.408	-
16 do 30 cm	10.375	33,8
31 do 60 cm	12.215	18,5
61 do 100 cm	11.243	23,8
101 do 150 cm	4.858	20,0
Skupaj (16 do 150 cm)	38.691	24,3
Skupaj (0 do 150 cm)	70.099	-

Preglednica 28/OM2: Objedenost gozdnega mladja po drevesnih vrstah

Drevesna vrsta	Delež drevesne vrste v mladju po popisu leta 2017 v %					Objedenost v %
	15 do 30 cm	31 do 60 cm	61 do 100 cm	101 do 150 cm	15 do 150 cm	
Smreka	8,7	5,4	7,1	7,9	7,1	3,8
Jelka	4,0	1,4	1,2	0,0	1,9	52,4
Bukev	50,2	86,9	91,1	92,1	78,9	16,6
Gorski javor	34,1	6,3	0,3	0,0	11,2	84,0
Gorski brest	1,0	0,0	0,0	0,0	0,3	66,7
Lipa	0,3	0,0	0,0	0,0	0,1	100,0
Mokovec	0,0	0,0	0,3	0,0	0,1	0,0
Jerebika	1,7	0,0	0,0	0,0	0,4	60,0
Iglavci	12,7	6,8	8,3	7,9	9,0	14,0
Listavci	87,3	93,2	91,7	92,1	91,0	25,3
Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	24,3

3.10 Odmrlo drevje

Preglednica 29/OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred		Stoječe drevje			Ležeče drevje			Skupaj		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
A (10-29 cm)	število/ha	2,56	4,76	7,32	4,14	10,08	14,22	6,70	14,84	21,54
	m ³ /ha	0,98	1,99	2,97	1,59	4,24	5,83	2,57	6,23	8,80
B (30-49 cm)	število/ha	0,36	1,02	1,38	0,36	0,51	0,87	0,72	1,53	2,25
	m ³ /ha	0,66	1,99	2,65	0,62	0,98	1,60	1,28	2,97	4,25
C (50 in več cm)	število/ha	0,05	0,10	0,15	0,00	0,00	0,00	0,05	0,10	0,15
	m ³ /ha	0,17	0,38	0,55	0,00	0,00	0,00	0,17	0,38	0,55
Skupaj	število/ha	2,97	5,88	8,85	4,50	10,59	15,09	7,47	16,47	23,94
	m ³ /ha	1,81	4,36	6,17	2,21	5,22	7,43	4,02	9,58	13,60

Stanje glede odmrlega drevja je ugotovljeno na stalnih vzročnih ploskvah. V skupnem je 3,7 % odmrle mase, kar je nekoliko več, kot zahteva Pravilnik o varstvu gozdov (3 % od lesne zaloge sestoja), vendar ni idealno razporejena glede na razširjene debelinske razrede in glede na to ali odmrlo drevo stoji ali je že padlo.

Če pri odmrli masi upoštevamo tudi panjevino, ki v enoti znaša 4,0 m³/ha, se skupna masa odmrlega drevja poveča za 29,4 % in predstavlja 4,7 % od povprečne lesne mase. Tu naj omenimo še 3.117 m³ kot kalo evidentiranih dreves (naravnemu razvoju in razkroju načrtno puščena drevesa) je stanje glede odmrle mase ugodno.

Glede na število in volumen se glavnina odmrlega drevja nahaja v prvem razširjenem debelinskem razredu. Žal ta drevesa niso najugodnejša za večje duplarje, ki potrebujejo debelejša stoječa odmrta drevesa.

Stoječega odmrlega drevja je najmanj v tretjem, najdebelejšem razširjenem debelinskem razredu. Če poleg stoječega upoštevamo še ležeče odmrlo drevje, je stanje veliko boljše. Tako je predvsem zaradi velikega deleža bukke, ki hitro strohni in pada na tla. Pri načrtnem puščanju odmrlega drevja je potrebno dajati prednost drevesnim vrstam, ki počasneje razpadajo, kot so hrasti, kostanj, črni gaber, smreka in jelka. Posebej primerna so drevesa, ki se prelomijo, ker stoječi del drevesa dlje obstane, saj ga ne bremeni teža krošnje.

Količino najdebelejšega odmrlega drevja bo potrebno v prihodnje povečati, to pa bomo dosegli s puščanjem suhih dreves v gozdu in z načrtnim označevanjem primernih še živih dreves. Ta so lahko debelejša, slabo vitalna drevesa, razraščena neakovostna drevesa, drevesa z dupli ali gnezdi. Slabo dostopne predele z drevjem slabše kakovosti se lahko opredeli kot ekocelice in prepusti naravnemu razvoju in razpadu.

4 ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

4.1 Kratak opis zgodovine gospodarjenja z gozdovi

Prvi ureditveni načrt za gozdove Mirne gore je bil narejen leta 1958, temu pa so vsakih deset let sledili obnovitveni načrti. Za bivše Auerspergove gozdove so bili v sklopu posestva delani načrti že veliko pred tem letom. Podroben opis razmer in samega gospodarjenja je opisan v skoraj vseh predhodnih načrtih.

4.2 Gospodarjenje z gozdovi v preteklem ureditvenem obdobju

4.2.1 Posek

Preglednica 30/P-GGE: Realizacija poseka v preteklem ureditvenem obdobju

	Načrtovani posek	Realizacija poseka – po evidencah		Realizacija poseka – po podatkih s SVP (točkovna in intervalna ocena)	
	m ³	m ³	%	m ³	%
Iglavci	64.531	49.074	76,0	57.119	88,5
Listavci	231.246	206.257	89,2	253.564	109,7
Skupaj	295.777	255.331	86,3	310.683 (270.159 – 351.207)	105,0

Realizacija poseka po evidencah ni presegla načrtovani posek, če pa gledamo posek ki je bil zaznan na ploskvah je bil ta celo nekoliko presežen. Realizacija pri iglavcih je precej nižja od načrtovanega poseka.

Preglednica 31: Ocena letnega poseka na SVP in primerjava z evidenco

		Površina v ha	Evidenca letnega poseka v m ³ /ha	Ocena poseka na SVP				
				Število SVP	Povprečni letni posek v m ³ /ha	Standardni odklon	Interval zaupanja v m ³ /ha, leto	Relativni odklon zaupanja v %
GGE	Iglavci	3.859,42	1,27	383	1,48	4,28	0,43	29,0
	Listavci		5,34		6,57	10,16	1,02	15,5
	Skupaj		6,62		8,05	10,47	1,05	13,0
Državni gozdovi		3.412,40	7,12	344	8,46	10,75	1,14	13,4
Ostali gozdovi		447,02	2,73	39	4,42	6,63	2,16	49,0

Opomba: V izračun so zajete samo ploskve, na katerih se ugotavlja posek (brez prve meritve)

Po podatkih stalnih vzorčnih ploskev je bilo z upoštevanjem starih tarif in stare površine letno posekanih 8,05 m³/ha, kar v desetih letih pomeni 310.683 m³ (ob 5 % tveganju je evidentiran posek izven intervala zaupanja, ki je od 270.159 do 351.207 m³). Evidentiran posek se pri 5 % tveganju značilno razlikuje od ugotovljenega poseka na stalnih vzorčnih ploskvah.

Preglednica 32: Realizacija poseka po dosedanjih rastiščnogojitvenih razredih (po podatkih evidence poseka)

Rastiščnogojitveni razred		Načrtovani posek (m ³)	Realizirani posek (m ³)	Indeks poseka (%)	Indeks skupnega poseka (%)
1500 – Podgorska bukovja	Iglavci	39.011	33.673	86,3	11,4
	Listavci	184.102	166.909	90,7	56,4
	Skupaj	223.113	200.582	89,9	67,8
1900 – Dinarska jelova bukovja	Iglavci	25.520	15.401	60,3	5,2
	Listavci	47.144	39.348	83,5	13,3
	Skupaj	72.664	54.749	75,3	18,5
3300 – Gozdni rezervati	Iglavci	0	0	0,0	0,0
	Listavci	0	0	0,0	0,0
	Skupaj	0	0	0,0	0,0
Skupaj	Iglavci	64.531	49.074	76,0	16,6
	Listavci	231.246	206.257	89,2	69,7
	Skupaj	295.777	255.331	86,3	86,3

Realizacija načrtovanega poseka po rastiščnogojitvenih razredih nekoliko odstopa od povprečja za enoto. V obeh razredih je bil slabše realiziran načrtovan posek iglavcev, vendar je tudi realizacija poseka listavcev v obeh razredih precej pod načrtovanim posekom.

Preglednica 33/D-PGR: Realizacija poseka po ureditvenih obdobjih (po podatkih evidence poseka)

	Načrtovani posek	Realizirani posek	Realizacija poseka	Skupna realizacija možnega poseka
	m ³	m ³	%	%
Ureditveno obdobje 1969 – 1978				
Iglavci	21.325	20.854	97,8	14,6
Listavci	121.620	117.952	97,0	82,5
Skupaj	142.945	138.806	97,1	97,1
Ureditveno obdobje 1979 – 1988				
Iglavci	21.475	24.060	112,0	16,6
Listavci	123.010	147.932	120,3	102,4
Skupaj	144.485	171.992	119,0	119,0
Ureditveno obdobje 1989 – 1998				
Iglavci	36.973	41.325	111,8	29,7
Listavci	102.018	93.526	91,7	67,3
Skupaj	138.991	134.851	97,0	97,0
Ureditveno obdobje 1999 – 2008				
Iglavci	48.269	39.835	82,5	20,7
Listavci	144.438	163.902	113,5	85,0
Skupaj	192.707	203.737	105,7	105,7
Ureditveno obdobje 2009 – 2018				
Iglavci	64.531	49.074	76,0	16,6
Listavci	231.246	206.257	89,2	69,7
Skupaj	295.777	255.331	86,3	86,3

Preglednica 34/D-PL1: Realizacija poseka (po podatkih evidence poseka)

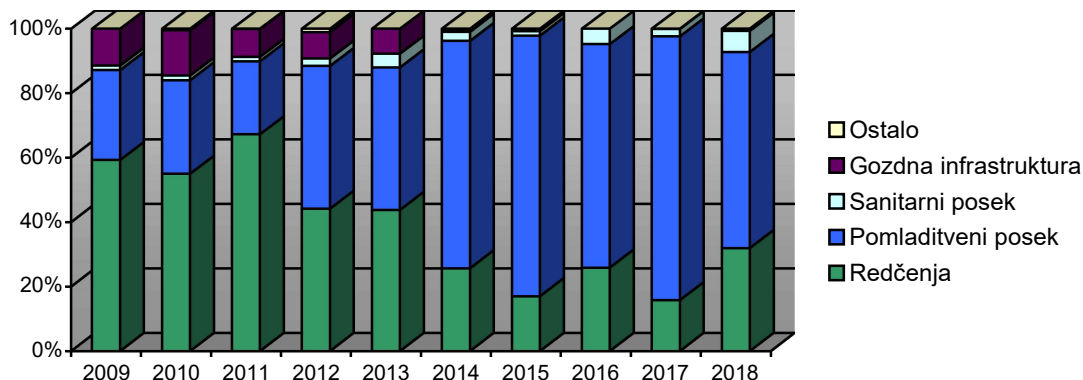
Posek	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi			Gozdovi lokalnih skupnosti		
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
Načrtovani posek (m ³)	3.942	34.193	38.135	60.560	196.232	256.792	29	821	850
Izvedeni posek (m ³)	969	11.252	12.221	48.105	195.005	243.110	0	0	0
Realizacija (%)	24,6	32,9	32,0	79,4	99,4	94,7	0,0	0,0	0,0
Povprečno drevo (m ³)	0,94	0,20	0,22	2,45	0,78	0,91	–	–	–

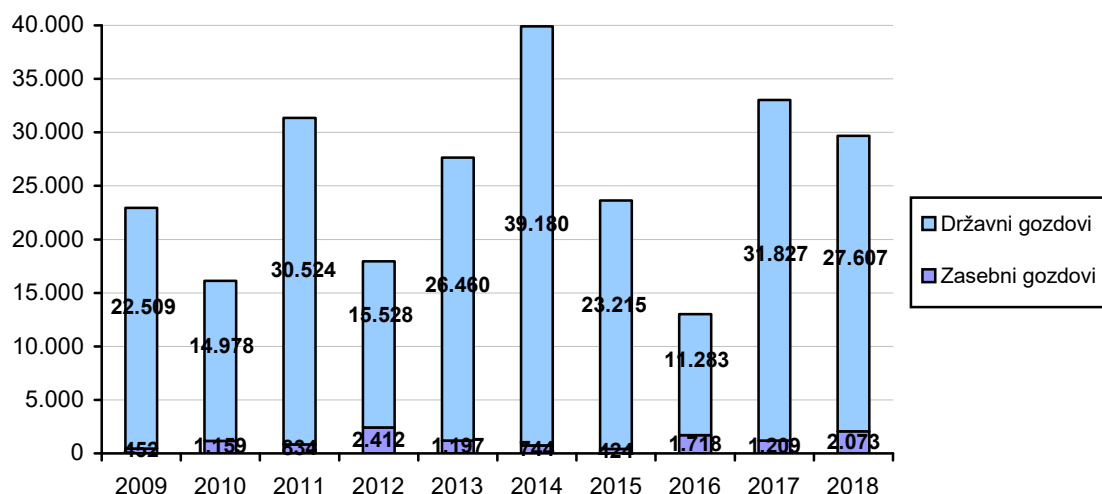
Realizacija načrtovanega poseka po lastništvu se med seboj močno razlikuje. V gozdovih lokalnih skupnosti je celo ni bilo. Realizacija v zasebnih gozdovih je veliko nižja kot v državnih gozdovih. Realizacija iglavcev je bila najnižja v zasebnih gozdovih.

Preglednica 35/VP: Posek po vrstah poseka in lastniških kategorijah (po podatkih evidence poseka)

		Vrste poseka							Delež od LZ v %	Delež od P v %
		Negovalni posek		Posek oslabelega drevja in sanitarni posek	Posek za gozdno infrastrukturo in drugo	Krčitve	Nedovoljen posek	Skupaj		
Zasebni gozdovi										
Iglavci	m³	385	354	226	0	4	0	969	4,6	12,9
	%	39,8	36,5	23,3	0,0	0,4	0,0	100,0		
Listavci	m³	1.751	8.539	668	54	204	36	11.252	9,2	41,4
	%	15,6	75,9	5,9	0,5	1,8	0,3	100,0		
Skupaj	m³	2.136	8.893	894	54	208	36	12.221	8,5	35,3
	%	17,5	72,8	7,3	0,4	1,7	0,3	100,0		
Državni gozdovi										
Iglavci	m³	34.181	5.621	5.135	3.012	98	58	48.105	13,8	36,6
	%	71,0	11,7	10,7	6,3	0,2	0,1	100,0		
Listavci	m³	59.600	125.185	1.307	8.794	28	91	195.005	23,2	100,7
	%	30,6	64,2	0,7	4,5	0,0	0,0	100,0		
Skupaj	m³	93.781	130.806	6.442	11.806	126	149	243.110	20,5	74,8
	%	38,6	53,8	2,6	4,8	0,1	0,1	100,0		
Skupaj										
Iglavci	m³	34.566	5.975	5.361	3.012	102	58	49.074	13,3	35,3
	%	70,5	12,2	10,9	6,1	0,2	0,1	100,0		
Listavci	m³	61.351	133.724	1.975	8.848	232	127	206.257	21,4	93,1
	%	29,7	64,8	1,0	4,3	0,1	0,1	100,0		
Skupaj	m³	95.917	139.699	7.336	11.860	334	185	255.331	19,1	70,8
	%	37,6	54,7	2,9	4,6	0,1	0,1	100,0		

Glede na vrsto poseka lahko iz zgornje preglednice opazimo, da prevladuje pomladitveni posek, ki ga je krepko več kot pol. Sledi mu posek iz redčenj. Za to enoto je značilno oziroma izstopa relativno visok delež poseka za infrastrukturo in v primarjavi z drugimi enotami izjemno nizek delež sanitarnega poseka. Posek za infrastrukturo je visok zaradi velikega obsega novogradenj in obnov vlak v prvih petih letih veljavnosti načrta, ki v drugi polovici obdobja drastično upade. Na nizek delež sanitarnega poseka pa vpliva več dejavnikov. V enoti je zelo veliko naravnih bukovih gozdov z dobro vitalnostjo in stojnostjo, posledično je na drugi strani relativno nizek delež umetno vnešene smreke, zaradi česar so težave s podlubniki majhne. Pomembno je še dejstvo da so naravne ujme v veliki meri zaobšle te gozdove. Na koncu naj omenim še veliko količino evidentiranega kala, to so naravnemu razvoju in razkroju načrtno puščena drevesa, ki jih je kar 3.117 m³. Ta drevesa bi se v prejšnjih obdobjih zagotovo znašla v sanitarnem poseku.

Grafikon 1: Struktura sečenj po vrstah poseka po letih veljavnosti načrta (po podatkih evidence poseka)

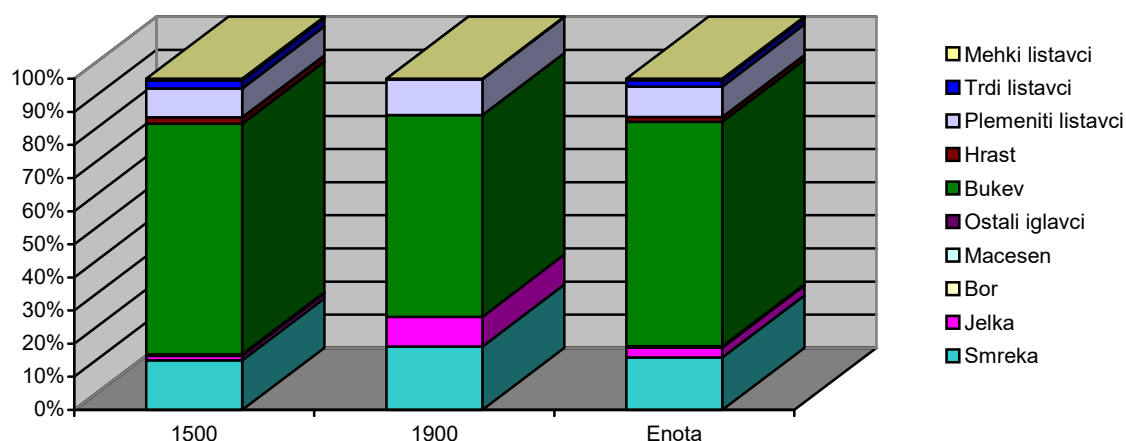
Grafikon 2: Posek po letih veljavnosti načrta v m³ (po podatkih evidence poseka)

Skupna količina poseka se je po letih gibala od 13.000 do 39.920 m³, dokaj veliko nihanje glede na to, da so to pretežno državni gozdovi. Iz predhodnega grafikona je razvidno, da se je posek v zadnjih dveh letih ustalil na povprečni letni količini možnega poseka.

Preglednica 36/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst (po podatkih evidence poseka)

Drevesna vrsta	Delež od celotnega poseka v %	Delež od LZ drevesne vrste v %	Delež od celotne lesne zaloge v %
Smreka	15,9	16,0	3,0
Jelka	3,0	7,0	0,6
Bor	0,0	4,6	0,0
Macesen	0,3	18,3	0,1
Ostali iglavci	0,0	11,0	0,0
Bukev	67,8	23,8	12,9
Hrast	1,5	10,0	0,3
Plemeniti listavci	9,2	13,8	1,7
Trdi listavci	1,9	24,2	0,4
Mehki listavci	0,4	12,6	0,1
Iglavci	19,2	13,3	3,7
Listavci	80,8	21,4	15,4
Skupaj	100,0	19,1	19,1

Po drevesnih vrstah je v poseku močno prevladovala bukev, nato smreka in plemeniti listavci, daleč za njimi pa še jelka, hrast in trdi listavci. Posek glede na lesno zalogo drevesne vrste še posebej izstopa pri bukvi in trdih listavcih, saj je bila posekana skoraj četrtina lesne zaloge drevesne vrste.

Grafikon 3: Delež skupin drevesnih vrst v poseku po rastiščnogojitvenih razredih (po podatkih evidence poseka)

Posek po skupinah drevesnih vrst je bil primerljiv z mešanostjo drevesnih vrst v posameznem razredu. V obeh razredih močno prevladuje posek bukve. V podgorskih bukovjih (razred 1500) je v poseku občutno manj iglavcev kot v dinarskih jelovih bukovjih (razred 1900), kjer je v poseku več smreke in tudi jelke.

Preglednica 37/PDR: Posek po debelinskih razredih (po podatkih evidence poseka)

	Debelinski razredi v % od LZ					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	14,9	15,0	13,7	11,7	11,8	13,3	12,7
Listavci	18,4	16,1	18,3	19,7	31,1	21,4	53,4
Skupaj	16,7	15,8	17,3	18,1	25,1	19,1	66,1
Delež od poseka	7,5	17,1	20,7	20,6	34,1	100,0	255,331

Iz debelinske strukture poseka za enoto lahko razberemo, da je bil delež poseka od lesne zaloge razreda najvišji v debelinskem razredu nad 50 cm in se zmanjšuje praviloma proti nižjim debelinskim razredom. Razvidno je tudi, da je intenziteta v drogovnjakih prenizka oziroma da niso bili redčeni vsi drogovnjaki. Če pogledamo delež od poseka, lahko opazimo še bolj strmo padanje od najdebelejšega proti najtanjšemu razredu. V povprečju je bilo v enoti v tem desetletju posekane 19,1 % lesne zaloge ali 66 m³/ha lesa.

4.2.2 Gojitvena in varstvena dela

Preglednica 38/OGDL/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Zasebni gozdovi			Državni gozdovi		
		Načrtovano	Izvedeno	Indeks	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	14,41	2,93	20,3	67,80	81,45	120,1
Sadnja	ha	0,00	0,00	–	0,00	1,00	–
Obžetev	ha	0,00	0,00	–	1,00	1,20	120,0
Nega mladja	ha	40,14	1,40	3,5	225,25	43,22	19,2
Nega gošče	ha	41,63	4,31	10,4	286,90	283,40	98,8
Nega letvenjaka	ha	16,47	0,45	2,7	203,57	77,80	38,2
Nega drogovnjaka	ha	2,87	0,00	0,0	61,24	210,48	343,7
Varstvo pred žuželkami	dnin	0	0	–	0	226	–
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,00	–	0,00	0,00	–
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	0	–	0	0	–
Zaščita z ograjo	m	0	0	–	0	0	–

Gojitvena in varstvena dela	Enota	Gozdovi lokalnih skupnosti			Skupaj		
		Načrtovano	Izvedeno	Indeks	Načrtovano	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	0,00	0,00	–	82,21	84,38	102,6
Sadnja	ha	0,00	0,00	–	0,00	1,00	–
Obžetev	ha	0,00	0,00	–	1,00	1,20	120,0
Nega mladja	ha	0,74	0,00	0,0	266,13	44,62	16,8
Nega gošče	ha	0,00	0,00	–	328,53	287,71	87,6
Nega letvenjaka	ha	0,00	0,00	–	220,04	78,25	35,6
Nega drogovnjaka	ha	0,09	0,00	0,0	64,20	210,48	328,3
Varstvo pred žuželkami	dnin	0	0	–	0	226	–
Zaščita s premazom	ha	0,00	0,00	–	0,00	0,00	–
Zaščita s količenjem ali tulci	kos	0	0	–	0	0	–
Zaščita z ograjo	m	0	0	–	0	0	–

Intenzivnost realiziranih gojitvenih del v prejšnjem načrtovalnem obdobju je znašala 0,81 dnine/ha, kar je nekoliko pod načrtovano intenzivnostjo za isto obdobje (1,07 dnine/ha). Od načrtovanih del je bila močno presežena realizacija nege drogovnjaka, sledita ji še obžetev in priprava sestoja. Najslabša je bila realizacija nege mladja in letvenjaka.

Za varstvo pred žuželkami je bilo porabljenih 226 dnin. Glede na to, da je bilo v tem obdobju težav s podlubniki zelo malo, lahko v prihodnjem obdobju ohranimo nivo varstvenih del.

4.2.3 Gradnja gozdnih prometnic

Preglednica 39: Pregled dinamike izgradnje gozdnih cest in vlak

Leto	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	Skupaj
Nove vlake (m)	23.278	27.464	41.923	26.145	18.648	1.077	2.458	755	0	0	141.748
Obnove vlak (m)	9.592	3.619	11.492	8.841	3.343	0	461	66	0	0	37.414
Nove ceste (m)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Obnove cest (m)	1.917	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.917

V preteklem desetletju se je gradnja in obnova vlak izvajala zelo intenzivno v prvih petih letih veljavnosti načrta, nato pa je močno upadla. Kot je razvidno iz zgornje preglednice, je bilo zgrajenih kar 141,7 km in obnovljenih 37,4 km vlak.

Novogradenj gozdnih cest ni bilo. Z investicijskim vzdrževanjem se je obnovilo cesto Planina – Mačji hrib (Sredgorska luža) na razdalji 1,9 km.

4.2.4 Opravljena dela in aktivnosti na krepitvi funkcij gozdov

V preteklem ureditvenem obdobju so bila za krepitev splošno koristnih funkcij gozdov evidentirana naslednja dela: vzdrževanje vodnih virov v obsegu 35 dnin, izdelava in vzdrževanje stez v obsegu 10 dnin, vzdrževanje pašnikov in travinj v gozdu 45 dnin in ohranjanje biotopov 27 dnin.

Pri odkazilu je bilo kot kalo evidentiranih 473 habitatnih dreves iglavcev in 1.376 dreves listavcev v skupni izmeri 3.117 m³, kar pomeni da je imelo povprečno drevo 1,69 m³. Ostala dela za krepitev funkcij so se izvajala v okviru ostalih gojitvenih in varstvenih del in niso bila posebej evidentirana.

4.2.5 Posegi v gozd in gozdni prostor

V enoti v minulem desetletju skoraj ni bilo krčitev, saj je bilo izkrčenih le dobre 3 ha gozda v kmetijske namene kot širitev košenic na Sredgori in Golobinjeku.

4.2.6 Celovita ocena doseganja postavljenih ciljev

Cilji v preteklem desetletju so bili ambiciozno postavljeni, ukrepi pa so bili usmerjeni v ohranjanje in oblikovanje skupinsko raznodobnih in raznomernih, stabilnih, kakovostnih in negovanih sestojev.

- ☞ 30 letnemu cilju 325 m³/ha lesne zaloge se nismo uspeli približati, saj je lesna zaloga s 346 m³/ha pred desetimi leti narasla na današnjih 371 m³/ha.
- ☞ Stanje razvojnih faz glede na pretekle načrtovane razvojne faze je zelo ugodno. Mladovij je toliko, kot smo predvideli, drogovnjakov je več za tri, debeljakov je manj za pet in sestojev v obnovi je več za eno odstotno točko. Odstopanja so minimalna, kar kaže na dobro upoštevanje usmeritev.
- ☞ Razmerje iglavcev in listavcev odstopa za šest odstotnih točk. Iglavcev je zaradi preveč ambicioznega cilja manj kot smo predvideli. Stanje pred desetimi leti je bilo iglavci 27,7 % in listavci 72,3 %, cilj pred desetimi leti je bil iglavci 37 % in listavci 63 %, današnje stanje je iglavci 31,2 % in listavci 68,8 % in tokratni cilj je iglavci 30 % in listavci 70 %.
- ☞ Ohranili smo pretežno raznodobno zgradbo gozdov in pretežno raznomerno ali prebiralno zgradbo v jelovih bukovjih.
- ☞ Gozdovi so pretežno negovani, načrtovana gojitvena dela pa so bila ponekod presežena, ponekod pa ne, odvisno od potreb na terenu.
- ☞ Varstvena dela niso bila izrecno načrtovana. Izvedena količina varstvenih del je primerna, saj je težav s podlubniki zelo malo.

- ☞ Dela za vzdrževanje okolja prostoživečih živali so bila izvedena pomanjkljivo oziroma v manjšem obsegu, kot je bilo načrtovano. Veliko del za funkcije je bilo izvedenih pri rednem gospodarjenju z gozdovi, upoštevajoč zahteve glede prisotnosti posameznih funkcij gozda.
- ☞ Ohranili so se gozdovi z močno poudarjenimi ekološkimi funkcijami.
- ☞ Ohranjene so naravne in kulturne vrednote.
- ☞ Populacija rastlinojede divjadi je na ravni, ki omogoča uspešno naravno pomlajevanje.

Kljub smelo zastavljenim ciljem izpred desetih let ter razmeroma dobri izvedbi usmeritev in ukrepov pa v enoti ostajajo nekateri temeljni problemi:

- ☞ neustrezno razmerje razvojnih faz, vendar je smer razvoja ugodna,
- ☞ prehiter pojav podmladka v nezrelih debeljkih zaradi odsotnosti polnilnega sloja v bukovih sestojih,
- ☞ ponekod preraslo mladovje v bukovih sestojih v obnovi,
- ☞ slaba realizacija negovalnih del, kar se najbolj odraža v pomanjkljivi negovanosti mladovij in letvenjakov.

5 ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

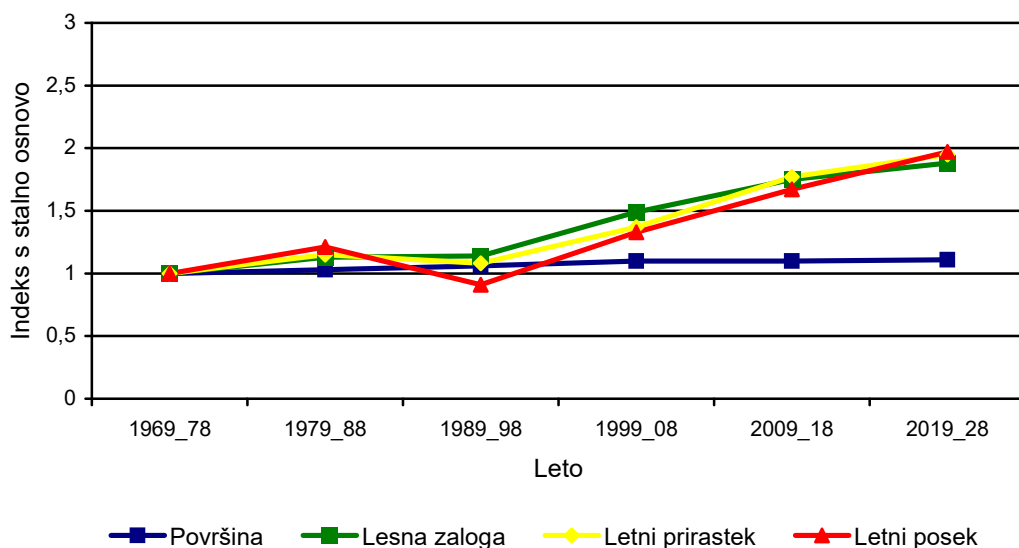
5.1 Razvoj gozdnih fondov

Površina enote stalno raste, vendar je ta rast v zadnjem času zelo umirjena. Razlog umirjene rasti je predvsem v tem, da je enota zelo gozdnata in je zelo malo površin, ki bi se lahko zarasle. Danes je le 387,86 ha več gozda, kot ga je bilo pred petimi desetletji, in le slabih 25,68 ha več kot pred desetimi leti.

Preglednica 40/GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Obdobje	Površina (ha)	Lesna zaloga (m ³ /ha)			Letni prirastek (m ³ /ha)			Letni posek (m ³ /ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1969-78	3.497,24	34,5	163,0	197,5	0,81	4,48	5,29	0,60	3,37	3,97
Verižni indeks	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1979-88	3.590,51	41,0	182,4	223,4	1,12	4,98	6,10	0,67	4,12	4,79
Verižni indeks	102,7	118,8	111,9	113,1	138,9	111,2	115,4	112,4	122,2	120,7
1989-98	3.717,29	49,0	176,2	225,2	1,33	4,40	5,73	1,11	2,52	3,63
Verižni indeks	103,5	119,5	96,6	100,8	118,7	88,3	93,9	165,9	61,1	75,7
1999-08	3.857,95	67,8	226,8	294,6	1,97	5,27	7,24	1,03	4,25	5,28
Verižni indeks	103,8	138,3	128,8	130,8	148,2	119,8	126,4	92,9	168,9	145,6
2009-18	3.859,42	95,7	250,1	345,8	3,60	5,74	9,34	1,27	5,35	6,62
Verižni indeks	100,0	141,2	110,3	117,4	182,7	108,9	129,0	123,1	125,8	125,3
2019-28	3.885,10	116,4	255,7	372,1	3,75	6,57	10,32	1,71	6,37	8,08
Verižni indeks	100,7	121,6	102,2	107,6	103,9	114,5	110,5	129,0	115,5	118,1

Opomba: Kot posek v zadnjem desetletju je naveden načrtovani najvišji možni posek.

Grafikon 4: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Lesna zaloga se je v zadnjih petih desetletjih povečala za 174,6 m³/ha oziroma 88,4 %. V zadnjem obdobju se je povečala za 26,3 m³/ha oziroma 7,6 %.

Letni prirastek se je v zadnjih petih desetletjih povečal za 5,03 m³/ha oziroma 95,2 %. V zadnjem obdobju se je povečal za 0,98 m³/ha oziroma 10,5 %.

Letni posek sledi gibanju lesne zaloge in prirastka. Od leta 1969 do 2019 se je dvignil za 2,65 m³/ha oziroma 66,7 %.

Preglednica 41/GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst (v %)

Leto	Smreka	Jelka	Bori	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1969	5,8	11,5	0,2	-	65,2	11,3	6,0			
1979	11,0	11,0	-	-	64,0	1,0	10,0	3,0		
1989	12,4	8,5	-	-	0,7	63,4	11,4	3,6		
1999	14,5	7,8	0,0	0,2	0,2	59,7	3,2	10,8	3,3	0,3
2009	19,0	8,2	0,1	0,3	0,1	54,5	2,9	12,7	1,5	0,7
2019	21,3	9,3	0,1	0,5	0,1	51,5	2,4	12,8	1,6	0,4

V zadnjem obdobju so spremembe kar znatne. Tako lahko iz zgornje preglednice razberemo občuten padec deleža bukke, na drugi strani pa lahko opazimo dvig deleža smreke in jelke, slednjega smo veseli. Spremembe ostalih listavcev so neznatne.

Preglednica 42/GFX: Indeksi razvoja lesne zaloge, prirastka in možnega poseka

	Lesna zaloga (%)						Prirastek (%)						Možni posek (%)
	Debelinski razredi						Debelinski razredi						
	I	II	III	IV	V	Skupaj	I	II	III	IV	V	Skupaj	
Iglavci	60,0	114,7	132,8	144,3	139,0	121,6	49,6	111,4	134,4	148,7	152,5	103,9	98,1
Listavci	80,0	78,5	96,7	112,3	123,5	102,2	93,3	95,2	115,5	134,0	154,9	114,5	102,9
Skupaj	70,0	89,1	104,7	118,8	128,2	107,6	68,8	101,5	121,2	137,9	154,1	110,4	101,9

Nekatere skupne vrednosti za kazalnike se nekoliko razlikujejo od vrednosti verižnega indeksa v preglednici GFR1. Razlog za razhajanje je v tem, da so vrednosti prve preglednice računane iz hektarskih vrednosti, zgornje preglednice pa iz absolutnih vrednosti. Pri indeksu možnega poseka pa še dodatno zato, ker je v preglednici GFR1 za preteklo obdobje upoštevan dejanski posek, za sedanje obdobje pa predviden možni posek. V skupnem so vsi trije kazalniki v porastu.

Preglednica 43/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za enoto

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	369.406	965.186	1.334.592
Vrast	4.593	13.237	17.830
Prirastek (letni*10)	139.059	221.472	360.531
Sečnje po evidenci	49.074	206.257	255.331
Pričakovana lesna zaloga	463.984	993.638	1.457.622
Ugotovljena lesna zaloga	432.164	944.936	1.377.100
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ (%)	93,1	95,1	94,5

Vsi podatki v preglednici so izračunani s tarifami, ki so bile uporabljene v prejšnjem načrtu za obdobje 2008 – 2017, zato je ugotovljena lesna zaloga nekoliko drugačna, kot je prikazana v ostalih preglednicah (popravek tarif je prinesel dvig lesne zaloge za 5,0 %). Prirastek in vrast v preglednici sta za minulo desetletje (podatki s ploskev), posek pa je iz evidenc.

Iz preglednice lahko razberemo, da je ob upoštevanju evidenčnega poseka ugotovljena lesna zaloga za 5,5 % nižja od pričakovane. Polovica tega je posledica nedoslednega evidentiranja poseka. To se potrdi, če upoštevamo posek ugotovljen na stalnih vzorčnih ploskvah, ki pokaže, da je ugotovljena lesna zaloga le za 2,8 % nižja od pričakovane.

Preglednica 44/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za zasebne gozdove in gozdove lokalnih skupnosti

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	21.078	125.560	146.638
Vrast	532	1.533	2.065
Prirastek (letni*10)	7.584	27.798	35.382
Sečnje po evidenci	969	11.252	12.221
Pričakovana lesna zaloga	28.225	143.639	171.864
Ugotovljena lesna zaloga	20.292	117.131	137.423
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ (%)	71,9	81,5	80,0

Ugotovljena lesna zaloga, izražena v absolutnih vrednostih, je v zasebnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti kar za 20,0 % nižja od pričakovane, kar je veliko višje odstopanje kot v enoti.

Preglednica 45/D-KON: Kontrolni izračun lesne zaloge za državne gozdove

	Iglavci (m³)	Listavci (m³)	Skupaj (m³)
Lesna zaloga v prejšnjem ureditvenem obdobju	348.328	839.626	1.187.954
Vrast	4.061	11.704	15.765
Prirastek (letni*10)	131.475	193.674	325.149
Sečnje po evidenci	48.105	195.005	243.110
Pričakovana lesna zaloga	435.759	849.999	1.285.758
Ugotovljena lesna zaloga	411.872	827.805	1.239.677
Ugotovljena LZ / pričakovana LZ (%)	94,5	97,4	96,4

Ugotovljena lesna zaloga, izražena v absolutnih vrednostih, je v državnih gozdovih za 3,6 % nižja od pričakovane. Odstopanje je tu najmanjše.

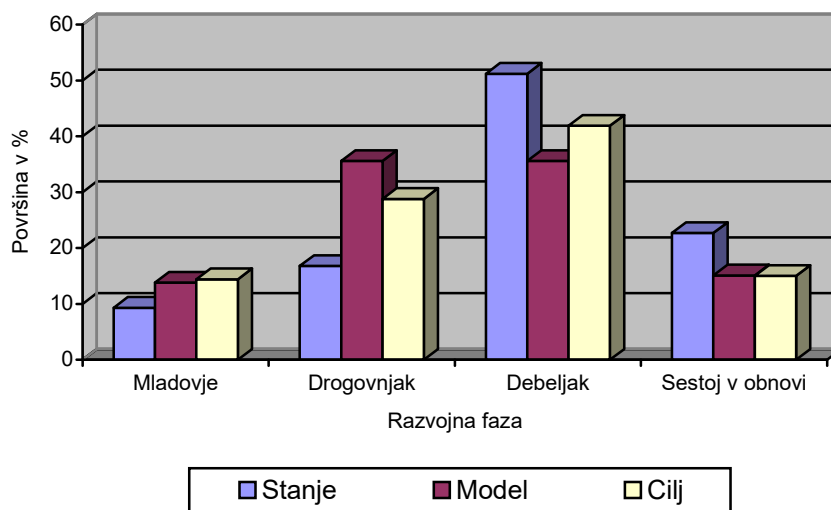
5.2 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti

5.2.1 Presoja stanja in razvoja gozdov v pogledu trajnosti z vidika razmerja razvojnih faz in zgradb sestojev

Preglednica 46/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

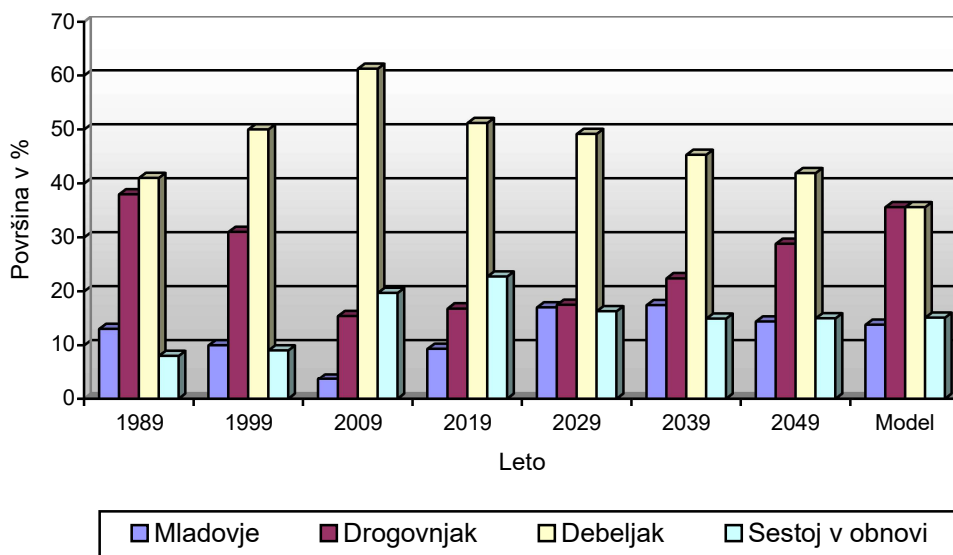
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina (ha)	Delež (%)	Korigiran delež (SPG) (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	311,89	8,0	9,3	18	13,8	460,52	-4
Drogovnjak	544,72	14,0	16,8	45	35,6	1.186,66	-19
Debeljak	1.719,34	44,3	51,0	45	35,6	1.186,66	15
Sestoj v obnovi	763,34	19,6	22,9	19	15,1	503,19	8
Skupinsko, gnezdsto raznomerni sestoji	335,78	8,6	-	-	-	-	-
Pionirski gozd z grmišči	17,81	0,5	-	-	-	-	-
Prebiralni sestoji	192,22	4,9	-	-	-	-	-
Skupaj	3.885,10	100,0	100,0	127	100,0	3.337,02	0

Modelne deleže razvojnih faz za enoto smo izračunali s ponderiranjem modelnih deležev rastiščnogojitvenih razredov. Izračunane deleže smo primerjali s korigiranimi deleži razvojnih faz, pri čemer rezervat, raznomerne in prebiralne gozdove nismo upoštevali v izračunu modela. Pionirske gozdove z grmišče smo v modelu priključili drogovnjakom.

Grafikon 5: Primerjava dejanske in modelne strukture gozdov po razvojnih fazah

Razmerje razvojnih faz je precej porušeno, saj se zelo očitno kaže, da imamo v enoti 19 odstotnih točk premalo drogovnjakov in 5 odstotnih točk mladovij, na drugi strani pa imamo 15 odstotnih točk preveč debeljakov in 8 odstotnih točk sestojev v obnovi. Starejše sestoje bo potrebno hitreje pomlajevati, se pravi smelo uvajati v obnovo delno pomlajene debeljake ali debeljake z visoko lesno zalogo, kjer je vrednostni prirastek že kulminiral. V sestojih v obnovi je potrebno obnovo pospeševati in predvsem hitreje zaključevati, da popravimo primanjkljaj mladovij. Pri tem bo potrebno skrbeti za prostorski red oziroma razporejenost teh sestojev.

Grafikon 6: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

V zgornjem grafikonu je prikazano stanje, preteklo stanje in model ter predvidevanje razvoja razvojnih faz za tridesetletno ciljno obdobje. Za prikaz razvoja razvojnih faz smo uporabili površine smernic, višino lesne zaloge in dobo trajanja posamezne razvojne faze po RGR-jih. Za izračun razvoja v enoti smo sešteli površine po RGR-jih.

Kot je razvidno iz grafikona bo približevanje modelnemu stanju postopno. Čez trideset let bo debeljakov manj, vendar še vedno nekoliko preveč. Drogovnjakov imamo manj, kot jih predvideva modelno stanje, in se jim bo zaradi premajhne količine mladovij delež v prihodnjem desetletju le nekoliko povečal, nato pa se začne hitreje dvigovati. To je razumljivo, saj odločni ukrepi v debeljaki in sestojih v obnovi po prvem desetletju še ne bodo bistveno vplivali na stanje drogovnjakov. Sestojev v obnovi imamo veliko več, kot jih predvideva modelno stanje. V prihodnje bo njihov delež postopoma padal in se močno približal modelnemu stanju.

5.2.2 Presoja trajnosti z vidika zagotavljanja funkcij gozdov

Trajnost ekoloških in socialnih funkcij je zagotovljena, saj prevladujejo ohranjeni naravni gozdovi, v katerih se sonaravno gospodari.

Krčitev gozdov je bilo malo. Ostali gozdovi ohranjajo stalno pokritost tal in tako zagotavljajo primerno opravljanje funkcije varovanja gozdnih zemljišč in sestojev ter hidrološke funkcije.

Gozdovi enote so dom številnim živalskim vrstam, med katerimi je potrebno posebno izpostaviti parkljesto divjad in zveri ter tiste vrste ptic, ki najdejo svoj dom le v obsežnih strnjenih gozdovih. Dosedanje gospodarjenje je zagotavljalo ohranitev primerne stanja biotopov za vse živalske vrste, kar dokazuje tudi uvrstitev cele enote v območje Nature 2000, kar pomeni, da je stanje prepoznano kot ugodno.

Središče rekreacije in turizma v enoti predstavljajo pešpoti, ki vodijo na vrh Mirne gore, in planinski dom tik pod vrhom. Interesi za druge oblike rekreacije tudi v ostalih predelih

gozdov se pojavljajo, vendar je zaenkrat množičnost neprimernih dejavnosti v gozdnem prostoru na znosni ravni, interesi pa se bodo zagotovo v prihodnosti še pojavljali in verjetno povečevali. Potreben je torej razmislek, kje in v kakšni obliki naj gozdovi opravljajo poudarjeno rekreacijsko in turistično funkcijo, kje in kdaj pa je to neprimerno. K boljšemu delovanju več socialnih funkcij pomembno prispeva učna pot.

Gozdovi ob objektih kulturne dediščine morajo biti še naprej negovani predvsem v smislu varovanja teh objektov. Do sedaj na teh območjih gradenj cest in vlak ni bilo, kar je za ta območja ugodno.

Za doseganje ciljev gospodarjenja z gozdovi, predvsem uspešnosti pomlajevanja rastiščem primernih drevesnih vrst, je zlasti pomembna usklajenost med gozdom in rastlinojedo parkljasto divjadjo. Z ohranjanjem negozdnih površin in večja ponudba hrane na številnih pomlajenih površinah divjad ne bo ogrozila doseganja zastavljenih ciljev pri gospodarjenju z gozdovi.

6 CILJI, USMERITVE IN UKREPI

6.1 Splošni gozdnogospodarski cilji

Cilj gospodarjenja z gozdovi so sonaravni, rastiščem primerni, kakovostni, biološko in mehansko stabilni gozdovi s trajnim zagotavljanjem vseh njihovih ekoloških, socialnih in gospodarskih funkcij. Takšni gozdovi bodo omogočali uresničevanje naslednjih prioritarnih ciljev:

Proizvodni cilji:

Trajna proizvodnja lesa za lesni trg in lastno porabo. Ciljna lesna zaloga je 370 m³/ha (400 m³/ha čez 10 let) v okvirnem razmerju iglavcev 35 % in listavcev 65 %. Ciljna kakovost je hlodovina iglavcev za žago (B) in hlodovina listavcev za furnir (A1), luščenje (A2) ali za žago (B).

Ciljno obdobje znaša 30 let. Pri določitvi ciljev je uporabljena simulacija, pri kateri gibanje gozdnih fondov ni linearno, saj lesna zaloga, prirastek in možni posek v prihodnjih desetletjih ne bodo enaki vrednostim tega desetletja. Trenutno stanje sestojev bo v prihodnjih desetletjih narekovalo nekoliko drugačne ukrepe, kot jih načrtujemo za prvo desetletje, kar velja tudi pri določevanju ciljev po rastiščnogojitvenih razredih.

Ekološki cilji:

Na najstrmejših pobočjih s poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev je cilj naraven, skupinsko raznodoben in raznomen gozd z zmerno lesno zalogo.

Ohranjeni naravni gozdovi za trajno zagotavljanje čistilne in vodozadrževalne sposobnosti gozda in gozdnih tal ter za ohranjanje ravnovesja občutljivih vodnih razmer kraškega sveta.

Ohranjena visoka stopnja vrstne in strukturne raznolikosti gozda in gozdnega prostora ter ohranjene vse rastlinske in živalske vrste ter njihovi posebni habitati, kot so jame, brlogi, gnezdišča, kali, drevesna dupla, mrtva masa, travniški lazi sredi gozdov in plodonosno drevje.

Ohranjena zavarovana območja, naravne vrednote, ekološko pomembna območja, ekocelice ter ugodno stanje Natura 2000 območij.

Socialni cilji:

V okolici turistično in rekreativno pomembnih objektov primerno urejeni, naravni gozdovi, visokega estetskega videza.

Ohranjeni naravni gozdovi v neposredni bližini objektov in nahajališč kulturne dediščine in drugih naravnih vrednot okolja.

Urejene in vzdrževane pešpoti.

6.2 Usmeritve

6.2.1 Splošne usmeritve

Izboljšati razmerje razvojnih faz in zgradb sestojev z namenom zagotovitve trajnosti funkcij in donosov v bližnji in nekoliko bolj oddaljeni prihodnosti.

V lesni zalogi zmanjšati delež smreke, povečati delež jelke in ohraniti delež macesna. Nadalje je potrebno povečati delež bukve, hrasta in plemenitih listavcev ter zmanjšati delež trdih listavcev. Ohraniti je potrebno še delež mehkih listavcev in redko prisotnih za obstoj živali še posebej pomembnih dreves.

Ohraniti enodobno gospodarjenje na bukovih rastiščih in povečati delež prebiralnih sestojev na jelovo bukovih rastiščih.

Povečati prostorsko in strukturno raznolikost gozdov.

Povečati intenzivnost gojitvenih del v mladovjih. Pri negi pospeševati bukev, hrast, plemenite listavce in jelko.

Saditi listavce in to tako, da zapolnimo posamezne vrzeli, ki so praviloma nastale po ujmah.

V drogovnjakih redčiti na površini približno 370 ha s povprečno intenziteto poseka 24 % od LZ (za večino sestojev v intervalu od 21 do 27 %).

Na površini približno 430 ha debeljakov akumulirati del prirastka. V teh sestojih je predvidena povprečna intenziteta poseka 17 % od LZ (za večino sestojev v intervalu od 14 do 20 %).

Intenzitete v debeljakah ob začetku uvajanja v obnovo naj bodo med 30 in 40 % od lesne zaloge. Če je trenutna predpisana intenziteta nekoliko manjša, se del sestoja, kjer ocenimo, da je še možno akumulirati vrednostni prirastek, ne uvede v obnovo. S tem dosežemo, da je intenziteta na delu sestoja, ki je bil uveden v obnovo, na ravni, kot je navedeno zgoraj. Tako bomo zmanjšali poškodbe pri nadaljevanju obnove.

Obnova debeljakov naj se izvede v dveh korakih v debeljakah, ki so že delno pomlajeni zaradi premočnih redčenj v preteklosti. Prva pomladitvena sečnja naj bo visoke jakosti 40 do 60 % od LZ, v sestoji naj se pusti kakovostna drevesa ciljnih drevesnih vrst.

Za začetek obnove je predvidenih približno 280 ha gozdov s povprečno intenziteto poseka 39 % od LZ. Pri uvajanjih debeljakov v obnovo, nadaljevanju in zaključku obnove ukrepati odločno ter upoštevati prostorski red oziroma razpršenost različnih razvojnih faz v prostoru.

Po odločni uvedbi v obnovo se v sestoj vrniti le še dvakrat. Prvič dodatno sprostiti podmladek ter dodati svetlobo z intenziteto od 50 do 70 % in drugič s končnim posekom zaključiti obnovo.

V sestojih v obnovi na površini približno 70 ha zadržano nadaljevati obnovo s povprečno intenziteto poseka 33 % od LZ (za večino sestojev v intervalu od 25 do 35 %). Na približno 280 ha pospešeno nadaljevati obnovo s povprečno intenziteto poseka 65 % od LZ (za večino sestojev v intervalu od 60 do 70 %). Obnovo zaključiti na približno 415 ha površin sestojev v obnovi.

Z zaključkom obnove ne zavlačevati, da podmladek pride v fazo letvenjaka. Ko je podmladek višji od enega metra oziroma na prehodu iz mladja v goščo in če je pokrovnost podmladka večja od 70 %, je potrebno obnovo zaključiti. Tako bomo zmanjšali poškodbe in povečali vrstno pestrost. Z dolgimi pomladitvenimi dobami in obilnim zastorom namreč pospešujemo enovrstne sestoje bukve.

S pomočjo zgornjih petih usmeritev želimo pospešiti približevanje modelnemu razmerju razvojnih faz ter zagotoviti visoko stopnjo strukturne raznolikosti gozdov in prostorske razporejenosti razvojnih faz. Vse to bomo dosegli s hitrejšim nadaljevanjem ter zaključevanjem obnov, z odločnejšim uvajanjem debeljakov v obnovo, z določanjem

sestojev, kjer se v tem obdobju ne bo ukrepalo, in seveda s skrbnim prostorskim načrtovanjem teh dejavnosti.

Ohraniti prebiralno zgradbo na jelovo bukovih rastiščih. V sestojih, kjer je delež jelke velik, pa tudi sestoje z drugačnimi strukturami prevesti v prebiralno strukturo.

V raznomernih gozdovih na površini približno 280 ha izvajati redčenja s povprečno intenziteto poseka 15 % od LZ, na površini 35 ha, kjer je poudarek na pomlajevanju, pa z intenziteto 40 % od LZ.

Spoštovati usmeritev brez ukrepanja za približno 1.040 ha gozdov in ne gospodariti na 54 ha gozdov, ki smo jih izločili v ekocelice.

V pionirskih gozdovih z grmišči izvajati premenilna redčenja z intenziteto približno 19 %. Pospeševati je potrebno plodonosne in redko prisotne vrste.

Primernih površin za poenostavljeno izbiro drevja za posek ni.

6.2.2 Usmeritve za krepitev in uskladitev funkcij gozdov

Vse usmeritve in ukrepi v gozdu morajo biti usmerjene k izboljšanju večnamenske vloge gozda in krepitvi posameznih funkcij.

Ekološke funkcije

Posek v gozdovih s poudarjeno funkcijo varovanja gozdnih zemljišč in sestojev opraviti z namenom dolgoročnega povečanja stabilnosti ter strukturne in vrstne raznolikosti. V primeru kritične stabilnosti odstraniti pretežka drevesa.

V okolici izvirov, kraških jam in objektov naravne dediščine ohranjati pokrovnost in drevesa večjih dimenzij. V njihovi neposredni bližini ni dovoljeno:

- ☞ kakorkoli onesnaževati (uporaba kemičnih sredstev za zaščito lesa, biološko nerazgradljivih olj za mazanje verig motornih žag, izpust odpadnih olj),
- ☞ spreminjati obstoječe avtohtone zarasti ter vnašati tuje živalske in rastlinske vrste.

S primernim gospodarjenjem ohranjati in vzdrževati ugodno stanje habitatov, še posebej redkih in ranljivih habitatnih tipov gozdov in habitatov redkih ali ogroženih rastlinskih in živalskih vrst. Na območjih Nature 2000 ohranjati razmere zatečenega ugodnega stanja kvalifikacijskih vrst in habitatnih tipov.

Ohranjati in vzdrževati razgibano strukturo in vrstno raznolikost habitatov kot so gozdni robovi, jase, košenice, kali, luže in grmišča.

Ohranjati v določenem sestoju redke drevesne in grmovne vrste ter drevje posebnih oblik.

Dele gozda, ki so pomembni življenjski prostor redkih in ogroženih živalskih ali rastlinskih vrst, prepustiti naravnemu razvoju oziroma v njih tem vrstam ustrezno prilagojeno gospodariti (naravna zatočišča).

Ohranjati in načrtno puščati drevesa z dupli in večjimi gnezdi, prav tako tudi drevesa, ki predstavljajo potencialna dupla (votlo in odmirajoče drevje). Zagotoviti ustrezno prostorsko razporejenost in število teh dreves. Izboljšati debelinsko strukturo in ohraniti delež odmrlega drevja nad 3 % lesne zaloge.

V primeru habitatnih dreves se ohranja predvsem drevje z dupli, močnejše osebkke posameznih drevesnih vrst listavcev, za katere predvidimo naravno propadanje, mehke listavce, kot najprimernejša drevesa za dupla in minoritetne drevesne vrste, drevesa močnejše obraščena z bršljanom, drevesa poškodovana od strele, suha stoječa in podrta drevesa iglavcev in listavcev. Habitatna drevesa naj bodo večjih dimenzij, saj večje sušice lahko nadomestijo manjše in ne obratno.

Izvajati aktivnosti za pridobitev soglasij za snovanje ekocelic in habitatnih dreves. Primerne površine so gozdovi zavarovanih območij, naravnih vrednot in redka rastišča.

Načrtno vzpostaviti oziroma vzdrževati mrežo ekocelic in habitatnih dreves oziroma dreves, sestojev ali delov sestojev brez gospodarjenja ali z gospodarjenjem v omejenem obsegu. Ekocelice postaviti v primerni oddaljenosti od gozdnih cest in glavnih vlak, na površinah, kjer je nižja kakovost drevja in kjer so manj ugodne razmere za gospodarjenje z gozdom, ali na površinah, kjer pričakujemo težave pri pomlajevanju, predvsem pa v okolici naravnih vrednot. Kot ekocelice se izbere posamično drevje ali skupine drevja in dele sestojev ter tudi gozdni rob.

V območju specifičnih biotopov (jame, brlogi, izviri, stene, naravne vrednote,...) in na območjih, kjer je gospodarjenje z gozdom oteženo (skalovitost, naklon), prav tako pa tudi na območjih, kjer ekocelic zaradi intenzivnega gospodarjenja primanjkuje, je potrebno oblikovati večje ekocelice (večje od 0,5 ha). V teh naj se s posekom ne ukrepa ali pa naj bo gospodarjenje z gozdom podrejeno ohranjanju in izboljševanju stanja habitatov. Za ekocelice se določi tudi dele manj kakovostnih debeljakov, kjer se od 10 do 30 let ne ukrepa in se jih kot skupine drevja lahko tudi prepusti naravnemu razvoju. Na predelih večjih ekocelic se večji del lesne mase prepušča naravnemu razkroju.

V kmetijski krajini ohraniti gozdne otoke, prav tako zanimiva drevesa v in izven gozda.

Vzdrževati negozdne površine.

V podrasti ohraniti grmovni in zeliščni sloj, razen v času obnove gozdov. Pri negi gozda ohraniti mehke listavce, grmovno in zeliščno vegetacijo, ki ne ovira razvoja mladja gospodarsko zanimivih vrst.

Gozdovi in gozdni prostor v enoti se pojavljajo na naslednjih ekološko pomembnih območjih in območjih Nature 2000: EPO Osrednje območje življenjskega prostor velikih zveri ter POO, POV in EPO Kočevsko, za katera veljajo naslednje usmeritve:

Konkretne in podrobnejše usmeritve za posamezna območja Nature 2000

POO Kočevsko in POV Kočevsko

Ohranja se čimbolj strnjen kompleks gozdov brez večjih infrastrukturnih posegov ter fragmentacije. Krčitev gozdov, kjer so prisotni manjšinski HT (npr. javorovja), se ne izvaja.

Ohranja se rastišču primerna sestava gozdov, v spremenjenih ali izmenjanih sestojih se gospodarjenje z gozdovi usmeri k vzpostavljanju rastišču primernejše drevesne sestave.

V gozdu se ohranja mozaičnost razvojnih faz, vzpostavi se vertikalna razgibanost sestojev.

Pri gospodarjenju z gozdom se pospešuje minoritetne, ogrožene in plodonosne drevesne in grmovne vrste.

Ohranja se najmanj 30 % delež sestojev z odraslim drevjem (razširjenega debelinskega razreda B in C).

Ekocelice, odmrta lesna masa in habitatno drevje

Ohrani se količina odmrlega lesa na vsaj 3 % od celotne lesne zaloge.

Z izločanjem mrtvih, odmirajočih dreves in sušic ter habitatnega drevja, predvsem odraslega drevja nad 30 cm prsnega premera, se izboljša strukturo odmrlega lesa.

Ekocelice se prednostno izloča v coni belohrbtega in triprstega detla.

Izločanje ekocelic naj bo usmerjeno predvsem na območja habitatov redkih in ogroženih vrst oziroma posebnih biotopov.

Kot ekocelice se lahko opredeli strme, skalovite, slabo dostopne predele, skratka predele, kjer so oteženi pogoji za gospodarjenje, ter predele z drevjem slabše kakovosti.

Ekocelice naj bodo velike vsaj 0,5 ha ali več, izjema so seveda habitatna drevesa.

Nadaljuje se z vzpostavljanjem mreže starih in odmirajočih habitatnih dreves, ki se jih prepusti naravnemu razvoju.

Habitatna drevesa se na terenu vidno označi z dogovorjenim simbolom ter zavede v odkazilnem manualu.

Za habitatna drevesa se izbere poškodovano, bolno drevje, drevje z dupli in gnezdi, sušice, ali kako drugače z vidika izkoriščanja lesa nezanimivo drevje, v kolikor pa takega drevja ni v zadostni količini, se izbere izmed ostalega drevja. Za habitatna drevesa se izbira tudi plodonosno drevje v habitatih gozdnega jereba.

HT 9180 Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gruščih:

- ☞ Krčitev gozdov se ne izvaja.
- ☞ Na podlagi terenskega ogleda se izločijo primerni sestoji, znotraj katerih se pospešuje plemenite listavce oz. rastišču prilagojene vrste.
- ☞ Ohranja se semenjake plemenitih listavcev.
- ☞ Z izvedbo ustreznih negovalnih, gojitvenih in varstvenih ukrepov se zagotovi pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- ☞ Zagotavlja se naravno usklajeno gostoto parkljaste divjadi, ki omogoča naravno pomlajevanje rastišču primernih vrst.
- ☞ Premik lovsko tehničnih objektov iz območja HT s ciljem zmanjšanja objedanja rastlinojede parkljaste divjadi.

HT 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco-Brometalia)

Zaželeno je preprečevanje zaraščanja košenice z lesno vegetacijo.

Znotraj strnjenih gozdov je potrebno s košnjo vzdrževati zaraščajoče košenice in ostale negozdne površine ter oblikovati strukturno in vrstno pestre gozdne robove. Prepreči se zaraščanje gozdnih robov in vrzeli.

Košnja se izvaja po 30. juniju.

Brez gnojenja košenic.

Na košenicah se ne gradi novih gozdnih prometnic, rampnih prostorov ter skladišč lesa. Preko košenic se ne vlačijo lesa, na njih se ne skladiščijo lesa ali pušča sečnih ostankov.

Dvoživke:

V gozdu in na gozdnem robu se ohranja vse vodne biotope (mlake, luže, kaluže, mokrišča, močvirne združbe). V radiju vsaj 50 metrov od njih se ne postavlja solnic.

Netopirji, jame:

V neposredni bližini jamskih vhodov se lahko izločijo ekocelice z ukrepanjem. Znotraj ekocelic naj bodo dovoljena zgolj dela za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti. Ekoloških razmer v okolici jame se ne spreminja, ohranja se zastrtost nad jamskimi vhodi.

V neposredni okolici jam se ne gradi gozdnih prometnic. Če ni drugih prostorskih možnosti, naj načrtovanje omrežja gozdnih prometnic poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN.

Pri delu v gozdu se uporabljajo biološko razgradljiva olja.

Medved, volk, ris:

V razdalji najmanj 200 m od aktivnih medvedjih brlogov, se v obdobju 1. decembra do 30. aprila dela v gozdu ne izvajajo.

V razdalji najmanj 300 m od kraja, kjer so poleženi mladiči volka, se v obdobju 1. aprila do 31. maja dela v gozdu ne izvajajo.

V razdalji najmanj 100 m od kraja, kjer so poleženi mladiči risa, se v obdobju 1. junija do 31. avgusta dela v gozdu ne izvajajo.

Alpski in bukov kozliček:

Posekan les listavcev na območjih povečane aktivnosti alpskega in bukovega kozlička, se v času od 15. maja do 15. avgusta iz gozda transportira najkasneje v 14 dneh po poseku. Iz drugih območij, se posekan les iz gozda transportira čim prej.

Oslabela, poškodovana ali kako drugače prizadeta bukova drevesa, še posebej na osončenih legah, se opredelijo kot habitatno drevo ter prepustijo naravnemu razvoju.

Kozača, koconogi čuk, mali skovik, sršenar

V primeru poznavanja lokacije gnezda kozače se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt ter se v oddaljenosti 300 metrov okoli gnezda v času od 1. februarja do 30. junija zagotavlja mir z opustitvijo gozdnih del.

V primeru poznavanja lokacije gnezda sršenarja, se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt ter se v polmeru 400 m okoli gnezda v času od 1. junija do 31. avgusta zagotavlja mir z opustitvijo gozdnih del.

V primeru poznavanja lokacije gnezda druge vrste sove oz. ujede, se območje z lokacijo vnese v gozdnogojitveni načrt ter se skladno s Pravilnikom o varstvu gozdov zagotavlja mir z opustitvijo gozdnih del.

Gozdni jereb

Opredeli se oddelke, kjer se gospodarjenje prilagodi habitatnim zahtevam gozdnega jereba.

Vzpostavi se malopovršinska vertikalna in horizontalna strukturiranost sestojev, pomlajevanje se izvaja v manjših jedrih.

Prevladujejo naj presvetljeni gozdovi z nizko lesno zalogo 150 – 200 m³/ha ter visokim deležem zeliščnega in grmovnega sloja (na vsaj 1/3 površine).

Zaželeno je oblikovanje koridorjev, vrzeli in manjših odprtih v gozdu, možna je postavitve ograj za preprečevanje objedanja po divjadi, ki naj bodo izdelane iz lesa.

Vzpostavi in vzdržuje se dolge in stopničaste gozdne robove in postopne prehode iz negozdnih površin v gozd.

Delež odmrlega drevja naj znaša vsaj 3 % glede na LZ.

Pri negi gozda ne odstranjujemo leske in pospešujemo pionirske in plodonosne vrste.

Zaželena je sadnja jerebike, mokovca, breka, breze, jelše in gloja.

Spodbuja se skupinsko ali šopasto pomlajevanje iglavcev, v drogovnjakih oziroma mlajših razvojnih fazah se ohranja večja gostota sestoja.

Vzdržuje se skupine različno starih iglavcev.

Sadnja smreke v manjših skupinah.

Na staniščih gozdnega jereba se odstrani krmišča za divje prašiče, medvede in solnice.

V polmeru 400 m okoli znanih stanišč gozdnega jereba se oblikujejo mirne cone, v katerih se vsaj v času od 1. aprila do 31. julija ne izvaja del.

Po potrebi se izvede zapora ključnih gozdnih cest, ki vodijo v habitate gozdnega jereba.

Belohrbti detel

Vrhove, grebene, strme, skalovite in trenutno s prometnicami slabo odprete predele, kjer je več odmrle in odmirajoče lesne mase listavcev, se opredli kot ekocelice.

Znotraj cone se zagotavlja vsaj 5 % odmrle lesne mase listavcev od celotne LZ. Bistveno je, da se zagotovi primerna struktura odmrlega drevja - večina odmrlega drevja mora biti premera vsaj 30 cm, poudarek naj bo na stoječem odmrlem drevju. Ta cilj dosežemo postopoma v naslednjih 20 letih.

Predvsem v slabše dostopnih predelih ter območjih z daljšimi in težjimi spravnimi razmerami lahko izvajamo redčenje mlajših drogovnjakov listavcev z obročkanjem. S tem

zmanjšamo tudi poškodbe v sestoju. Intenziteta redčenja je 10-15 % od LZ, pri čemer obročamo izključno direktne konkurente izbrancem.

Na območjih zamujenih pomlajencev, kjer bi s posekom le teh lahko povzročili večje poškodbe mladovja, izvajamo obročanje odraslega drevja listavcev.

Kjer primanjkuje odmrle lesne mase je priporočljivo obročanje dreves tudi na meji ekocelic.

Na območjih, kjer poseganje ni nujno, predlagamo poseganje na 20 let namesto na 10 let.

V grebenschkih gozdovih ter tam, kjer naravne ujeme pogostejše poškodujejo drevje, predlagamo sečnje nižjih intenzitet ter sečnjo zgolj ekonomsko bolj donosnega drevja.

Priporočeni čas sečnje bukovih sestojev v coni vrste je izven obdobja od 15. marca do 15. junija – v primeru prisotnosti te vrste se v določenih ožjih območjih čas sečnje v tem obdobju lahko omeji.

Triprsti detel

Znotraj cone se zagotavlja vsaj 5 % odmrle lesne mase iglavcev od celotne LZ. Bistveno je, da se zagotovi primerna struktura odmrlega drevja - večina odmrlega drevja mora biti premera vsaj 20 cm, poudarek naj bo na stoječem odmrlem drevju. Ta cilj dosežemo postopoma v naslednjih 20 letih.

Sanitarne sečnje jelke ne izvajamo med 15. aprilom in 15. junijem. V primeru napada podlubnikov oz. pojava večjega žarišča pri jelki pred posekom preverimo prisotnost triprstega detla.

V primerih, ko so lubadarji že izleteli, se takšne sušice evidentira in pusti v sestoju.

Vrhove, grebene, strme, skalovite in trenutno s prometnicami slabo odprete predele, kjer se bolj pogosto sušijo iglavci, se opredli kot ekocelice.

Preprečevati je potrebno nelegalni posek debelejših načrtno puščenih sušic med sanitarno sečnjo.

V coni se zagotavlja višji delež iglavcev. Zagotovi se vse potrebne ukrepe za naravno obnovo jelke (ustrezna gostota jelenjadi, umikanje krmišč iz cone, prepoved krmljenja s krmo prineseno od drugod, varovanje volkov kot naravnih plenilcev,...).

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

Rabo in druge posege v vode, vodna in priobalna zemljišča ter zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih ter kmetijska, gozdna in stavbna zemljišča je treba programirati, načrtovati in izvajati v skladu s 5. členom Zakona o vodah (ZV-1, Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdri-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14 in 56/15) tako, da se ne poslabšuje stanje voda, da se omogoča varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje naravnih procesov, naravnega ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov ter varstvo naravnih vrednosti in območij, varovanih po predpisih o ohranjanju narave.

Površinske vode se po pomenu, ki ga imajo za upravljanje voda, razvrstijo v 1. in 2. red. Vode 1. reda so v Prilogi, ki je sestavni del ZV-1, preostale vode pa so vode 2. reda.

V 11. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, na katerem je celinska voda trajno ali občasno prisotna in se zato oblikujejo posebne hidrološke, geomorfološke in biološke razmere, ki določajo vodni in obvodni ekosistem, vodno zemljišče celinskih voda (v nadaljevanju: vodno zemljišče). Vodno zemljišče tekočih voda obsega osnovno strugo tekočih voda, vključno z bregom, do izrazite geomorfološke spremembe. Vodno zemljišče stoječih voda obsega dno stoječih voda, vključno z bregom, do najvišjega zabeleženega vodostaja. Za vodno zemljišče se štejejo tudi opuščene struge in prodišča, ki jih voda občasno še poplavlja, močvirja in zemljišče, ki ga je poplavlila voda zaradi posega v prostor. Podrobnejši način določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda določa Pravilnik o podrobnejšem načinu določanja meje vodnega zemljišča tekočih voda (Uradni list RS, št. 129/06).

V 14. členu ZV-1 je določeno, da je zemljišče, ki neposredno meji na vodno zemljišče, priobalno zemljišče celinskih voda (v nadaljnjem besedilu: priobalno zemljišče). Zunanja meja priobalnih zemljišč sega na vodah 1. reda 15 metrov od meje vodnega zemljišča, na vodah 2. reda pa 5 metrov od meje vodnega zemljišča. Četrty odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnega zemljišča na vodah 1. reda zunaj območij naselja, ki sega najmanj 40 m od meje vodnega zemljišča. Priobalna zemljišča so tudi vsa zemljišča med visokovodnimi nasipi. Peti odstavek 14. člena ZV-1 določa zunanjo mejo priobalnih zemljišč na vodah iz 35. točke Priloge ZV-1 (ostale celinske vode, ki tvorijo ali prečkajo državno mejo), ki sega pet metrov od meje vodnega zemljišča.

Na vodnem in priobalnem zemljišču ni dovoljeno posegati v prostor, razen za izjeme, ki jih določa 37. člen ZV-1:

- ☞ ukrepe, ki se nanašajo na izboljšanje hidromorfoloških in bioloških lastnosti površinskih voda;
- ☞ gradnjo objektov, namenjenih varstvu voda pred onesnaženjem;
- ☞ gradnjo objektov, namenjenih obrambi države, zaščiti in reševanju ljudi, živali in premoženja ter izvajanju nalog policije;
- ☞ zagotovitev varnosti plovbe in zagotovitev varstva pred utopitvami v naravnih kopališčih;
- ☞ gradnjo objektov, potrebnih za rabo voda, ki jih je za izvajanje posebne rabe vode nujno zgraditi na vodnem oziroma priobalnem zemljišču (npr. objekt za zajem ali izpust vode);
- ☞ ukrepe, ki se nanašajo na ohranjanje narave;
- ☞ gradnjo objektov grajenega javnega dobra po ZV-1 ali drugih zakonih;
- ☞ gradnja objektov javne infrastrukture, komunalne infrastrukture in komunalnih priključkov na javno infrastrukturo, vendar le na krajših odsekih, kjer zaradi naravnih prostorskih omejitev ni možen drugačen potek trase;
- ☞ gradnjo pomožnih kmetijsko-gozdarskih objektov zunaj območij naselij na priobalnem zemljišču vodotokov 1. reda, vendar z zagotovljenim minimalnim 15 metrskim odmikom od meje vodnega zemljišča.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 84. člena ZV-1, da so na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedane dejavnosti in posegi v prostor, ki bi lahko:

- ☞ ogrožali stabilnost vodnih in priobalnih zemljišč;
- ☞ zmanjševali varnost pred škodljivim delovanjem voda;
- ☞ ovirali normalen pretok vode, plavin in plavja;
- ☞ onemogočili obstoj in razmnoževanje vodnih in obvodnih organizmov.

Pri načrtovanju je potrebno upoštevati določbe 68. člena ZV-1, po katerih je na vodnem in priobalnem zemljišču prepovedano:

- ☞ odlaganje in pretovarjanje nevarne snovi v trdni, tekoči ali plinasti obliki,
- ☞ odlaganje ali odmetavanje odkopnih ali odpadnih materialov ali drugih podobnih snovi,
- ☞ odlaganje odpadkov.

Za poplavna območja se določijo vodna, priobalna in druga zemljišča, kjer se voda zaradi naravnih dejavnikov občasno prelije izven vodnega zemljišča. Na poplavnem območju so v skladu s 86. členom ZV-1 prepovedane vse dejavnosti in vsi posegi v prostor, ki imajo lahko ob poplavi škodljiv vpliv na vode, vodna in priobalna zemljišča ali povečujejo poplavno ogroženost območja, razen posegov, ki so namenjeni varstvu pred škodljivim delovanjem voda.

Za dejansko erozijsko območje se določijo zemljišča, ki so stalno ali občasno pod vplivom površinske, globinske ali bočne erozije vode. V enoti teh območij ni.

Vodovarstvena območja se določijo z namenom, da se zavaruje vodno telo, ki se uporablja za odvoz ali je namenjeno za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi

vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost voda ali njeno količino (74. člen ZV-1). Za vsa območja, ki se nahajajo na vodovarstvenem območju zajetij pitne vode, je treba pri načrtovanju dosledno upoštevati Pravilnik o kriterijih za določitev vodovarstvenega območja (Uradni list RS, št. 64/04, 5/06, 58/11 in 15/16) ter vodovarstveni režim iz veljavnega predpisa, ki ureja vodovarstveno območje (predpisi sprejeti na podlagi 74. člena ZV-1 oz. 60. člena Zakona o vodah (Uradni list SRS, št. 38/81 in 29/86 ter Uradni list RS, št. 15/91 in 52/00)).

Pri posegih v prostor je treba upoštevati pogoje in omejitve posegov v vodno dobro zaradi zagotavljanja doseganja ciljev ali ohranjanja ciljev za referenčne odseke, ki so določeni v Uredbi o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Za vsak poseg, ki bi lahko trajno ali začasno vplival na vodni režim ali stanje voda, je potrebno v skladu s 150. členom ZV-1 pridobiti vodno soglasje, ki ga izda Direkcija RS za vode.

Vodno soglasje je potrebno pridobiti za:

- ☞ poseg na vodnem in priobalnem zemljišču;
- ☞ poseg, ki je potreben za izvajanje javnih služb po ZV-1;
- ☞ poseg, ki je potreben za izvajanje vodne pravice;
- ☞ poseg na varstvenih in ogroženih območjih;
- ☞ poseg zaradi odvajanja odpadnih voda;
- ☞ poseg, kjer lahko pride do vpliva na podzemne vode, zlasti bogatenje vodonosnika ali vračanja vode v vodonosnik;
- ☞ hidromelioracije in druge kmetijske operacije, gozdarsko delo, rudarsko delo ali drug poseg, zaradi katerega lahko pride do vpliva na vodni režim.

Socialne funkcije

Na strminah zagotavljati stalno pokritost tal z naravno vegetacijo, dovoljeni so samo malopovršinski ukrepi. Pri gradnji vlak je potrebna previdnost in zmernost.

Vzdrževati prehodnost poti in dostopov do objektov z veliko obiskanostjo.

Lokalni skupnosti nuditi strokovno pomoč pri ureditvi rekreacijske infrastrukture (table, klopi, smerokazi, razgledišča,...).

Vzdrževati popoln gozdni red ter strukturno in vrstno raznolikost gozda in gozdnega roba ob pešpoteh, objektih naravne in kulturne dediščine ter na območjih večjega obiska gozdov.

Vzdrževati razgledne točke.

Ohraniti estetsko posebej zanimiva drevesa.

Ohraniti objekte naravne dediščine. To so naravne vrednote navedene v spodnji preglednici. Poleg tega pa še jame v odsekih, kot je navedeno pri hidrološki funkciji v poglavju 2.1.

Preglednica 47: Pregled naravnih vrednot in pripadajočih konkretnih varstvenih usmeritev

Številka – Ime	Konkretna varstvena usmeritev
4497 – Ponikve – kraško polje	- Zaželeno je preprečevanje zaraščanja košenice z lesno vegetacijo. Košnja se izvaja po 30. 6. Brez gnojenja košenic. - Na košenicah se ne gradi novih gozdnih prometnic, rampnih prostorov ter skladišč lesa. Preko košenic se ne vlačijo lesa, na njih se ne skladiščijo lesa oz. pušča sečnih ostankov. - Na območju zajezev potoka na severovzhodnem obrobju naravne vrednote se ohranja drevesna in grmovna vegetacija. V kolikor je sečnja potrebna, se gospodari z najmanjšo možno intenziteto. Priporočamo zgolj sečnjo posamičnega drevja, v smislu sanitarne sečnje ali sečnjo oslabelega drevja, odvisno od poudarjenosti ostalih funkcij v istem prostoru. - Morebitna sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem. Drevesa se usmerjeno podira stran od vodnega telesa. Sečne ostanke je potrebno po sečnji iz območja NV odstraniti. - Načrtovanje omrežja gozdne infrastrukture naj poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Gozdne prometnice se trasira na način, da so od vodnih teles oddaljene vsaj 50 metrov. - Gozdni sestoji, ki obkrožajo košenico, naj ohranijo rezervatno namembnost oz. naj bodo namenjeni ohranjanju biotske raznovrstnosti gozdov
8253 – Planina – nahajališče bodike	Brez posegov na območju naravne vrednote.
8311 – Sredgorska luža	- Na območju se ohranja drevesna in grmovna vegetacija. V kolikor je sečnja potrebna, se gospodari z nizko intenziteto. - Priporočamo zgolj sečnjo posamičnega drevja, v smislu sanitarne sečnje ali sečnjo oslabelega drevja, odvisno od poudarjenosti ostalih funkcij v istem prostoru. - Morebitna sečnja v obrežnem pasu se izvaja izven gnezditvene sezone ptic; torej med 1. avgustom in 1. marcem. - Drevesa se usmerjeno podira stran od vodnega telesa. Sečne ostanke je potrebno po sečnji iz območja NV odstraniti. - Načrtovanje omrežja gozdne infrastrukture naj poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Nove gozdne prometnice se trasira na način, da so od vodnih teles oddaljene vsaj 50 metrov. - Odvodnjavanje gozdnih cest se uredi na način, da se meteorna voda iz gozdne ceste spelje stran od vodnega telesa.
8312 – Planinska luža	
8294 – Kurbina drage – hrast 8299 – Kurbina drage – bukev 8320 – Sredgora – lipe 8325 – Planina – lipa 8327 – Sredgora – jelka 8328 – Sredgora – jelka	- Drevo se prepusti naravnemu razvoju. - Pri sečnji in spravilu lesa v bližini drevesa je potrebno paziti, da se naravna vrednota ne poškoduje ter da ne pride do bistvenih sprememb rastiščnih razmer.

Usmeritve za varovanje kulturne dediščine**V območjih kulturnih spomenikov veljajo naslednje splošne varstvene usmeritve:**

- ☞ spodbujanje trajnostne uporabe spomenikov, to je uporabe spomenikov na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti,
- ☞ spodbujanje vzdržnega razvoja spomenikov, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev spomenikov za prihodnje generacije,
- ☞ spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene spomenikov,
- ☞ ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena spomenikov ter njihove materialne substance,
- ☞ dovoljeni so posegi v spomenike, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- ☞ dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev spomenikov ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena.
- ☞ V vplivnih območjih spomenikov velja režim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju spomenikov tako, da družbeni pomen spomenika v prostoru ni okrnjen.
- ☞ Dodatni režim varstva je opredeljen v konkretnem aktu o razglasitvi posameznega objekta ali območja za spomenik.

V območjih arheoloških najdišč veljajo naslednje splošne varstvene usmeritve:

- ☞ spodbujanje trajnostne uporabe arheoloških najdišč, to je uporabe arheoloških najdišč na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti,
- ☞ spodbujanje vzdržnega razvoja arheoloških najdišč, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev arheoloških najdišč za prihodnje generacije,
- ☞ spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene arheoloških najdišč,
- ☞ ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena arheoloških najdišč ter njihove materialne substance,
- ☞ dovoljeni so posegi v arheološka najdišča, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njihove varovane vrednote,
- ☞ dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev arheoloških najdišč ob spoštovanju njihove posebne narave in družbenega pomena.

Arheološka najdišča se varujejo pred posegi ali uporabo, ki bi lahko poškodovali arheološke ostaline ali spremenili njihov vsebinski in prostorski kontekst. Prepovedano je predvsem:

- ☞ odkopavati in zasipavati teren, globoko orati, rigolati, meliorirati kmetijska zemljišča, graditi gozdne vlake,
- ☞ poglobljati dna vodotokov ter jezer,
- ☞ gospodarsko izkoriščati rudnine oziroma kamnine in
- ☞ postavljati ali graditi trajne ali začasne objekte, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in prezentacijo arheološkega najdišča.
- ☞ Posegi in dejavnosti v prostoru se načrtujejo in izvajajo tako, da se arheološka najdišča ohranjajo. Izjemoma je mogoče na arheološko najdišče po pridobitvi kulturnovarstvenega soglasja in izvedbi predhodne arheološke raziskave umestiti prej naštetе posege:
- ☞ če ni možno najti drugih rešitev ali
- ☞ če se na podlagi rezultatov opravljenih predhodnih arheoloških raziskav izkaže, da je zemljišče mogoče sprostiti za gradnjo oz. izvedbo posega.

V območjih registrirane dediščine veljajo naslednje splošne varstvene usmeritve:

- ☞ spodbujanje trajnostne uporabe dediščine, to je uporabe dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča izgube njenih kulturnih lastnosti,
- ☞ spodbujanje vzdržnega razvoja dediščine, s katerim se omogoča zadovoljevanje potreb sedanje generacije, ne da bi bila s tem okrnjena ohranitev dediščine za prihodnje generacije,
- ☞ spodbujanje dejavnosti in ravnanj, ki ohranjajo kulturne, socialne, gospodarske, znanstvene, izobraževalne in druge pomene dediščine,
- ☞ ohranjanje lastnosti, posebne narave in družbenega pomena dediščine ter njene materialne substance,
- ☞ dovoljeni so posegi v dediščino, ki upoštevajo in trajno ohranjajo njene varovane vrednote,
- ☞ dovoljeni so posegi, ki omogočajo vzpostavitev trajnih gospodarskih temeljev za ohranitev dediščine ob spoštovanju njene posebne narave in družbenega pomena.
- ☞ V vplivnih območjih registrirane dediščine velja rešim varstva, ki določa, da morajo biti posegi in dejavnosti prilagojeni celostnemu ohranjanju dediščine. Ohranja se prostorska integriteta, pričevalnost in dominantnost dediščine, zaradi katere je bilo vplivno območje določeno.

V območjih stavbne dediščine velja dodatni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- ✎ tlorisna in višinska zasnova (gabariti),
- ✎ gradivo (gradbeni material) in konstrukcijska zasnova,
- ✎ oblikovanost zunanjsčine (členitev objektov in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, barve fasad, fasadni detajli),
- ✎ funkcionalna zasnova notranjsčine in pripadajočega zunanjega prostora,
- ✎ sestavine in pritikline,
- ✎ stavbno pohištvo in notranja oprema,
- ✎ komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin in lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin),
- ✎ pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih stavbah),
- ✎ celovitost dediščine v prostoru in
- ✎ zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

V območjih naselbinske dediščine velja dodatni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- ✎ naselbinska zasnova (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov naselja),
- ✎ odnosi med posameznimi stavbami in odnos med stavbami ter odprtim prostorom (lega, gostota objektov, razmerje med pozidanim in nepozidanim prostorom, gradbene linije, značilne funkcionalne celote),
- ✎ prostorsko pomembnejše naravne sestavine znotraj naselja ali njegovega dela (drevesa, vodotoki),
- ✎ prepoznavna lega v prostoru oziroma krajini (glede na reliefne značilnosti, poti),
- ✎ naravne in druge meje rasti ter robovi naselja ali njegovega dela,
- ✎ podoba naselja ali njegovega dela v prostoru (stavbne mase, gabariti, oblike strešin, kritina),
- ✎ odnosi med naseljem ali med njegovim delom in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega),
- ✎ stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, namembnost in kapaciteta objektov, ulične fasade),
- ✎ oprema in uporaba javnih odprtih prostorov in
- ✎ zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

V območjih kulturne krajine in zgodovinske krajine velja dodatni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje varovanih vrednot, kot so:

- ✎ krajinska zgradba in prepoznavna prostorska podoba (naravne in grajene ali oblikovane sestavine),
- ✎ značilna obstoječa parcelna struktura, velikost in oblika parcel ter členitve (živice, vodotoki z obrežno vegetacijo, osamela drevesa),
- ✎ tradicionalna raba zemljišč (sonaravno gospodarjenje v kulturni krajini),
- ✎ tipologija krajinskih sestavin in tradicionalnega stavbarstva (kozolci, znamenja, zidanice),
- ✎ odnos med krajinsko zgradbo oziroma prostorsko podobo in stavbo oziroma naseljem,
- ✎ avtentičnost lokacije pomembnih zgodovinskih dogodkov,

- ☞ preoblikovanost reliefa in spremljajoči objekti, grajene strukture, gradiva in konstrukcije ter likovni elementi in zemeljske plasti z morebitnimi arheološkimi ostalinami.

V območjih vrtnoarhitekturne dediščine velja dodatni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- ☞ zasnova (oblika, struktura, velikost, poteze),
- ☞ grajene ali oblikovane sestavine (grajene strukture, vrtna oprema, likovni elementi),
- ☞ naravne sestavine (rastline, vodni motivi, relief),
- ☞ podoba v širšem prostoru oziroma odnos dediščine z okolico (ohranjanje prepoznavne podobe, značilne, zgodovinsko pogojene in utemeljene meje),
- ☞ rastišče z ustreznimi ekološkimi razmerami, ki so potrebne za razvoj in obstoj rastlin, in
- ☞ vsebinska, funkcionalna, likovna in prostorska povezanost med sestavinami prostorske kompozicije in stavbami ter površinami, pomembnimi za delovanje celote.

V območjih memorialne dediščine velja dodatni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- ☞ avtentičnost lokacije,
- ☞ fizična pojavnost objekta in
- ☞ vsebinski, simbolni in prostorski odnos med dediščino in okolico ter vedutami.

V območjih druge dediščine velja dodatni režim varstva, ki predpisuje ohranjanje njihovih varovanih vrednot, kot so:

- ☞ avtentičnost lokacije,
- ☞ fizična pojavnost objekta ali naprave,
- ☞ osnovna namembnost ali primarna raba objekta ali naprave in način njenega delovanja ter
- ☞ vsebinski in prostorski odnos med dediščino in okolico.

Za zagotavljanje varstva arheoloških ostalin veljajo naslednje splošne varstvene usmeritve:

Zavodu za varstvo kulturne dediščine Slovenije je skladno s predpisi s področja varstva kulturne dediščine treba omogočiti dostop do zemljišč, kjer se bodo izvajala zemeljska dela in opravljanje strokovnega nadzora nad posegi, zato naj lastnik zemljišča/odgovorni vodja o dinamiki gradbenih del obvesti pristojno območno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije vsaj 10 dni pred pričetkom zemeljskih del.

Ob vseh posegih v zemeljske plasti velja obvezujoč splošni arheološki varstveni režim, ki najditelja/lastnika zemljišča/investitorja/odgovornega vodjo del ob odkritju arheološke ostaline zavezuje, da najdbo zavaruje nepoškodovano na mestu odkritja in o najdbi takoj obvesti pristojno enoto Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ki situacijo dokumentira v skladu z določili arheološke stroke. V primeru odkritja arheoloških ostalin, ki jim grozi nevarnost poškodovanja ali uničenja, lahko pristojni organ to zemljišče z izdajo odločbe določi za arheološko najdišče, dokler se ne opravijo raziskave arheoloških ostalin, oz. se omeji ali prepove gospodarska in druga raba zemljišča, ki ogroža obstoj arheološke ostaline.

V primeru poseganja v kulturno dediščino ZVKD-1 predpisuje obveznost pridobitve kulturnovarstvenega soglasja:

- ☞ kulturnovarstveno soglasje za poseg (28. člen ZVKD-1),
- ☞ kulturnovarstveno soglasje za izvedbo raziskave in odstranitve arheološke ostaline ali dediščine (31. člen ZVKD-1)

Za poseg v objekt ali območje kulturne dediščine se štejejo vsa dela, dejavnosti in ravnanja, ki kakorkoli spreminjajo videz, strukturo, notranja razmerja in uporabo dediščine ali ki dediščino uničujejo, razgrajujejo ali spreminjajo njeno lokacijo. To so tudi vsa dela, ki se

štejejo za vzdrževanje objekta skladno s predpisi s področja graditve objektov, in drugi posegi v prostor, ki se ne štejejo za gradnjo in so dopustni na podlagi prostorskega akta ali drugih predpisov.

Proizvodne funkcije

S populacijami divjadi, ki imajo velik vpliv na naravno ravnotežje, predvsem s parklariji (jelenjad, srnjad in divji prašič), je potrebno gospodariti tako, da bo številčnost v skladu z naravnimi prehrabnimi zmoglostmi in bo omogočeno naravno pomlajevanje.

Krmišča za rastlinojedo divjad so dopustna le v predelih gozdov, ki niso v obnovi, oziroma na gozdnih lazih, kjer v okolici ni sestojev v obnovi ali pomlajenih površin. Najprimerneje je, da so krmišča postavljena v bližini grmišč ali z lesno proizvodnega vidika manj pomembnih gozdov.

Solnice postaviti izven pomlajenih površin.

Ohranjati gozdne jase in zadostno število košenic v gozdnem prostoru, z lovci in lastniki zemljišč vzpostaviti režim gospodarjenja s košenicami (košnja, gnojenje, odstranjevanje nezaželenega grmovja). V okolici košenic pospeševati plodonosne vrste drevja z velikimi krošnjami.

Lovskotehniške objekte (preže, krmišča) izdelati tako, da ne kvarijo estetskih učinkov gozda, odslužene objekte odstranjevati.

6.2.3 Usmeritve za razvoj življenjskih razmer prosto živečih živali

Ohranitev in razvoj prosto živečih živali je tesno povezana z ohranitvijo in varovanjem njihovega življenjskega okolja.

Za doseg ugodnega stanja življenjskih razmer prostoživečih živali veljajo vse usmeritve, ki so navedene za ekološke funkcije v poglavju 6.2.2, usmeritve za kvalifikacijske vrste območij Natura 2000 in v usmeritvah za občutljive habitate v poglavju 6.2.7.

6.2.4 Usmeritve za delo z gozdom v varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom

Razglašeni varovalni gozdovi ni, gozdov s posebnim namenom pa je 36,53 ha. To so gozdovi v odseku 6b, konkretne usmeritve so navedene v okviru rastiščnogojitvenega razreda.

6.2.5 Usmeritve za delo s požarno ogroženimi gozdovi

Pravilnik o varstvu gozdov (Uradni list RS, št. 114/09) podrobno določa vsebino načrtov varstva gozdov pred požari, program varstva gozdov ter organizacijo opazovalne službe. Pri načrtih in letnih programih varstva je poleg obveznih vsebin potrebno dati poudarek:

- ☞ načrtovanju, izdelavi in vzdrževanju protipožarnih stez, ki se vežejo na obstoječe gozdne prometnice,
- ☞ postavitvi opozorilnih tabel na lokacijah s povečanim obiskom javnosti,
- ☞ doslednemu spoštovanju prepovedi kurjenja v obdobju povečane požarne ogroženosti, še posebej tam, kjer se lokacije in čas prekrivajo z aktivnostmi za zatiranje lubadarja,
- ☞ pred izdelavo oziroma požiganjem lubja in vej na večjih žariščih podlubnikov obvestiti center za obveščanje, da se izognemo nepotrebnim intervencijam,
- ☞ osveščanju javnosti o nevarnostih požarov in njihovih posledic v gozdnem okolju,
- ☞ gospodarjenju z rastiščem prilagojenimi drevesnimi vrstami v požarno ogroženih sestojih.

6.2.6 Usmeritve za delo s semenskimi sestoji

V semenskem sestoji mokovca (*Sorbus aria* (L) Crantz) v odseku 100a glede na odločbo Gozdarskega inštituta Slovenije ni potrebna dodatna nega. Priporočeno je pridobivanje gozdno reprodukcijskega materiala na petindvajsetih izbranih drevesih.

6.2.7 Usmeritve za tehnologijo dela ter gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

Usmeritve za tehnologijo dela

- ☞ Tehnologija sečnje z motorno žago in vlačnja lesa bo prevladujoča tudi v času veljavnosti tega načrta.
- ☞ Pazljivo je potrebno uvajati strojno sečnjo in izvoz lesa.
- ☞ Potrebna je diferencirana uporaba srednje velikih strojev z večjimi in manjšimi procesorskimi glavami glede na zahteve sestoja in terena.
- ☞ Pri strojni sečnji naj se uporablja tehnologija krajšega lesa (4 do 6 m), pri klasični sečnji pa sortimentna metoda in metoda mnogokratnikov oziroma kombiniranih hlodov.
- ☞ Nove tehnologije sečnje in spravila lesa zahtevajo še bolj podrobno tehnološko in izvedbeno načrtovanje sečnje in spravila. Zato je posebno pozornost potrebno posvetiti izobraževanju kadra, ki načrtuje in izvaja dela.
- ☞ Vlačenje je potrebno izvajati s prilagojenimi traktorji in lažjimi zgibniki s poudarkom na humanizaciji dela.
- ☞ Pri spravilu lesa se pospešuje izvoz lesa na polprikolicah in s tem zmanjšanje poškodb na obstoječem drevju, mladju in tleh.
- ☞ Strogo upoštevati nosilnost tal, vlak in cest, tako da ob razmočenih razmerah ne izvajamo spravila in izvoza lesa.

Usmeritve za gradnjo in vzdrževanje gozdnih prometnic

- ☞ Prednostna območja za gradnjo gozdnih cest so slabše odprti odseki in predeli, kjer je pravilna razdalja 600 m in več.
- ☞ Nadaljevati je potrebno s sekundarnim odpiranjem gozdov z rekonstrukcijo in gradnjo vlak. Osnova morajo biti podrobni tehnološki deli gozdnogojitvenih načrtov.
- ☞ Priporočljiva gostota vlak je glede na potek in teren 110 do 130 m/ha in izjemoma do 150 m/ha. Tehnični elementi morajo biti ustrezni in če je možno, se pri primarnih vlakih poskuša približati kriterijem za gozdno cesto v smislu izgradnje gozdne poti za vožnjo s polprikolico. Znotraj cone belohrbtega in triprstega detla naj bo gostota nekoliko nižja.
- ☞ Pri gradnji in rekonstrukciji vlak vzpostaviti stanje, ki zagotavlja lažje in varnejše spravilo, s čim manj poškodbami na drevju in gozdnih tleh.
- ☞ Kakovost izgradnje vlak je potrebno diferencirati, glavne vlake imajo boljše elemente in so primernejše za vožnjo, sekundarne pa so lahko nekoliko ožje in z bolj zahtevnimi elementi.
- ☞ Po končani sečnji in spravilu je potrebno zagotoviti sanacijo cest in vlak, odvesti meteorne vode in preprečiti izlivanje na cestišče ter odstraniti ostanke blata in sečnih ostankov na cestnem telesu in obcestnih jarkih.
- ☞ Gradnja gozdnih prometnic naj poteka z uporabo bagra z udarnim klavivom. Velikost strojev naj se prilagodi kategoriji terena glede na optimalni učinek.

- ☞ Izboljšati je potrebno kakovost obstoječih cest z rekonstrukcijo in investicijskim vzdrževanjem (poprava preglednosti ovinkov, odpravljanje nepotrebnih nihanj podolžnih naklonov, ureditev odvodnjavanja z jarki in prepusti).
- ☞ Ob gozdnih cestah je potrebno urediti večje rampne prostore.
- ☞ Ob izboljšanju standarda javnih cest (asfaltiranje, korekcija elementov cestnega telesa) je potrebno urediti tehnične zahteve za gozdno proizvodnjo. Potrebno je vzpostaviti ustrezno nosilnost, rampne prostore, priključke vlak, poti in izogibaljšča za nakladanje lesa.
- ☞ Zaradi pomanjkanja sredstev je potrebno selektivno vzdrževati gozdne ceste glede na prometno obremenitev z gozdarskim in javnim prometom.
- ☞ Izdelati je potrebno projekte režima prometa za regulacijo prometa glede na obremenjenost z ozirom na vse funkcije prostora.

V enoti so tri prednostna območja za gradnjo cest v skupni površini 100 ha. To so gozdovi v odsekih 68, 80, 82 in 83b, ki imajo spravilno razdaljo 600 m ali več.

Posebne usmeritve s področja upravljanja z vodami

Pri pripravi dokumentacije za posege in gradnjo, za katere je potrebno pridobiti vodno soglasje, je potrebno upoštevati Pravilnik o vsebini vlog za pridobitev projektnih pogojev in pogojev za druge posege v prostor ter o vsebini vlog za izdajo vodnega soglasja (Uradni list RS, št. 25/09).

Zacevljanje ali prekrivanje vodotokov je strogo prepovedano, razen na krajših razdaljah, ki omogočajo dostop oziroma prehod preko vodotoka v primeru, da gre za objekt javne prometne infrastrukture (most, propust na javnih cestah in poteh).

Morebitno prečkanje gozdnih prometnic z grapami ali strugami nestalnih vodotokov (mulda, prepust,...) je treba projektno obdelati. Premostitveni objekt mora biti ustrezno dimenzioniran in izveden tako, da bo omogočal nemoten pretok visokih voda. V primeru gradnje prepusta je treba izdelati hidravlični izračun prevodnosti visokih voda. Za prečkanja vodotokov se predlaga večjo uporabo utrjenih muld.

Gradnja gozdnih prometnic v območju vodotokov mora biti takšna, da ne posega v pretočni profil, zagotovljena pa mora biti varnost objektov pred visokimi vodami z verjetnostjo pojavljanja 100 let z zagotovljeno najmanj 0,5 m varnostno višino.

Pri umeščanju in načrtovanju gozdnih prometnic kot jih definira Pravilnik o gozdnih prometnicah (Uradni list RS, št. 4/09) - gozdnih cest, grajenih in negrajenih gozdnih vlak, protipožarnih presek, protipožarnih poti in drugih tras, ki so nujne za izvedbo gozdarskih del (npr. tras žičniških linij) se je potrebno v največji možni meri izogniti ogroženim, varstvenim in varovanim območjem in predvideti gradnjo izven vodnih in priobalnih zemljišč, kot določa ZV-1 v 14. in 37 členu.

Načrtovanje novih gozdnih prometnic na območju poplav in z njimi povezane erozije, kjer že obstajajo elementi ogroženosti, mora upoštevati pogoje in omejitve iz prilog 1 in 2 Uredbe o pogojih in omejitvah za izvajanje dejavnosti in posegov v prostor na območjih, ogroženih zaradi poplav in z njimi povezane erozije celinskih voda in morja (Uradni list RS, št. 89/08), pri tem pa zagotoviti, da se z načrtovanjem novih gozdnih prometnic ne povečuje obstoječe stopnje ogroženosti na območju in izven njega. V ta namen je potrebno skupaj z načrtovanjem gradnje načrtovati tudi celovite ukrepe za zmanjšanje poplavne ogroženosti, njihovo izvedbo pa končati pred začetkom gradnje novih objektov.

Na delih, kjer trasa gozdne prometnice poteka vzporedno z vodotokom, naj bo le-ta predvidena izven priobalnega zemljišča. Manjši odmiki so dopustni le izjemoma, na krajših odsekih, kjer iz analize variant izhaja, da so prostorske možnosti močno omejene in bi drugačen potek trase predstavljal nesorazmerno večje stroške, vendar na tak način, da se ne poslabšuje obstoječe stabilnosti in stanja brežin vodotokov.

Odvajanje padavinskih in morebitnih zalednih voda iz območij gozdnih prometnic je treba načrtovati tako, da ne bo prišlo do pospeševanja erozijske moči voda in slabšanja ravnovesnih razmer ter da ne bo prišlo do odvajanja zbranih voda po nestabilnih zemljiščih. Odvajanje padavinskih in zalednih voda po erozijsko nestabilni ali plazljivo ogroženi brežini je treba izvesti v kanaletah ali drugače utrjenih muldah.

Za načrtovane posege na vodovarstvena območja, za katere je določena obveza izdelave Analize tveganja za onesnaženje, mora biti le-ta izdelana in revidirana skladno s Pravilnikom o kriterijih za določitev vodovarstvenih območij.

Za načrtovanje tras gozdnih prometnic na plazljivih in erozijskih območjih je potrebno izdelati geološko poročilo s poudarkom na stabilnosti ali erodibilnosti terena, s katerim se ugotovi stopnja tveganja za načrtovane posege s projektnimi rešitvami omilitvenih ukrepov.

Pri načrtovanju posegov je potrebno upoštevati že podeljene vodne pravice, ki so bile pridobljene po 119. členu ZV-1 na območju gozdnogospodarskega načrta.

Pri načrtovanju novih posegov je potrebno upoštevati obstoječe objekte merske mreže za monitoring podzemnih voda na način, da:

- ☞ ni predvidene kakršnakoli gradnje v minimalno 5 m radiju od objekta merske mreže,
- ☞ ne bodo povzročeni vplivi na gladino in kakovost podzemnih voda,
- ☞ se v bližini merskega objekta ne spremenijo infiltracijske lastnosti tal z asfaltiranjem, polaganjem betonskih plošč ali drugače,
- ☞ bo odvodnjavanje v bližini objekta merske mreže urejeno tako, da ni možno zatekanje,
- ☞ je zagotovljen neoviran dostop do objekta merske mreže.

Investitor mora za posege na vodnem in priobalnem zemljišču v lasti države, ki so dovoljeni skladno z 37. členom ZV-1, skleniti ustrezno stvarno pravno pogodbo, ki takšne posege dovoljuje in velja kot dokazilo o pravici graditi po Gradbenem zakonu (Uradni list RS, št. 61/17).

Usmeritve za občutljive habitate

- ☞ Na območju občutljivih habitatov ter zavarovanih naravnih in kulturnih vrednot, kot so območja vodnih izvirov, kraških jam in arheoloških najdišč, je prepovedano graditi ceste in vlake.
- ☞ Načrtovanje omrežja gozdne infrastrukture naj poteka v sodelovanju s pristojno enoto ZRSVN. Gozdne prometnice se načrtuje na način, da so od jam in izvirov, oddaljene vsaj 50 metrov.
- ☞ Vlak ni priporočljivo graditi na območju točkovno poudarjenih funkcij in območjih s poudarjenimi socialnimi funkcijami.
- ☞ Izvajanje del v gozdovih prilagajati zahtevam živalskih vrst, predvsem zahtevam redkih in ogroženih živalskih vrst (gnezdenje, poganje mladičev, rukališča, zimovališča,...). Pri tem je potrebno upoštevati časovne omejitve za izvajanje del, ki so določene v Pravilniku o varstvu gozdov in so opredeljene za naslednje živalske vrste: črna štokrlja, kolonije sivih čapelj, orli, ujede, vse vrste sov, divji petelin, zimovališča rastlinojedov, medved, volk, vidra, ris in divja mačka.
- ☞ Zaradi zaleganja alpskega in bukovega kozlička je potrebno posekan les listavce med 15. majem in 15. avgustom iz gozda odpeljati v dveh tednih.

6.2.8 Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor

- ☞ Kočevski rog prekrivajo gospodarski gozdovi, ki imajo velik biotopski in hidrološki pomen. Dopustni so le posegi, ki izboljšujejo pogoje gospodarjenja in ne slabšajo ostalih, predvsem ekoloških funkcij. V tem delu kakršnekoli krčitve praviloma, razen v nadaljevanju omenjenih izjem, niso primerne.
- ☞ Krčitve so izjemoma dopustne kot širitev obstoječih košenic v strnjenih gozdnih kompleksih oz. ponovna vzpostavitev v preteklem obdobju zaraščenih košenic.
- ☞ Ta prostor naj se tudi v prihodnje nameni naravi prijaznim oblikam rekreacije in turizma (planinstvo, pohodništvo in kolesarjenje v skladu z zakonodajo). Potrebno je omejiti moteč množični motorizirani turizem.
- ☞ V večnamenskih gozdovih, ki imajo na ravni 1. stopnje poudarjeno katerokoli ekološko ali socialno funkcijo, se posegi dovolijo le v izjemnih primerih – ko so nujni in zanje ni druge možnosti, v gozdovih s poudarjenimi socialnimi funkcijami pa v primerih, ko gre za objekt, ki dopolnjuje načrtovano, poudarjeni socialni funkciji skladno rabo gozda in gozdnega prostora.
- ☞ Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor naj se načrtuje tako, da se kolikor je le mogoče upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute.
- ☞ Morebitne nove objekte naj se praviloma načrtuje v oddmiku ene drevesne višine odraslega gozda od obstoječega gozdnega roba. Pri tem se oddmik določi v odvisnosti od posameznih lokacij in sestojev, ki so ali se bodo v času razvili na posamezni lokaciji. Oddmik je potreben poleg zagotavljanja funkcij gozdov tudi zaradi zagotovitve varnosti objektov. Neposredno na gozdni rob je možno umestiti ureditve za potrebe rekreacije (športna igrišča,...) ali območja za posebne dejavnosti.
- ☞ Ograditev posameznih delov gozda ni dovoljena, razen v primerih, ki so določeni z Zakonom o gozdovih (24. člen) oz. Pravilnikom o varstvu gozdov (40. člen).
- ☞ Tudi po izvedbi posegov v gozd mora biti omogočeno gospodarjenje z gozdovi in dostop do sosednjih gozdnih zemljišč pod enakimi pogoji kot doslej.
- ☞ Preprečiti je potrebno udar umazanih tehnologij v občutljiv gozdni kraški prostor in ostale neprimerne dejavnosti (odpiranje peskokopov, zasipavanje z odpadnim materialom in smetmi,...).
- ☞ Na objektih kulturne dediščine je krčitev gozda v kmetijske namene dovoljena le ob predhodnem soglasju ZVKDS.
- ☞ Površine, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno:
 - gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij,
 - gozdovi na območju gozdnih učnih poti (oddaljenost do 50 m),
 - sklenjena območja gozdov razen robnih površin, ki mejijo na urbane ali kmetijske površine (oddaljenost do 200 m),
 - gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave.
- ☞ Pri načrtovanju dejavnosti v strnjenih gozdnih kompleksih je potrebno zagotavljati ugoden življenjski prostor za parkljasto divjad, zveri in ostale živalske vrste ter preprečiti kakršnokoli dejavnost, ki bi imela v tem pogledu negativen vpliv.

Do posameznih vlog za posege v prostor se Zavod za gozdove Slovenije kot soglasodajalec in nosilec razvoja prostora vključuje s projektnimi pogoji in smernicami tekom priprave dokumentacije za konkretne projekte.

6.2.9 Usmeritve za ukrepe na ostalih gozdnih zemljiščih

Med drugimi gozdnimi zemljišči so v enoti prisotne le površine pod daljnovodi, za katerih vzdrževanje so pristojne elektrogospodarske organizacije.

6.3 Ukrepi

6.3.1 Možni posek

Preglednica 48/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za enoto

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	28.130	19.545	13.756	5.245	66.676	14,7	45,8
	%	42,2	29,3	20,6	7,9	21,2		
Listavci	m³	46.565	187.676	12.890	290	247.421	24,9	96,9
	%	18,8	75,9	5,2	0,1	78,8		
Skupaj	m³	74.695	207.221	26.646	5.535	314.097	21,7	78,4
	%	23,8	65,9	8,5	1,8	100,0		

Najvišji možni posek za vse gozdove enote znaša letno 8,08 m³/ha ali 78,4 % od prirastka, kar nam zagotavlja povečanje lesne zaloge. V primerjavi s prejšnjim načrtom se je možni posek v absolutnem povečal za 18.320 m³, kar pomeni povečanje za 6,2 %. Možni posek po vrstah sečnje kaže, da je 65,9 % predvidenega poseka iz redčenj in 23,8 % iz pomladitev, dobra desetina pa je prebiralnega in sanitarnega poseka. Seveda ne moremo predvideti, kolikšen bo dejanski delež sanitarnega poseka, ki bo znižal predviden delež negovalnega poseka, vendar ocenjujemo da se bo gibal do 5 %.

Intenziteta možnega poseka iglavcev je glede na lesno zalogo in prirastek veliko nižja od intenzitete listavcev. To je predvsem zaradi pospeševanja jelke.

Od redčenj je predvideno približno 22 % poseka v drogovnjakih in 78 % v debeljakih. Od pomladitvenega poseka pa je predvideno približno 27 % poseka v debeljakih z uvajanjem v obnovo, 32 % z nadaljevanjem obnove in 41 % z zaključevanjem obnove.

Na višino možnega poseka, ki je relativno nizek vpliva več dejstev:

- ☞ V enoti je preveč sestojev v obnovi zaradi česar moramo biti pri uvajanju novih obnov zadržani.
- ☞ V zadnjih dvajsetih letih je zelo veliko drogovnjakov preraslo v debeljake, ki so v takšnem stanju, da ukrepanje ni potrebno, bi pa ob sečnji sprožili prezgodnje pomlajevanje.
- ☞ Predvsem v razredu dinarska jelova bukovja je veliko prebiralnih sestojev, oziroma je prisotnost jelke visoka, kjer smo predvideli prevedbo v prebiralno gospodarjenje. Tu močne pomladitvene sečnje izpadejo.

Preglednica 49/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za zasebne gozdove

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	1.162	373	649	405	2.589	12,2	39,0
	%	44,9	14,4	25,1	15,6	8,4		
Listavci	m³	3.782	24.391	234	7	28.414	23,2	91,4
	%	13,3	85,9	0,8	0,0	91,6		
Skupaj	m³	4.944	24.764	883	412	31.003	21,6	82,2
	%	15,9	80,0	2,8	1,3	100,0		

Preglednica 50/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za državne gozdove

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m ³	26.967	19.172	13.107	4.829	64.075	14,9	46,2
	%	42,1	29,9	20,5	7,5	22,6		
Listavci	m ³	42.766	163.282	12.656	283	218.987	25,2	97,6
	%	19,5	74,6	5,8	0,1	77,3		
Skupaj	m ³	69.733	182.454	25.763	5.112	283.062	21,7	78,0
	%	24,6	64,5	9,1	1,8	100,0		

Preglednica 51/MPVP: Možni posek po vrstah poseka za gozdove lokalnih skupnosti

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	1	0	0	11	12	6,1	15,6
	%	8,3	0,0	0,0	91,7	37,5		
Listavci	m³	17	3	0	0	20	11,3	35,5
	%	85,0	15,0	0,0	0,0	62,5		
Skupaj	m³	18	3	0	11	32	8,5	24,0
	%	56,2	9,4	0,0	34,4	100,0		

6.3.2 Potrebna gojitvena in varstvena dela

Preglednica 52/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela po lastniških kategorijah

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	1,67	3,96	0,00	5,63
Nega mladja	ha	0,04	14,65	0,00	14,69
Nega gošče	ha	39,29	337,94	0,00	377,23
Nega letvenjaka	ha	25,35	320,04	0,00	345,39
Nega drogovnjaka	ha	6,00	82,35	0,00	88,35
Nega prebiralnega gozda	ha	0,00	7,02	0,00	7,02
Naravni razvoj biotopov	ha	2,01	52,20	0,00	54,21
Varstvo pred žuželkami	dni	0	250	0	250
Zaščita s količenjem ali tulci	kosov	0	150	0	150

Intenzivnost gojitvenih del je 1,27 dne/ha. Razlog za nizko intenzivnost je v pomanjkanju mladovij in v dejstvu, da se na bukovih rastiščih zelo dobro pomlajuje bukev, na jelovo bukovih rastiščih pa bukev, smreka in jelka, zato posledično ni umetnih obnov. Zapleveljenosti je malo, pretežno v obliki razbohotenih grmovnic in robide, zato je malo priprave sestoja. K intenzivnosti največ prispevajo nega gošče, letvenjaka in drogovnjaka.

Predvidevamo le sadnjo za krepitev funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti in lovnogospodarske funkcije, za kar bo posajenih 150 sadik redko prisotnega plodonosnega drevja, kot so tisa, lesnika, hruška, oreh, jerebika, mokovec in skorš.

Varstvena dela za zatiranje žuželk so določena na podlagi analize preteklega načrta in predvidevanj glede na izkušnje. Zajeta so samo dela za spremljavo podlubnikov brez zatiralnih del, ki so popolnoma nepredvidljiva. Zaščito s količenjem ali tulci smo določili glede na število sadik plodonosnega drevja, ki so potrebne tovrstne zaščite.

6.3.3 Ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Preglednica 53/D-FU: Predlagani ukrepi za krepitev funkcij gozdov

Funkcija	Ukrep		
	Vrsta dela	Obseg	
Funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti	Vzdrževanje grmišč in obrečnih pasov, omejkov, protivetrnih pasov in gozdnega roba	2,00 ha	20 dni
	Vzdrževanje vodnih virov in kalov v gozdu	4 kosi	2 dni
	Vzdrževanje večjega vodnega vira v gozdu	3 kosi	15 dni
	Sajenje sadik plodonosnega gozdnega drevja in drevja pomembnega za prehranjevanje živali	150 sadik	5 dni
	Puščanje stoječe biomase	-	20 dni
	Ohranjanje biotopov (označitev ekocelic na terenu)	54,21 ha	15 dni
Poučna funkcija	Vzdrževanje učne poti	1.000 m	17 dni
Lovnogospodarska funkcija	Košnja travinj	20,00 ha	20 dni

Za izboljšanje življenjskih razmer prosto živečih živali predvidevamo sadnjo 150 sadik plodonosnega drevja. V okviru dni za ohranjanje biotske raznovrstnosti so predvidena še dela za vzdrževanja gozdnega roba in vodnih virov ter dodatna dela za puščanje biomase in ohranjanje biotopov.

Puščanje stoječe biomase je izraženo v dneh, saj so v tem zajeta dodatna dela, ki jih pričakujemo zaradi označitve, evidentiranja in dopolnitve gozdnogojitvenih načrtov.

Za poučno funkcijo predvidevamo dela potrebna za obnovo učne poti.

Za lovnogospodarsko funkcijo sta načrtovana 2 ha na leto košnje travinj. Obseg košnje je dokaj majhen, vendar je potrebno povedati, da je veliko travnikov vključenih v GERK-e in so vzdrževani oziroma košeni z drugega naslova.

Poleg ukrepov, navedenih v preglednici, je tekom veljavnosti načrta potrebno v zasebnih gozdovih znotraj območja Nature 2000 v conah vrst belohrbtega in triprstega detla, škrlatnega kukuja, brazdarja in malega muharja določiti površine za ohranjanje biotopov s prepuščanjem gozda naravnemu razvoju (ekocelice) in poleg naštetih še za nekatere druge vrste (za nekatere netopirje, nekatere sove, črno žolno in pivko) tudi načrtno puščanje stoječe biomase v gozdu (odkup dreves za naravni propad).

7 USMERITVE ZA GOSPODARJENJE S POSAMIČNIM GOZDNIM DREVJEM IN SKUPINAMI GOZDNEGA DREVJA ZUNAJ NASELIJ

Cela enota je v gozdni krajini, zato je potrebno ohraniti posamezna drevesa, ki rastejo na košenicah, ter v sklopu funkcije ohranjanja biotske raznovrstnosti posaditi še nekaj plodonosnih dreves. Gostota sadnje mora biti takšna, da ohranimo travno vegetacijo.

Pri vseh posameznih drevesih je biotopski, pestrostni in estetski pomen pomembnejši od ekonomskega. Posebej pomembna so sadna ali druga plodonosna drevesa.

Posamezna izjemna drevesa znotraj gozda je potrebno ohranjati s pomočjo gojitvenega in gospodarskega načrtovanja oziroma načrtnega gospodarjenja in s predlogi za zakonsko zaščito. To so redka in ogrožena drevesa in drevesa izrednih dimenzij ali oblik.

Seznam posebnih dreves:

- ☞ mogočna bukev v Kurbinih dragah v oddelku 99,
- ☞ mogočen hrast v Kurbinih dragih v oddelku 99,
- ☞ mogočni jelki nad Šnelerjevim magacinom v odsekih 31b in 33,
- ☞ lipa ob cesti v Sredgori v oddelku 102 in
- ☞ lipa na pokopališču na Planini v odseku 101a.

8 EKONOMSKA PRESOJA GOSPODARJENJA Z GOZDOVI GOZDNOGOSPODARSKE ENOTE

Preglednica 54/EP1: Prikaz prihodka od lesa

	Zasebni gozdovi		Državni gozdovi	
	Skupaj (000) €	€/za 1 m ³	Skupaj (000) €	€/za 1 m ³
Vrednost lesa na KC	1.454,03	53,39	12.950,29	52,39
Strošek poseka in spravila	578,70	21,25	5.483,68	22,18
Razlika	875,33	32,14	7.466,61	30,21

Ekonomika gospodarjenja je prikazana na podlagi primerjave prihodkov, ki jih predstavljajo:

- ☞ vrednost lesa na kamionski cesti,
- ☞ predvidene spodbude za gojenje in varstvo v zasebnih gozdovih in gozdovih lokalnih skupnosti,
- ☞ predvidena spodbude za vzdrževanje vseh gozdnih prometnic.

In stroškov gospodarjenja z gozdovi, ki vsebujejo:

- ☞ stroške sečnje in spravila,
- ☞ stroške gojitvenih in varstvenih del,
- ☞ stroške del namenjenih za krepitev splošnokoristnih funkcij gozda,
- ☞ stroške vzdrževanja gozdnih cest in vlak.

Preglednica 55/EP2: Pregled skupne ekonomike gospodarjenja

	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	14.404,32	52,49	100,0
Stroški sečnje in spravila	6.062,38	22,09	42,1
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	696,70	2,54	4,8
- krepitev funkcij gozdov	15,27	0,06	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	686,14	2,50	4,8
- vzdrževanje vlak	137,21	0,50	0,9
Stroški skupaj	7.597,70	27,69	52,7
Dohodek	6.806,62	24,80	47,3
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	16,80	0,06	0,1
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	188,50	0,69	1,3
Skupaj predvidene spodbude	205,30	0,75	1,4
Stroški – spodbude	7.392,40	26,94	51,3
Prihodek – stroški + spodbude	7.011,92	25,55	48,7

Preglednica 56/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v zasebnih gozdovih

	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	1.454,03	53,39	100,0
Stroški sečnje in spravila	578,70	21,25	39,8
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	57,67	2,12	4,0
- krepitev funkcij gozdov	0,13	0,00	0,0
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	115,81	4,25	8,0
- vzdrževanje vlak	13,62	0,50	0,9
Stroški skupaj	765,93	28,12	52,7
Dohodek	688,10	25,27	47,3
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	16,80	0,61	1,2
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	31,82	1,17	2,2
Skupaj predvidene spodbude	48,62	1,78	3,4
Stroški – spodbude	717,31	26,34	49,3
Prihodek – stroški + spodbude	736,72	27,05	50,7

Preglednica 57/EP2: Pregled ekonomike gospodarjenja v državni gozdovih

	Skupaj (000) €	€ na neto m ³	Delež od cene na KC v %
Prihodek (vrednost lesa na KC)	12.950,29	52,39	100,0
Stroški sečnje in spravila	5.483,68	22,18	42,3
Stroški gojenja in varstva gozdov			
- gojenje in varstvo gozdov	639,03	2,59	4,9
- krepitev funkcij gozdov	15,14	0,06	0,1
Stroški vzdrževanja gozdnih prometnic			
- vzdrževanje gozdnih cest	570,33	2,31	4,4
- vzdrževanje vlak	123,59	0,50	1,0
Stroški skupaj	6.831,77	27,64	52,7
Dohodek	6.118,52	24,75	47,3
Predvidene spodbude za gojenje in varstvo	0,00	0,00	0,0
Predvidene spodbude za vzdrževanje gozdnih prometnic	156,68	0,63	1,2
Skupaj predvidene spodbude	156,68	0,63	1,2
Stroški – spodbude	6.675,09	27,01	51,5
Prihodek – stroški + spodbude	6.275,20	25,38	48,5

Ekonomska presoja gospodarjenja z gozdovi je prikazana ločeno po oblikah lastništva in skupaj za celotno gozdnogospodarsko enoto. K zasebnim gozdovom je prišteti tudi 1,05 ha gozdov lokalne skupnosti.

Vrednost lesa na kamionski cesti je izračunana na podlagi strukture načrtovanega možnega poseka, ki temelji na dejanski strukturi lesne zaloge in drevesne sestave gozdov, povprečnemu premeru dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju) in teoretični sortimentaciji. Pri izračunu so uporabljene cene lesa, prikazane v prilogah (vir: povprečje odkupnih cen gospodarskih družb v letu 2010).

Stroški sečnje in spravila

Izhodiščni parametri za izračun normativov za sečnjo in spravilo so izračunani na podlagi povprečnih razmer v posameznih odsekih, upoštevani pa je povprečni premer dejanskega poseka (povprečje za enoto v minulem desetletju). Pri izračunu stroškov sečnje in spravila so upoštevani podatki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije (stanje 2010) o višini dnine. Za sečnjo je bil upoštevan strošek v višini 17,78 €/delovno uro, za spravilo pa 32,09 €/delovno uro.

Stroški gojitvenih in varstvenih del

Pri gojitvenih in varstvenih delih smo uporabili strošek 16,75 €/delovno uro. To je 50 % urne postavke gozdnega delavca z ročnim orodjem in 50 % urne postavke sekača (delavec z motorno žago) po kalkulacijskih osnovah Sklada za ceno gozdarskega dela za leto 2010. Po analizi evidence gojitvenih del za obdobje 2001 – 2010 za polovico GGO se je namreč približno 50 % opravljenega časa za gojitvena dela opravilo z motorno žago.

Pri materialnih stroških so upoštevane cene sadik in semena po dvoletni pogodbi z drevesnicami za leti 2018 in 2019 ter cene za varstveni material za leto 2019.

Pri stroških varstvenih del so upoštevane vse načrtovane ure, tudi ure za protipožarno varstvo in za delo s kontrolnimi pastmi v okviru varstva pred žuželkami, kljub temu, da pasti večinoma postavljajo in vzdržujejo strokovni delavci ZGS.

Stroški vzdrževanja gozdnih cest in vlak

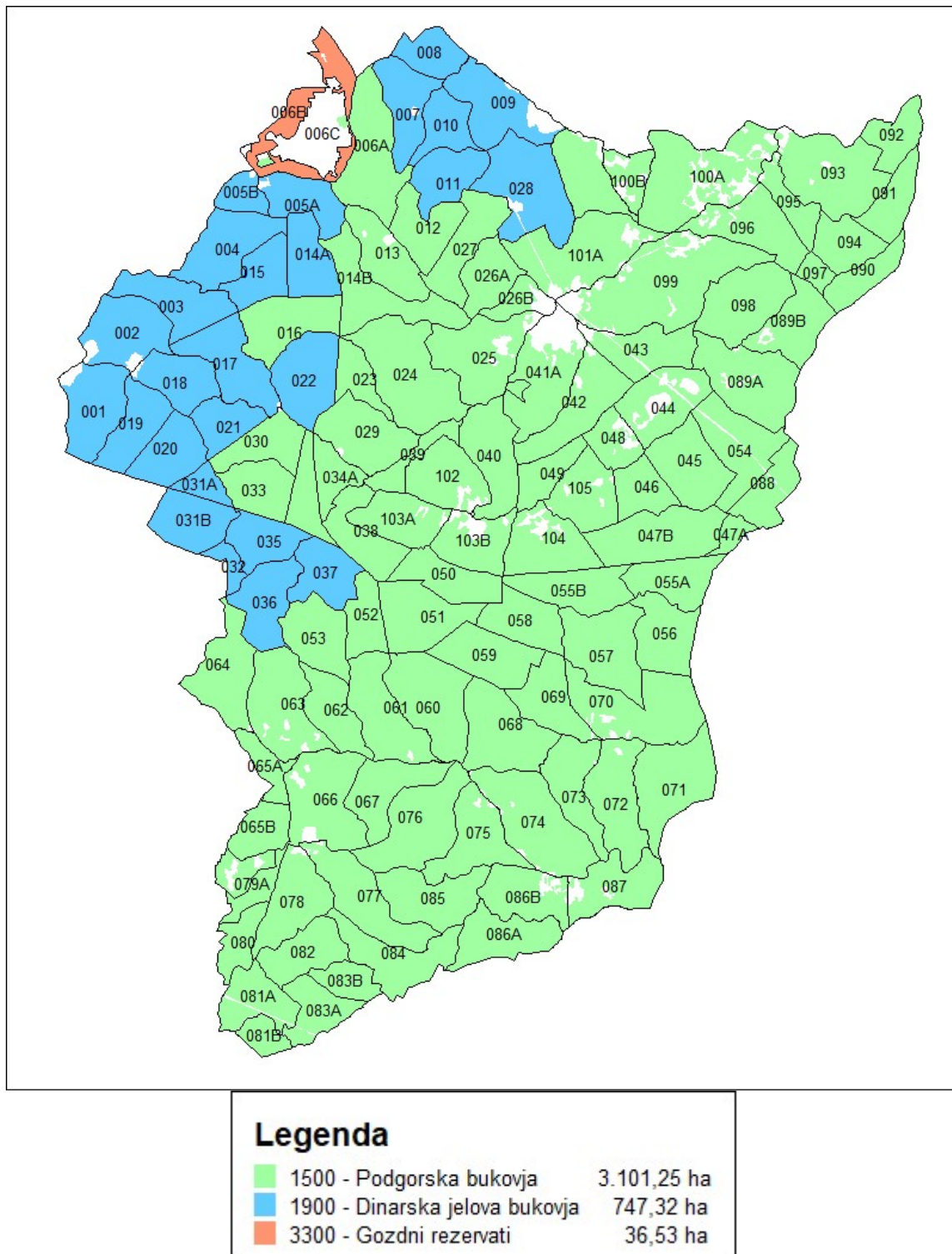
Izvajalec del je po končani sečnji in spravi dolžan vrniti prometnice v prvotno stanje. Kalkulacije v letu 2010 izkazujejo, da je za redno vzdrževanje gozdnih cest letno potrebno 910,00 €/km. Sredstva za vzdrževanje vlak so ocenjena na 0,50 €/m³ neto posekanega lesa.

Navedene vrednosti za stroške dela so povzete iz območnih načrtov, ker današnje vrednosti ostajajo na nivoju takratnih, zato metodologija izračuna ekonomske presoje ohranja iste podatke. Cene lesa nihajo tako med posameznimi predeli države kot med posameznimi leti, zato tudi v tem primeru v metodologiji ostajajo vrednosti, kot so bile uporabljene pri izdelavi območnih načrtov.

9 RASTIŠČNOGOJITVENI RAZREDI

9.1 Utemeljitev oblikovanja rastiščnogojitvenih razredov

Gozdovi v enoti so uvrščeni v tri rastiščnogojitvene razrede na osnovi kategorije gozda, gozdnih rastišč, sorodnih gozdnogospodarskih ciljev in usmeritev.

Karta 3: Rastiščnogojitveni razredi

9.2 Načrt gospodarjenja z gozdovi po rastiščnogojitvenih razredih

9.2.1 Rastiščnogojitveni razred 1500 – Podgorska bukovja

Podgorska bukovja rastejo na 3.101,25 ha oziroma na 79,8 % površine gozdov gozdnogospodarske enote. Vsi gozdovi spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti: hidrološka funkcija in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti v ekocelicah in v okolici jam ter izvirov, estetska in poučna funkcija ob učni poti in funkcija varovanja naravnih vrednot v Ponikvah.

Na 2. stopnji poudarjenosti sta hidrološka funkcija in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na celotni preostali površini, saj so tu karbonatne kamnine, ekološko pomembna območja in območja Nature 2000 prisotna na celotni površini. Pomembno prisotne so še: rekreacijska in estetska funkcija ob pešpoteh, funkcija varovanja naravnih vrednot v okolici jam, izjemnih dreves in ostalih naravnih vrednot ter funkcija varovanja kulturne dediščine na območjih registrirane kulturne dediščine.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 58/D-GZ: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost rastišč

Šifra	Gozdni rastiščni tip	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
54100	Preddinarsko-dinarsko gradnovo belogabrovje	11	7,09	0,2
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	9	2.550,80	82,3
55400	Gradnovo bukovje na izpranih tleh	11	111,5	3,6
56100	Bazoljubno gradnovje	3	99,95	3,2
58100	Osojno bukovje s kresničevjem	7	2,14	0,1
60000	Podgorsko-gorsko javorovje in lipovje	5	5,59	0,2
63100	Preddinarsko gorsko bukovje	9	226,79	7,3
64100	Dinarsko jelovo-bukovje	11	87,33	2,8
65100	Gorsko-zgornjegorsko javorovje z brestom	7	6,56	0,2
77100	Jelovje s praprotni	17	3,5	0,1
Skupaj		-	3.101,25	100,0

Gozdovi rastiščnogojitvenega razreda večinoma rastejo na rastiščih Preddinarsko-dinarsko podgorskega bukovja.

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večina gozdov rastiščnogojitvenega razreda je opredeljenih kot enomerni sestoji (90,4 %), le 297,69 ha gozdov je opredeljenih kot skupinsko do gnezdasto raznomerni, prebiralni ali pionirski gozd z grmišči.

Glede na drevesno sestavo prevladujejo bukovji gozdovi (55,1 % površine), sledijo drugi pretežno listnati gozdovi (17,7 %) in smrekovi gozdovi (13,1 %). Ostali tipi gozdov posamezno ne presegajo 5,0 % površine rastiščnogojitvenega razreda.

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 59/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	Delež	m ³ /ha	Delež
Iglavci	8,9	26,7	23,2	16,9	24,3	88,8	25,4	3,24	32,3
Listavci	4,5	14,2	22,2	27,2	31,9	260,6	74,6	6,77	67,7
Skupaj	5,6	17,4	22,4	24,6	30,0	349,4	100,0	10,01	100,0

Povprečna lesna zaloga gozdov rastiščnogojitvenega razreda je za 6,9 % nižja kot povprečna lesna zaloga vseh gozdov v gozdnogospodarski enoti. V lesni zalogi prevladuje drevje tretjega, četrtega in petega debelinskega razreda. Pri iglavcih je največ zaloge v drugem razredu, kar je odraz velike količine smrekovih nasadov, ki preraščajo v debeljake.

Tudi letni prirastek v razredu je nižji kot v enoti in sicer za 3,0 %. Za razliko od lesne zaloge smo največji prirastek ugotovili v drugem in tretjem debelinskem razredu, le nekoliko manjšega pa tudi v četrtem.

Razmerje drevesnih vrst

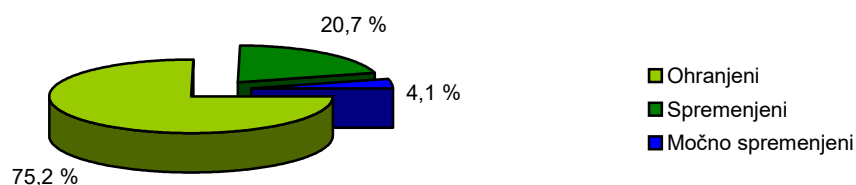
Preglednica 60/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	72,7	13,2	0,3	2,1	0,5	196,0	11,0	44,8	7,2	1,6
	%	20,8	3,8	0,1	0,6	0,1	55,9	3,2	12,9	2,1	0,5
Naravno stanje	m ³ /ha	1,1	5,0	3,0	0,0	0,0	280,3	14,4	18,5	23,8	3,3
	%	0,3	1,5	0,9	0,0	0,0	80,2	4,1	5,3	6,8	0,9

V razredu prevladuje bukev s 55,9 % v lesni zalogi. Pomemben delež predstavljajo še smreka in plemeniti listavci. Kar nekaj je še jelke, hrasta in trdih listavcev. Borov, macesna, ostalih iglavcev in mehkih listavcev je zelo malo.

V podmladku prevladuje bukev s 85,3 % celotne površine podmladka, sledijo ji plemeniti listavci z 10,7 % in smreka z 2,2 %. Deleži ostalih drevesnih vrst so pod 1 %.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 7: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov

Iz grafikona je razvidno, da velika večina, kar 75,2 %, gozdov rastiščnogojitvenega razreda spada v kategorijo ohranjenih gozdov, kar kaže na visoko stopnjo ohranjenosti.

Ugotovili smo 32,7 % osiromašenost naravne drevesne sestave razreda, kar je nekoliko manj kot je povprečje za enoto, ki znaša 34,3 %. Največ, 53,9 %, odstopanja prispeva premajhen delež bukve, 38,2 % prevelik delež smreke in 5,2 % prevelik delež plemenitih listavcev. Odstopanja drugih drevesnih vrst skupaj predstavljajo manj kot 3,0 %.

Razvojne faze in zgradbe sestojev

Med razvojnimi fazami prevladujejo debeljaki (43,7 %), manj je sestojev v obnovi (22,2 %), drogovnjakov (15,9 %) in mladovij (8,6 %). Prisotni so še raznomerni sestoji, katerih je 8,5 %, pionirski gozdovi, katerih je 0,6 %, in prebiralni sestoji, katerih je 0,5 %.

Preglednica 61/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	265,26	89,3	9,9	0,8	0,0	76,9	23,1	0,0	0,0	85,0	13,7	0,5	0,8
Drogovnjak	491,76	70,2	23,2	5,1	1,5	71,7	27,6	0,7	0,0	38,6	58,8	2,6	0,0
Debeljak	1.356,87	-	-	-	-	61,6	33,6	4,8	0,0	13,7	71,5	14,8	0,0
Sestoj v obnovi	689,67	-	-	-	-	57,2	40,0	2,8	0,0	0,0	2,4	35,0	62,6
Skupinsko, gnezdsto raznomerni sestoji	264,22	-	-	-	-	24,6	52,5	22,9	0,0	2,0	36,7	58,3	3,1
Pionirski gozd z grmišči	17,81	0,0	0,0	32,7	67,3	-	-	-	-	11,1	14,4	28,6	45,9
Prebiralni sestoji	15,66	-	-	-	-	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	22,5	63,9	13,7
Skupaj	3.101,25												

Mladovja imajo pretežno bogate zasnove. V drogovnjakih so zasnove občutno slabše, vendar je le slaba desetina površin s pomanjkljivimi ali slabimi zasnovami.

Stanje negovanosti je zadovoljivo, saj je večina sestojev zgolj pomanjkljivo negovanih in negovanih sestojev. Nenegovanih sestojev je največ v raznomernih sestojih in drogovnjakih, ogroženih sestojev pa ni.

Velik delež tesnega sklepa predvsem v mladovij je odraz pomanjkljive negovanosti. V drogovnjakih in debeljakih prevladuje normalen sklep. Rahlega in vrzelastega do pretrganega sklepa je največ v prebiralnih in raznomernih sestojih.

Kakovost drevja

V sestojih prevladujejo drevesa z dobro (45 %), prav dobro (30 %) in zadovoljivo kakovostjo debel (23 %). Dreves z odlično kakovostjo je malo (7 %). V splošnem je kakovost debel pri listavcih nekoliko boljša kot pri iglavcih. Med drevesnimi vrstami po kakovosti izstopajo bukev in plemeniti listavci s 77 % prav dobre in dobre kakovosti. Med iglavci imajo najvišji delež dreves prav dobre in dobre kakovosti jelka in smreka (75 %).

Poškodovanost sestojev

Poškodovanost dreves v rastiščnogojitvenem razredu ni problematična, saj je bilo na stalnih vzorčnih ploskvah evidentiranih le 6,0 % huje poškodovanih dreves. Od teh jih 4,4 % odpade na drevesa s poškodovanim deblom ali koreničnikom (večinoma posledica sečnje in spravila), pri 1,2 % dreves so bile poškodovane veje in 0,4 % je bilo osutih dreves.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovan posek ni bil dosežen, saj je bil po podatkih evidence realiziran 89,9 %. Realizacija pri listavcih je bila nekoliko višja kot pri iglavcih. Prevladovala so pomladitvene sečnje (59 %), sledijo redčenja (39 %) in varstveno sanacijske sečnje (3 %).

Preglednica 62/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	68,92	74,48	108,1
Obžetev	ha	1	1,2	120,0
Nega mladja	ha	180,39	25,15	13,9
Nega gošče	ha	221,23	247,55	111,9
Nega letvenjaka	ha	171,86	60,98	35,5
Nega drogovnjaka	ha	61,86	202,51	327,4
Varstvo pred žuželkami	dni	0	181	-
Zaščita s količenjem ali tulci	kosov	0	0	-

Slaba realizacija nege mladja je zaradi poznega zaključevanja obnov, zaradi česar so mladja prerasla že v gošče. Podobno se zgodi pri negi letvenjakov, ki prerastejo v drogovnjake, kjer nam realizacija močno preseže načrtovan obseg.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

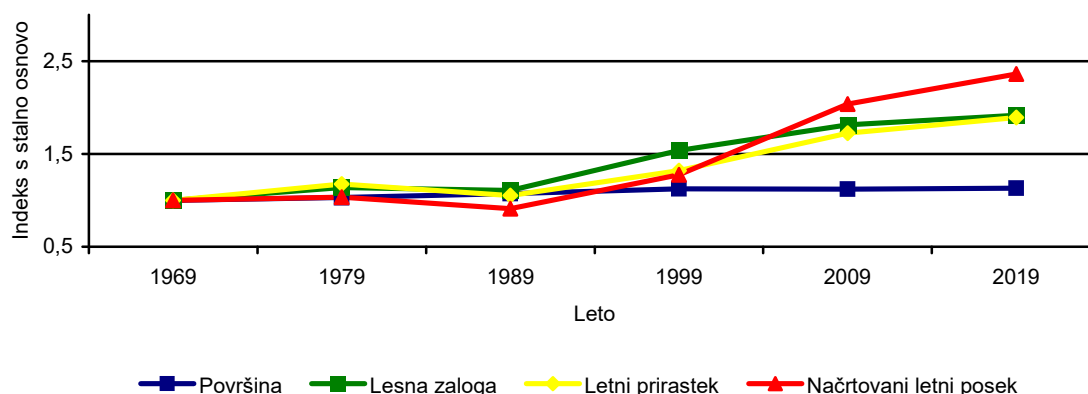
Površina, lesna zaloga, prirastek in posek

Zaradi primerljivosti so vrednosti v spodnji preglednici in grafikonu narejene na primerljivih gozdovih, to je po sedanjih rastiščnogojitvenih razredih, ki pa se v zadnjem desetletju niso spremenili.

Preglednica 63/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha/leto			Načrtovani posek m ³ /ha/leto		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1969	2.741,77	16,9	165,5	182,4	0,47	4,82	5,29	0,26	3,30	3,56
Verižni indeks	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1979	2.830,63	22,9	184,9	207,8	0,81	5,41	6,22	0,29	3,39	3,68
Verižni indeks	103,2	135,2	111,7	113,9	170,7	112,3	117,5	111,2	102,8	103,4
1989	2.944,81	29,9	172,2	202,1	1,01	4,56	5,57	0,51	2,73	3,24
Verižni indeks	104,0	130,7	93,1	97,3	126,2	84,2	89,6	175,2	80,5	88,0
1999	3.083,40	50,6	230,2	280,8	1,73	5,26	6,99	0,90	3,64	4,54
Verižni indeks	104,7	169,1	133,7	138,9	170,2	115,6	125,5	175,9	133,5	140,2
2009	3.074,20	74,2	256,8	331,0	3,21	5,91	9,12	1,27	5,99	7,26
Verižni indeks	99,7	146,7	111,6	117,9	186,1	112,3	130,5	141,6	164,5	160,0
2019	3.101,25	88,8	260,6	349,4	3,24	6,77	10,01	1,32	7,09	8,41
Verižni indeks	100,9	119,7	101,5	105,6	100,9	114,6	109,8	103,9	118,4	115,8

Opomba: Za vsa obdobja je prikazan načrtovani letni posek. To velja tudi za spodnji grafikon. Zaradi primerljivosti so vrednosti v zgornji preglednici izračunane po rastiščnogojitvenih razredih tega načrta.

Grafikon 8: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Iz zgornje preglednice in grafikona lahko opazimo rast vseh analiziranih parametrov. Rast površine je zelo umirjena, ostali fondi pa so v močnem porastu. V celotnem obdobju spremljave se je lesna zaloga povečala za 92 % in prirastek za 89 %. Tudi možni posek se močno poveča, kar za 236 %. Glavnina ogromnega porasta načrtovanega poseka se zgodi v zadnjih dveh obdobjih.

Drevesna sestava

Preglednica 64/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1999	%	14,9	4,2	0,0	0,5	0,1	63,3	4,0	9,1	3,5	0,4
2009	%	18,0	3,9	0,0	0,4	0,1	58,9	3,7	12,5	1,9	0,6
2019	%	20,8	3,8	0,1	0,6	0,1	55,9	3,2	12,9	2,1	0,5

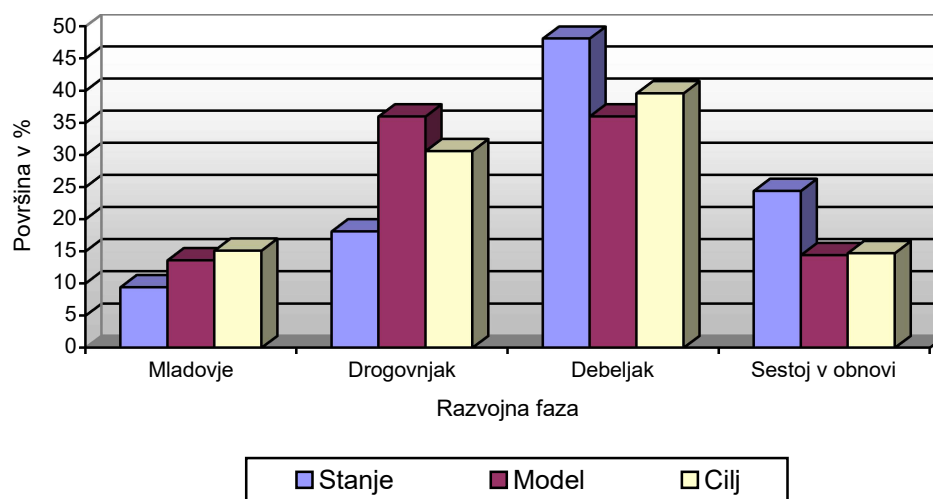
Največjo spremembo drevesne sestave v prikazanem obdobju smo zaznali pri bukvi in sicer padec deleža za 7,4 odstotne točke. Sledijo ji smreka z dvigom deleža za 5,9 odstotne točke, plemeniti listavci z dvigom deleža za 3,8 odstotne točke in trdi listavci s padcem deleža za 3,8 odstotne točke. Sprememba ostalih skupin drevesnih vrst ne presega ene odstotne točke.

Razvoj razvojnih faz in zgradb sestojev

Preglednica 65/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

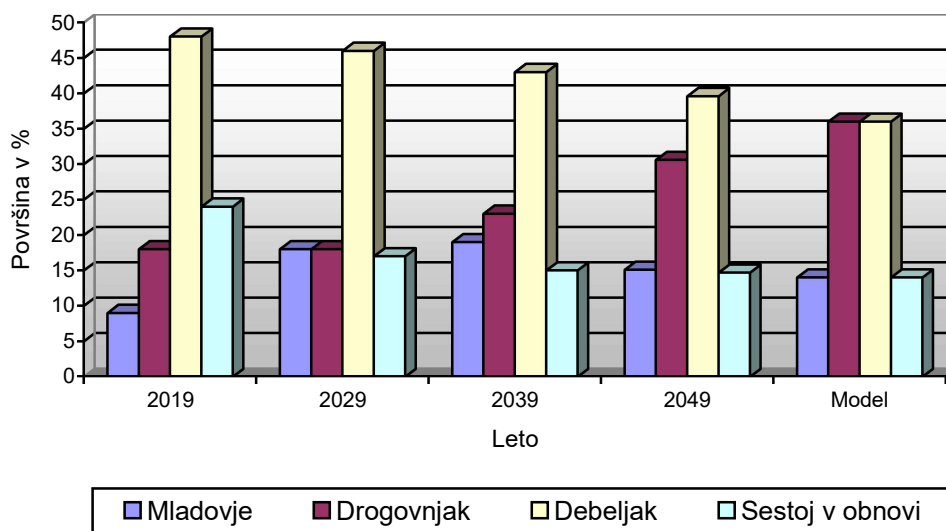
Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina (ha)	Delež (%)	Korigiran delež (SPG) (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	265,26	8,6	9,4	17	13,6	383,71	-4
Drogovnjak	491,76	15,9	18,1	45	36,0	1.015,69	-18
Debeljak	1.356,87	43,7	48,19	45	36,0	1.015,69	12
Sestoj v obnovi	689,67	22,2	24,4	18	14,4	406,28	10
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	264,22	8,5	-	-	-	-	-
Pionirski gozd z grmišči	17,81	0,6	-	-	-	-	-
Prebiralni sestoji	15,66	0,5	-	-	-	-	-
Skupaj	3.101,25	100,0	100,0	125	100,0	2.821,37	0

Opomba: Modelno trajanje razvojnih faz rastiščnogojitvenih razredov smo povzeli po trajanju modelnih dob za rastiščnogojitvene razrede definirane v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja Novo mesto 2011 – 2020.

Grafikon 9: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah

Iz zgornjega grafikona in preglednice je razvidno, da je razmerje razvojnih faz neustrezno. Pri primerjavi dejanskega razmerja razvojnih faz z modelnim smo ugotovili, da v razredu primanjkuje mladovij in drogovnjakov, preveč pa je debeljakov in sestojev v obnovi.

Grafikon 10: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

V načrtu prikazana dolgoročna strategija upravljanja z gozdovi tega razreda sledi postopnemu približevanju modelnemu razmerju razvojnih faz. Površina debeljakov se bo postopoma zmanjševala, v naslednjih 30 letih se bo njihova površina močno približala modelni. Tudi delež sestojev v obnovi bo upadal in se postopno močno približal modelu. Delež mladovij se bo v naslednjih dveh desetletjih močno povečal, nato pa se obrne in približa modelu, površina drogovnjakov pa bo v prvem desetletju ostala na istem nivoju, nato pa se bo začela povečevati, ko bodo sedanja mladovja prerasla v drogovnjake.

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- ☞ dobro pomlajevanje bukve in plemenitih listavcev,
- ☞ slabo pomlajevanje hrasta,
- ☞ premajhen delež hrasta,
- ☞ veliko starejših sestojev s slabimi zasnovami
- ☞ prevelik delež debeljakov in sestojev v obnovi in
- ☞ velik primanjkljaj mladovij in drogovnjakov.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 18 %, jelka 5 %, bori 1 %, macesem 1 %, bukev 56 %, hrast 4 %, plemeniti listavci 13 %, trdi listavci 1 % in mehki listavci 1 %.

Ciljna drevesna sestava podmladka: smreka 5 %, jelka 2 %, bukev 75 %, hrast 2 %, plemeniti listavci 13 %, trdi listavci 2 % in mehki listavci 1 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 15 %, drogovnjaki 31 %, debeljaki 39 % in sestoji v obnovi 15 %.

Ciljna lesna zaloga: 360 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 365 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 580 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: smreka A2, B, jelka in drugi iglavci B, bukev A1, A2, B, plemeniti listavci in hrast A1, B.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 125 let in pomladitvena doba 15 do 20 let.

Nega:

V vseh razvojnih fazah je potrebno pospeševati vse redko prisotne vrste: hrast, jelko in plemenite listavce.

V vseh nasadih iglavcev je zaradi pozitivnih biomeliorativnih učinkov in semenskega potenciala potrebno v okviru nege in obnove ohranjati in pospeševati vse listavce in jelko.

Nego mladja naj se izvaja po potrebi, nego gošč in letvenjakov pa praviloma enkrat v desetletju z visoko jakostjo ukrepa. Pri negi naj se pospešuje hrast, jelko in plemenite listavce. Pogosto je v manjši meri naravno prisoten podmladek jelke, ki naj se pospešuje, podmladek smreke pa naj se upošteva, saj prisotnost obeh v sestoji zvišuje njegovo vrednostno produkcijo.

Nego drogovnjakov je potrebno izvajati intenzivno, enkrat v desetletju z različno jakostjo. Drogovnjake tanjših dimenzij, tesnega sklepa in odličnih zasnov redčiti z višjo jakostjo kot druge. Redčenja tanjših drogovnjakov naj se izvajajo z jakostjo 24 do 26 % od LZ, redčenja debelejših drogovnjakov pa z nekoliko nižjo jakostjo 22 do 24 % od LZ. V primeru strojne sečnje gre jakost lahko do 30 % od LZ. Izbiralna redčenja naj bodo usmerjena izključno v pomoč izbrancem. Redčenja je potrebno izvesti na površini 340 ha s povprečno jakostjo 24 % od LZ.

Nego debeljakov je potrebno izvajati predvsem v mlajših debeljakih. Jakost izbiralnega redčenja naj bo 16 do 20 % od LZ. V starejših debeljakih najboljše kakovosti naj se akumulira prirastek, redčenja naj se izvaja z nižjo jakostjo in le po potrebi. Redčenja debeljakov je potrebno izvesti na površini 350 ha s povprečno jakostjo 18 % od LZ.

V negovanih debeljakih se 10 do 20 let pred uvajanjem v obnovo priporoča akumulacija prirastka brez izvajanja redčenj. Takšnih sestojev je 650 ha.

Nego raznomernih sestojev naj se izvaja s sečnjo oziroma z negovalnimi deli, ki naj se izvedejo skupaj s sečnjo. Jakost poseka naj bo v intervalu od 14 do 20 % od LZ na skupaj 200 ha.

Obnova

Sestoji naj se obnavljajo po naravni poti.

Umetna obnova naj se izvaja minimalno in le v obliki popolnitve naravnega mladja oziroma sanacije od ujm prizadetih površin. Prednostno naj se pri sadnji uporabijo avtohtone drevesne vrste, predvsem hrast, bukev in plemeniti listavci. Sadnja smreke naj bo minimalna in le z namenom povečanja vrednostne produkcije sestojev in izboljšanja življenjskih razmer za živali.

V obnovo je potrebno uvesti 245 ha debeljakov. Najprej je potrebno v obnovo uvesti starejše debeljake z visoko oziroma doseženo končno lesno zalogo, z rahlim sklepom in prisotnim podmladkom. Obnova naj poteka na površinah, ki so večje od 2 ha. V nadaljevanju priporočene intenzitete naj se po površini uporabljajo v različnem razponu, z namenom, da ustvarimo različne svetlobne razmere in s tem povečamo vrstno raznolikost podmladka in zeliščnega sloja.

Obnova debeljakov naj se izvede v dveh korakih v debeljakih, ki so že delno pomlajeni zaradi premočnih redčenj v preteklosti. Prva pomladitvena sečnja naj bo visoke jakosti 40 do 60 % od LZ, v sestoji naj se pusti kakovostna drevesa ciljnih drevesnih vrst.

Če v sestojih še ni prisotnega podmladka, naj se obnova izvede v treh korakih. V prvem koraku naj bo jakost pomladitvene sečnje 35 do 50 % od LZ, kar bo povzročilo pojav podmladka ciljnih drevesnih vrst. Drugi korak je potrebno izvesti pravočasno, do višine podmladka približno 1 m in z jakostjo sečnje 50 do 70 % od LZ, odvisno od pokrovnosti in vrstne sestave podmladka.

Za obe zgornji usmeritvi velja, da ko je podmladek višji od 1 m in ne višji od 2 m oziroma na prehodu iz mladja v goščo in če je pokrovnost podmladka večja od 70 %, je potrebno obnovo zaključiti.

V debeljaki z opaznim deležem semenjakov gorskega javorja oziroma plemenitih listavcev, ki ustrezajo lastnostim za prioriteto uvažanje v obnovo, v bodočem podmladku pa lahko pričakujemo visok delež plemenitih listavcev, naj se izvede obnova v dveh ali treh korakih, odvisno od prisotnosti podmladka. Če podmladek ni prisoten na večjem delu površine, sestoj obnovimo v smislu zastornega gospodarjenja v treh obnovitvenih sečnjah. Prva obnovitvena sečnja naj bo jakosti 40 do 50 % od LZ, zaradi večje pestrosti naj se izvede po semenskem letu hrasta. Z največ dvema nadaljnjima pomladitvenima sečnjama tudi večje jakosti bomo v sestoj dovedli veliko svetlobe, kar bo povečalo konkurenčno sposobnost hrastu in plemenitim listavcem.

V razredu je približno 51 ha sestojev s slabo zasnovano in pretrganim sklepom ali po ujmah močno prizadetih sestojev v obnovi, kjer je potrebno zadržano nadaljevati obnovo z jakostjo do 33 % od LZ. Pospešeno nadaljevanje obnove je potrebno izvesti na 280 ha sestojev v obnovi z jakostjo poseka v intervalu 65 do 70 % od LZ. Na 360 ha sestojev v obnovi je potrebno izvesti končni posek.

Varstvo

Žarišča gradacij smrekovih podlubnikov je nujno pravočasno in strokovno sanirati. Ob sečnji smreke naj se izvaja popoln gozdni red.

Ukrepi

Preglednica 66/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	25,4	74,6	100,0
- ciljno (%)	25	75	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	88,8	260,6	349,4
- ciljna (m ³ /ha)	90	270	360
Letni prirastek (m ³ /ha)	3,24	6,77	10,01
Možni posek (m ³ /ha)	13,2	70,9	84,1
Letni možni posek (m ³ /ha)	1,32	7,09	8,41
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	14,9	27,2	24,1
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	40,8	104,8	84,1
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 67/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	25.144	8.047	2.938	4.829	40.958	14,9	40,8
	%	61,4	19,6	7,2	11,8	15,7		
Listavci	m³	40.502	175.575	3.625	249	219.951	27,2	104,8
	%	18,4	79,9	1,6	0,1	84,3		
Skupaj	m³	65.646	183.622	6.563	5.078	260.909	24,1	84,1
	%	25,2	70,4	2,5	1,9	100,0		

Načrtovani najvišji možni posek znaša 8,41 m³/ha letno, kar predstavlja 84,1 % letnega prirastka in 24,1 % skupne lesne zaloge. Najvišji možni posek iglavcev predstavlja 15,7 % in listavcev 84,3 % celotnega načrtovanega poseka. Dobra četrtina poseka bo realizirana z redčenji, ostalo pa s pomladitvenimi sečnjami. Poseka oslabelega drevja in prebiralnega poseka je slabih 5 %.

Od redčenj je predvideno približno 48 % poseka v drogovnjakih in 52 % v debeljaki. Od pomladitvenega poseka pa je predvideno približno 24 % poseka v debeljaki z uvažanjem v obnovo, 35 % z nadaljevanjem obnove in 41 % z zaključevanjem obnove.

Preglednica 68/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina	
		Dejanska	S ponovitvami
Priprava sestoja	ha	5,63	5,63
Nega mladja	ha	7,78	7,78
Nega gošče	ha	333,65	333,65
Nega letvenjaka	ha	278,02	278,02
Nega drogovnjaka	ha	87,75	87,75
Naravni razvoj biotopov	ha	20,13	20,13
Varstvo pred žuželkami	dni	200	200
Zaščita s količenjem ali tulci	kosov	100	100

Intenzivnost gojitvenih del je 1,35 dnine/ha in je nekoliko nad povprečjem za enoto. Največ je nege gošče, nege letvenjaka in nege drogovnjaka.

9.2.2 Rastiščnogojitveni razred 1900 – Dinarska jelova bukovja

Dinarska jelova bukovja rastejo na 747,32 ha oziroma na 19,2 % površine gozdov gozdnogospodarske enote. Vsi gozdovi spadajo v kategorijo večnamenskih gozdov.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti: hidrološka funkcija in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti v ekocelicah in v okolici jam, estetska in poučna funkcija ob učni poti.

Na 2. stopnji poudarjenosti sta hidrološka funkcija in funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti na celotni preostali površini, saj so tu karbonatne kamnine, ekološko pomembna območja in območja Nature 2000 prisotna na celotni površini. Pomembno prisotne so še: rekreacijska in estetska funkcija ob pešpoteh, funkcija varovanja naravnih vrednot v okolici jam, izjemnih dreves in ostalih naravnih vrednot ter funkcija varovanja kulturne dediščine na območjih registrirane kulturne dediščine.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 69/D-GZ: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost rastišč

Šifra	Gozdna združba	Rk	Površina (ha)	Delež (%)
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	9	147,49	19,7
64100	Dinarsko jelovo-bukovje	11	599,83	80,3
Skupaj		-	747,32	100,0

Gozdovi rastiščnogojitvenega razreda večinoma rastejo na rastiščih dinarskega jelovega bukovja.

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večina sestojev rastiščnogojitvenega razreda je razporejenih v enomerne oziroma enodobne razvojne faze. Poleg njih je še 176,56 ha gozdov, ki imajo prebiralno strukturo in 55,11 ha gozdov z raznomerno strukturo.

Upoštevajoč drevesno sestavo je največ gozdov bukve in jelke (27,0 % površine), sledijo bukovi gozdovi (21,1 %), drugi pretežno listnati gozdovi (19,9 %), drugi gozdovi iglavcev in listavcev (16,0 %), smrekovi gozdovi (6,5 %), gozdovi bukve in smreke (5,5 %), drugi pretežno iglasti gozdovi (3,6 %) in jelovi gozdovi (0,4 %).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 70/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m³/ha	Delež	m³/ha	Delež
Iglavci	4,3	10,7	15,0	22,7	47,3	228,1	49,1	5,77	50,0
Listavci	5,9	22,0	28,2	22,2	21,7	236,2	50,9	5,77	50,0
Skupaj	5,1	16,5	21,7	22,5	34,2	464,3	100,0	11,54	100,0

Povprečna lesna zaloga gozdov rastiščnogojitvenega razreda je za 24,8 % višja kot povprečna lesna zaloga vseh gozdov v enoti. V lesni zalogi izrazito prevladuje drevje petega debelinskega razreda, visoka pa je še lesna zaloga v četrtem in tretjem debelinskem razredu, tako da je dobrih 75 % lesne zaloge akumulirane na drevesih debelejših od 30 cm. Pri iglavcih v primerjavi z listavci izrazito izstopa visok delež najdebelejšega drevja.

Tudi letni prirastek v razredu je višji kot v enoti in sicer za 11,8 %. Za razliko od lesne zaloge smo največji prirastek ugotovili v drugem in tretjem debelinskem razredu, le nekoliko manjšega pa tudi v petem in četrtem.

Razmerje drevesnih vrst

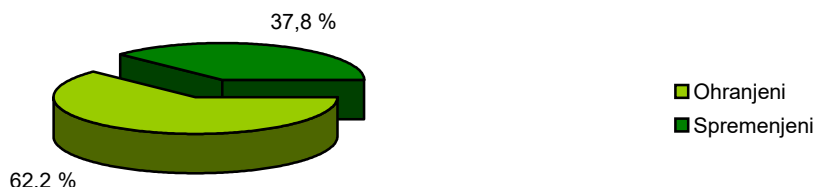
Preglednica 71/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	103,3	124,0	0,0	0,8	0,0	177,0	0,0	58,5	0,3	0,4
	%	22,2	26,7	0,0	0,2	0,0	38,1	0,0	12,6	0,1	0,1
Naravno stanje	m ³ /ha	18,6	149,1	0,9	0,0	0,0	264,2	2,8	23,2	4,6	0,9
	%	4,0	32,1	0,2	0,0	0,0	56,9	0,6	5,0	1,0	0,2

V razredu prevladuje bukev z 38,1 % v lesni zalogi, kateri tesno sledita še jelka s 26,7 % in smreka z 22,2 %. Pomemben delež predstavljajo še plemeniti listavci (predvsem gorski javor). Drugi ne presegajo enega odstotka.

V podmladku prevladuje bukev z 69,8 % celotne površine podmladka, sledijo ji še jelka s 15,5 %, plemeniti listavci (predvsem gorski javor) z 9,0 % in smreka s 5,7 %.

Ohranjenost gozdov

Grafikon 11: Površinski deleži posameznih kategorij ohranjenosti gozdov

Iz grafikona je razvidno, da spada 62,2 % gozdov razreda v kategorijo ohranjenih gozdov, kar kaže na zelo visoko stopnjo ohranjenosti. Ugotovljeno spremenjenost povzročajo nasadi smreke.

Ugotovili smo 32,9 % osiromašenost naravne drevesne sestave razreda, kar je nekoliko manj kot je povprečje za enoto, ki znaša 34,3 %. Največ, 45,8 % odstopanja, prispeva premajhen delež bukve, 42,8 % odstopanja prispeva prevelik delež smreke, 7,5 % odstopanja prispeva prevelik delež plemenitih listavcev in 3,8 % premajhen delež jelke. Odstopanja drugih drevesnih vrst skupaj predstavljajo manj kot 1 %.

Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Med razvojnimi fazami prevladujejo debeljaki (46,0 %), manj je sestojev v obnovi (9,9 %), drogovnjakov (6,9 %) in mladovij (6,2 %). Prisotni so še raznomerni sestoji, katerih je 7,4 %, in prebiralni sestoji, katerih je kar 23,6 %.

Preglednica 72/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	46,63	99,2	0,8	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	98,6	1,4	0,0	0,0
Drogovnjak	51,49	59,5	35,8	4,7	0,0	96,5	3,5	0,0	0,0	8,1	91,9	0,0	0,0
Debeljak	343,86	-	-	-	-	86,2	12,9	0,9	0,0	10,4	82,3	7,3	0,0
Sestoj v obnovi	73,67	-	-	-	-	100,0	0,0	0,0	0,0	21,9	0,0	16,9	61,3
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	55,11	-	-	-	-	92,2	7,8	0,0	0,0	0,0	41,0	27,7	31,3
Prebiralni sestoji	176,56	-	-	-	-	57,4	42,6	0,0	0,0	2,7	46,2	18,2	32,9
Skupaj	747,32												-

Mladovja imajo pretežno bogate zasnove. V drogovnjakih so zasnove občutno slabše, saj je samo dobra polovica odličnih zasnov. Slabih zasnov ni.

Stanje negovanosti je dobro, saj je velika večina sestojev negovanih. Največ pomanjkljivo negovanih sestojev je v prebiralnih sestojih, nenegovanih in ogroženih sestojev skoraj ni.

Velik delež tesnega sklepa predvsem v mladovjih je odraz hitre ga razvoja mladovij in nekoliko nizkih intenzitet ukrepov. V drogovnjakih in debeljkih prevladuje normalen sklep. Rahlega in vrzelastega do pretrganega sklepa je največ v prebiralnih in raznomernih sestojih.

Kakovost drevja

V sestojih prevladujejo drevesa z dobro (40,8 %), s prav dobro (36,6 %) in odlično kakovostjo debel (9,9 %). Dreves z zadovoljivo in slabo kakovostjo je zelo malo (12,7 %). Delež odlične kakovosti je občutno nižji pri iglavcih (5,3 %) kot pri listavcih (13,8 %).

Glede kakovosti po drevesnih vrstah imajo samo bukev, smreka, jelka in plemeniti listavci zadostno število ocenjenih dreves, katerih podatki so dokaj verodostojni in vredni komentarja. Po kakovosti izstopa bukev, saj ima 55,0 % odlične in prav dobre kakovosti. Sledijo ji še plemeniti listavci s 53,5 %, jelka z 39,2 % in smreka s 35,7 % odlične in prav dobre kakovosti.

Poškodovanost sestojev

Na stalnih vzorčnih ploskvah je bila pri 8,5 % dreves ugotovljena hujša poškodba. To je bistveno več poškodb, kot jih ugotavljamo v pretežno zasebnih enotah in velik del te razlike lahko pojasnimo z veliko večjo intenzivnostjo gospodarjenja, deloma pa tudi s precej bolj zahtevnim terenom.

Glavnino te vrednosti (6,5 %) predstavljajo poškodbe na koreničniku in deblu, ki so večinoma nastale pri sečnji in spravi. 1,1 % poškodb je na vejah in 0,9 % je osutosti.

ANALIZA PRETEKLEGA GOSPODARJENJA

Načrtovani posek ni bil dosežen, saj je izvedeni posek za 24,7 % nižji od načrtovanega. Realizacija načrtovanega poseka je pri iglavcih 60,3 % in listavcih 83,5 %. Iz redčenj je bilo posekano 42,5 %, zaradi pomladitev 52,8 % in zaradi varstveno sanacijskih sečenj 4,7 % celotnega poseka. Izstopa velik delež pomladitvenega poseka in posledično nizek delež redčenj.

Preglednica 73/OGD: Opravljena gojitvena in varstvena dela

Gojitvena dela	Enota	Načrt	Izvedeno	Indeks
Priprava sestoja	ha	13,29	9,90	74,5
Sadnja	ha	0,00	1,00	-
Nega mladja	ha	85,74	19,47	22,7
Nega gošče	ha	107,30	40,16	37,4
Nega letvenjaka	ha	48,18	17,27	35,8
Nega drogovnjaka	ha	2,34	7,97	340,6
Varstvo pred žuželkami	dni	0	45	-
Zaščita s količenjem ali tulci	kosov	0	0	-

Nega drogovnjaka je presežena, vendar je površina v absolutnem zelo majhna. Ostala gojitvena dela pa niso dosegla ravni načrtovanih vrednosti oziroma so krepko pod načrtovanimi vrednostimi. Zaradi načrtovanja gojitvenih del na stanje v času opisovanja sestojev, nekoliko poznega zaključevanja obnov in hitrega razvoja mladovij so očitno mnoga mladja, gošče in letvenjaki prerasli v višje razvojne stadije.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek in posek

Zaradi primerljivosti so vrednosti v spodnji preglednici in grafikonu narejene na primerljivih gozdovih, to je po sedanjih rastiščnogojitvenih razredih, ki pa se v zadnjem desetletju niso spremenili.

Preglednica 74/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina ha	Lesna zaloga m ³ /ha			Prirastek m ³ /ha/leto			Načrtovani posek m ³ /ha/leto		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
1969	733,45	99,0	155,4	254,4	2,03	3,28	5,31	1,88	4,21	6,09
Verižni indeks	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1979	739,59	109,1	174,1	283,2	2,32	3,39	5,71	1,75	3,61	5,36
Verižni indeks	100,8	110,2	112,0	111,3	114,1	103,2	107,4	93,1	85,7	88,0
1989	750,77	121,2	193,4	314,6	2,51	3,85	6,36	2,84	2,86	5,70
Verižni indeks	101,5	111,1	111,1	111,1	108,4	113,7	111,5	151,0	68,1	93,8
1999	753,26	132,5	220,1	352,6	2,83	5,71	8,54	2,71	4,21	6,92
Verižni indeks	100,3	109,3	113,8	112,1	112,7	148,2	134,2	95,3	146,9	121,2
2009	748,55	184,5	227,1	411,6	5,24	5,14	10,38	3,41	6,30	9,71
Verižni indeks	99,4	139,2	103,2	116,7	184,6	90,1	121,4	125,9	149,8	140,4
2019	747,32	228,1	236,2	464,3	5,77	5,77	11,54	3,44	3,68	7,12
Verižni indeks	99,8	123,6	104,0	112,8	110,1	112,3	111,2	100,9	58,4	73,3

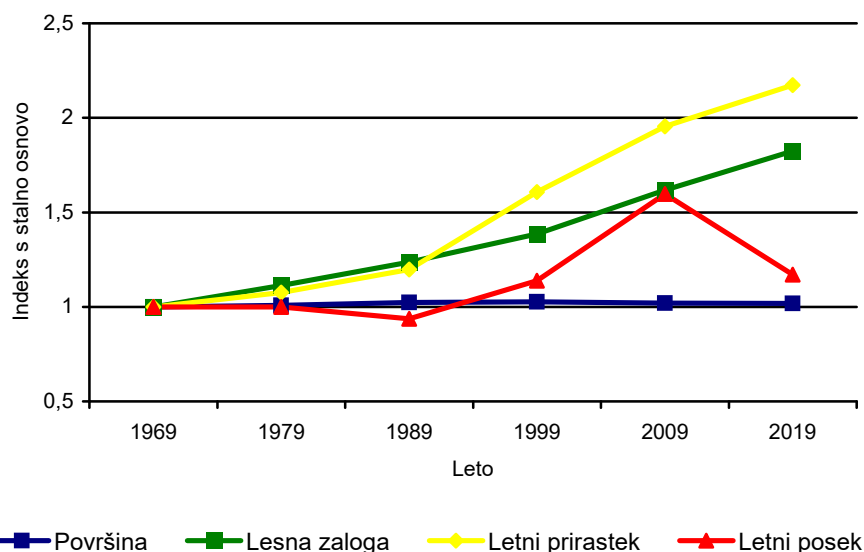
Opomba: Za vsa obdobja je prikazan načrtovani letni posek. To velja tudi za spodnji grafikon. Zaradi primerljivosti so vrednosti v zgornji preglednici izračunane po rastiščnogojitvenih razredih tega načrta.

Nihanje površine je minimalno in je posledica natančnosti različnih metod ugotavljanja površine oziroma ugotavljanja gozdnega roba.

Lesna zaloga razreda je v porastu. V zadnjem desetletju se je dvignila za 12,8 %, v zadnjih petdesetih letih pa je porasla za 82,5 %. Trenutna rast lesne zaloge je pri iglavcih hitrejša kot pri listavcih.

Višina tekočega letnega prirastka je tudi v porastu. V zadnjem desetletju se je povečal za 11,2 %, največjo porast pa beležimo v obdobju pred tem, ko je porasel za kar 40,4 %. V zadnjih petdesetih letih pa je porasel za 117,3 %. Ogromen dvig prirastka je deloma posledica različnih metod ugotavljanja prirastka.

Načrtovani možni posek niha. V zadnjem obdobju se je v primerjavi s prejšnjim načrtom znižal za 26,7 %. Poglavitna razloga za takšno znižanja možnega poseka sta porušeno razmerje razvojnih faz, gozdnogojitvene potrebe gozdov, majhnost razreda in stanje v enoti.

Grafikon 12: Razvoj gozdnih fondov prikazan z indeksom s stalno osnovo

Drevesna sestava

Preglednica 75/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1999	%	20,0	17,8	0,0	0,0	0,0	46,6	0,1	15,3	0,1	0,1
2009	%	22,1	22,7	0,0	0,0	0,0	41,0	0,1	13,2	0,3	0,6
2019	%	22,2	26,7	0,0	0,2	0,0	38,1	0,0	12,6	0,1	0,1

Za rastiščnogojitveni razred je značilno, da je pri smreki in jelki smer razvoja pozitivna, pri bukvu in plemenitih listavcih pa negativna. V preteklem desetletju je opaziti največjo spremembo pri jelki, katere delež lesne zaloge se je povečal za 4 odstotne točke, medtem ko pri bukvu delež lesne zaloge pade za 2,9 odstotne točke.

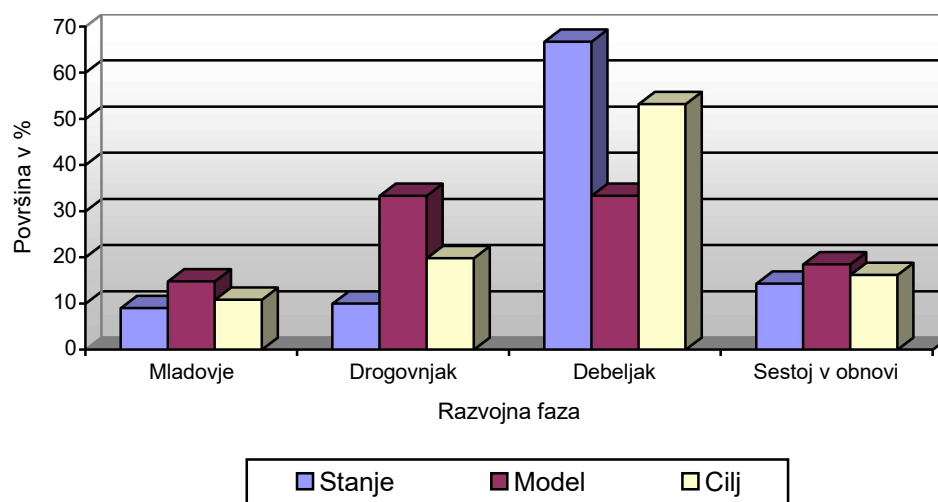
Razvojne faze in zgradbe sestojev

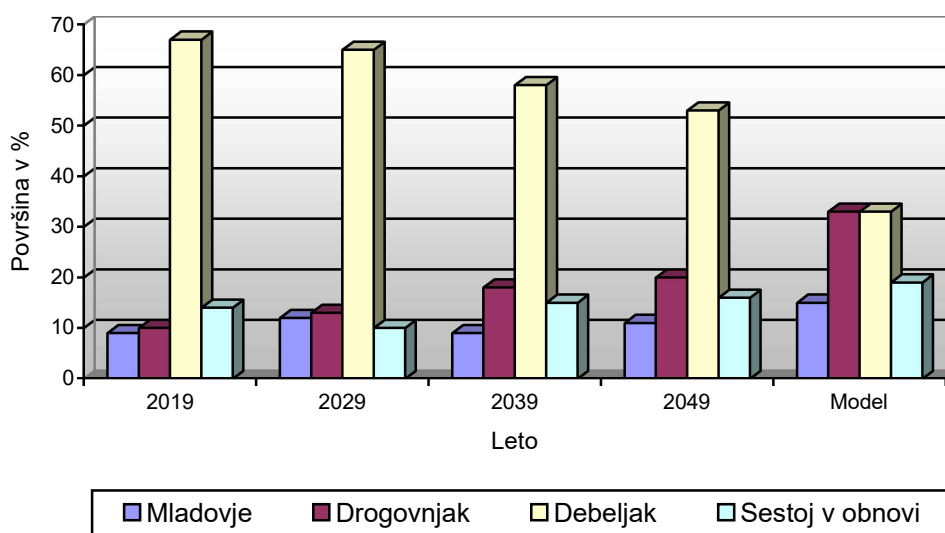
Preglednica 76/D-SM: Delež razvojnih faz in primerjava z modelnim stanjem

Razvojna faza	Stanje			Model			Razlika deležev
	Površina (ha)	Delež (%)	Korigiran delež (SPG) (%)	Trajanje razvojne faze (let)	Delež (%)	Modelna površina (ha)	
Mladovje	46,63	6,2	9,0	20	14,8	76,40	-6
Drogovnjak	51,49	6,9	10,0	45	33,3	171,88	-23
Debeljak	343,86	46,0	66,7	45	33,3	171,88	33
Sestoj v obnovi	73,67	9,9	14,3	25	18,6	95,49	-4
Skupinsko, gnezlasto raznomerni sestoji	55,11	7,4	-	-	-	-	-
Prebiralni sestoji	176,56	23,6	-	-	-	-	-
Skupaj	747,32	100,0	100,0	135	100,0	515,65	0

Opomba: Modelno trajanje razvojnih faz rastiščnogojitvenih razredov smo povzeli po trajanju modelnih dob za rastiščnogojitvene razrede definirane v gozdnogospodarskem načrtu gozdnogospodarskega območja Novo mesto 2011 – 2020. Prebiralne gozdove, raznomerne gozdove in ekocelice nismo upoštevali v izračunu modela.

Pri primerjavi dejanskega razmerja razvojnih faz z modelnim smo ugotovili, da v razredu močno primanjkuje mladovij, drogovnjakov in sestojev v obnovi. Posledično je močno preveč debeljakov. Razmerje razvojnih faz je zaradi ravnokar navedenih dejstev precej neustrezno.

Grafikon 13: Primerjava dejanske, modelne in ciljne strukture gozdov po razvojnih fazah

Grafikon 14: Razvoj razvojnih faz za ciljno obdobje

Dolgoročna strategija upravljanja z gozdovi tega razreda sledi postopnemu približevanju modelnemu razmerju razvojnih faz. Razred je precej majhen, zato ne bomo za vsako ceno stremeli k modelu ampak bomo v veliki meri upoštevali sestojno stanje in stanje v enoti.

Površina mladovij se bo nekoliko povečevala, saj imamo precej sestojev v obnovi, pa vendar le nekoliko premalo.

Površina drogovnjakov bo rasla, vendar počasi.

Površina debeljakov se bo postopoma zmanjševala, v ciljnem obdobju se bo njihova površina približala modelni.

Sestojev v obnovi imamo nekoliko premalo in bo med ciljnim obdobjem ostalo podobno.

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- ☞ prevelik delež debeljakov,
- ☞ primanjkljaj mladovij, drogovnjakov in sestojev v obnovi,
- ☞ prevelik podmladek v sestojih v obnovi,
- ☞ slabo pomlajevanje in vrast jelke in nekoliko manj slabo pomlajevanje in vrast plemenitih listavcev,
- ☞ relativno visok delež jelke in smreke v sestojni lesni zalogi,
- ☞ bogate sestojne zasnove in dobra negovanost sestojev vseh razvojnih faz,
- ☞ odlično pomlajevanje bukve,
- ☞ dobri pogoji za prebiralno gospodarejenje.

CILJI, USMERITVE IN UKREPI

Gozdnogojitveni cilji

Skupinsko postopni gozdnogojitveni sistem s težnjo k enodobni sestojni zgradbi. Kjer so prisotni raznomerni sestoji z zadostnim deležem jelke, predvsem na ekstremnejših rastiščih, je potrebno težiti k prebiralni strukturi gozda.

Ciljna drevesna sestava gozdov: smreka 19 %, jelka 30 %, bukev 37 % in plemeniti listavci 14 %.

Ciljna drevesna sestava podmladka: smreka 10 %, jelka 20 %, bukev 55 % in plemeniti listavci 15 %.

Ciljno razmerje razvojnih faz: mladovja 7 %, drogovnjaki 12 %, debeljaki 31 %, sestoji v obnovi 10 % in prebiralni sestoji 40 %.

Ciljna lesna zaloga: 410 m³/ha, na koncu ureditvenega obdobja 500 m³/ha.

Končna lesna zaloga: 600 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: smreka A2, B, jelka in drugi iglavci B, bukev A1, A2, B in plemeniti listavci A1, B.

Ciljno obdobje: 30 let.

Gozdnogojitvene usmeritve

Proizvodna doba je 135 let in pomladitvena doba približno 20 let.

Glavni cilji negovalnih ukrepov so vzgoja mešanih sestojev, ohranitev negovanosti sestojev, ohranitev kakovosti in dvig deležev jelke in plemenitih listavcev, ter povečanje deleža prebiralnih sestojev.

Nega:

V vseh razvojnih fazah, tudi v prebiralnih sestojih, je potrebno pospeševati vse redko prisotne vrste, jelko in plemenite listavce.

V vseh nasadih iglavcev je zaradi pozitivnih biomeliorativnih učinkov in semenskega potenciala potrebno v okviru nege in obnove ohranjati in pospeševati vse listavce in jelko.

Nego mladja naj se izvaja po potrebi, nego gošč in letvenjakov pa naj se izvaja praviloma enkrat v desetletju z visoko jakostjo ukrepa. Pri negi naj se pospešuje jelko in plemenite listavce. Pogosto je naravno prisoten podmladek jelke, ki naj se pospešuje, in smreke, ki naj se upošteva, saj prisotnost obeh v sestoji zvišuje njegovo vrednostno produkcijo.

Nego drogovnjakov je potrebno izvajati intenzivno, enkrat v desetletju z različno jakostjo. Drogovnjake tanjših dimenzij, tesnega sklepa in odličnih zasnov redčiti z višjo jakostjo kot druge. Redčenja mlajših drogovnjakov naj se izvajajo z jakostjo 22 do 25 % od LZ, redčenja starejših drogovnjakov pa z nekoliko nižjo jakostjo 20 do 22 % od LZ. V primeru strojne sečnje gre jakost lahko do 30 % od LZ. Izbiralna redčenja naj bodo usmerjena izključno v pomoč izbrancem. Redčenja je potrebno izvesti na površini 50 ha s povprečno jakostjo 21 % od LZ.

Nego debeljakov je potrebno izvajati predvsem v mlajših debeljakih. Jakost izbiralnega redčenja naj bo 15 do 17 % od LZ. V starejših debeljakih najboljše kakovosti naj se akumulira prirastek, redčenja naj se izvaja z nižjo jakostjo in le po potrebi. Redčenja debeljakov je potrebno izvesti na površini 50 ha s povprečno jakostjo 16 % od LZ.

V negovanih debeljakih se 10 do 20 let pred uvajanjem v obnovo priporoča akumulacija prirastka brez izvajanja redčenj. Takšnih sestojev je 180 ha. Poleg tega je v razredu še 35 ha ekocelic, kjer ravno tako ni predviden posek.

Obnova

Sestoji naj se obnavljajo po naravni poti.

Umetna obnova naj se izvaja minimalno in le v obliki spopolnitve naravnega mladja oziroma sanacije od ujm prizadetih površin. Tudi na teh površinah velja potrpežljivost saj z naravnim pomlajevanjem nimamo težav. Prednostno naj se pri sadnji uporabijo avtohtone drevesne vrste, predvsem jelka, bukev in plemeniti listavci. Sadnja smreke naj bo minimalna in le z namenom povečanja vrednostne produkcije.

V obnovo je potrebno uvesti 35 ha debeljakov. Najprej je potrebno v obnovo uvesti starejše debeljake z visoko oziroma doseženo končno lesno zalogo, z rahlim sklepom in prisotnim podmladkom. Obnova naj poteka na površinah, ki so večje od 1 ha. V nadaljevanju priporočene intenzitete naj se po površini uporabljajo v različnem razponu, z namenom, da ustvarimo različne svetlobne razmere in s tem povečamo vrstno raznolikost podmladka in zeliščnega sloja.

Obnova debeljakov naj se izvede v dveh korakih v debeljakih, ki so že delno pomlajeni zaradi premočnih redčenj v preteklosti. Prva pomladitvena sečnja naj bo visoke jakosti 40 do 60 % od LZ, v sestoji naj se pusti kakovostna drevesa ciljnih drevesnih vrst.

Če v sestojih še ni prisotnega podmladka, naj se obnova izvede v treh korakih. V prvem koraku naj bo jakost pomladitvene sečnje 35 do 45 % od LZ, kar bo povzročilo pojav podmladka ciljnih drevesnih vrst. Drugi korak je potrebno izvesti pravočasno, do višine podmladka približno 1 m in z jakostjo sečnje 50 do 70 % od LZ, odvisno od pokrovnosti in vrstne sestave podmladka.

Za obe zgornji usmeritvi velja, da ko je podmladek višji od 1 m in ne višji od 2 m oziroma na prehodu iz mladja v goščo in če je pokrovnost podmladka večja od 70 %, je potrebno obnovo zaključiti.

V debeljakih z opaznim deležem gorskega javorja oziroma plemenitih listavcev, ki ustrezajo lastnostim za prioritarno uvažanje v obnovo, v bodočem podmladku pa lahko pričakujemo visok delež plemenitih listavcev, naj se izvede obnova v dveh ali treh korakih, odvisno od prisotnosti podmladka. Če podmladek ni prisoten na večjem delu površine, sestoj obnovimo v smislu zastornega gospodarjenja v treh obnovitvenih sečnjah. Prva obnovitvena sečnja naj bo jakosti 40 do 50 % od LZ, izvede naj se po semenskem letu. Z največ dvema nadaljnjima pomladitvenima sečnjama tudi večje jakosti bomo v sestoj dovedli veliko svetlobe, kar bo povečalo konkurenčno sposobnost plemenitim listavcem.

V razredu je približno 16 ha sestojev v obnovi z močno pretrganim sklepom in skromnim podmladkom, kjer je potrebno zadržano nadaljevati obnovo s povprečno jakostjo 36 % od LZ. Pospešeno nadaljevanje obnove je potrebno izvesti na 5 ha sestojev v obnovi. Jakost poseka naj bo v intervalu 60 do 70 % od LZ, povprečna načrtovana jakost je 65 % od LZ. Na 53 ha sestojev v obnovi je potrebno izvesti končni posek.

Varstvo

Žarišča gradacij smrekovih podlubnikov je nujno pravočasno in strokovno sanirati. Ob sečnji smreke naj se izvaja popoln gozdni red.

Ukrepi

Preglednica 77/D-UMP: Temeljni podatki za utemeljitev višine možnega poseka

	Iglavci	Listavci	Skupaj
Razmerje - dejansko (%)	49,1	50,9	100,0
- ciljno (%)	49	51	100
Lesna zaloga - dejanska (m ³ /ha)	228,1	236,2	464,3
- ciljna (m ³ /ha)	201	209	410
Letni prirastek (m ³ /ha)	5,77	5,77	11,54
Možni posek (m ³ /ha)	34,4	36,7	71,1
Letni možni posek (m ³ /ha)	3,44	3,68	7,12
Intenziteta možnega poseka na lesno zalogo (%)	15,1	15,6	15,3
Intenziteta možnega poseka na prirastek (%)	59,6	63,7	61,7
Ciljno obdobje (let)	30	30	30

Preglednica 78/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	2.986	11.498	10.818	416	25.718	15,1	59,6
	%	11,6	44,7	42,1	1,6	48,4,0		
Listavci	m³	6.063	12.101	9.265	41	27.470	15,6	63,7
	%	22,1	44,1	33,7	0,1	51,6		
Skupaj	m³	9.049	23.599	20.083	457	53.188	15,3	61,7
	%	17,0	44,3	37,8	0,9	100,0		

Načrtovani najvišji možni posek znaša 7,12 m³/ha letno, kar predstavlja 61,7 % letnega volumenskega prirastka in 15,3 % lesne zaloge. Najvišji možni posek iglavcev predstavlja 48,4 % in listavcev 51,6 % celotnega načrtovanega poseka. Slaba polovica poseka bo realiziranega s pomladitvenimi sečnjami, nekoliko manj s prebiralno sečnjo in slaba petina z redčenji.

Preglednica 79/NGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Površina	
		Dejanska	S ponovitvami
Nega mladja	ha	6,91	6,91
Nega gošče	ha	43,58	43,58
Nega letvenjaka	ha	67,37	67,37
Nega drogovnjaka	ha	0,60	0,60
Nega prebiralnega gozda	ha	7,02	7,02
Naravni razvoj biotopov	ha	34,08	34,08
Varstvo pred žuželkami	dni	50	50
Zaščita s količenjem ali tulci	kosov	50	50

Intenzivnost gojitvenih del je 1,03 dne/ha in je nekoliko pod povprečjem za enoto. Največ je nege letvenjaka in nege gošče.

Prebiralni sestoji

Površina prebiralnih sestojev znaša 176,56 ha, kar predstavlja 23,6 % površine razreda. V razredu je še 37 ha sestojev v razvojni fazi debeljaka in sestoji v obnovi, kjer smo predvideli premeno v prebiralne sestoji, in 72 ha potencialno primernih sestojev, kjer je jelke več kot 25 %. Takšnih potencialno primernih sestojev je v razredu podgorska bukovja še dodatnih 137 ha.

Po podatkih s ploskev je bila lesna zaloga pred desetimi leti 391,7 m³/ha (39 % iglavcev in 61 % listavcev), sedaj pa je 390,6 m³/ha (45 % iglavcev in 55 % listavcev).

Glavne drevesne vrste, ki tvorijo prebiralne sestoji, so bukev (36,6), jelka (32,3 %), plemeniti listavci (18,4 %) in smreka (12,5 %).

Prevladujejo sestoji bogatih zasnov s prevladujočim normalnim sklepom, veliko je tudi vrzelastega in rahlega sklepa.

Prevladujejo negovani sestoji, slaba polovica je pomanjkljivo negovanih. Nenegovanih in ogroženih sestojev ni.

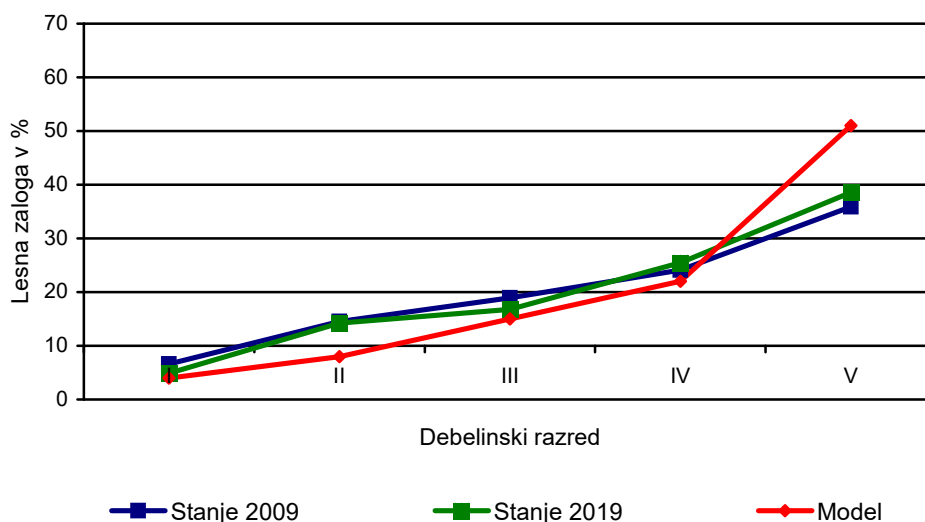
V nadaljevanju sledi prikaz debelinske strukture lesne zaloge in frekvenčne porazdelitve števila dreves, ki so izračunane iz podatkov 23 ploskev v razvojni fazi prebiralni sestoji in 3 ploskve v razvojni fazi debeljak, kjer smo dali usmeritev premena v prebiralne sestoji. Skupaj to pomeni 348 dreves.

Porazdelitev lesne zaloge smo primerjali z modelom iz internega gradiva »Izhodiščni optimalni modeli gozdov«. Ta model temelji na osnovi podatkov strukture prebiralnih gozdov, ki so bili ugotovljeni na podlagi rezultatov analize množice vzorčnih ploskev,

izmerjenih na OE Postojna, Kočevje, Novo mesto in Slovenj Gradec, ter podatkov iz literature Klepac.

Preglednica 80: Primerjava debelinske strukture lesne zaloge prebiralnih sestojev z modelom (podatki s ploskev)

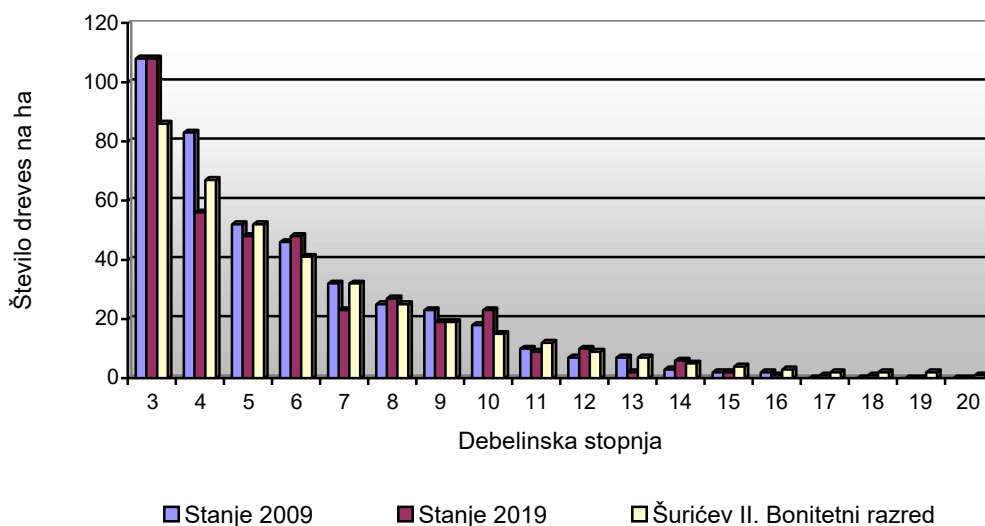
	Debelinski razredi (v % od LZ)				
	I	II	III	IV	V
Stanje 2009	6,6	14,5	18,9	24,1	35,9
Stanje 2019	4,9	14,2	16,8	25,5	38,6
Model	4,0	8,0	15,0	22,0	51,0

Grafikon 15: Primerjava debelinske strukture lesne zaloge prebiralnih gozdov z modelom

Iz grafikona in preglednice je razvidno precejšnje ujemanje preteklega in sedanjega stanja, kar je razumljivo, saj v preteklem načrtu ni bilo konkretnih usmeritev za delo s prebiralnimi sestoji. Glede na model lahko opazimo dokajšnje ujemanje v prvem, tretjem in četrtem razredu, precejšen presežek v drugem in velik manjko v petem debelinskem razredu, kjer je glede na model delež lesne zaloge močno prenizek. Najslabše ujemanje z modelom je v petem razredu, kjer je za dobrih 12 % premalo lesne zaloge.

Če sedanje stanje primerjamo s stanjem izpred desetih let, lahko ugotovimo, da je bilo glede na model v prejšnjem desetletju sekano premelo dreves debelejših od 20 cm in tanjših od 30 cm. Preveč pa je bilo posekanih dreves debelejših od 50 cm.

Grafikon 16: Frekvenčna porazdelitev števila drevja s frekvenčno porazdelitvijo števila dreves za Šuričev II. bonitetni razred (Klepac, 1965)

Primerjava frekvenčne porazdelitve dreves s frekvenčno porazdelitvijo dreves za Šuričev II. bonitetni razred pokaže, da nam precej primanjkuje dreves v četrti, peti, sedmi, enajsti, trinajsti in od petnajste debelinske stopnje naprej. Občutno preveč dreves pa je v tretji, šesti in deseti debelinski stopnji.

Preglednica 81: Prikaz števila dreves na hektar po debelinskih stopnjah (podatki s ploskev) in Šuričev II. bonitetni razred

Število dreves (N/ha)	Debelinske stopnje																			Skupaj
	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
Stanje 2009	108	83	52	46	32	25	23	18	10	7	7	3	2	2	0	0	0	0	417	
Stanje 2019	108	56	48	48	23	27	19	23	9	10	2	6	2	1	1	1	0	0	384	
Šuričev II. Bonitetni razred	86	67	52	41	32	25	19	15	12	9	7	5	4	3	2	2	2	1	384	

Optimalna lesna zaloga

Prebiralni gozd ima razmeroma veliko območje, v katerem se lahko giblje optimalna višina lesne zaloge, kakor tudi delež posameznih debelinskih razredov (Kotar, 1996). Za izračun optimalne lesne zaloge smo uporabili Susmelovo enačbo, po kateri je optimalna lesna zaloga funkcija srednje višine najdebelejših dreves po naslednji enačbi: $V = H^2/3$ (Klepac, 1962).

Srednjo višino najdebelejših dreves, dominantno višino, smo izračunali iz povprečja 44 najdebelejših dreves, izmerjenih na stalnih vzorčnih ploskvah. Tako znaša dominantna višina v prebiralnih sestojih 38 m. Iz zgornje enačbe dobimo, da znaša optimalna lesna zaloga za prebiralne gozdove 480 m³/ha.

Najvišji možni posek znaša letno 8,69 m³/ha. Največ predvidenega poseka je zaradi nege s poudarkom na vzdrževanju strukture (76 %), sledi mu posek zaradi nege s poudarkom na pomlajevanju (19 %) in najmanj poseka je predvidenega zaradi nege s poudarkom na povečevanju lesne zaloge (5 %).

Za ohranitev optimalnega stanja je potrebna sposobnost drevesnih vrst, da ohranijo svojo vitalnost in sposobnost tudi po daljši dobi zasenčenosti. To lastnost imajo od naših vrst na naših rastiščih predvsem jelka in v manjši meri tudi smreka in bukev (Kotar, 1996)

Dinamično ravnotežje v zadnjem času otežuje vrsta dejavnikov, ki se odražajo v naslednjih temeljnih značilnostih prebiralnih gozdov:

- ☞ nihanje lesne zaloge na manjših površinah,
- ☞ velik primanjkljaj števila dreves v petem debelinskem razredu,
- ☞ velik presežek števila dreves v prvem debelinskem razredu,
- ☞ glede na model prevelik delež lesne zaloge v drugem in tretjem debelinskem razredu,
- ☞ glede na model premajhen delež lesne zaloge v petem debelinskem razredu,
- ☞ težave pri pomlajevanju oziroma preraščanju jelke in plemenitih listavcev.

Cilj

Ohranjati površine prebiralnih sestojev z ustrezno drevesno in debelinsko strukturo.

Ciljna drevesna sestava: smreka 15 %, jelka 35 %, bukev 30 % in plemeniti listavci 20 %.

Optimalna lesna zaloga: 480 m³/ha.

Ciljna kakovost sortimentov: smreka A2, B, jelka in drugi iglavci B, bukev A1, A2, B in plemeniti listavci A1, B.

Ciljno obdobje: 30 let.

Usmeritve za delo s prebiralnimi gozdovi

- ☞ nega sestojev s poudarkom na uravnavanju prebiralne strukture, v smislu sekanja dreves v debelinskih stopnjah, kjer jih je več kot jih predvideva modelno stanje,
- ☞ nega sestojev s poudarkom na približevanju optimalni lesni zalogi, v smislu določanja višine poseka, ki bo omogočila približevanje k optimalni lesni zalogi,
- ☞ nega sestojev s poudarkom na pomlajevanju ter sproščanju »čakalcev« in »tekačev«,
- ☞ zaradi poškodb po divjadi pomagati jelki in plemenitim listavcem.

9.2.3 Rastiščnogojitveni razred 3300 – Gozdni rezervati

Površina gozdov rezervata Ponikve je 36,53 ha, kar predstavlja 0,9 % gozdov v enoti. Vsi spadajo v kategorijo gozdov s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni. Razglašeni so z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom.

V gozdovih tega razreda se pojavljajo površine s 1. stopnjo poudarjenosti: biotopska in raziskovalna funkcija na celotni površini. Rekreativno funkcijo imajo gozdovi ob Pastirski pešpoti.

Na 2. stopnji poudarjenosti je hidrološka funkcija prisotna na celotni površini razreda, ker gre za območje karbonatov, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti je na ekološko pomembnih območjih in območju Nature 2000. Pomembna je še funkcija varovanja kulturne dediščine na območju ostankov vasi Ponikve.

STANJE GOZDOV

Rastišče

Preglednica 82/D-GZ: Gozdne združbe in proizvodna sposobnost rastišč

Šifra	Gozdna združba	PSR	Površina v ha	Delež v %
55100	Preddinarsko-dinarsko podgorsko bukovje	9	29,23	80,0
56100	Bazoljubno gradnovje	3	7,30	20,0
Skupaj		-	36,53	100,0

Stanje sestojev

Zgradba gozda

Večino površine pokrivajo debeljaki (51 %), sledijo jim raznomerni sestoji (45 %) in drogovnjank (4 %).

Lesna zaloga in prirastek

Preglednica 83/D-LZ: Lesna zaloga in struktura po debelinskih razredih ter letni prirastek

	Lesna zaloga							Letni prirastek	
	Debelinski razredi (v % od lesne zaloge)					Skupaj			
	I	II	III	IV	V	m ³ /ha	Delež	m ³ /ha/leto	Delež
Iglavci	4,6	18,0	20,2	20,6	36,6	177,6	43,2	5,31	45,0
Listavci	5,2	16,3	23,6	26,4	28,5	233,2	56,8	6,49	55,0
Skupaj	4,9	17,0	22,1	23,9	32,1	410,8	100,0	11,80	100,0

Lesna zaloga in prirastek rastiščno gojitvenega razreda sta višja kot sta povprečna lesna zaloga in prirastek gozdnogospodarske enote. Najmanjši delež lesne zaloge je v prvem debelinskem razredu, ostala lesna zaloga pa postopno raste in jo je največ v petem razredu.

Razmerje drevesnih vrst

Preglednica 84/D-DV: Sestava lesne zaloge po drevesnih vrstah

		Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Dejansko stanje	m ³ /ha	145,4	17,3	14,8	0,0	0,0	141,8	0,0	72,1	0,0	19,4
	%	35,4	4,2	3,6	0,0	0,0	34,6	0,0	17,5	0,0	4,7
Naravno stanje	m ³ /ha	0,0	0,0	4,1	0,0	0,0	279,4	34,5	16,4	72,3	4,1
	%	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	68,0	8,4	4,0	17,6	1,0

V razredu prevladujeta smreka in bukev. Z opaznim deležem jima sledijo še plemeniti listavci, jelka, mehki listavci in bor. Velik delež smreke in bora je posledica sadnje in zaraščanja na opuščeni kmetijskih površinah okoli vasi Ponikve.

Ohranjenost gozdov

Gozdovi rastiščnogojitvenega razreda zaradi nasadov smreke in bora spadajo v kategorijo spremenjenih gozdov.

Ugotovili smo 61,7 % osiromašenost naravne drevesne sestave rastiščnogojitvenega razreda, kar je več, kot je povprečje za enoto, ki znaša 30,1 %. Največ, 42,2 % odstopanja, prispeva prevelik delež smreke in 37,6 % odstopanja premajhen delež bukve. K osiromašenosti naravne sestave drevesnih vrst značilno prispevajo še premajhen delež trdih listvcev 10,4 ter prevelik delež plemenitih listavcev 6,1 %.

Razvojne faze oz. zgradbe sestojev

Preglednica 85/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep po razvojnih fazah

Razvojna faza	Površina ha	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Drogovnjak	1,47	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	18,61	-	-	-	-	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	16,45	-	-	-	-	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0	78,0	22,0
Skupaj	36,53												

Zasnova v drogovnjakih je dobra, sestojni sklep je pretežno normalen. Prevladujejo debeljaki z normalnim sklepom. Veliko je še raznomernih sestojev. Vsi sestoji so nenegovani.

ORIS ZAKONITOSTI RAZVOJA GOZDOV

Površina, lesna zaloga, prirastek in posek

Preglednica 86/ D-GFR1: Razvoj gozdnih fondov

Leto	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Letni posek (m³/ha)		
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj
2009	36,67	90,7	155,0	245,7	3,55	3,51	7,06	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	-	-	-
2019	36,53	177,6	233,2	410,8	5,31	6,49	11,80	0,00	0,00	0,00
Verižni indeks	99,6	195,8	150,5	167,2	150,0	184,9	167,1	-	-	-

Preglednica 87/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1999	%	69,8	0,0	20,2	0,0	0,0	5,1	1,9	1,9	1,1	0,0
2009	%	29,5	1,3	6,2	0,0	0,0	28,6	1,2	20,8	1,2	11,2
2019	%	35,4	4,2	3,6	0,0	0,0	34,6	0,0	17,5	0,0	4,7

Temeljne značilnosti rastiščnogojitvenega razreda:

- nasadi smreke in rdečega bora na opuščeni vaških gmajnah prepuščeni naravnemu razvoju,
- del vaške gmajne je bil prepuščen naravnemu razvoju za spremljanje sukcesijskih stadijev zaraščanja kmetijskih površin,
- ukrepov ni, ker je to gozdni rezervat.

10 LITERATURA

- Accetto, M. 2001. Opis pomembnejših gozdnih združb v Sloveniji. Interno gradivo za študente, BF, Odd. za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, 64 str.
- Bončina, A., 2009. Urejanje gozdov – upravljanje gozdnih ekosistemov. Ljubljana, Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire, 359 s.
- Bončina, A., Kadunc, A., Poljanec, A., Dakskobler, I., Prostorski prikaz produkcijske sposobnosti gozdnih rastišč v Sloveniji, Gozdarski vestnik 72 (2014) 4, s. 183 – 197, Ljubljana.
- Gašperšič, F., 1995. Gozdnogospodarsko načrtovanje v sonaravnem ravnanju z gozdovi, Ljubljana, BF Oddelek za gozdarstvo, 403 s.
- Kutnar, L., Veselič, Ž., Dakskobler, I., Robič, D., Tipologija gozdnih rastišč Slovenije na podlagi ekoloških in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Gozdarski vestnik 70 (2012) 4, s. 195 – 214, Ljubljana.
- Zorn, M., 1974. Gozdne združbe in rastiščnogojitveni tipi v gozdnogospodarski enoti Mirna gora, 58 str.
- Naravovarstvene smernice za gozdnogospodarski načrt GGE Mirna gora 2019-2028; avgust 2018; Zavod RS za varstvo narave, OE Novo mesto.
- Smernice varstva kulturne dediščine za gozdnogospodarski načrt GGE Mirna gora za obdobje 2019-2028; september 2018; Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, območna enota Novo mesto.
- Urbančič, M., Simončič, P., Prus, T., Kutnar, L. 2005. Atlas gozdnih tal Slovenije. Zveza gozdarskih društev Slovenije, Gozdarski vestnik in Gozdarski inštitut Slovenije, 100 str.
- Veselič, Ž., in sod., 2000. Izhodiščni optimalni model gozdov kot podlaga za določitev optimalnih modelov gozdov po OGR, Strokovne podlage, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana.
- Veselič, Ž., Kutnar, L., Dakskobler, I., 2010. Členitev gozdov Slovenije po gozdnih združbah oziroma njihovih skupinah za potrebe usmerjanja razvoja gozdov, Strokovne podlage, Zavod za gozdove Slovenije, Ljubljana.

11 NAČRT SO IZDELALI

Opise sestojev in odsekov so opravili: Roman Šimic, univ. dipl. inž. gozd. (1.268,50 ha), Robert Kruh, univ. dipl. inž. gozd. (52,92 ha), mag. Marija Černe, univ. dipl. inž. gozd. (1.331,88 ha), samostojno ter s pomočjo prevedbe novejših gojitvenih načrtov Uroša Vranešiča, univ. dipl. inž. gozd. (717,14 ha), in Katje Šuklje, mag. inž. gozd. (514,66 ha).

Meritve na stalnih vzorčnih ploskvah so vodili Sašo Vilič, inž. gozd., Milena Vukojević, gozd. tehnik, in Irena Matkovič, ekonom. tehnik.

Digitalizacijo sestojev je opravila Milena Vukojević.

Opisne podatke je v računalnik vnesla Irena Matkovič.

Tekst je napisal Roman Šimic, razen posameznih poglavij, ki so jih prispevali:

Marjan Kumelj, univ. dipl. inž. gozd.: Živalski svet, Lovstvo, Objedenost gozdnega mladja in mag. Andrej Kotnik, univ. dipl. inž. gozd.: Ekonomska presoja, Posegi v gozd in gozdni prostor, Stanje in razvoj gozdnih površin, Usmeritve za posege v gozd in gozdni prostor.

Karte je izdelal Sašo Vilič.

S podatki, mnenji, nasveti in izkušnjami so veliko prispeval tudi vodja Odseka za načrtovanje razvoja gozdov mag. Andrej Kotnik, vodja Odseka za ukrepe v gozdovih Andrej Držaj, univ. dipl. inž. gozd., vodja Karjevne enote Semič – Metlika Uroš Vranešič in revirna gozdarka Katja Šuklje.

Fotografije je prispeval Roman Šimic.

Podpisniki

Odgovoren za izdelavo načrta:
Roman Šimic

Vodja odseka za načrtovanje razvoja gozdov:
mag. Andrej Kotnik

Vodja OE Novo mesto:
Anton Turk

Direktor:
Damjan Oražem

Novo mesto, 25. 4. 2019

12 PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

12.1 Priloga 1: Tabelarni pregledi za GGE, RGR in lastništva

12.1.1 Povzetek stanja in ukrepov na ravni gozdnogospodarske enote

Preglednica/LP: Površina gozdov po oblikah lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda v ha	399,13	3.484,92	1,05	3.885,10
Delež v %	10,3	89,7	0,0	100,0

Preglednica/F2: Površine gozdnega prostora s poudarjenimi skupinami funkcij

OPIS	E1S1	E1S2	E1S3	E2S1	E2S2	E2S3	E3S1	E3S2	E3S3	SKUPAJ
P0	74,73	59,06	122,69	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	256,48
P1	0,00	54,28	8,32	15,00	165,42	3.547,73	0,00	0,00	0,00	3.790,75
P2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
P3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Skupaj	70,27	117,80	131,01	15,00	165,42	3.547,73	0,00	0,00	0,00	4.047,23

Preglednica/GF1: Gozdni fondy po kategorijah gozdov in rastiščnogojitvenih razredih

Kategorija gozdov	Rastiščnogojitveni razred	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³ /ha)			Letni prirastek (m³ /ha)			Možni posek			
									% od lesne zaloge			% od p
			Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	
Večnamenski gozdovi	1500 – Podgorska bukovja	3.101,25	88,8	260,6	349,5	3,24	6,77	10,01	14,9	27,2	24,1	84,1
	1900 - Dinarska jelova bukovja	747,32	228,1	236,2	464,3	5,77	5,77	11,54	15,1	15,6	15,3	61,7
	Skupaj	3.848,57	115,9	255,9	371,8	3,73	6,58	10,30	15,0	25,1	22,0	79,2
GPN, ukrepi niso dovoljeni	3300 - Gozdni rezervati	36,53	177,6	233,2	410,8	5,31	6,49	11,80	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi		3.885,10	116,4	255,7	372,1	3,74	6,58	10,32	14,7	24,9	21,7	78,4

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradba sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek							Lesna zaloga (m³/ha)	± E (%)	Srednji premer (cm)
			Površina		Zasnova							
	ha	%	ha	%	1	2	3	4				
Mladovje	311,89	8,0	-	-	-	-	-	-	0,0	0,0	0	
Drogovnjak	544,72	14,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	318,4	10,8	19	
Debeljak	1.719,34	44,4	52,58	3,1	49,1	41,5	8,2	1,2	491,9	5,7	28	
Sestoj v obnovi	763,34	19,6	533,39	69,9	65,6	34,4	0,0	0,0	262,0	9,9	28	
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	335,78	8,6	42,38	12,6	41,1	58,1	0,8	0,0	353,0	24,6	25	
Pionirski gozd z grmišči	17,81	0,5	-	-	-	-	-	-	192,1	27,6	19	
Prebiralni sestoji	192,22	4,9	24,97	13,0	22,3	77,7	0,0	0,0	542,6	34,4	29	
Skupaj	3.885,10	100,0	653,32	16,8	-	-	-	-	372,1	5,2	25	

Preglednica/ZNS: Zasnova, negovanost in sklep sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Zasnova (%)				Negovanost (%)				Sklep (%)			
		1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
Mladovje	311,89	90,8	8,6	0,6	0,0	80,4	19,6	0,0	0,0	87,1	11,8	0,4	0,7
Drogovnjak	544,72	69,0	24,6	5,0	1,4	73,8	25,2	1,0	0,0	35,9	61,8	2,3	0,0
Debeljak	1.719,34	-	-	-	-	65,8	29,1	5,1	0,0	12,9	74,0	13,1	0,0
Sestoj v obnovi	763,34	-	-	-	-	61,3	36,1	2,6	0,0	2,2	2,1	33,2	62,5
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoji	335,78	-	-	-	-	34,5	42,6	22,9	0,0	1,6	35,6	54,2	8,7
Pionirski gozd z grmišči	17,81	0,0	0,0	32,7	67,3	-	-	-	-	11,1	14,4	28,6	45,9
Prebiralni sestoji	192,22	-	-	-	-	52,7	47,3	0,0	0,0	2,5	44,2	21,9	31,4
Skupaj	3.885,10	-											

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga drevesnih vrst in njena sestava po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	8,0	24,1	22,5	17,7	27,7	21,3	79,3
Jelka	4,6	11,6	14,2	22,9	46,7	9,3	34,6
Bor	11,0	31,4	24,6	15,3	17,7	0,1	0,3
Macesen	12,9	33,8	23,9	13,3	16,1	0,5	1,8
Ostali iglavci	12,0	32,8	24,7	14,6	15,9	0,1	0,4
Bukev	4,4	14,9	23,1	26,6	31,0	51,5	191,7
Hrast	5,0	15,0	22,6	26,9	30,5	2,4	8,8
Plemeniti listavci	5,8	17,9	24,2	25,2	26,9	12,8	47,8
Trdi listavci	6,1	17,2	22,9	26,3	27,5	1,6	5,8
Mehki listavci	10,7	22,1	21,6	25,3	20,3	0,4	1,6
Iglavci	7,1	20,6	20,1	19,1	33,1	31,3	116,4
Listavci	4,8	15,6	23,3	26,3	30,0	68,7	255,7
Skupaj	5,5	17,2	22,3	24,1	30,9	100,0	372,1

Preglednica/LZ1/VNG: Lesna zaloga in njena sestava po debelinskih razredih za večnamenske gozdove

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	8,0	24,2	22,5	17,6	27,7	21,2	78,7
Jelka	4,6	11,5	14,2	23,0	46,7	9,3	34,7
Bor	16,7	41,2	24,7	10,4	7,0	0,1	0,2
Macesen	12,9	33,8	23,9	13,3	16,1	0,5	1,9
Ostali iglavci	12,0	32,8	24,7	14,6	15,9	0,1	0,4
Bukev	4,4	14,9	23,1	26,6	31,0	51,6	192,2
Hrast	5,0	15,0	22,6	26,9	30,5	2,4	8,9
Plemeniti listavci	5,8	17,9	24,2	25,2	26,9	12,8	47,6
Trdi listavci	6,1	17,2	22,9	26,3	27,5	1,6	5,8
Mehki listavci	11,1	22,2	21,2	25,4	20,1	0,4	1,4
Iglavci	7,1	20,6	20,0	19,1	33,2	31,2	115,9
Listavci	4,8	15,6	23,3	26,3	30,0	68,8	255,9
Skupaj	5,5	17,2	22,3	24,1	30,9	100,0	371,8

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,57	1,17	0,82	0,58	0,61	36,3	3,74
Listavci	0,84	1,57	1,64	1,42	1,10	63,7	6,58
Skupaj	1,41	2,74	2,46	2,00	1,71	100,0	10,32

Preglednica/PR1/VNG: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih za večnamenske gozdove

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,57	1,18	0,82	0,59	0,61	36,3	3,78
Listavci	0,85	1,58	1,65	1,44	1,11	63,7	6,64
Skupaj	1,42	2,76	2,47	2,03	1,72	100,0	10,42

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m ³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	66.676	14,7											
Listavci	247.421	24,9											
Skupaj	314.097	21,7											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	5,63	5,63											
Nega mladja	ha	14,69	14,69											
Nega gošče	ha	377,23	377,23											
Nega letvenjaka	ha	345,39	345,39											
Nega mlajšega drogovnjaka	ha	88,35	88,35											
Nega prebiralnega gozda	ha	7,02	7,02											
Naravni razvoj biotopov	ha	54,21	54,21											
Varstvo pred žuželkami	dni	250	250											
Zaščita s količenjem ali tulci	kosov	150	150											

12.1.2 Povzetek stanja in ukrepov na ravni rastiščnogojitvenega razreda

Rastiščnogojitveni razred 1500: Podgorska bukovja

Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	386,18	2.714,02	1,05	3.101,25
Delež (%)	12,5	87,5	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	9,6	28,5	24,2	16,4	21,3	20,8	72,7
Jelka	4,2	15,1	17,3	20,4	43,0	3,8	13,2
Bor	16,7	41,2	24,7	10,4	7,0	0,1	0,3
Macesen	13,9	36,3	24,8	12,8	12,2	0,6	2,1
Ostali iglavci	12,0	32,8	24,7	14,6	15,9	0,1	0,5
Bukev	4,1	13,4	22,0	27,5	33,0	55,9	195,9
Hrast	5,0	15,0	22,6	27,0	30,4	3,2	11,0
Plemeniti listavci	5,7	16,5	22,6	26,1	29,1	12,9	44,9
Trdi listavci	6,1	17,2	22,9	26,3	27,5	2,1	7,2
Mehki listavci	11,0	21,9	21,7	25,9	19,5	0,5	1,6
Iglavci	8,9	26,7	23,2	16,9	24,3	25,4	88,8
Listavci	4,5	14,2	22,2	27,2	31,9	74,6	260,6
Skupaj	5,6	17,4	22,4	24,6	30,0	100,0	349,5

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,55	1,19	0,76	0,41	0,33	32,3	3,24
Listavci	0,87	1,53	1,64	1,52	1,21	67,7	6,77
Skupaj	1,42	2,72	2,40	1,93	1,54	100,0	10,01

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	2.334,40	75,2	640,79	20,7	126,06	4,1	0,00	0,0	3.101,25	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m³/ha
10 - 29 cm	2,5	4,7	7,2	3,7	10,6	14,3	6,2	15,3	21,5	9,4
30 - 49 cm	0,1	1,1	1,2	0,3	0,6	0,9	0,4	1,7	2,1	4,1
50 in več cm	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,5
Skupaj	2,6	5,9	8,5	4,0	11,2	15,2	6,6	17,1	23,7	14,0

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	265,26	8,6	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	491,76	15,9	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.356,87	43,7	35,87	2,6	58,5	29,4	12,1	0,0
Sestoj v obnovi	689,67	22,2	482,03	69,9	64,8	35,2	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdsto raznomerni sestoj	264,22	8,5	22,37	8,5	58,2	41,8	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	17,81	0,6	-	-	-	-	-	-
Prebiralni sestoji	15,66	0,5	2,64	16,9	75,8	24,2	0,0	0,0
Skupaj	3.101,25	100,0	542,91	17,5	-	-	-	-

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina (ha)	11,73	4,89	0,00	0,00	0,00	462,89	1,50	58,04	3,83	0,03
Delež od površine gozda (%)	0,41	0,17	0,00	0,00	0,00	16,32	0,05	2,05	0,14	0,00
Delež od podmladka (%)	2,2	0,9	0,0	0,0	0,0	85,3	0,3	10,7	0,7	0,0

Opomba: Delež od površine je računat od površine gozda brez mladovij.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	382	1,3	24,1	50,3	23,3	1,0
Jelka	62	14,5	45,2	30,6	8,1	1,6
Bor	5	0,0	60,0	40,0	0,0	0,0
Bukev	7	0,0	57,1	42,9	0,0	0,0
Hrast	1.137	9,4	31,9	45,6	11,8	1,3
Plemeniti listavci	69	7,2	17,4	42,1	27,5	5,8
Trdi listavci	290	5,9	36,2	41,3	13,8	2,8
Mehki listavci	48	0,0	8,3	43,8	39,6	8,3
Skupaj iglavci	456	3,1	27,9	47,3	20,6	1,1
Skupaj listavci	1.545	8,3	31,3	44,6	13,8	2,0
Skupaj	2.001	7,1	30,5	45,3	15,3	1,8

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	4,4
Veje	1,2
Osutost	0,4
Skupaj	6,0

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka po podatkih evidence poseka

	Načrtovani posek (m ³)	Realiziran posek (m ³)	Realizacija sečnje (%)	Realizacija od skupnega možnega poseka (%)
Iglavci	39.011	33.673	86,3	11,4
Listavci	184.102	166.909	90,7	56,4
Skupaj	223.113	200.582	89,9	67,8

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst po podatkih evidence poseka

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drevesne vrste	% od celotne LZ
Smreka	14,9	11,8	2,2
Jelka	1,4	2,5	0,2
Bor	0,0	4,6	0,0
Macesen	0,4	18,3	0,1
Ostali iglavci	0,1	11,0	0,0
Bukev	69,6	19,2	10,4
Hrast	1,9	9,9	0,3
Plemeniti listavci	8,8	10,3	1,3
Trdi listavci	2,4	24,1	0,4
Mehki listavci	0,5	12,1	0,1
Skupaj iglavci	16,8	9,1	2,5
Skupaj listavci	83,2	17,3	12,5
Skupaj	100,0	15,0	15,0

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih po podatkih evidence poseka

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	% od LZ	m³/ha
Iglavci	15,6	15,8	15,2	13,7	11,6	14,8	11,0
Listavci	19,0	15,8	18,4	19,6	28,5	21,1	54,3
Skupaj	17,4	15,8	0,0	18,9	24,9	19,7	65,2

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Ostali iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1999	%	14,9	4,2	0,0	0,5	0,1	63,3	4,0	9,1	3,5	0,4
2009	%	18,0	3,9	0,0	0,4	0,1	58,9	3,7	12,5	1,9	0,6
2019	%	20,8	3,8	0,1	0,6	0,1	55,9	3,2	12,9	2,1	0,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	40.958	14,9											
Listavci	219.951	27,2											
Skupaj	260.909	24,1											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	5,63	5,63											
Nega mladja	ha	7,78	7,78											
Nega gošče	ha	333,65	333,65											
Nega letvenjaka	ha	278,02	278,02											
Nega drogovnjaka	ha	87,75	87,75											
Naravni razvoj biotopov	ha	20,13	20,13											
Varstvo pred žuželkami	ha	200	200											
Zaščita s količenjem ali tulci	ha	100	100											

Rastiščnogojitveni razred 1900: Dinarska jelova bukovja**Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	11,93	735,39	0,00	747,32
Delež (%)	1,6	98,4	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Smreka	3,6	11,7	17,6	21,1	46,0	22,2	103,3
Jelka	4,8	10,0	12,9	24,1	48,2	26,7	124,0
Macesen	2,1	6,4	13,7	18,4	59,4	0,2	0,8
Bukev	5,9	21,9	27,7	22,3	22,2	38,1	176,9
Hrast	24,7	24,7	8,2	8,2	34,2	0,0	0,0
Plemeniti listavci	6,0	22,4	29,5	22,1	20,0	12,6	58,5
Trdi listavci	7,9	17,9	19,1	32,7	22,4	0,1	0,3
Mehki listavci	13,2	28,2	12,7	13,6	32,3	0,1	0,4
Iglavci	4,3	10,7	15,0	22,7	47,3	49,1	228,1
Listavci	5,9	22,0	28,2	22,2	21,7	50,9	236,2
Skupaj	5,1	16,5	21,7	22,5	34,2	100,0	464,3

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m ³ /ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m ³ /ha
Iglavci	0,66	1,03	1,05	1,29	1,75	50,0	5,77
Listavci	0,72	1,72	1,63	1,01	0,69	50,0	5,77
Skupaj	1,38	2,75	2,68	2,30	2,44	100,0	11,54

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Večnamenski gozdovi	464,94	62,2	282,38	37,8	0,00	0,0	0,00	0,0	747,32	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m ³ /ha
10 - 29 cm	2,7	4,9	7,6	6,0	7,8	13,8	8,7	12,7	21,4	9,7
30 - 49 cm	1,4	0,5	1,9	0,8	0,3	1,1	2,2	0,8	3,0	6,0
50 in več cm	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0	0,3	0,0	0,3	1,0
Skupaj	4,4	5,4	9,8	6,8	8,1	14,9	11,2	13,5	24,7	16,7

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova v %			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	46,63	6,2	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	51,49	6,9	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	343,86	46,0	16,71	4,9	29,0	67,3	0,0	3,7
Sestoj v obnovi	73,67	9,9	51,36	69,7	73,3	26,7	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	55,11	7,4	20,01	36,3	22,0	76,4	1,6	0,0
Prebiralni sestoji	176,56	23,6	22,33	12,6	15,9	84,1	0,0	0,0
Skupaj	747,32	100,0	110,41	14,8	-	-	-	-

Preglednica/D-POM: Sestava podmladka po skupinah drevesnih vrst

Enota	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
Površina (ha)	6,34	17,13	0,00	0,00	0,00	77,05	0,00	9,89	0,00	0,00
Delež od površine gozda (%)	0,90	2,44	0,00	0,00	0,00	11,00	0,00	1,41	0,00	0,00
Delež od podmladka (%)	5,7	15,5	0,0	0,0	0,0	69,8	0,0	9,0	0,0	0,0

Opomba: Delež od površine je računat od površine gozda brez mladovij.

Preglednica/K: Kakovost drevja

Drevesna vrsta	Število dreves	Delež dreves po kakovostnih razredih (v % od števila)				
		Odlična	Prav dobra	Dobra	Zadovoljiva	Slaba
Smreka	140	5,0	30,7	50,0	11,4	2,9
Jelka	125	5,6	33,6	51,2	8,0	1,6
Bukev	211	15,6	39,4	29,9	11,8	3,3
Plemeniti listavci	99	10,1	43,4	38,4	5,1	3,0
Mehki listavci	1	0,0	0,0	0,0	0,0	100,0
Skupaj iglavci	265	5,3	32,1	50,5	9,8	2,3
Skupaj listavci	311	13,8	40,6	32,5	9,6	3,5
Skupaj	576	9,9	36,6	40,8	9,7	3,0

Preglednica/PSD: Poškodovanost drevja

Vrsta poškodbe	Poškodovanost (%)
Deblo in koreničnik	6,5
Veje	1,1
Osutost	0,9
Skupaj	8,5

Preglednica/D-PGR: Realizacija poseka po podatkih evidence poseka

	Načrtovani posek (m ³)	Realiziran posek (m ³)	Realizacija sečnje (%)	Realizacija skupnega možnega poseka (%)
Iglavci	25.520	15.401	60,3	5,2
Listavci	47.144	39.348	83,5	13,3
Skupaj	72.664	54.749	75,3	18,5

Preglednica/PDV: Posek po skupinah drevesnih vrst po podatkih evidence poseka

Drevesna vrsta	% od celotnega poseka	% od LZ drevesne vrste	% od celotne LZ
Smreka	19,1	4,1	0,8
Jelka	9,0	4,5	0,4
Bor	0,0	0,0	0,0
Macesen	0,0	0,0	0,0
Ostali iglavci	0,0	0,0	0,0
Bukev	60,9	4,6	2,5
Hrast	0,0	0,1	0,0
Plemeniti listavci	10,8	3,5	0,4
Trdi listavci	0,1	0,2	0,0
Mehki listavci	0,1	0,5	0,0
Skupaj iglavci	28,1	4,2	1,2
Skupaj listavci	71,9	4,1	2,9
Skupaj	100,0	4,1	4,1

Preglednica/PDR: Posek po debelinskih razredih po podatkih evidence poseka

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	% od LZ	m³/ha
Iglavci	11,0	12,2	11,0	9,0	11,2	11,2	20,6
Listavci	15,4	15,6	16,0	18,6	39,1	23,1	52,6
Skupaj	13,7	14,6	13,9	14,0	23,8	17,8	73,1

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1999	20,0	17,8	0,0	0,0	0,0	46,6	0,1	15,3	0,1	0,1
2009	22,1	22,7	0,0	0,0	0,0	41,0	0,1	13,2	0,3	0,6
2019	22,2	26,7	0,0	0,2	0,0	38,1	0,0	12,6	0,1	0,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka

	MP (m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	25.718	15,1											
Listavci	27.470	15,6											
Skupaj	53.188	15,3											
Neizkoriščeno dreve	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Nega mladja	ha	6,91	6,91											
Nega gošče	ha	43,58	43,58											
Nega letvenjaka	ha	67,37	67,37											
Nega drogovnjaka	ha	0,60	0,60											
Nega prebiralnega gozda	ha	7,02	7,02											
Naravni razvoj biotopov	ha	34,08	34,08											
Varstvo pred žuželkami	dni	50	50											
Varstvo pred divjadjo	dni	50	50											

Rastiščnogojitveni razred 3300: Gozdni rezervati**Preglednica/LP: Površina rastiščnogojitvenega razreda po obliki lastništva**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda	1,02	35,51	0,00	36,53
Delež (%)	2,8	97,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	4,5	18,3	21,0	20,7	35,5	35,4	145,5
Jelka	6,7	16,1	10,3	18,3	48,6	4,2	17,3
Bor	2,6	17,0	24,4	22,5	33,5	3,6	14,8
Bukev	4,6	14,5	23,3	26,7	30,9	34,6	141,9
Plemeniti listavci	5,8	18,8	24,1	26,1	25,2	17,5	71,9
Mehki listavci	7,2	21,0	24,6	25,3	21,9	4,7	19,4
Iglavci	4,6	18,0	20,2	20,6	36,6	43,2	177,6
Listavci	5,2	16,3	23,6	26,4	28,5	56,8	233,2
Skupaj	4,9	17,0	22,1	23,9	32,1	100,0	410,8

Preglednica/PR1: Tekoči letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,57	1,58	1,28	0,95	0,93	45,0	5,31
Listavci	0,92	1,60	1,60	1,37	1,01	55,0	6,49
Skupaj	1,49	3,18	2,88	2,32	1,94	100,0	11,80

Preglednica/OHR: Ohranjenost gozdov po gospodarskih kategorijah

Gospodarska kategorija gozdov	Ohranjeni		Spremenjeni		Močno spremenjeni		Izmenjani		Skupaj	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
Skupaj vsi gozdovi	0,00	0,0	36,53	100,0	0,00	0,0	0,00	0,0	36,53	100,0

Preglednica /OD: Odmrlo drevje

Razširjeni debelinski razred	Stoječe drevje število/ha			Ležeče drevje število/ha			Skupaj število/ha			
	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	m³/ha
10 - 29 cm	0,0	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	8,2
30 - 49 cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
50 in več cm	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	0,0	20,0	20,0	0,0	0,0	0,0	0,0	20,0	20,0	8,2

Preglednica/RF1: Razvojne faze oziroma zgradbe sestojev

Razvojna faza oziroma zgradba sestojev	Površina		Podmladek						
	ha	%	Površina		Zasnova v %				
			ha	%	1	2	3	4	
Drogovnjak	1,47	4,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	18,61	51,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	16,45	45,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj	36,53	100,0	0,00	0,0	-	-	-	-	-

Preglednica/D-GFR2: Razvoj gozdov v pogledu sestave deležev drevesnih vrst

Leto	Smreka	Jelka	Bor	Macesen	Drugi iglavci	Bukev	Hrast	Plemeniti listavci	Trdi listavci	Mehki listavci
1999	69,8	0,0	20,2	0,0	0,0	5,1	1,9	1,9	1,1	0,0
2009	29,5	1,3	6,2	0,0	0,0	28,6	1,2	20,8	1,2	11,2
2019	35,4	4,2	3,6	0,0	0,0	34,6	0,0	17,5	0,0	4,7

12.1.3 Povzetek stanja in ukrepov na ravni lastništva

Zasebni gozdovi

Preglednica/KG: Gozdni fond po kategorijah gozdov

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Letni prirastek (m³/ha)			Možni posek			
								% od lesne zaloge			% od P
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	
Večnamenski gozdovi	398,11	52,9	307,6	360,5	1,66	7,79	9,45	12,3	23,2	21,6	82,4
GPN, ukrepi niso dovoljeni	1,02	98,0	220,6	318,6	2,74	7,00	9,71	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	399,13	53,0	307,4	360,4	1,66	7,79	9,45	12,2	23,2	21,6	82,2

Preglednica/Rf2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	19,35	4,8
Drogovnjak	18,60	4,7
Debeljak	187,64	47,0
Sestoj v obnovi	107,30	26,9
Skupinsko, gnezdsto raznomerni sestoj	49,78	12,5
Prebiralni sestoji	8,44	2,1
Skupaj	3.606,36	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	9,8
Jelka	4,7
Bor	0,1
Ostali iglavci	0,1
Bukev	60,5
Hrast	6,8
Plemeniti listavci	13,0
Trdi listavci	4,3
Mehki listavci	0,7
Iglavci	14,7
Listavci	85,3
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	5,0	17,2	19,9	20,9	37,0	14,7	53,0
Listavci	4,4	13,7	22,0	27,6	32,3	85,3	307,4
Skupaj	4,5	14,2	21,7	26,6	33,0	100,0	360,4

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	2.589	12,2											
Listavci	28.414	23,2											
Skupaj	31.003	21,6											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												

	Skupaj													
--	--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	1,67	1,67											
Nega mladja	ha	0,04	0,04											
Nega gošče	ha	39,29	39,29											
Nega letvenjaka	ha	25,35	25,35											
Nega drogovnjaka	ha	6,00	6,00											
Naravni razvoj biotopov	ha	2,01	2,01											

Državni gozdovi**Preglednica/KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov**

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Prirastek (m³/ha)			Možni posek			
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			% od P
Večnamenski gozdovi	3.449,41	123,1	250,0	373,1	3,97	6,44	10,40	15,1	25,4	22,0	78,9
GPN, ukrepi niso dovoljeni	35,51	179,9	233,6	413,4	5,39	6,48	11,86	0,0	0,0	0,0	0,0
Skupaj vsi gozdovi	3.484,92	123,7	249,8	373,5	3,98	6,44	10,42	14,9	25,2	21,7	78,0

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Mladovje	292,54	8,4
Drogovnjak	525,81	15,1
Debeljak	1.531,29	43,9
Sestoj v obnovi	656,02	18,8
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	285,69	8,2
Pionirski gozd z grmišči	9,79	0,3
Prebiralni sestoji	183,78	5,3
Skupaj	3.484,92	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	22,6
Jelka	9,8
Bor	0,1
Macesen	0,5
Ostali iglavci	0,1
Bukev	50,5
Hrast	1,9
Plemeniti listavci	12,8
Trdi listavci	1,3
Mehki listavci	0,4
Iglavci	33,1
Listavci	66,9
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	7,2	20,8	20,1	19,1	32,8	33,1	123,7
Listavci	4,8	15,9	23,4	26,1	29,8	66,9	249,8
Skupaj	5,6	17,5	22,3	23,8	30,8	100,0	373,5

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	64.075	14,9											
Listavci	218.987	25,2											
Skupaj	283.062	21,7											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

Preglednica/EVGD: Načrtovana gojitvena in varstvena dela ter evidenca realiziranih del

Vrsta dela	Enota	Načrtovano		2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
		dejansko	ponovitve											
Priprava sestoja	ha	3,96	3,96											
Nega mladja	ha	14,65	14,65											
Nega gošče	ha	337,94	337,94											
Nega letvenjaka	ha	320,04	320,04											
Nega drogovnjaka	ha	82,35	82,35											
Nega prebiralnega gozda	ha	7,02	7,02											
Naravni razvoj biotopov	ha	52,20	52,20											

Gozdovi lokalnih skupnosti**Preglednica/KG: Gozdni fondi po kategorijah gozdov**

Kategorije gozdov	Površina (ha)	Lesna zaloga (m³/ha)			Prirastek (m³/ha)			Možni posek			
		Iglavci	Listavci	Skupaj	Iglavci	Listavci	Skupaj	% od lesne zaloge			% od P
Večnamenski gozdovi	1,05	188,6	168,6	357,1	7,32	5,36	12,67	6,1	11,3	8,5	24,1

Preglednica/RF2: Razvojne faze oz. zgradba sestojev

Razvojna faza	Površina (ha)	Delež (%)
Drogovnjak	0,31	29,5
Debeljak	0,41	39,1
Sestoj v obnovi	0,02	1,9
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	0,31	29,5
Skupaj	26,13	100,0

Preglednica/DV: Drevesna sestava

Drevesna vrsta	% od LZ
Smreka	52,8
Bukev	14,7
Hrast	1,6
Plemeniti listavci	24,0
Trdi listavci	0,5
Mehki listavci	6,4
Iglavci	52,8
Listavci	47,2
Skupaj	100,0

Preglednica/LZ2: Lesna zaloga in njena struktura

	Debelinski razredi (v % od LZ)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	11,8	30,5	24,0	15,7	18,0	52,8	188,6
Listavci	12,4	14,8	22,2	24,9	25,7	47,2	168,6
Skupaj	12,1	23,1	23,1	20,0	21,7	100,0	357,1

Preglednica/EVP: Možni posek ter evidenca realiziranega poseka in neizkoriščenega drevja

	MP (m³)	% na LZ	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Skupaj
Iglavci	12	6,1											
Listavci	20	11,3											
Skupaj	32	8,5											
Neizkoriščeno drevje	Iglavci												
	Listavci												
	Skupaj												

12.1.4 Povzetek stanja in ukrepov na ravni revirja

Revir: Planina - 2510

Preglednica/LP: Površina revirja po obliki lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	260,63	1.843,17	0,93	2.104,73
Delež (%)	12,4	87,6	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi v % od LZ					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	6,8	21,5	21,8	18,6	31,3	24,0	95,6
Jelka	4,6	11,7	14,7	22,6	46,4	13,7	54,5
Bor	10,7	31,0	24,6	15,5	18,2	0,1	0,6
Macesen	12,6	33,4	23,8	13,4	16,8	0,8	3,1
Ostali iglavci	4,3	16,2	24,1	22,5	32,9	0,0	0,1
Bukev	4,8	16,4	23,8	25,7	29,3	45,0	178,6
Hrast	4,8	14,7	22,7	27,3	30,5	1,9	7,5
Plemeniti listavci	5,9	19,2	25,5	24,4	25,0	12,4	49,5
Trdi listavci	5,6	16,3	23,1	26,7	28,3	1,4	5,6
Mehki listavci	9,9	21,7	21,9	25,6	20,9	0,7	2,6
Iglavci	6,1	18,3	19,3	19,9	36,4	38,7	153,9
Listavci	5,1	16,9	24,0	25,5	28,5	61,3	243,9
Skupaj	5,5	17,5	22,2	23,3	31,5	100,0	397,7

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi (m³/ha)					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,65	1,35	1,03	0,80	0,89	43,0	4,71
Listavci	0,82	1,57	1,58	1,30	0,99	57,0	6,25
Skupaj	1,47	2,92	2,61	2,10	1,88	100,0	10,96

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	128,15	6,1	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	253,41	12,0	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	973,00	46,3	42,15	4,3	44,9	43,3	10,2	1,6
Sestoj v obnovi	326,95	15,5	231,35	70,8	66,4	33,6	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	253,18	12,0	37,77	14,9	40,2	58,9	0,9	0,0
Pionirski gozd z grmišči	8,39	0,4	-	-	-	-	-	-
Prebiralni sestoji	161,65	7,7	23,54	14,6	23,6	76,4	0,0	0,0
Skupaj	2.104,73	100,0	334,81	15,9	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka – vsi gozdovi

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m ³	12.625	12.777	10.871	4.309	40.582	12,5	40,9
	%	31,1	31,5	26,8	10,6	26,3		
Listavci	m ³	25.130	78.411	9.993	285	113.819	22,2	86,5
	%	22,1	68,8	8,8	0,3	73,7		
Skupaj	m ³	37.755	91.188	20.864	4.594	154.401	18,4	66,9
	%	24,5	59,0	13,5	3,0	100,0		

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka – zasebni gozdovi in gozdovi lokalnih skupnosti

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m ³	614	194	649	96	1.553	12,3	40,9
	%	39,5	12,5	41,8	6,2	7,0		
Listavci	m ³	3.138	17.385	234	7	20.764	26,3	103,8
	%	15,1	83,7	1,1	0,0	93,0		
Skupaj	m ³	3.752	17.579	883	103	22.317	24,4	93,7
	%	16,8	78,8	4,0	0,5	100,0		

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka – državni gozdovi

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m ³	12.011	12.583	10.222	4.213	39.029	12,5	40,9
	%	30,8	32,2	26,2	10,8	29,5		
Listavci	m ³	21.992	61.026	9.759	278	93.055	21,4	83,4
	%	23,6	65,6	10,5	0,3	70,5		
Skupaj	m ³	34.003	73.609	19.981	4.491	132.084	17,7	84,6
	%	25,7	55,7	15,1	3,4	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	1,67	3,96	0,00	5,63
Nega mladja	ha	0,02	8,64	0,00	8,66
Nega gošče	ha	23,09	136,33	0,00	159,42
Nega letvenjaka	ha	15,10	137,65	0,00	152,75
Nega drogovnjaka	ha	4,16	17,53	0,00	21,69
Nega prebiralnega gozda	ha	0,00	7,02	0,00	7,02
Naravni razvoj biotopov	ha	2,01	47,75	0,00	49,76

Revir: Bukova gora - 2511

Preglednica/LP: Površina revirja po obliki lastniških kategorijah

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	138,50	1.641,75	0,12	1.780,37
Delež (%)	7,8	92,2	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi v % od LZ					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	10,3	29,0	23,7	16,0	21,0	17,6	60,0
Jelka	4,7	10,7	11,7	24,7	48,2	3,2	11,0
Bor	15,7	38,5	24,1	12,0	9,7	0,0	0,0
Macesen	15,4	38,0	24,6	11,8	10,2	0,1	0,4
Ostali iglavci	13,1	35,1	24,8	13,5	13,5	0,2	0,7
Bukev	4,0	13,5	22,4	27,5	32,6	60,6	207,2
Hrast	5,2	15,2	22,6	26,6	30,4	3,0	10,3
Plemeniti listavci	5,5	16,4	22,7	26,2	29,2	13,4	45,8
Drugi trdi listavci	6,8	18,1	22,7	26,0	26,4	1,8	6,0
Mehki listavci	17,9	25,4	19,0	22,8	14,9	0,1	0,3
Iglavci	9,5	26,3	21,9	17,3	25,0	21,1	72,2
Listavci	4,4	14,2	22,4	27,2	31,8	78,9	269,7
Skupaj	5,5	16,7	22,3	25,1	30,4	100,0	341,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi v m³/ha					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,47	0,95	0,57	0,33	0,28	27,2	2,60
Listavci	0,86	1,56	1,71	1,57	1,24	72,8	6,96
Skupaj	1,33	2,51	2,28	1,90	1,52	100,0	9,56

Preglednica/Rf1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	183,74	10,3	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	291,31	16,4	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	746,34	42,0	10,43	1,4	66,2	33,8	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	436,39	24,5	302,04	69,2	65,0	35,0	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	82,60	4,6	4,61	5,6	47,9	52,1	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	9,42	0,5	-	-	-	-	-	-
Prebiralni sestoji	30,57	1,7	1,43	4,7	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	1.780,37	100,0	318,51	17,9	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka – vsi gozdovi

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	15.505	6.768	2.885	936	26.094	20,3	56,4
	%	59,4	25,9	11,1	3,6	16,3		
Listavci	m³	21.435	109.265	2.897	5	133.602	27,8	107,9
	%	16,0	81,8	2,2	0,0	83,7		
Skupaj	m³	36.940	116.033	5.782	941	159.696	26,2	93,9
	%	23,1	72,7	3,6	0,6	100,0		

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka – zasebni gozdovi in gozdovi lokalnih skupnosti

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	549	179	0	320	1.048	12,1	35,9
	%	52,4	17,1	0,0	30,5	12,0		
Listavci	m³	661	7.009	0	0	7.670	17,4	68,9
	%	8,6	91,4	0,0	0,0	88,0		
Skupaj	m³	1.210	7.188	0	320	8.718	16,5	62,1
	%	13,9	82,5	0,0	3,7	100,0		

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka – državni gozdovi

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	14.956	6.589	2.885	616	25.046	20,9	57,8
	%	59,7	26,3	11,5	2,5	16,6		
Listavci	m³	20.774	102.256	2.897	5	125.932	28,9	111,7
	%	16,5	81,2	2,3	0,0	83,4		
Skupaj	m³	35.730	108.845	5.782	621	150.978	27,2	96,7
	%	23,7	72,1	3,8	0,4	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Nega mladja	ha	0,02	6,01	0,00	6,03
Nega gošče	ha	16,20	201,61	0,00	217,81
Nega letvenjaka	ha	10,25	182,39	0,00	192,64
Nega drogovnjaka	ha	1,84	64,82	0,00	66,66
Naravni razvoj biotopov	ha	0,00	4,45	0,00	4,45

12.1.5 Povzetek stanja in ukrepov na ravni občin**Občina: Črnomelj - 017****Preglednica/LP: Površina občine po obliki in lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	81,98	1.454,95	0,12	1.537,05
Delež (%)	5,3	94,7	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi v % od LZ					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	8,7	25,9	23,2	17,4	24,8	17,2	60,7
Jelka	4,4	9,7	12,1	24,6	49,2	5,4	18,9
Bor	15,7	38,5	24,1	12,0	9,7	0,0	0,1
Macesen	14,7	36,4	24,4	12,6	11,9	0,1	0,4
Ostali iglavci	13,1	35,1	24,8	13,5	13,5	0,2	0,8
Bukev	4,1	13,9	22,7	27,2	32,1	60,1	211,3
Hrast	5,7	16,6	22,8	26,2	28,7	1,8	6,2
Plemeniti listavci	5,3	16,4	23,2	26,1	29,0	14,1	49,6
Trdi listavci	6,0	18,0	23,1	26,5	26,4	1,1	4,0
Mehki listavci	14,5	17,7	21,5	22,9	23,4	0,0	0,1
Iglavci	7,8	22,3	20,6	19,0	30,3	23,0	80,8
Listavci	4,4	14,5	22,8	27,0	31,3	77,0	271,2
Skupaj	5,2	16,2	22,3	25,1	31,2	100,0	352,0

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi v m³/ha					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,43	0,89	0,59	0,40	0,39	27,9	2,71
Listavci	0,84	1,59	1,74	1,58	1,25	72,1	7,00
Skupaj	1,27	2,48	2,33	1,98	1,64	100,0	9,71

Preglednica/RF1: Površine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
	ha	%	Površina		Zasnova			
			ha	%	1	2	3	4
Mladovje	147,94	9,6	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	218,64	14,2	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	675,05	44,0	9,01	1,3	63,6	36,4	0,0	0,0
Sestoj v obnovi	357,02	23,2	249,34	69,8	62,7	37,3	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	76,81	5,0	4,61	6,0	47,9	52,1	0,0	0,0
Pionirski gozd z grmišči	4,12	0,3	-	-	-	-	-	-
Prebiralni sestoji	57,47	3,7	7,18	12,5	0,0	100,0	0,0	0,0
Skupaj	1.537,05	100,0	270,14	17,6	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	11.722	5.889	4.332	936	22.879	18,4	54,9
	%	51,3	25,7	18,9	4,1	16,7		
Listavci	m³	20.699	89.555	4.233	5	114.492	27,5	106,3
	%	18,1	78,2	3,7	0,0	83,3		
Skupaj	m³	32.421	95.444	8.565	941	137.371	25,4	92,0
	%	23,6	69,5	6,2	0,7	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Nega mladja	ha	0,02	6,01	0,00	6,03
Nega gošče	ha	8,99	177,39	0,00	186,38
Nega letvenjaka	ha	1,90	160,80	0,00	162,70
Nega drogovnjaka	ha	1,58	57,75	0,00	59,33
Naravni razvoj habitatov	ha	0,00	4,45	0,00	4,45

Občina: Semič – 109**Preglednica/LP: Površina občine po obliki in lastniških kategorijah**

	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Površina gozda (ha)	317,15	2.029,97	0,93	2.348,05
Delež (%)	13,5	86,5	0,0	100,0

Preglednica/LZ1: Lesna zaloga in njena sestava po skupinah drevesnih vrst in debelinskih razredih

	Debelinski razredi v % od LZ					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Smreka	5,5	16,8	21,1	26,4	30,2	20,8	82,3
Jelka	3,8	11,5	17,1	25,1	42,5	22,3	88,1
Bor	4,8	18,6	19,7	23,1	33,8	0,3	1,3
Macesen	4,6	19,7	24,2	24,1	27,4	0,1	0,2
Ostali iglavci	4,0	13,3	16,9	24,2	41,6	0,3	1,1
Bukev	5,9	18,2	25,4	24,4	26,1	33,1	131,2
Hrast	7,8	19,9	26,2	22,4	23,7	9,0	35,7
Plemeniti listavci	6,8	18,6	25,6	22,7	26,3	4,1	16,1
Trdi listavci	9,0	22,2	27,1	20,6	21,1	9,7	38,5
Mehki listavci	13,4	26,3	29,5	14,2	16,6	0,3	1,3
Iglavci	4,6	14,1	19,0	25,7	36,6	43,7	173,1
Listavci	6,8	19,2	26,0	23,2	24,8	56,3	222,8
Skupaj	5,9	17,0	22,9	24,3	29,9	100,0	395,9

Preglednica/PR1: Letni prirastek po debelinskih razredih

	Debelinski razredi v m³/ha					Skupaj	
	I	II	III	IV	V	%	m³/ha
Iglavci	0,66	1,35	0,96	0,70	0,75	41,3	4,42
Listavci	0,84	1,56	1,57	1,32	1,01	58,7	6,29
Skupaj	1,50	2,91	2,53	2,02	1,76	100,0	10,71

Preglednica/RF1: Ploščine razvojnih faz oz. zgradba sestojev ter podmladka

Razvojna faza oz. zgradba sestojev	Površina		Podmladek					
			Površina		Zasnova			
	ha	%	ha	%	1	2	3	4
Mladovje	163,95	7,0	-	-	-	-	-	-
Drogovnjak	326,08	13,9	0,00	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Debeljak	1.044,29	44,5	43,57	4,2	46,2	42,5	9,9	1,4
Sestoj v obnovi	406,32	17,3	284,05	69,9	68,1	31,9	0,0	0,0
Skupinsko, gnezdasto raznomerni sestoj	258,97	11,0	37,77	14,6	40,2	58,9	0,9	0,0
Pionirski gozd z grmišči	13,69	0,6	-	-	-	-	-	-
Prebiralni sestoji	134,75	5,7	17,79	13,2	31,3	68,7	0,0	0,0
Skupaj	2.348,05	100,0	383,18	16,3	-	-	-	-

Preglednica/MPVP: Možni posek po vrstah poseka

		Vrsta poseka					% od LZ	% od P
		Negovalni posek			Posek oslabelega drevja	Posek skupaj		
		Redčenja	Pomladitveni	Prebiralni				
Iglavci	m³	16.408	13.656	9.424	4.309	43.797	13,3	42,2
	%	37,5	31,2	21,5	9,8	24,8		
Listavci	m³	25.866	98.121	8.657	285	132.929	23,1	89,9
	%	19,5	73,8	6,5	0,2	75,2		
Skupaj	m³	42.274	111.777	18.081	4.594	176.726	19,5	70,2
	%	23,9	63,3	10,2	2,6	100,0		

Preglednica/NGDL: Načrtovana gojitvena in varstvena dela

Vrsta dela	Enota	Zasebni gozdovi	Državni gozdovi	Gozdovi lokalnih skupnosti	Skupaj
Priprava sestoja	ha	1,67	3,96	0,00	5,63
Nega mladja	ha	0,02	8,64	0,00	8,66
Nega gošče	ha	30,30	160,55	0,00	190,85
Nega letvenjaka	ha	23,45	159,24	0,00	182,69
Nega drogovnjaka	ha	4,42	24,60	0,00	29,02
Nega prebiralnega gozda	ha	0,00	7,02	0,00	7,02
Naravni razvoj biotopov	ha	2,01	47,75	0,00	49,76

12.2 Priloga 2: Seznam tarif po odsekih

Šifre za tarife: Lahko so tudi vmesne tarife (npr.: V 2-3=25)

Tarifa	Prebiralne (P)	Vmesne (V)	Enodobne (E)
1	2	22	42
2	4	24	44
3	6	26	46
4	8	28	48
5	10	30	50
6	12	32	52
7	14	34	54
8	16	36	56
9	18	38	58
10	20	40	60

Preglednica/D-TAR: Seznam tarif po odsekih

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
13001	35	35	32	36	33	35	30	29
13002	55	34	34	36	33	35	30	29
13003	35	34	34	37	33	36	30	29
13004	36	35	32	36	33	35	30	29
13005A	55	34	32	35	33	35	30	29
13005B	55	35	32	36	33	35	30	29
13006A	36	36	32	35	33	35	30	29
13006B	34	34	32	34	33	34	30	29
13006C	34	34	32	34	33	34	30	29
13007	36	36	32	36	33	36	30	29
13008	35	35	32	36	33	35	30	29
13009	35	35	32	35	33	35	30	29
13010	36	36	32	36	33	35	30	29
13011	34	35	32	35	33	35	30	29
13012	35	35	32	36	33	36	30	29
13013	35	35	32	36	33	35	30	29
13014A	35	35	35	36	33	35	30	29
13014B	35	35	35	36	33	35	30	29
13015	35	35	32	36	33	35	30	29
13016	36	35	32	36	33	35	30	29
13017	35	34	32	37	33	35	30	29
13018	36	34	32	36	33	35	30	29
13019	34	35	32	35	33	35	30	29
13020	34	35	32	35	33	34	30	29
13021	36	34	32	37	33	36	30	29
13022	36	34	32	35	33	35	30	29
13023	54	35	32	36	33	35	30	29
13024	35	34	32	35	33	35	30	29
13025	55	34	32	35	33	35	32	32
13026A	35	35	32	36	33	35	32	32
13026B	32	32	32	32	32	32	30	29
13027	34	34	32	36	33	35	30	29
13028	55	36	32	35	33	35	33	33
13029	35	34	32	36	33	35	30	30
13030	37	34	32	36	33	36	30	29
13031A	34	35	32	35	33	34	30	29
13031B	34	35	32	35	33	34	30	29
13032	36	35	32	36	33	35	30	29
13033	36	34	32	36	33	35	30	29
13034A	34	35	32	37	33	36	32	32
13034B	34	35	32	37	33	36	30	29
13035	36	36	32	37	33	36	30	29
13036	36	36	32	37	33	35	30	29
13037	36	36	32	37	33	35	30	29
13038	34	35	32	36	33	35	30	29
13039	54	34	32	36	33	35	30	29
13040	34	34	32	36	33	35	30	29
13041A	54	34	32	35	33	35	32	30
13041B	34	34	32	36	33	35	30	29
13042	54	34	32	36	33	35	30	29

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
13043	54	34	32	34	33	34	32	32
13044	54	34	32	34	33	35	31	30
13045	34	34	34	35	33	34	31	29
13046	34	34	34	35	33	34	32	30
13047A	34	34	34	35	33	35	32	30
13047B	34	34	32	34	33	34	30	29
13048	54	34	34	34	33	34	32	32
13049	34	34	32	35	33	34	32	32
13050	34	36	32	36	33	35	30	33
13051	37	36	32	36	33	35	33	33
13052	34	34	32	35	33	34	30	29
13053	36	35	32	35	33	35	30	29
13054	34	34	32	35	34	34	33	32
13055A	34	34	32	35	33	34	30	29
13055B	34	34	32	35	33	34	30	29
13056	34	34	32	35	33	34	30	29
13057	34	34	32	36	33	35	30	29
13058	36	36	36	36	33	35	30	29
13059	34	34	32	36	33	35	30	29
13060	34	34	32	35	33	35	30	29
13061	34	34	32	35	33	35	30	29
13062	34	34	32	35	33	35	30	29
13063	34	36	32	35	33	35	32	32
13064	36	36	32	36	33	35	30	29
13065A	54	34	32	34	33	34	32	30
13065B	34	34	32	36	33	35	32	32
13066	34	34	32	35	33	36	32	32
13067	54	34	32	34	33	35	32	32
13068	34	34	32	35	33	34	32	32
13069	34	34	34	35	33	34	32	32
13070	34	34	32	34	33	34	32	32
13071	34	34	32	35	33	34	30	29
13072	34	34	32	35	33	34	32	32
13073	34	34	32	34	33	34	30	29
13074	34	34	32	33	33	33	32	32
13075	34	34	32	33	33	33	32	32
13076	54	34	32	35	33	34	32	32
13077	34	34	32	35	33	34	32	32
13078	34	34	32	35	33	34	30	30
13079A	34	34	32	35	33	35	30	29
13079B	34	34	32	35	33	35	30	29
13080	36	36	32	36	33	35	30	29
13081A	35	35	32	36	33	35	30	29
13081B	34	34	32	35	33	34	30	29
13082	36	36	34	36	33	35	30	29
13083A	34	34	32	36	33	35	30	29
13083B	56	34	32	36	33	35	32	32
13084	56	34	32	35	33	35	32	32
13085	34	34	32	35	33	34	30	29
13086A	34	34	32	34	33	34	31	31
13086B	34	34	32	34	33	34	31	31
13087	32	32	32	32	32	32	30	29
13088	34	34	32	34	33	34	30	29

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Odsek	Sm	Je	Oi	Bu	Hr	Pl	Tl	Ml
13089A	34	34	32	33	32	32	30	29
13089B	34	34	32	33	32	32	30	29
13090	34	34	32	35	33	35	30	29
13091	34	34	32	35	33	35	30	29
13092	34	34	32	35	33	35	30	29
13093	34	34	32	36	33	35	30	29
13094	34	34	32	36	33	35	30	29
13095	34	34	34	34	33	35	32	32
13096	34	34	32	35	33	35	32	32
13097	34	34	32	35	33	34	32	32
13098	34	34	32	34	33	34	32	32
13099	54	34	34	33	33	34	32	32
13100A	54	34	32	34	33	34	32	32
13100B	54	34	32	33	33	34	32	32
13101A	54	34	34	33	33	34	32	32
13101B	54	34	34	33	33	33	32	32
13102	54	34	34	34	33	34	32	32
13103A	54	34	34	33	33	35	32	32
13103B	54	34	34	34	33	35	32	32
13104	54	34	32	34	33	35	32	32
13105	54	34	32	34	33	35	32	32

12.3 Priloga 3: Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

Preglednica/D-NIZ: Seznam prirastnih nizov po rastiščnogojitvenih razredih

GR	SDV	Niz	Ds3	Ds4	Ds5	Ds6	Ds7	Ds8	Ds9	Ds10	Ds11	Ds12	Ds13	Ds14	Ds15	Ds16
01000	SM	140	0,0752	0,0639	0,0544	0,0462	0,0393	0,0334	0,0283	0,0241	0,0205	0,0174	0,0148	0,0125	0,0106	0,0090
	JE	232	0,0804	0,0687	0,0595	0,0521	0,0457	0,0403	0,0354	0,0311	0,0272	0,0237	0,0204	0,0173	0,0145	0,0118
	OI	324	0,0677	0,0504	0,0403	0,0331	0,0276	0,0230	0,0192	0,0159	0,0129	0,0103	0,0079	0,0058	0,0038	0,0019
	BU	443	0,0803	0,0574	0,0442	0,0357	0,0299	0,0255	0,0223	0,0197	0,0176	0,0159	0,0145	0,0132	0,0123	0,0114
	HR	536	0,1720	0,0922	0,0569	0,0384	0,0275	0,0206	0,0159	0,0127	0,0104	0,0086	0,0072	0,0061	0,0053	0,0046
	PL	633	0,0894	0,0669	0,0535	0,0446	0,0381	0,0333	0,0296	0,0266	0,0241	0,0222	0,0204	0,0190	0,0177	0,0165
	TL	736	0,0740	0,0468	0,0328	0,0246	0,0192	0,0155	0,0129	0,0109	0,0093	0,0081	0,0072	0,0064	0,0057	0,0052
	ML	824	0,1460	0,0569	0,0328	0,0221	0,0163	0,0128	0,0103	0,0086	0,0073	0,0064	0,0056	0,0050	0,0045	0,0040
01200	SM	141	0,0480	0,0409	0,0354	0,0309	0,0271	0,0238	0,0209	0,0183	0,0159	0,0138	0,0118	0,0100	0,0083	0,0067
	JE	233	0,0937	0,0697	0,0555	0,0460	0,0392	0,0342	0,0303	0,0272	0,0246	0,0226	0,0208	0,0192	0,0180	0,0168
	OI	324	0,0677	0,0504	0,0403	0,0331	0,0276	0,0230	0,0192	0,0159	0,0129	0,0103	0,0079	0,0058	0,0038	0,0019
	BU	444	0,0669	0,0501	0,0400	0,0333	0,0285	0,0250	0,0222	0,0200	0,0180	0,0166	0,0153	0,0142	0,0132	0,0124
	HR	536	0,1720	0,0922	0,0569	0,0384	0,0275	0,0206	0,0159	0,0127	0,0104	0,0086	0,0072	0,0061	0,0053	0,0046
	PL	634	0,0313	0,0276	0,0243	0,0214	0,0189	0,0167	0,0147	0,0130	0,0114	0,0101	0,0089	0,0079	0,0069	0,0061
	TL	736	0,0740	0,0468	0,0328	0,0246	0,0192	0,0155	0,0129	0,0109	0,0093	0,0081	0,0072	0,0064	0,0057	0,0052
	ML	824	0,1460	0,0569	0,0328	0,0221	0,0163	0,0128	0,0103	0,0086	0,0073	0,0064	0,0056	0,0050	0,0045	0,0040
01500	SM	140	0,0752	0,0639	0,0544	0,0462	0,0393	0,0334	0,0283	0,0241	0,0205	0,0174	0,0148	0,0125	0,0106	0,0090
	JE	232	0,0804	0,0687	0,0595	0,0521	0,0457	0,0403	0,0354	0,0311	0,0272	0,0237	0,0204	0,0173	0,0145	0,0118
	OI	324	0,0677	0,0504	0,0403	0,0331	0,0276	0,0230	0,0192	0,0159	0,0129	0,0103	0,0079	0,0058	0,0038	0,0019
	BU	443	0,0803	0,0574	0,0442	0,0357	0,0299	0,0255	0,0223	0,0197	0,0176	0,0159	0,0145	0,0132	0,0123	0,0114
	HR	536	0,1720	0,0922	0,0569	0,0384	0,0275	0,0206	0,0159	0,0127	0,0104	0,0086	0,0072	0,0061	0,0053	0,0046
	PL	633	0,0894	0,0669	0,0535	0,0446	0,0381	0,0333	0,0296	0,0266	0,0241	0,0222	0,0204	0,0190	0,0177	0,0165
	TL	736	0,0740	0,0468	0,0328	0,0246	0,0192	0,0155	0,0129	0,0109	0,0093	0,0081	0,0072	0,0064	0,0057	0,0052
	ML	824	0,1460	0,0569	0,0328	0,0221	0,0163	0,0128	0,0103	0,0086	0,0073	0,0064	0,0056	0,0050	0,0045	0,0040

12.4 Priloga 5: Popis funkcij gozdov

Zaporedno število	Šifra	Površina	Utemeljitev
13001	231hb	3445,27	EPO, POO, POV, Karbonati
13002	130hb*	83,02	Košence
13003	231vhb	50,09	Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13004	110hb*d*	32,04	NV Ponikve, Košence
13005	110hb*i*dc	31,95	Rezervat Ponikve, ostanki vasi Ponikve, EPO, POO, POV, Karbonati
13006	120hb*c	25,88	Košence, ostanki vasi Planina
13007	221hbr*e	25,06	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13008	221hbr*e	24,43	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13009	231vhb	22,57	Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13010	221hbr*e	19,05	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13011	231vhb	17,25	EPO, POO, POV, Karbonati
13012	221hbr*e	13,82	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13013	211hbr*p*e*	9,50	Učna pot, EPO, POO, POV, Karbonati
13014	120hb*c	7,92	Košence, ostanki vasi Kleč, ruševine cerkve sv. Antona
13015	231vhb	7,56	Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13016	121vhb*d	7,51	Ekocelica, Strmina, Mirna gora, EPO, POO, POV, Karbonati
13017	221hbr*e	7,43	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13018	221hbc	7,32	EPO, POO, POV, ostanki vasi Kleč, Karbonati
13019	221hbc	6,69	EPO, POO, POV, ostanki vasi Lahinja, Karbonati
13020	120hb*c	6,40	Košence, ostanki vasi Lahinja
13021	221hbc	6,35	EPO, POO, POV, arheološko najdišče Stražnji vrh, Karbonati
13022	110hb*r*i*dce	6,28	Rezervat Ponikve, Pešpot, ostanki vasi Ponikve, EPO, POO, POV, Karbonati
13023	221hbr*e	5,87	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13024	221hbc	5,66	EPO, POO, POV, ostanki vasi Topličice, Karbonati
13025	131hb*	5,56	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13026	231vhb	4,93	Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13027	221vhbr*e	4,91	Pešpot, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13028	221hbc	4,35	EPO, POO, POV, ostanki vasi Planina, Karbonati
13029	121hb*d	4,14	Ekocelica, Bodika, EPO, POO, POV, Karbonati
13030	221hbr*ce	3,99	Pešpot, EPO, POO, POV, ostanki vasi Kleč, Karbonati
13031	221hbr*ce	3,97	Pešpot, EPO, POO, POV, ostanki vasi Škrilj, Karbonati
13032	131vhb*	3,70	Ekocelica, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13033	120hb*c	3,45	Košence, ostanki vasi Topličice
13034	131hb*	3,39	Brlog, Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13035	221hbc	3,31	EPO, POO, POV, ostanki vasi Ovčjak, Karbonati
13036	131hb*	2,98	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13037	131vhb*	2,87	Ekocelica, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13038	221hbc	2,83	EPO, POO, POV, ostanki vasi Sredgora, Karbonati
13039	221hbc	2,66	EPO, POO, POV, partizanska bolnica Kremen, Karbonati
13040	211vhbr*p*e*	2,63	Učna pot, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13041	131h*b*	2,41	Ekocelica, Izvir, EPO, POO, POV, Karbonati
13042	131hb*	2,08	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13043	211hbr*p*de*	2,04	Učna pot, Mirna gora, EPO, POO, POV, Karbonati
13044	131hb*	1,81	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13045	131hb*	1,70	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13046	131hb*	1,66	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13047	131hb*	1,56	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13048	121hb*r*e	1,56	Pešpot, Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13049	221hbc	1,49	EPO, POO, POV, ostanki vasi Draga, Karbonati
13050	120hb*c	1,43	Košence, ostanki vasi
13051	221hbr*e	1,42	Semenski sestoj, Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13052	221hbc	1,36	EPO, POO, POV, Topli vrh, Karbonati
13053	131hb*	1,16	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13054	221hbc	1,15	EPO, POO, POV, ostanki vasi Gradec, Karbonati
13055	121h*b*d	1,09	Kočka reber 1, 2, 3, EPO, POO, POV, Karbonati
13056	131hb*	1,08	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13057	121h*b*r*ce	1,08	Ekocelica, Izvir, Pešpot, EPO, POO, POV, ostanki vasi Planina, Karbonati
13058	131hb*	1,06	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13059	121vhb*r*e	1,05	Pešpot, Ekocelica, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13060	131vhb*	0,99	Ekocelica, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13061	221vhbr*e	0,99	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13062	221hbr*e	0,92	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13063	131hb*	0,85	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13064	211hbr*p*ce*	0,83	Učna pot, EPO, POO, POV, ostanki vasi Planina, Karbonati
13065	131hb*	0,80	Vraničarjev studenec, EPO, POO, POV, Karbonati
13066	131hb*	0,79	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13067	131hb*	0,78	Zdenec v Sredgori, EPO, POO, POV, Karbonati
13068	221hbde	0,75	Bukev, EPO, POO, POV, Karbonati
13069	221hbr*e	0,75	Pešpot, Planinska luža, EPO, POO, POV, Karbonati
13070	221hbe	0,75	Jelka 1, EPO, POO, POV, Karbonati
13071	221hbe	0,75	Jelka 2, EPO, POO, POV, Karbonati
13072	121h*b*d	0,75	Prepadnica, EPO, POO, POV, Karbonati
13073	121h*b*d	0,75	Prepad na poti, EPO, POO, POV, Karbonati
13074	121h*b*d	0,75	Brezno na Toplem vrhu, EPO, POO, POV, Karbonati

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Zaporedno število	Šifra	Površina	Utemeljitev
13075	121h*b*d	0,75	Prepad na poti proti Travniku, EPO, POO, POV, Karbonati
13076	121h*b*d	0,75	Džotlo 2, EPO, POO, POV, Karbonati
13077	121h*b*d	0,75	Brezno pri križišču, EPO, POO, POV, Karbonati
13078	121h*b*d	0,75	Brezno 1 pod Zagradcem, EPO, POO, POV, Karbonati
13079	121h*b*d	0,75	Topli vrh 2, EPO, POO, POV, Karbonati
13080	121h*b*d	0,75	Topli vrh 3, EPO, POO, POV, Karbonati
13081	121h*b*d	0,75	Topli vrh 4, EPO, POO, POV, Karbonati
13082	121h*b*d	0,75	Topli vrh 5, EPO, POO, POV, Karbonati
13083	121h*b*d	0,75	Topli vrh 6, EPO, POO, POV, Karbonati
13084	121h*b*d	0,75	Brezno 2 na Slabi gorici, EPO, POO, POV, Karbonati
13085	121h*b*d	0,75	Brezno 1 v Koprivni dolini, EPO, POO, POV, Karbonati
13086	121h*b*d	0,75	Brezno 2 v Koprivni dolini, EPO, POO, POV, Karbonati
13087	121h*b*d	0,75	Brezno 3 v Koprivni dolini, EPO, POO, POV, Karbonati
13088	121h*b*d	0,75	Rožno brezno, EPO, POO, POV, Karbonati
13089	121h*b*d	0,75	Medvedji dol 2, EPO, POO, POV, Karbonati
13090	121h*b*d	0,75	Brezno 2 v Podražju, EPO, POO, POV, Karbonati
13091	121h*b*d	0,75	Poševna jama na Kremenu, EPO, POO, POV, Karbonati
13092	121h*b*d	0,75	Štirnica, EPO, POO, POV, Karbonati
13093	121h*b*d	0,75	Jama ob gozdni železnici, EPO, POO, POV, Karbonati
13094	121h*b*d	0,75	Pusijeva jama, EPO, POO, POV, Karbonati
13095	121h*b*d	0,75	Brezno nad Slabo gorico 1, EPO, POO, POV, Karbonati
13096	121h*b*d	0,75	Brezno 3 pod Ovčjakom, EPO, POO, POV, Karbonati
13097	121h*b*d	0,75	Medvedji dol 3, EPO, POO, POV, Karbonati
13098	121h*b*d	0,75	Britof 1, EPO, POO, POV, Karbonati
13099	121h*b*d	0,75	Britof 2, EPO, POO, POV, Karbonati
13100	121h*b*d	0,75	Brezno 1 pod grobkom, EPO, POO, POV, Karbonati
13101	121h*b*d	0,75	Brezno 2 pod grobkom, EPO, POO, POV, Karbonati
13102	121vh*b*d	0,75	Jama na Lahinji, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13103	121h*b*d	0,75	Brezno pod Kremenom, EPO, POO, POV, Karbonati
13104	121h*b*d	0,75	Kočka reber 4, EPO, POO, POV, Karbonati
13105	121h*b*d	0,75	Razpoka pod Konjskim hribom, EPO, POO, POV, Karbonati
13106	121h*b*d	0,75	Blatnica, EPO, POO, POV, Karbonati
13107	121h*b*d	0,75	Brezno pod Skalno gorico 1, EPO, POO, POV, Karbonati
13108	121h*b*d	0,75	Jama pri bolnici Kremen, EPO, POO, POV, Karbonati
13109	121h*b*d	0,75	Brezno pod Konjskim hribom, EPO, POO, POV, Karbonati
13110	121h*b*d	0,75	Kunino brezno, EPO, POO, POV, Karbonati
13111	121h*b*d	0,75	Brezno pri solnici, EPO, POO, POV, Karbonati
13112	121h*b*d	0,75	Četrti julij, EPO, POO, POV, Karbonati
13113	121h*b*d	0,75	Brezno pod divjo češnjo, EPO, POO, POV, Karbonati
13114	121h*b*d	0,75	Bobneče brezno, EPO, POO, POV, Karbonati
13115	121h*b*d	0,75	Šnelerjev prepad, EPO, POO, POV, Karbonati
13116	121h*b*d	0,75	Šnelerjeva jama, EPO, POO, POV, Karbonati
13117	121h*b*d	0,75	Močeradova jama, EPO, POO, POV, Karbonati
13118	121h*b*d	0,75	Brezno 2 pod Ovčjakom, EPO, POO, POV, Karbonati
13119	121h*b*d	0,75	Medvedji dol 1, EPO, POO, POV, Karbonati
13120	121h*b*d	0,75	Brezno pri razcepu, EPO, POO, POV, Karbonati
13121	121h*b*d	0,75	Šnelerjev magazin, EPO, POO, POV, Karbonati
13122	121h*b*d	0,75	Brezno prvoaprilskega medveda, EPO, POO, POV, Karbonati
13123	121h*b*d	0,75	Brezno debelega štora, EPO, POO, POV, Karbonati
13124	121h*b*d	0,75	Brezno črnih mravelj, EPO, POO, POV, Karbonati
13125	121h*b*d	0,75	Peščena ura, EPO, POO, POV, Karbonati
13126	121h*b*d	0,75	Brezno v Kurbinih dragah, EPO, POO, POV, Karbonati
13127	121h*b*d	0,75	Brezno na parceli 2550/1, EPO, POO, POV, Karbonati
13128	121h*b*d	0,75	Brezno pri češnji, EPO, POO, POV, Karbonati
13129	121h*b*d	0,75	Plutovo brezno, EPO, POO, POV, Karbonati
13130	131hb*	0,75	Lesina, EPO, POO, POV, Karbonati
13131	131hb*	0,75	Luža, EPO, POO, POV, Karbonati
13132	131hb*	0,75	Luža, EPO, POO, POV, Karbonati
13133	131hb*	0,75	Luža, EPO, POO, POV, Karbonati
13134	131hb*	0,75	Štirje studenci, EPO, POO, POV, Karbonati
13135	131vhb*	0,75	Lahinjski studenec, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13136	131hb*	0,75	Šnelerjev vodnjak, EPO, POO, POV, Karbonati
13137	221hbde	0,75	Jelka, EPO, POO, POV, Karbonati
13138	221hbde	0,75	Jelka, EPO, POO, POV, Karbonati
13139	221hbc	0,75	Spomenik Stanetu Rozmanu, EPO, POO, POV, Karbonati
13140	131vhb*	0,75	Brlog, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13141	221hbc	0,75	EPO, POO, POV, , razvaline kapele sv. Urha, Karbonati
13142	221hbde	0,75	Hrast, EPO, POO, POV, Karbonati
13143	131hb*	0,74	Studenec, EPO, POO, POV, Karbonati
13144	121vhb*d	0,73	Brlog, Ekocelica, Strmina, Mira gora, EPO, POO, POV, Karbonati
13145	121h*b*d	0,71	Brezno 1 pod Ovčjakom, EPO, POO, POV, Karbonati
13146	121h*b*dc	0,71	Jama v Topličicah, EPO, POO, POV, ostanki vasi Topličice, Karbonati
13147	121h*b*d	0,71	Jama ob poti za Topličice, EPO, POO, POV, Karbonati
13148	121h*b*r*de	0,70	Prepad pri Konjskem hribu, Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13149	221hbc	0,69	EPO, POO, POV, ostanki vasi Starološki grič, Karbonati
13150	121h*b*d	0,69	Mlačevac 1, EPO, POO, POV, Karbonati
13151	121h*b*d	0,67	Brezno 2 pod Zagradcem, EPO, POO, POV, Karbonati
13152	121h*b*d	0,65	Špranjca na Lahinji, EPO, POO, POV, Karbonati
13153	131hb*	0,64	Brlog, Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Zaporedno število	Šifra	Površina	Utemeljitev
13154	121h*b*d	0,61	Jama pod Trnovim hribom, EPO, POO, POV, Karbonati
13155	120hb*c	0,60	Košence, ostanki vasi Starološki grič
13156	131hb*	0,60	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13157	120hb*c	0,59	Košence, Topli vrh
13158	131vhb*	0,56	Ekocelica, Strmina, EPO, POO, POV, Karbonati
13159	121h*b*d	0,55	Brezno 1 v Podražju, EPO, POO, POV, Karbonati
13160	121h*b*d	0,55	Prelomnica, EPO, POO, POV, Karbonati
13161	131hb*	0,54	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13162	121h*b*d	0,54	Grizli Adams 5, EPO, POO, POV, Karbonati
13163	131hb*	0,52	Ekocelica, EPO, POO, POV, Karbonati
13164	130hb*	0,50	Košence, ostanki vasi Gradec
13165	121h*b*d	0,50	Črneč prepad, EPO, POO, POV, Karbonati
13166	221hbc	0,48	Razpelo, EPO, POO, POV, Karbonati
13167	121hb*c	0,43	Studanec, EPO, POO, POV, ostanki vasi Topličice, Karbonati
13168	221hbd	0,43	Sredgorska luža, EPO, POO, POV, Karbonati
13169	121h*b*d	0,43	Brezno pod bodiko, EPO, POO, POV, Karbonati
13170	121h*b*d	0,40	Šnelerjevo brezno, EPO, POO, POV, Karbonati
13171	131hb*	0,40	Ekocelica, Studenci, EPO, POO, POV, Karbonati
13172	221hbr*ce	0,40	Pešpot, EPO, POO, POV, ostanki vasi Planina, Karbonati
13173	221hbr*e	0,38	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13174	221hbr*e	0,37	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13175	121h*b*r*e	0,34	Ekocelica, Izvir, Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13176	121h*b*d	0,33	Brezno nad Lahinjo, EPO, POO, POV, Karbonati
13177	121hb*d	0,32	Ekocelica, Sredgorska luža, EPO, POO, POV, Karbonati
13178	221hbr*de	0,31	Pešpot, Mirna gora, EPO, POO, POV, Karbonati
13179	221hbc	0,29	EPO, POO, POV, ostanki vasi Konjski hrib, Karbonati
13180	221hbr*e	0,29	Pešpot, EPO, POO, POV, Karbonati
13181	121h*b*d	0,27	Brezno nad Slabo gorico 2, EPO, POO, POV, Karbonati
13182	131hb*	0,26	Ekocelica, Zdenec, EPO, POO, POV, Karbonati
13183	121h*b*dc	0,24	Lončevinka, EPO, POO, POV, ostanki vasi Topličice, Karbonati
13184	120hb*c	0,20	Košence, ostanki vasi Konjski hrib
13185	121h*b*d	0,14	Ekocelica, Jama pod Trnovim hribom, EPO, POO, POV, Karbonati
13186	120hb*c	0,11	Košence, ostanki vasi Ovčjak
13187	121hb*r*ce	0,07	Ekocelica, Pešpot, EPO, POO, POV, ostanki vasi Škrilj, Karbonati
13188	210de*	0,00	Lipe na Sredgori
13189	210de*	0,00	Lipe na Planini

DODATNE NARAVOVARSTVENE VSEBINE

Preglednica 88/KHT: Habitatni tipi vezani na gozdne površine enote

Habitatni tip	Območje habitatnega tipa	Ekološke zahteve habitatnega tipa	Velikost cone znotraj POO	Velikost cone znotraj GGE	Splošna ocena stanja HT na območju
(8310) Jame, ki niso odprte za javnost	<u>SI3000263</u> Kočevsko Celotno območje GGE.	To so jame, vključno s pripadajočimi vodnimi telesi, ki niso odprte za javnost in so življenjski prostor specializiranih ali endemičnih vrst živali. Mednje sodijo različni nevretenčarji, zlasti hrošči, raki in mehkužci, ki imajo praviloma zelo omejeno razširjenost. Jame so prezimovališče in kotišče številnih netopirjev ter življenjski prostor človeške ribice. V Sloveniji jih najdemo v dinarskem svetu.	106.794 ha	4.047 ha	Odlična ohranjeno st, splošna ocena je odlična.
(91K0) Ilirski bukovi gozdovi (Fagus sylvatica (Aremonio- Fagion))	<u>SI3000263</u> Kočevsko Celotno območje GGE.	Ilirski bukovi gozdovi rastejo na karbonatni podlagi na nadmorski višini 600-1400 m. Sestavlja jih več različnih združb (dinarski podgorski bukovi gozdovi, bukovi gozdovi z jelko, visokogorski bukovi gozdovi), zanje je značilna večja vrstna pestrost kot za ostale bukove gozdove. V Sloveniji so najbolj ohranjeni v dinarskem svetu, pojavljajo pa se tudi v Alpah in ponekod v vzhodni Sloveniji (Orlica, Bohor, Kum, Boč, Donačka gora). V preteklosti jih je ponekod ogrožalo panjevsko gospodarjenje, stelarjenje in gozdna paša, sedaj pa mestoma pospeševanje smreke in oteženo pomlajevanje zaradi objedanja.	57.321 ha	3.016 ha	Dobra ohranjeno st, splošna ocena je odlična.
(6210(*)) Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (Festuco- Brometalia) (* pomembna rastišča kukavičevk)	<u>SI3000263</u> Kočevsko Travniške površine znotraj GGE, predvsem: Ponikve, Golobinjek, Planina, Kleč, Škrilj, Topličice, Lahinja, Topli vrh, Slaba gorica, Draga.	Ta habitatni tip sestavljajo travniki ali pašniki na apnencih, dolomiti, redkeje na flišu ali peskih in starih prodiščih. Njihova rastišča so suha, svetla in topla, podlaga je nevtralna ali rahlo bazična, z malo hranili. Ne prenesejo gnojenja, razen na zelo pustih tleh, kjer uspevajo tudi ob zmernem gnojenju. Ne prenesejo močne vlage, kakor tudi ne zastajanja vode. Potrebujejo ekstenzivno pašo ali košnjo 1-2-krat letno, prvič po odcvetu večine travniških rastlin, brez gnojenja, s sušenjem sena na travniku, ne škodi jim paša na koncu sezone (avgust-oktober). Ogrožajo ga gnojenje travnikov, baliranje sena, spreminjanje travnikov v njive, zaraščanje z lesnimi vrstami, ponekod tudi planinarjenje	6.616 ha	132 ha	Dobra ohranjeno st, splošna ocena je dobra.

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

		in izgradnja infrastrukture.			
(9180) * Javorovi gozdovi (Tilio-Acerion) v grapah in na pobočnih gručah	SI3000263 Kočevsko Posamezni odseki raztreseni po celotni GGE.	Sem štejemo vse gozdove plemenitih listavcev od okoli 400 do 1200 m nadmorske višine, ki se pojavljajo v obliki otokov znotraj bukovih združb. Poraščajo vlažna in hladna pobočja, skalnate jarke in vrtače, pretežno na karbonatni podlagi. V drevesni plasti prevladujejo gorski javor, veliki jesen in bukev, jelke se pojavljajo le posamič. Habitatni tip se je ohranil zlasti tam, kjer bukev ni konkurenčna. Pojavlja se na manjših površinah raztreseno po vsej Sloveniji. Ogroža ga spreminjanje v smrekove gozdove, ponekod mu pomlajevanje otežkoča jelenjad.	7.927 ha	900 ha	Dobra ohranjenost, splošna ocena je dobra.

Preglednica 89/KVP: Kvalifikacijske vrste vezane na gozdne površine enote

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
širokouhi netopir (<i>Barbastella barbastellus</i>)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE. Pomembna struktura so vodna telesa na Ponikvah.	Prebivalec gozdnatih območij. Zimska zatočišča: pogosto jame z nizkimi temperaturami do 5°C in visoko zračno vlago. Poletna zatočišča: drevesne dupline, stavbe, jame, ki jih dnevno menja. Območje dejavnosti: do 10 km od zatočišča. Prehranjevalni habitat: zreli listopadi gozd, gozdni rob. Glavni vzrok ogroženosti je izguba zatočišč (dupline).	100.800 ha	3.999 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
veliki navadni netopir (<i>Myotis bechsteini</i>)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE. Pomembna struktura so vodna telesa na Ponikvah.	Prebivalec velikih območij listnatih gozdov, predvsem ohranjeni dinarski jelovo-bukovi gozdovi, največkrat na nadmorski višini 300-900 m. Zatočišča: drevesna dupla, ktišča. Prehranjevalni habitat: strukturno bogati bukovi in hrastovi gozdovi, z velikim deležem zrelih sestojev, razvita grmovna plast. Hrana: nočni metulji, košeninarji, hrošči.	100.800 ha	3.999 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
mali podkovnjak (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	SI3000263 Kočevsko Skrajni južni del GGE – južno od Toplega vrha.	Živi v toplih zavetnih dolinah z listopadnim drevjem in grmičevjem, najbolj mu ustrezajo zakrasela območja s kraškimi jamami. Kot zimska zatočišča uporablja globlje dele jam, za poletna zatočišča pa predvsem podstrešja stavb, redkeje jame. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo nočni metulji, mrežekrilci in mladoletnice. Gozd v okolici zatočišč, voda ter pašniki so ključni prehranjevalni habitat.	36.263 ha	384 ha	Do 200 stalno prisotnih osebkov, vrsta je dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
veliki podkovnjak (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	SI3000263 Kočevsko Južni del GGE – južno od Planine (jama Topli vrh 5).	Živi v toplih gozdovih na zakraseli podlagi, s številnimi jamami in bližino vode. Je izrazito jamska vrsta - v jame se zateka tako v času zimskega spanja kot poleti, ko tam preživi dan. Poleti ga najdemo tudi na podstrešjih. Prehranjuje se z žuželkami, med katerimi prevladujejo hrošči in nočni metulji. Gozd, gozdni robovi, grmičevje ter pašniki mu služijo kot prehranjevalni habitat.	24.972 ha	2.140 ha	Do 450 stalno prisotnih osebkov, vrsta je dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
navadni netopir (<i>Myotis myotis</i>)	SI3000263 Kočevsko Južni del GGE – južno od Planine.	Vezan na listopadne gozdove, gozdne robove in travnike. Poletno zatočišče: stavbe in jame, večje porodniške kolonije. Zimska zatočišča: jame in stavbe s T 1–12°C, visoka zračna vlaga, posamično prezimovanje. Prehranjevalni habitat: gozdovi brez podrasti (večina plena), košeni travniki, sadovnjaki. Hrana: plen pobira s tal in listov; predvsem velike žuželke: krešiči, gosenice metuljev, bramorji, kobilice, murni. Območje dejavnosti: do 12 km od zatočišča.	17.962 ha	1.605 ha	Do 200 stalno prisotnih osebkov, vrsta je dobro ohranjena, populacija ni izolirana.
rjavi medved (<i>Ursus arctos</i> *)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE	Medved živi v jelovo-bukovih gozdovih dinarskega visokega krasa. Prostor za brlog je ključnega pomena, v njem samice pozimi kotijo mladiče. Velikost domačega okoliša je odvisna od razpoložljive hrane in razporeditve, ter gostote populacije. Za preživetje so ključni zadostna količina hrane, krite, nemoten prostor za zimsko spanje. Hrani se pretežno (90%) z hrano rastlinskega izvora (plodovi bukev, hrasta, kostanja, leske, oreha, drena, jerebke, maline, jagode, borovnice, robide, hruške, jabolka, sliv, trava, gobe), živalska hrana: mravlje, mrhovina, mladiči rastlinojedov.	101.321 ha	4.024 ha	Ugodno
volk (<i>Canis lupus</i>)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje	Volkovi v Sloveniji predstavljajo SZ del dinarsko-balkanske populacije.	101.244 ha	4.024 ha	Ugodno

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
	GGE	Najpomembnejše plenske vrste so navadni jelen, divji prašič in srna. Če na njegovem območju primanjkuje naravnega plena, se lahko preusmeri tudi k plenjenju domačih živali in hranjenju z drugimi antropogenimi viri hrane. Zadostna količina razpoložljivega plena je ključna za dolgoročno preživetje vitalnih populacij volka in zagotavljanje sprejemljivega obsega napadov na domače živali.			
ris (<i>Lynx lynx</i> *)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE	Ris poseljuje dinarske gozdove visokega krasa, njegov domači okoliš lahko meri preko 200 km ² . Ris je izrazit predator (srnjad, jelenjad, muflon, damjak, divji prašič, gams, jazbec, zajec, divja mačka, gozdni jereb), je specializiran plenilec, ki lovi iz zasede. Za preživetje risa so ključni zadostna količina plena, primeren habitat ter strpnost s strani ljudi. Pregled trenutnega stanja risov po Evropi je pokazal, da je dinarska populacija risa, ki ji pripadajo tudi risi v Sloveniji, med najbolj ogroženimi v Evropi. Kot najverjetnejša vzroka za trenutno zaskrbljujoče stanje je prepoznano parjenje v sorodstvu in ilegalni odstrel.	101.224 ha	4.024 ha	Neugodno.
veliki pupek (<i>Triturus carnifex</i>)	SI3000263 Kočevsko Posamezna vodna telesa znotraj gozdnega prostora (Ponikve, Sredgora, Planina)	V Sloveniji je vrsta splošno razširjena in živi od nižin pa do montanskega pasu do gozdne meje. Najraje se razmnožuje v srednje velikih kalih ali stoječih mirnih vodah z bujno vegetacijo in čisto vodo, ki se zelo redko izsušijo. Kopenski habitati so pomembni kot prehranjevalni habitati in prezimovališča. Primerni prehranjevalni habitati so predvsem ekstenzivni vlažni travniki, prezimovališča pa najde v gozdu ali grmiščih v zavetju na vlažnih mestih pod kamni, v skalnih razpokah in luknjah in pod ali v razpadajočem lesu. Za ohranjanje vrste so izrednega pomena t.i. ekološki koridorji, ki vse habitate povezujejo v funkcionalno celoto.	106.794 ha	4.047 ha	Vrsta je prisotna.
hribski urh (<i>Bombina variegata</i>)	SI3000263 Kočevsko Posamezna vodna telesa znotraj gozdnega prostora (Ponikve, Sredgora, Planina)	Hribski urh je gozdna vrsta, ki išče zavetje pod kamni in odmrli kosi lesa, v skalnih razpokah in grmovju ali v svetlih gozdnih robovih, kjer lahko preživi poletna obdobja mirovanja in prezimuje. Tipična mrestišča hribskega urha so nezasečene občasne luže v ali blizu gozda. Je šibko konkurenčna pionirska vrsta, ki naseljuje življenjske prostore v zgodnjem stadiju naravne sukcesije (glinokopi, kamnolomi, kolesnice v gozdu), ko je prisotnih manj plenilcev in kompetitorjev. Zelo mobilni so predvsem mladi osebk (do 1200 m daleč od vode), ki imajo boljše možnosti za naseljevanje novih življenjskih prostorov. Živi od nižin do gozdne meje montanskega pasu.	106.794 ha	4.047 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
brazdar (<i>Rhysodes sulcatus</i>)	SI3000263 Kočevsko Praviloma ga najdemo v pragozdnih ostankih in sestojih z večjim deležem mrtvega lesa.	Hrošči so aktivni ponoči. Gre za indikatorsko vrsto stabilnega, naravnega mešanega gozda s pragozdnim značajem. Živi za lubjem odmrlih debel, kjer je dovolj vlage. Ogroža jo gospodarjenje z gozdom, lahko pa jo tudi kaj hitro izlovimo. Pri iskanju hrošča pod lubjem odmrlih dreves se uničuje tudi njen življenjski prostor.	14.769 ha	401 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
alpski kozliček (<i>Rosalia alpina</i> *)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE, vezan je na cono HT ilirski bukovi gozdovi.	Vezan je zlasti na bukov gozdove na karbonatni podlagi. Pogostejši je na prisojnih legah, kjer se pojavlja na s soncem obsijanih bukovih deblih, zato mu ustreza starejši in presvetljen bukov gozd. Samica zalega jajčeca skoraj izključno v mrtva ali bolna in stara bukova drevesa in zelo redko v druge listavce. Ličinke se razvijajo tri do štiri leta, zato največji problem predstavlja sveže požagana hlodovina namenjena nadaljnji predelavi ali kurjavi, saj se tako uničijo celi zarodi, ki so jih samice zalegle v bukovino. Problematična je predvsem hlodovina, ki ostane v gozdu v času aktivnosti (rojenja), to je nekako od julija do začetka septembra, najbolj kritično pa konec julija in v začetku avgusta.	59.212 ha	3.017 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste. Skromni podatki o pojavljanju vrste.

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
bukov kozliček (<i>Morimus funereus</i>)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE, vezan je na cono HT ilirski bukovi gozdovi.	Na Kočevskem izjemno redka vrsta (Mala gora). Živi v hribovitih listnatih in mešanih gozdovih, zlasti tam, kjer sta prisotna bukev in jelka. Je toploljubna vrsta, ki se pojavlja na odmrlem lesu, štorih in hlovovini, med majem in julijem. Posebej ga privablja ranjen ali posekan les bukve in jelke, v katerega samice odlagajo jajčeca. Ob nadaljnji predelavi in kurjenju lesa lahko večje število zarodov propade. Problematična je tudi sečnja odmirajočega ali trohnečega lesa, predvsem sušic, ki so lahko obilno naseljene z ličinkami bukovega kozlička. Bukov kozliček zaradi zakrnelega drugega para kril ne leti, zato so zanj pomembni strnjeni gozdni kompleksi. S fragmentacijo gozdnega prostora lahko prekinemo stike med populacijami.	80.440 ha	3.331 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
rogač (<i>Lucanus cervus</i>)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE.	Vezan je na stare sestoje listavcev, predvsem hrastov, na toplih legah z visokim deležem mrtvega lesa v nižinah in gričevju. Hrošči se pojavijo ob večerih od junija do avgusta. Samice zalegajo jajčeca v ali ob štor, stara ali padla drevesa. Pri tem je bolj kot drevesna vrsta pomembno, da je les v fazi razgradnje posebnih gliv. Celoten razvoj poteka počasi, tudi do 5 let. Zabubijo se v zemlji (15-20 cm globoko) in se razvijejo v hrošče, ki živijo samo nekaj tednov. Ličinke se prehranjujejo z mrtvimi ali nagnitimi koreninami dreves, odrasli hrošči pa z različnimi drevesnimi sokovi.	76.091 ha	3650 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
škrlatni kukuj (<i>Cucujus cinnaberinus</i>)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE.	Vrsto najpogosteje najdemo pod gnijočim vlažnim lubjem dreves listavcev (hrast, topol, javor, in bukev) ali iglavcev (smreka, jelka in bor). Ličinke in odrasle osebe najdemo pod lubjem stoječih ali ležečih mrtvih dreves. Edini pogoj naj bi bila konstantna in vlažna mikroklima. V obeh fazah se vrsta prehranjuje predatorsko (ličinke kozličkov), ličinke pa se delno prehranjujejo tudi z lesnim drobirjem. Vrsto ogroža prekomerno odstranjevanje starih, umirajočih dreves.	73.400 ha	3.336 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
drobnovratnik (<i>Leptodirus hochenwarti</i>)	SI3000263 Kočevsko Območje Toplega vrha.	Navadno živi v večjih in globljih jamah s temperaturo od 5 do 12 stopinj, tudi v ledenicah in snežnih jamah. Je mrhovinar in se prehranjuje z organskimi ostanki, ki jih najde v jami. Prisotnost je verjetno močno odvisna od trenutnih mikroklimatskih razmer v jami. Lahko ga ogrozi direktno onesnaževanjem jam, z odlaganjem raznovrstnih odpadkov v vhodne dele jam in brezna ter onesnaževanje površinskih voda, ki se stekajo v jame. Problem predstavljajo tudi raziskovalci in amaterski zbiralci, ki lahko fizično poškodujejo dostopne predele jam.	13.432 ha	68 ha	Vrsta je prisotna. Skromni podatki o pojavljanju vrste.
veliki frfotavček (<i>Leptidea morsei</i>)	SI3000263 Kočevsko Vzhodni del GGE. Presvetljeni sestoji, košenice, gozdne ceste (Planina, Kleč, Lahinja, Topli vrh).	Vrsta je vezana na tople, vlažne, presvetljene in vrzelaste listnate in mešane gozdove z dobro razvitim zeliščnim slojem in pestrim gozdnim robom, v dolinah ob potokih in rekah, od nižin do 800 m nadmorske višine. Metulji potrebujejo za prehrano cvetoče naktarialne rastline v gozdni podrasti, na vrzelih in gozdnem robu. Samice odlagajo jajca na nekatere vrste stročnic (spomladanski in črni grahor ter nekatere grašice), s katerimi se prehranjujejo izlegle gosenice. Glavni dejavniki ogrožanja vrste so veliki posegi v gozdne površine (goloseki, nadomeščanje drevesnih vrst z monokulturami iglavcev), intenzivno odstranjevanje podrasti in čiščenje gozdnih robov ter klimatske spremembe z vse toplejšimi in sušnimi poletji.	985 ha	358 ha	Vrsta je prisotna.
črtasti medvedek (<i>Callimorpha quadripunctaria</i> *)	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE. Pretežno gozdnata pokrajina s posameznimi košenicami, pestro strukturiranimi gozdnimi robovi,	Vrsta je razširjena od nižin do gozdne meje. Poseljuje senčne, vlažne, nekoliko hladnejše predele v gozdovih toplih območjih (doline, depresije, struge). Pogosta je tudi v bližini grmišč, kamnolomov, na skalnatih pobočjih poraslimi z grmišči. Mlade gosenice se hranijo z listi mrtvih kopriv (<i>Lamium</i> sp.), vrbovcev (<i>Epilobium</i> sp.) in drugih zelišč v podrasti, po	10.477 ha	291 ha	Vrsta je pogosta.

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
	gozdni jasami, gozdne ceste in poti.	prezimitvi pa se hranijo z listi grmovnih vrst (leska, robida, kosteničevje, navadna metla). Odrasli osebkovi se pojavljajo od julija do avgusta. Najbolj pomembne hranilne rastline metuljev so konjska griva (<i>Eupatorium cannabinum</i> L.), navadna dobra misel (<i>Origanum vulgare</i> L.), gadovec (<i>Echium</i> sp.), osati (<i>Cirsium</i> sp.), mete (<i>Mentha</i> sp.) in tudi druge medonosne rastline, ki cvetijo pozno poleti v gozdu in ob gozdnem robu. Ogrožene so populacije na območjih, kjer gozdni rob redno kosijo, uporabljajo agrokemična sredstva pri gospodarjenju s travniškimi površinami na gozdnem robu, oziroma, kjer izginjajo medonosne rastline zaradi intenzivnega zaraščanja.			
mah <i>Dicranum viride</i>	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE. Nezadostna kvaliteta cone.	Poseljuje lubje ob vznožju listopadnih, predvsem starih dreves v strnjenih listopadnih (predvsem bukovih) gozdovih. Vrsta se pojavlja v majhnih šopih ali posameznih blazinicah z majhno gostoto, skupaj z drugimi vrstami, ki poseljujejo isti habitat. V Sloveniji vrsta uspeva na razpadajočih bukovih ostankih, deblih in štorih v montanskem pasu do 1000 m n.m., redko pa sega v kolinski pas pod 500 m n.m. Vrsta je ogrožena zaradi podiranja gostiteljskih dreves ter dreves v bližnji okolici, kar spreminja mikroklimatske razmere. Vrsta je občutljiva tudi na zračno onesnaženost.	78.267 ha	3.772 ha	Vrsta je prisotna, skromni podatki o pojavljanju vrste.
mah <i>Buxbaumia viridis</i>	SI3000263 Kočevsko Celotno območje GGE. Nezadostna kvaliteta cone.	Buxbaumia viridis je pionirska, saprolignikolna vrsta. Poseljuje že precej razpadla debela, veje in šture iglavcev, nekoliko redkeje se naseli na listastih drevesih. Raste na razmeroma zasenčenih mestih, pri visoki zračni vlažnosti. Na posameznem štoru raste le eden ali nekaj rastlin. Primarni habitat vrste predstavljajo jelovi gozdovi. Vrsta je ogrožena zaradi odstranjevanja odmrlega lesa, predvsem velikih gnijočih debel, in fragmentacije habitatov ter botaničnega zbiranja.	78.267 ha	3.772 ha	Vrsta je prisotna, skromni podatki o pojavljanju vrste.
črna žolna (<i>Dryocopus martius</i>)	SI5000013 Kočevsko Celotno območje GGE.	HABITAT: na Kočevskem je splošno razširjena vrsta. Živi v vrzelastih in mozaičnih jelovo-bukovih ter drugih gozdovih s skupinami starega drevja. Pogosto se pojavlja na strmih in skalovitih predelih, kjer so težje pravilne razmere ter več odmrlega drevja. Presvetljeni razgibani sestoji z večjim deležem odraslih iglavcev so njen pomemben habitat. Tu so ugodnejše razmere za lesne in druge mravlje, ki so v času gnezdenja njena glavna hrana. GNEZDENJE: gnezditna dupla dolbe predvsem v stara bukova drevesa, katerih les so že razmehčale glive. V starejših razvojnih fazah sestojev je takšnih dreves veliko, še posebej tam, kjer je drevje bolj poškodovano, obolelo in slabo vitalno. Ima več dupel, v katerih gnezdi in prenočuje. V izdelanih duplih gnezdi dve do tri leta, potem pa jih prepusti drugim vrstam, zato velja za ključnega primarnega duplarja, ki zagotavlja gnezditveni prostor drugim vrstam. HRANA: hrano išče na odmrlem drevju, na drevesih napadenih s podlubniki in kozlički. V spodnjem delu debel iglavcev dolbe niz podolgovatih dupel, kjer išče lesne mravlje. Po tem spoznamo njeno prisotnost. OGROŽENOST: posek dreves z dupli, premalo odmrlega drevja.	94.292 ha	4.012 ha	Ugodno, 80-150 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
gozdni jereb (<i>Bonasa bonasia</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona jereba, čeprav se vrsta najverjetneje pojavlja tudi izven cone.	HABITAT: v dinaridi je manj pogosta vrsta. Vse leto živi na teritoriju, velikem cca. 30 ha. Najraje ima mozaične gozdove različnih starosti, gozdne robove, zaraščajoče površine ter grebene, kjer so pogostejše naravne ujeme. Obilica leske in drugih plodonosnih drevesnih in grmovnih vrst (jerebika, mokovec, brek, bezeg) so pomemben sestavni del njegovega območja. Gozdnih tal ne smejo poraščati bujne zeli, saj te ovirajo preglednost in prehodnost terena. Skupine mlajših smrek ali jelk so primerna prenočišča za jereba.	34.167 ha Cona je bila oblikovana v sklopu projekta LIFE Kočevsko	116 ha	Vprašljivo, vrsta najverjetneje upada. 50-100 parov (Mihelič, 2015, LIFE KOČEVSKO)

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		Potrebuje peščena kopališča. GNEZDENJE: gnezdi na tleh v plitvi jamici ob vznožju drevesa ali panja. HRANA: prehranjuje se s hrano rastlinskega izvora od zeli, popkov, brstov, plodov do moških cvetov leske, jelš, vrb ipd, le mladiči tudi z insekti. GROŽNJE: talni plenilci gnezd (lisica, jazbec, divji prašiči), objedanje plodonosne vegetacije s strani jelenjadi in srnjadi, motnje, odstranjevanje leske in drugih pionirskih vrst.			
koconogi čuk (<i>Aegolius funereus</i>)	SI5000013 Kočevsko Celotno območje GGE.	HABITAT: na Kočevskem so razmeroma redki. Pojavljajo se v višjih legah (nad 800 m) v jelovo-bukovih in smrekovih gozdovih. Pojavljajo se tudi nižje, v in na obrobju kraških dolin, v mozaični, s številnimi jahami in površinami, ki se zaraščajo s smreko, prepredeni krajini. Izbira sestoje, kjer je frekvenca lesne zaloge v nižjih debelinskih razredih. GNEZDENJE: glede gnezdenja je ozek specialist in vezan skoraj izključno na dupla črne žolne, ki jih je največ v starih bukovih drevesih. To lahko uspešno nadomešča z uporabo primernih gnezdilnic. HRANA: mesojedec, pleni predvsem male sesalce, kot so voluharice, miši, podleski in rovkve. GROŽNJE: pomanjkanje gnezdilnih dupel.	97.526 ha	4.039 ha	Vprašljivo, 50-80 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
kozača (<i>Strix uralensis</i>)	SI5000013 Kočevsko Celotno območje GGE.	HABITAT: najpogostejše se pojavlja v starejših sestojih buke in jelke z višjo lesno zalogo. Ustreza ji vrzelast gozd debeljaka in pomlajenca. GNEZDENJE: za gnezdenje izbira zavetrne in precej zaprte sestoje. Gnezdilne niše kozač so najpogostejše »dimniška dupla« (odlomljena in izvotljena debela), večja dupla v drevju in gnezda ujed. HRANA: lovi v presvetljenih gozdovih (jase, vrzeli), na gozdnih robovih in ob gozdnih cestah. Prehranjuje se z malimi sesalci (polhi) in pticami. GROŽNJE: pomanjkanje gnezdilnih niš, motnje v času gnezdenja.	97.152 ha	4.039 ha	Ugodno, 150-170 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
mali skovik (<i>Glaucidium passerinum</i>)	SI5000013 Kočevsko Celotno območje GGE.	HABITAT: v Dinaridih je njegova prisotnost zelo razpršena. Prebiva v iglastih in mešanih gozdovih s številnimi presvetlitvami, jahami in posekami, praviloma v višjih legah. Pogostejši je tam, kjer so večji kompleksi smrekovih gozdov. Najdemo ga tudi v nižinah posajenih s smreko. Rajši ima bogato strukturiran gozd, kjer je dovolj skrivališč in hrane. Izogiba se drugih sov, saj ga le te plenijo. GNEZDENJE: za gnezdenje navadno uporablja dupla velikega in triprstega detla. HRANA: mali sesalci (voluharice), manjše ptice (kraljiček, menišek). Na raznih infrastrukturnih presekah ima lovna mesta. GROŽNJE: odstranjevanje dreves z dupli.	97.526 ha	4.039 ha	Vprašljivo, 20-30 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
pivka (<i>Picus canus</i>)	SI5000013 Kočevsko Celotno območje GGE.	HABITAT: najraje ima svetle listnate in mešane gozdove, gozdne robove ter stare sadovnjake, kjer je veliko mravljišč. GNEZDENJE: gnezditveno duplo najpogostejše izdolbe v mehko lesnate drevesne vrste. HRANA: mravlje in njihove razvojne oblike, druge žuželke, sadje, lojena pogača. OGROŽENOST: pomanjkanje ustreznih dreves za izdelavo gnezditvenega dupla, izginjanje mravljišč.	96.659 ha	4.023 ha	Ugodno, 80-100 parov na območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
sršenar (<i>Pernis apivorus</i>)	SI5000013 Kočevsko Celotno območje GGE.	HABITAT: ustreza mu mozaična krajina. Rajši ima odrasel gozd z visokim drevjem, pa tudi območja, kjer je več vlage, mokrišč, potokov in rek. Na gozdnem robu rad brska za hrano. GNEZDENJE: za gnezditveno uspešnost potrebuje strukturiran gozd z visokimi debelimi drevesi, jahami in mimiimi conami, v polmeru 4 do 10 km od gnezda pa odprto krajino. Gnezdi na velikih drevesih, po navadi na listavcih. Gnezdo je blizu debela ali v rogovilah debelejših vej, lahko opazno, saj je v spodnji polovici krošnje. HRANA: Hrani se z ličinkami, bubami in odraslimi kožekrilci (ose, sršeni, čmrlji), spomladi tudi z drugimi žuželkami, dvoživkami, plazilci, malimi sesalci, jajci in	97.526 ha	4.039 ha	Vprašljivo, ni podatkov, 15-25 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
		mladiči ptic, občasno tudi s sadeži. OGROŽENOST: motnje v času gnezdenja, uporaba kemičnih zaščitnih sredstev v kmetijstvu. Je selivka, ki prezimuje pod Saharo in se vrne v maju.			
belohrbti detel (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona belohrbti detel.	HABITAT: Vrsta je ozko vezana na sestoje, kjer prevladujejo listavci, predvsem bukev. Odgovarjajo ji sestoji višje starosti z velikim deležem odmrlega drevja. Za življenjski prostor si izbira svetle, vendar strnjene gozdove. Nekateri avtorji vrsto imenujejo kot pragozdni specialist. Vrsta je vezana na produktivne gozdove, najraje negospodarjene, ki so pogosto v odročnejših predelih. Na populacijo belohrbtega detla najbolj vpliva intenzivnost gospodarjenja z gozdom in delež primernih drevesnih vrst kot so bukev, javor, brest, lipa. Glede na raziskave potrebuje belohrbti detel minimalno 100 ha gozdov starejših faz (faze razpada in obnove) z visokim deležem listavcev, na sončnih ekspozicijah, z visokim deležem odmrlega drevja. GNEZDENJE: Gnezdi v listavcih, kjer vsako leto izdolbe novo duplo (lahko tudi v debelejših vejah v krošnji). Gnezdi aprila in maja. HRANA: Hrani se na debelejših trhljih vejah in odmrlih deblih listavcev - tako v stoječih, kot v ležečih. Je prehranski specialist in to v takšni meri, da je prisoten samo v gozdnih rezervatih in na območjih, kjer se že daljše obdobje ne gospodari. OGROŽENOST: Potrebuje ogromno mrtve mase, predvsem primerni so gozdni rezervati in pragozdni ostanki. Krčenje morebitnih potencialnih habitatov z odpiranjem zaprtih gozdov in večja intenziteta gospodarjenja v negospodarjenih gozdovih.	22.041 ha Cona je bila oblikovana v sklopu projekta LIFE Kočevsko	804 ha	Neugodno, trend populacije ni znan, vrsta v upadanju. 40-50 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Perušek in drugi, 2015, LIFE KOČEVSKO)
triprsti detel (<i>Picoides tridactylus</i>)	SI5000013 Kočevsko Cona triprsti detel	HABITAT: Ugajajo mu predvsem visokogorski iglasti gozdovi. Najvišje gostote triprstega detla so zabeležene v naravnih, zrelih sestojih (starejši debeljaki, 1 faza pomlajencev), kjer je delež smreke večji od 60%. V gospodarskih gozdovih se pojavlja razpršeno. Najpomembnejša območja so gozdni rezervati in negospodarjeni sestoji. Pojavlja se predvsem na višjih nadmorskih višinah. Tako se vrsta se v Alpah redko pojavlja pod 1000 m, v dinaridih pa pod 800 m. Triprsti detel je teritorialen. V optimalnih sestojih je habitat velik približno 60 ha (v gnezditni sezoni). GNEZDENJE: duplo najpogosteje izdolbe v živih iglavcih (premer nad 30 cm), na mestu, ki je napadeno z glivo, (les mehkejši, lažje izdolbe duplo) oziroma drugače poškodovan les. Dupla so po navadi na višini do 3 m.	16.648 ha Cona je bila oblikovana v sklopu projekta LIFE Kočevsko	289 ha	Manj ugodno, 30-40 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Bertoncelj in drugi, 2015, LIFE KOČEVSKO).
mali muhar (<i>Ficedula parva</i>)	SI5000013 Kočevsko Zabeležen v pragozdovih in gozdnih rezervatih. Gozdni grebeni v višjih nadmorskih višinah.	HABITAT: Običajno prebiva v odraslih vlažnih bukovih in jelovo-bukovih gozdovih s tesnim sklepom krošenj, visoko lesno zalogo ter veliko starega in odmrlega drevja. V Dinarskem območju se zadržuje v pragozdnih sestojih z veliko zračne vlage. Najpogostejša so opazovanja nad 800 m nadmorske višine ter na severnih ekspozicijah. GNEZDENJE: Gnezdo zgradi v polduplu ali duplu. Na voljo mora imeti dovolj dupel, v katerih uspešno skriva zarod pred šojami in drugimi plenilci. HRANA: Hrani se z nevretenčarji, ki jih lovi v zraku in v krošnji, občasno tudi s plodovi. GROŽNJE: Pomanjkanje pragozdnih tipov sestojev, pomanjkanje odmrlega drevja. Je selivka, ki prezimuje v Pakistanu in Indiji, vrne se maja.	12.745 ha	327 ha	Vprašljivo, 20 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).
rjavi srakoper (<i>Lanius collurio</i>)	SI5000013 Kočevsko Mozaična kulturna krajina gozdnega obrobja, zaraščajoče kočevske vasi, stari sadovnjaki ob pašnikih, tudi globlje v gozdu.	Prebivajo v mozaični kmetijski krajini z drevesno-grmovnimi mejicami, grmišči in košenimi travniki. Gnezdo si spleto v gostem, trnastem grmovju. Odvečno hrano shranjujejo nabodeno na trne ali odlomljene veje. Rjavi srakoper je selivka, ki prezimuje v V in J Afriki, vrne se aprila.	8.007 ha	144 ha	Ugodno, 800-1300 parov na celotne območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).

PRILOGE Z DODATNIMI PREGLEDNICAMI

Vrsta	Cona / Območje vrste	Ekološke zahteve vrste	Velikost cone vrste znotraj POO/POV	Velikost cone vrste znotraj GGE	Ocena stanja na območju
vijeglavka (<i>Jynx torquilla</i>)	SI5000013 Kočevsko Mozaična kulturna krajina gozdnega obrobja, zaraščajoče kočevske vasi, stari sadovnjaki ob pašnikih, tudi globlje v gozdu.	HABITAT: najljubši habitat so prisojni, stari visokodebelni sadovnjaki. Ravno tako ji ustrezajo opuščene površine v zaraščanju ter pestri gozdni robovi, kjer je dovolj dupel in mravelj. Ne naseljuje iglastih gozdov. GNEZDENJE: gnezdi v drevesnih duplih, zasilno tudi v kamnitih špranjah ali v gnezdilnicah. Je edina žolna, ki si ne teše dupla sama, ker ima prešibak kljun. HRANA: hrani se skoraj izključno z mravljami in njihovimi razvojnimi oblikami. OGROŽENOST: izginjanje starih visokodebelnih sadovnjakov, dreves z dupli, uporaba kemičnih zaščitnih sredstev v kmetijstvu. Je selivka, ki prezimuje v Afriki južno od Sahare, v manjšem številu v Sredozemlju, na gnezdišča v Sloveniji pa se vrne v začetku aprila.	97.526 ha	4.039 ha	Ugodno, 150 parov na celotnem območju SPA Kočevsko (Denac, 2011).

13 PROSTORSKI DEL NAČRTA

1. Stanje in razvoj gozdnih površin

Preglednica: Pregled površin

	Površina v ha	Indeks v %
Pretekli gozdnogospodarski načrt	3.859,42	100,0
Novo določene gozdne površine	37,88	1,0
Novo izločene površine	9,01	0,2
Izkrčene površine v preteklem obdobju	3,19	0,1
Skupna površina gozda novega načrta	3.885,10	100,7
Površine v zaraščanju	12,33	-
Druga gozdna zemljišča	5,62	-

Razlogi za novo določene in novo izločene površine se nahajajo v različni kvaliteti zarisa gozdne maske (novejše in kakovostnejše podlage), v doslednejšem izločanju cest in drugih gozdnih zemljišč ter v vključitvi prej zaraščajočih površin v gozdno masko. Vse krčitve so bile izvedene v kmetijske namene. Druga gozdna zemljišča v celoti predstavljajo daljnovodi, površine v zaraščanju pa se nahajajo le v gozdnem prostoru.

2. Večfunkcionalna območja

V enoti je 136,59 ha gozdov, kjer se pojavlja več funkcij, ki vplivajo na gospodarjenje, vendar nobena druge funkcije po svojem pomenu ne izključuje. To so območja, kjer so na isti površini navzoče ekološke (vsaj 2. stopnja) in okolju prijazne socialne funkcije (zaščitna, naravna dediščina, kulturna dediščina, estetska in raziskovalna), prav tako vsaj 2. stopnje poudarjenosti.

Preglednica: Pregled površin večfunkcionalnih območij

Območje	Površina (ha)	Delež od gozdnega prostora (%)
1. območje	0,00	0,0
2. območje	11,08	0,3
3. območje	15,00	0,4
4. območje	129,36	3,3
Skupaj	417,90	4,0

1. območje – s 1. stopnjo poudarjenosti sta navzoči vsaj ena ekološka in vsaj ena okolje obremenjujoča socialna funkcija,
2. območje – z navzočo vsaj eno ekološko funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,
3. območje – z navzočo vsaj eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo s 1. stopnjo poudarjenosti ter vsaj eno ekološko funkcijo 2. stopnje poudarjenosti,
4. območje – z navzočo vsaj eno ekološko in eno okolje obremenjujočo socialno funkcijo na ravni 2. stopnje poudarjenosti.

3. Intenzivnost gospodarjenja

Preglednica: Pregled površin intenzivnosti gospodarjenja

Intenzivnost	Površina (ha)	Delež (%)
Zelo velika intenzivnost	11,21	0,3
Velika intenzivnost	612,92	15,8
Srednja intenzivnost	1.586,12	40,8
Majhna intenzivnost	1.339,25	34,5
Gozdovi brez načrtovanih ukrepov	335,6	8,6
Skupaj	3.885,10	100,0

Intenzivnost je določena na ravni odseka. V smislu gospodarjenja z gozdovi je enota srednje intenzivna, saj prevladujejo površine s srednjo intenzivnostjo. Odsekov brez načrtovanih ukrepov je 14 kar predstavlja 8,6 % gozdov.

4. Gozdovi s posebnim namenom in varovalni gozdovi

V enoti je gozdni rezervat Ponikve, ki spada v kategorijo gozd s posebnim namenom, kjer ukrepi niso dovoljeni. To so gozdovi v odseku 6b. Razglašeni so bili z Uredbo o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Uradni list RS, št. 88/05, 56/07, 29/09, 91/10, 01/13, 39/15) in jih je 36,53 ha. Varovalnih gozdov ni.

5 Gozdov za sanacijo v enoti ni.

6 Območja gozdov pomembna za ohranitev prosto živečih živali in biotske raznovrstnosti

Območja	Površina v ha	Delež v %
Mirne cone	249,54	6,4
Zimovališča	115,15	3,0
Grmišča	17,81	0,5

Preglednica: Območja gozdov pomembna za ohranitev biotske raznovrstnosti

Območja Natura 2000 in ekološko pomembna območja	Površina v ha	Delež v %
POV Kočevsko	3.885,10	100,0
POO Kočevsko	3.885,10	100,0
EPO Kočevsko	3.885,10	100,0
EPO Osrednje območje življenjskega prostora velikih zveri	3.885,10	100,0

7 Varstvena in ogrožena območja po predpisih o vodah

Poplavnih območij, erozijskih območij, plazljivih območij in plazovitih območij v enoti ni.

8 Območja gozdov, kjer je dopustno krčenje

Krčenje gozda ni dovoljeno na 36,53 ha gozdnega rezervata Ponikve.

V enoti je 3.848,57 ha strnjenih gozdov, naravnih vrednot za prehod živali pomembnih gozdov in gozdov z vsaj eno izmed ekoloških funkcij na prvi stopnji poudarjenosti, kjer krčenje gozda praviloma ni dopustno.

Gozdov, kjer je krčenje gozda dopustno, ni.

9 Pregled in zasnova gozdne infrastrukture ter drugih prostorskih ureditev v gozdnem prostoru

Vrsta ceste	Produktivne v km	Povezovalne v km	Skupaj v km	Gostota cest v m/ha
Gozdne ceste	75,4	0,0	75,4	19,4
Javne ceste	7,9	-	7,9	2,0
Skupaj	83,3	-	83,3	21,5

Zaprtilih gozdov v skladu z Uredbo o pristojbini za vzdrževanje gozdnih cest (Uradni list RS, št. 38/94) v enoti ni. Poleg vseh gozdnih cest sta produktivnih tudi obe javni cesti. Skupaj je produktivnih 83,3 km cest. Povprečna gostota produktivnih cest v enoti je 21,5 m/ha.

V enoti so tri prednostna območja za gradnjo cest v skupni površini 100 ha. To so gozdovi v odsekih 68, 80, 82 in 83b, ki imajo pravilno razdaljo 600 m ali več.